

รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
DEVELOPMENT OF A MODEL TO ENHANCE THE SOCIAL SERVICES
CHARACTERISTICS OF UNDERGRADUATE STUDENTS
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

สุพิรพัทธ์ พิมพมาศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A MODEL TO ENHANCE THE SOCIAL SERVICES
CHARACTERISTICS OF UNDERGRADUATE STUDENTS
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF EDUCATION
(Doctor of Education (Higher Education Management))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

สุพีรพัชร์ พิมพมาศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุริยางค์บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศว) (รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญร์ ศิริสรรหิรัญ)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวินวัฒน์)

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัย	สุพิรพัทธ์ พิมพมาศ
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุพล ยงศรี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โปณะทอง

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและผู้ทรงคุณวุฒิ รวมจำนวน 496 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง แบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบที (One Sample t-test) ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) คุณลักษณะ การรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมี 6 คุณลักษณะได้แก่ (1)การประพฤติตนอย่าง มีคุณธรรมจริยธรรม (2)มีการช่วยเหลือคนอื่น (3)มีความเป็นพลเมือง (4)มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ (5)การนำ ตนเอง (6)การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2)การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า รูปแบบการ พัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมี 4 องค์ประกอบ ได้ 1)ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) 15 ข้อ 2)สิ่งแวดล้อม ที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) 15ข้อ 3)ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) 5ข้อ 4)ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม 22 ข้อ รวม 56 ข้อและ 3) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าทุกองค์ประกอบและโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3.51 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนานิสิตมศว, คุณลักษณะการรับใช้สังคม

Title	DEVELOPMENT OF A MODEL TO ENHANCE THE SOCIAL SERVICES CHARACTERISTICS OF UNDERGRADUATE STUDENTS AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
Author	SUPEERAPAT PIMMAS
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Chatupol Yongsorn , Ed.D.
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Chakrit Ponathong , Ed.D.

The objectives of this research are as follows: (1) to study the social service characteristics of undergraduate students at Srinakharinwirot University; (2) to develop a student development model to enhance social service characteristics for undergraduate students at Srinakharinwirot University; and (3) to evaluate a student development model to enhance the social service characteristics of Srinakharinwirot undergraduate students. The sample group used in this research were 496 representative samples: administrators, experts, lecturers, personnel, and undergraduate students at Srinakharinwirot University. The research instruments consisted of a semi-structured interview, a social service characteristics questionnaire with a reliability test of 0.976 on the questionnaire. The feasibility and feasibility questionnaire included a five-level estimation scale. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and a one sample t-test. The results of the research were as follows: (1) there were six characteristics of social service among undergraduate students of Srinakharinwirot University: (1) behaving ethically; (2) helping others; (3) citizenship; (4) volunteering and public consciousness; (5) self-leading; and (6) participation in social activities and it was at a high level overall and in each aspect; (2) to develop a student development model to enhance the social service characteristics of undergraduate students at Srinakharinwirot University found that the student development model enhanced the social service characteristics of undergraduate students at Srinakharinwirot University had four components: (1) input for student development to enhance social service characteristics (Input: I) 15 items; (2) environment that enhances social service attributes (Environment: E) 15 items; (3) Student Engagement (5 items); (4) Output (Output: O), and social service attributes consisting of 22 items, with a total of 56 items; and (3) assessment of the suitability and feasibility of the Student Development Model for the Enhancement of Social Service Characteristics for Undergraduate Students at Srinakharinwirot University. It was found that all components and at an overall level were appropriate and the probability was higher than the specified threshold of 3.51 with a statistical significance at a level of .05.

Keyword : Social services characteristics, Undergraduate students

กิตติกรรมประกาศ

"กล้วยไม้มีดอกช้า ฉันใด การศึกษาเป็นไป เช่นนั้น แต่ออกดอกคราวไร งามเด่น งานสั่งสอน ปลุกปั้น...เสร็จแล้วแสนงาม"

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการทำปริญญาานิพนธ์และเอาใจใส่อย่างดียิ่งโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรวิทย์ท่านได้กรุณาเมตตา เป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ โดยให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูล ชี้แนะ ตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมถึงขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อให้งานวิจัย ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ทิพวรรณ เดชสงค์และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ รวมถึงกำลังใจที่เป็นพลังเชิงบวกที่ทำให้ผู้วิจัยมีแรงขับเคลื่อนการทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นที่ระลึกถึงเพื่อเป็นกำลังใจ ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้วิจัย คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีของงานวิจัยนี้ขอมอบเป็นเกียรติแก่ บิดา มารดา อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

กว่า 13 ปีที่ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้(ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก) รวมถึงเริ่มต้น ชีวิตของการทำงาน ณ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” สถาบันการศึกษาแห่งนี้ได้บ่มเพาะและได้ให้ชีวิต อันสมบูรณ์แบบแก่ผู้วิจัยจนถึงวันนี้วันที่ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาในระดับสูงสุด ที่แห่งนี้เปรียบเสมือนบ้านและ เป็นเลือดเนื้อหล่อหลอมผู้วิจัย ผู้วิจัยมีความรัก ความผูกพันและความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยแห่งนี้และ ขอสัญญาว่าผู้วิจัยจะผดุงไว้ซึ่งเกียรติแห่งบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	10
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	11
ความสำคัญของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ขอบเขตด้านประชากร.....	11
ขอบเขตด้านตัวแปร.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิต.....	20
คุณลักษณะการรับใช้สังคม.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการรับใช้สังคมของสถาบันอุดมศึกษา.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตในสถาบันอุดมศึกษา.....	47

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	55
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กับการรับใช้สังคม	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	72
ขั้นตอนที่ 1.1 ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	72
ขั้นตอนที่ 1.2 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	74
ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	79
ขั้นตอนที่ 2.1 ร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	79
ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	79
บทที่ 4.....	86
ผลการศึกษา.....	86
สัญลักษณ์สถิติและอักษรย่อที่ใช้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
สรุปผลการพิจารณายืนยันร่างรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	110
บทที่ 5.....	133
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	133
ความมุ่งหมายของการวิจัย	133
สรุปผลการวิจัย	134

ข้อเสนอแนะ	157
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	157
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	158
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	160
บรรณานุกรม.....	172
ประวัติผู้เขียน.....	297

สารบัญตาราง

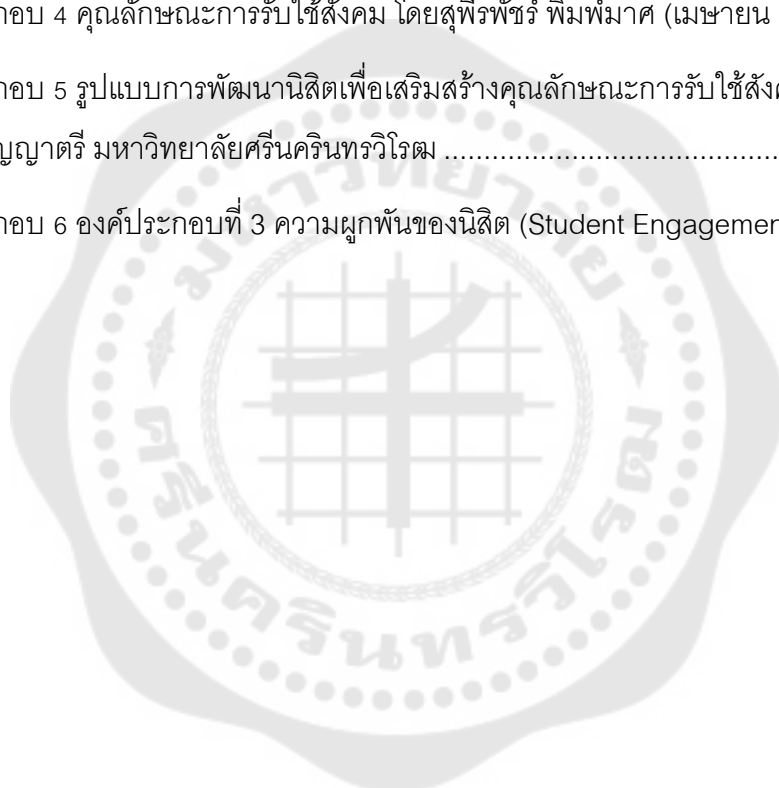
	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคม	31
ตาราง 2 แสดงผลของการพัฒนาทางบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของบุคคล	50
ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามชั้นปีที่และกลุ่มสาขาวิชาที่ นิสิตศึกษา	75
ตาราง 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	85
ตาราง 5 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ	88
ตาราง 6 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา กลุ่ม สาขาวิชาที่ศึกษา	97
ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรายด้านและโดยรวม	98
ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการนำตนเอง เป็นรายข้อ	99
ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นรายข้อ	101
ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านมีความเป็นพลเมือง เป็นรายข้อ	102
ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการมีการช่วยเหลือคนอื่น เป็นรายข้อ	104

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม เป็น รายชื่อ.....	105
ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านมีจิตอาสาและสำนักสาธาณะ เป็นรายชื่อ	107
ตาราง 14 ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิ โรฒ	110
ตาราง 15 จำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สถานภาพ ที่ใช้ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิ สิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนคริ นทรวิโรฒ	119
ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ใน การศึกษาประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เป็นราย องค์ประกอบและโดยรวม.....	120
ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ใน การศึกษาประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เป็นราย องค์ประกอบและโดยรวม.....	121
ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ พัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) เป็นรายชื่อ.....	122

ตาราง 19 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ พัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะ การรับใช้สังคม (Environment: E)เป็นรายชื่อ.....	125
ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ พัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)เป็นรายชื่อ.....	128
ตาราง 21 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ พัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการ รับใช้สังคมเป็นรายชื่อ.....	130
ตาราง 22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	204
ตาราง 23 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient).....	207

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	19
ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ	58
ภาพประกอบ 3 ภาพแสดงโครงสร้างการพัฒนาศักยภาพและอัตลักษณ์นิสิต มศว.....	68
ภาพประกอบ 4 คุณลักษณะการรับใช้สังคม โดยสุพีรพัทธ์ พิมพมาศ (เมษายน 2564).....	137
ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	139
ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement).....	140

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการคมนาคมที่ล้ำสมัย การรับรู้ข้อมูลต่างๆ ทุกภูมิภาคของโลกรวดเร็วอย่างไม่สิ้นสุดผ่านกระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตุนิยมมากขึ้น พึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในทุกช่วงเวลาของชีวิต อีกทั้งวัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามาทำให้องค์กรและบุคคลต่างมุ่งพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ค่านิยมและประเพณีดั้งเดิมที่สั่งสมมาถูกทำลาย มีการแสวงหากำไรมากขึ้น คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง วิถีชีวิตดำเนินไปด้วยการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) สังคมปัจจุบันเป็นยุคของสังคมสมัยใหม่ (Modern Society) มีการนำเทคโนโลยีต่างๆที่มีความสลับซับซ้อนและทันสมัยมาใช้ ยังผลให้มนุษย์เกิดความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตมากขึ้นสิ่งที่มาพร้อมกับความสะดวกสบายขึ้นนั้น มิได้มีเพียงคุณประโยชน์เท่านั้นแต่ยังแฝงไปด้วยโทษเช่นกัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่นับวันมีแต่จะมากขึ้นนั้นได้มีส่วนทำให้จิตใจของมนุษย์เสื่อมโทรมลง เพราะมนุษย์เกิดการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูง เกิดการบริโภคสัญลักษณ์มากกว่าบริโภคในสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เกิดการเอาวัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้มนุษย์ขาดความสำนึกต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จะทำให้สังคมดำเนินต่อไปได้อย่างปกติสุขและเกิดปัญหาน้อยที่สุด แต่ปัจจุบันสังคมกำลังประสบปัญหาต่างๆมากมาย (อำนาจ เย็นสบาย, 2551, น. 167-168)

องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จึงเริ่มเกิดแนวคิดในการปรับตัวและเตรียมการเพื่อพัฒนาการดำเนินภารกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคคลโดยเฉพาะบุคคลที่จะรับเข้าทำงานต้องมีคุณภาพควบคุมคุณธรรม แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility-CSR) จึงเป็นแนวคิดหลักที่ตอบสนองการดำเนินภารกิจขององค์กรที่มุ่งเน้นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้นไปพร้อมกัน ซึ่งการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น เป็นหน้าที่ที่ทุกองค์กรจะต้องให้ความสำคัญรวมทั้งองค์กรการศึกษา โดยในการประชุมระดับโลกด้านการอุดมศึกษา (World Conference on Higher Education: WCHE) ปี 2009 ที่ประเทศฝรั่งเศส ได้กำหนดประเด็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (The New Dynamics of

Higher Education and Research For Societal Change and Development) (วัลลภา เฉลิ มวงศ์ศาเวช, 2555) กล่าวคือ มหาวิทยาลัยในฐานะองค์กรการอุดมศึกษา มีบทบาทสำคัญในการ พัฒนาและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงไม่ควรทำหน้าที่แต่เพียงการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการวิชาการต่อสังคมแต่เพียงเท่านั้น มหาวิทยาลัยจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อ สังคม (University Social Responsibility-USR) โดยการสร้างกลไกการช่วยเหลือฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสร้างสันติภาพ ด้วยการผลิตคนที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานและผลิตพลเมืองโลกที่มีความ รับผิดชอบต่อและมีคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555)

การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อความยั่งยืนขององค์กรในปัจจุบันคงไม่ใช่เป็น เพียงหน้าที่ขององค์กรในภาคธุรกิจเท่านั้น หากแต่ทุกหน่วยงานบนโลกใบนี้จะต้องให้ความสำคัญ ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อความยั่งยืนด้วย เพราะสังคมมีความคาดหวังสูงต่อการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา กล่าวคือ มหาวิทยาลัยในฐานะองค์กรระดับอุดมศึกษาจึงไม่ควรทำหน้าที่แต่ เพียงการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการบริการวิชาการต่อสังคมแต่เพียงเท่านั้น มหาวิทยาลัยใน ในฐานะผู้ประกอบการการอุดมศึกษาต้องเร่งสร้างกลไกในการที่จะให้การช่วยเหลือ ฟื้นฟู เศรษฐกิจ และสร้างสันติภาพ มุ่งหวังให้การอุดมศึกษาเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้าง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย (University Social Responsibility: USR) ให้ความสำคัญกับการตอบสนองของความต้องการของสังคม สื่อสารกับสังคม และรับใช้สังคม ความเสมอภาคในโอกาสการเข้าถึงอุดมศึกษาและลดปัญหาความเสียเปรียบใน สังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) หนึ่งในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและคุณธรรมในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญต่อ การแก้ไขภาวะวิกฤตของสังคมไทยในปัจจุบันมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บัณฑิตถึงพร้อมด้วยวิชาการวิชาชีพและคุณธรรมอีกทั้งสามารถดำรง และช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมได้

ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษา คือสร้างและส่งเสริมความรู้ในทุกด้านของสังคม มหาวิทยาลัยหรืออุดมศึกษาเป็นสถาบันแห่งความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่างๆ ต้องมีหน้าที่ที่จะ ทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งความรู้ให้ได้ (Knowledge Society) เป็นสังคมที่ทุกคนมีความรู้ในทางที่ จะเน้นถึงความเป็นอาชีพของตนได้อย่างเพียงพอและพัฒนาอาชีพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้สถาบันต่างๆ ในสังคมที่ต้องใช้ความรู้ ให้มีความรู้ที่ ทันสมัย เป็นเลิศอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นสมาคมผู้ค้าขาย สมาคมผู้จัดการ ฯลฯ ตลอดจน Union ต่างๆด้วย ที่สำคัญคือสถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทในการช่วยส่งเสริมเป็นผู้นำทางความคิด ที่

ถูก ซ้ำผิด ให้กับสังคม จุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาในที่นี่เป็นความสำคัญและจำเป็นในสังคมเพราะสังคมมอบหมาย คาดหวัง และต้องการให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในสังคม คือ ศึกษา ค้นคว้าในเรื่องต่างๆ อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง สังคมจึงคาดหวังว่า มหาวิทยาลัยจะได้แบ่งปันวิชาการ ซึ่งความจริงเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยอยู่แล้วให้กับสังคมด้วย พร้อมกับบทบาทในการนำทางความคิด ในการชี้ถูกชี้ผิดในกิจกรรมการดำเนินการประเด็นและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมาจนวันนี้ ต้องการให้ทันและรับรู้อยู่ตลอดเวลา เมื่อเห็นปัญหาและมหาวิทยาลัยมีทางออกอยู่และมองเห็นทางแก้แต่มหาวิทยาลัยไม่มีหน้าที่ไปแก้ปัญหานั้นเสียเอง การนำเสนอแนวคิดหรือการเป็นผู้นำทางความคิดของอาจารย์มหาวิทยาลัย ต้องทำไปด้วยความถูกต้องในทางหลักวิชาไม่ลำเอียงเข้าข้างหรือมีผลประโยชน์กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งซึ่งถ้าอาจารย์ไม่ระวังสิ่งที่เราทำจะไร้ค่าทันที มหาวิทยาลัยจึงต้องทันสมัย ไวต่อปัญหาสังคม พร้อมร่วมจุมหัวจุมท้ายกับสังคมด้วยในปัญหาที่มหาวิทยาลัยรับรู้อยู่ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2560, น. 15-17)

การอุดมศึกษาจะไม่เป็นการอุดมศึกษาหากเน้นเพียงการสร้างคน สถาบันอุดมศึกษาจะต้องพัฒนาไปสู่แหล่งความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ และแหล่งแสวงหาความจริงกับชีวิตและสรรพสิ่งเพื่อความงอกงามของสังคมและมนุษยชาติ สถาบันอุดมศึกษาอาจเน้นลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามบริบทของช่วงเวลา แต่จะมีลักษณะเฉพาะตามเอกลักษณ์ ความมุ่งมั่น อุดมการณ์ และปณิธานของสถาบันอุดมศึกษาโดยปรัชญาที่กำหนดจะเป็นเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวทางในการบริหารจัดการและการดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดปรัชญา นโยบาย และยุทธศาสตร์ในการบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามความเป็นเลิศของตนเอง สอดรับกับหลักการสำคัญของการอุดมศึกษา ด้านความสัมพันธ์ทางวิชาการกับสังคม (Academic Relevance) เพื่อไม่ให้สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นแต่ความเป็นเลิศทางวิชาการเพียงอย่างเดียวจนกลายเป็น “หอคอยงาช้าง” สถาบันอุดมศึกษาจึงควรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงของสังคม มหาวิทยาลัยจึงต้องหันมาเน้นความสัมพันธ์ทางวิชาการกับสังคมโดยใช้ความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับความต้องการและความคาดหวังของสังคมอย่างผสมผสานกัน (จตุพล ยงศร, 2560, น. 252-255) เปรียบมหาวิทยาลัยต้องอยู่คู่สังคม มหาวิทยาลัยโตมาพร้อมกับสังคม ความร่วมมือกับสังคม เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มหาวิทยาลัยต้องรับใช้สังคมอย่างเต็มที่เต็มกำลังเต็มความสามารถ ด้วยระบบวิชาการที่ตัวเองมีอยู่ การสร้างจิตสำนึกเพื่อสังคมจึงเป็นความจำเป็นของมหาวิทยาลัยที่จะต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียน รวมทั้งมหาวิทยาลัยต้องพยายามปลูกฝังความรับผิดชอบนี้ให้กับสังคมด้วย มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษารับใช้สังคมด้วย

การสอนการสร้างความรู้ สร้างสังคม ถ้าไม่ทำตามภารกิจให้เต็มที่ก็ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่มี ความรับผิดชอบ ไม่สร้างประเทศให้ก้าวหน้าทันสมัย แล้วจะมีมหาวิทยาลัยไปทำไม เพราะมี มหาวิทยาลัยที่ยิ่งใหญ่ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศจีน ล้วนแต่มีบทบาทต่อความก้าวหน้าของประเทศทั้งสิ้น การดำเนินงานในปรัชญานี้ที่เป็นเบื้องต้น และควรทำเป็นสิ่งแรกคือมหาวิทยาลัยแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมก่อนที่จะเรียกร้องให้คนอื่น มารับผิดชอบ ดังนั้นถ้าประเทศชาติไม่ยิ่งใหญ่ มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบ (อโนทัย แทนสวัสดิ์, 2560, น. 7) ดังนั้นแล้วการวางภาพของมหาวิทยาลัย (Band Positioning) ที่โดดเด่น และแตกต่าง มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเฉพาะทางซึ่งถือเป็นจุดแข็งหรือจุดเด่นของสถาบัน มีศิษย์เก่าที่ สำเร็จการศึกษาในสาขาต่างๆ สามารถสร้างชื่อเสียงอยู่ในสายอาชีพนั้น มีผู้คนรู้จักมากมายและ ประสบความสำเร็จ (จักรกฤษณ์ โปณะทอง, 2562) สอดรับกับความคืบหน้าการปลดล็อกและ ปฏิรูปมหาวิทยาลัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2562) “มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระในการบริหารแต่ใน ขณะเดียวกันก็ต้องมีภาระรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Accountability) โดยเน้นการปรับระบบให้ กระทบมหาวิทยาลัยที่ทำดีอยู่แล้วให้หน่อยที่สุด และสามารถยกระดับมหาวิทยาลัยขึ้นทั้งหมดและ ในเรื่องคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยเน้นการแบ่งกลุ่มประเภทมหาวิทยาลัยตามศักยภาพตาม ความสมัครใจเพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถเปลี่ยนรัศมีสูงสุดตามศักยภาพที่มี มหาวิทยาลัยควรมี จุดเด่นที่แตกต่างกัน ไม่ทำเหมือนกันหมด มหาวิทยาลัยสามารถประเมินตนเองเพื่อการก้าวเข้าสู่ กลุ่มประเภทที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่เน้นความเป็นเลิศระดับแนวหน้าของโลก กลุ่มที่เน้น ตอบโจทย์การพัฒนาท้องถิ่นเชิงพื้นที่ หรือกลุ่มที่เน้นการสร้างเทคโนโลยี นวัตกรรมและ ผู้ประกอบการ” สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการนำ มาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ พ.ศ. 2561 แนวทางการนำมาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียนสู่ การปฏิบัติให้เกิดผล สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนดนโยบายและทิศทางการผลิตบัณฑิต/การพัฒนา ผู้เรียนให้ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ความต้องการจำเป็นของสังคม ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และประเทศตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบันและตามความได้เปรียบ เชิงทรัพยากรและเชิงพื้นที่ของสถาบัน (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, 12 พฤศจิกายน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ.2553-2567) เพื่อการ พัฒนามหาวิทยาลัย โดยกำหนดเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย “การบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน” เพื่อการบรรลุถึงการเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม โดยการสนับสนุน

และส่งเสริมให้สร้างงานบริการวิชาการที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน (สมปวารณา วงศ์บุญหนัก, 2561, กรกฎาคม)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพ.ศ. 2559 (2559, 21 เมษายน, น. 10) และข้อบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2559, 26 ตุลาคม) ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559 ข้อ 4 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาหมายความว่า การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของชาติ และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2559 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการศึกษารับการเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างหลากหลายเมื่อจบการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสามารถสนองตอบต่อสังคมและประเทศชาติได้อย่างผู้มีความรู้และมีคุณธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ตระหนักถึงความสำคัญของการของการช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อสังคมตามพันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งยกระดับ เพิ่มพูนความรู้ กระจายโอกาสและส่งเสริมการศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ท้องถิ่น ประชาชน ทั้งในเมืองและชนบทซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “หนึ่งจังหวัดหนึ่งมหาวิทยาลัย” เพื่อนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาแปรสู่ภาคปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มหาวิทยาลัยจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและชนบทในแต่ละจังหวัดซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับชุมชนและภาคีต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนเพื่อก่อให้เกิดผลและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเพื่อเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม, 2561)

หนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้การรับใช้สังคมเป็นอีกพันธกิจหลักที่สำคัญยิ่ง นอกเหนือจากการพัฒนาการเรียนการสอน การทำงานด้านวิชาการและวิจัยพัฒนาให้มีคุณภาพ คือ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ เฉลิมชัย บุญยะสิทธิ์พรณ อติตติการบดีและปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า “การทำงานบริการวิชาการแก่สังคมเป็นหน้าที่สำคัญของทุกมหาวิทยาลัย แต่ปัจจุบันมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญในการออกไปรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นหนึ่งใน 79 มหาวิทยาลัยของรัฐที่ได้รับงบประมาณจากภาษีประชาชน ดังนั้นจึงมองว่า หน้าที่ของมหาวิทยาลัยต้องทำงานสร้างประโยชน์โดยตรงไปสู่ผู้เป็นเจ้าของเงิน นั่นคือ ประชาชนทุกคนในประเทศ มหาวิทยาลัยจึงวางวิสัยทัศน์โดยเพิ่มบทบาท “การทำงานบริการวิชาการเพื่อรับใช้สังคมอย่างยั่งยืน” ให้เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย โดยมีการนำกระบวนการวิจัยพัฒนาท้องถิ่นเข้า

ไปบูรณาการร่วมกับระบบการเรียนการสอน และการบริการด้านวิชาการในพื้นที่ชนบทซึ่งนอกจากคณาจารย์ นักวิจัย จะได้ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อเก็บข้อมูลแล้ว ขณะเดียวกันก็สามารถทำการเรียนการสอนนิสิตไปพร้อมกันในพื้นที่จริง และยังสามารถทำงานช่วยเหลือชาวบ้านได้ในเวลาเดียวกัน สำหรับกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ฎุกริเริ่มและขับเคลื่อนโดยอธิการบดีของมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนการดำเนินการอย่างเข้มแข็ง โดยเป็นผู้จุดประกายสร้างแรงจูงใจตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปถึงนิสิตของมหาวิทยาลัย จากการส่งเสริมให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น พบว่าหัวข้อวิจัยเริ่มเปลี่ยนไป เริ่มมีการใช้ชนบทไทยเป็นฐานของวิจัยมากขึ้น จึงเชื่อว่าในอนาคตชนบทไทยจะกลายเป็นพื้นที่วิจัยของนักวิจัยรุ่นใหม่ที่ทำงานรับใช้ประชาชน และมหาวิทยาลัยยังได้ผลงานวิชาการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยก้าวสู่ความเป็น World Class University ในที่สุด” (เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ, 2558, 27 กรกฎาคม)

สมชาย สันติวัฒนกุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า “มศว มีแนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม คือ การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ในด้านการทำงานการเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมหรือเรื่องของ กิจกรรมเพื่อสังคม (Social Enterprise) มหาวิทยาลัยทำงานด้านกิจกรรมเพื่อสังคมให้เติบโตแข็งแกร่งขึ้น ซึ่งเป็นก้าวอย่างสำคัญของการศึกษาในสมัยนี้และ ในอนาคต มศว เราเองก็มีการทำงานเพื่อสังคมมาอย่างสม่ำเสมอ จนเราได้พบว่า เรามีจุดแข็งอยู่ที่การเป็น มหาวิทยาลัยติดดิน คำว่าติดดินนี้ไม่ได้หมายความว่าเราต่ำต้อยด้อยค่า เราทำงานร่วมกับชุมชนในหลายพื้นที่ทั้งที่จังหวัดนครนายก จังหวัดสระแก้วและจังหวัดตาก แม้แต่การทำงานภายในที่มหาวิทยาลัยได้ให้แนวนโยบายการทำงานเพื่อสังคมนี้ไปที่คณะสังคมศาสตร์ จนเกิดเป็น คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคมเมื่อไม่นานมานี้ จากภาควิชาบริหารธุรกิจให้เป็นผู้สนับสนุนทิศทาง ศาสตร์รับใช้สังคม อย่างชัดเจน เพื่อช่วยกันเป็นพลังขับเคลื่อนเดินหน้าการทำงานขององค์กรเราไปสู่การรับใช้สังคมอย่างยั่งยืน สิ่งหนึ่งที่สำคัญที่ ผมมักจะย้ำเตือนเสมอทุกครั้งที่ได้มีโอกาสพบกับนิสิต มศว ผมอยากให้รุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีให้รุ่นน้อง เพราะถ้ารุ่นพี่ทำดีมีความสำเร็จ มหาวิทยาลัยก็ไม่เสียชื่อ รุ่นน้องก็จะมีแรงบันดาลใจเอาเป็นตัวอย่าง ผมอยากได้ยินว่านิสิต มศว เมื่อจบออกไปทำงานที่ไหนๆ ใครๆก็รักใคร่เมตตาเป็นคนที่เก่งกาจสามารถ ทำงานได้จริง มีคุณลักษณะตรงตามอัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ ทำงานกับบริษัทเอกชนหรือจะภาครัฐ หรือทำงานอิสระก็ทำได้อย่างมีคุณภาพไปฝึกงานที่ไหนก็สามารถได้รับพิจารณาว่าจ้างให้ทำงานได้เลย ไม่เสียเวลาในการสร้างคน เพราะ มศว เราได้สร้างนิสิตที่ดีมีคุณภาพสู่การรับใช้สังคมมาแล้วนั่นเอง” (สมชาย สันติวัฒนกุล, 2561, 26 ธันวาคม)

กอบกับสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2561, 27 ธันวาคม) เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2560 โอกาสนี้ พระราชทานพระราชวาทแก่ผู้สำเร็จการศึกษาความว่า “บัณฑิตทั้งหลายในที่ประชุมนี้ นับว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นอย่างดีจึงได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนคือการศึกษาเล่าเรียนอย่างดีที่สุดจนสำเร็จการศึกษา ต่อจากนี้ไปแต่ละคนจะต้องสำนึกตระหนักให้มากขึ้นถึงความรับผิดชอบต่อที่ยิ่งใหญ่และทรงคุณค่าอีกอย่างหนึ่งคือ ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ความรับผิดชอบดังกล่าวนี้ทำให้ทุกคนมีภาระหน้าที่อย่างสำคัญที่จะต้องนำวิชาความรู้ไปใช้ประกอบกิจ การงานให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์ เป็นความดี ความเจริญทั้งแก่ตนเองและส่วนร่วม ไม่นำความรู้ไปใช้แสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ อันเป็นการบั่นทำลายตนเอง สังคม และประเทศชาติให้เสียหาย หากแต่ละคนพิจารณาเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติให้เข้าใจชัดก็必将เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้อกับความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ จึงขอให้บัณฑิตทุกคนรักษาความรับผิดชอบต่อทั้งสองส่วนนี้ไว้ และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์” จากความในพระราชวาทที่พระราชทานให้แก่บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทรงเน้นย้ำถึงหน้าที่การตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ อันแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีจุดเน้นคือมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์นิสิตในการรับผิดชอบต่อสังคมที่แท้จริง

ดังนั้นนิสิตนักศึกษาไทยในยุคเจนเอเรชันใหม่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกมิติรอบด้านของสังคม นิสิตนักศึกษาในยุคใหม่ซึ่งมีลักษณะที่เปลี่ยนไปเป็นผู้ที่มีอิสระที่จะเลือกสิ่งที่ตนพอใจ ต้องการดัดแปลงสิ่งต่างๆ ให้ตรงตามความพอใจและความต้องการของตนเป็นตัวของตัวเอง มีความสนุกสนาน ต้องการความเร็วในการสื่อสารและสามารถสร้างนวัตกรรมต่อทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตได้ ดังนั้นนอกจากด้านวิชาการแล้วกิจการนิสิตนักศึกษาในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบด้านการดูแลนิสิตนักศึกษาด้านต่างๆของสถาบันอุดมศึกษาจึงควรกำหนด ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษาในยุคใหม่ให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านวิชาการ การประกอบอาชีพ และประสบการณ์ชีวิตซึ่งล้วนเป็นสิ่งท้าทายศักยภาพและความสามารถของนิสิตนักศึกษายุคใหม่ในการสร้างนวัตกรรม การบริหารกิจการ นิสิตนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากในการบริหารงานอุดมศึกษาซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันดูแลให้ดีที่สุดเพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รับความพึงพอใจในทุกๆด้าน การดำเนินกิจการนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันแต่หัวใจสำคัญที่สุดคือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้อง

มีขอบข่ายที่ครอบคลุมนโยบาย และวัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาแต่ละแห่งที่ได้กำหนดไว้โดยตอบรับแผนพัฒนากลยุทธ์และอัตลักษณ์ของสถาบัน (จักรกฤษณ์ ไปณะทอง, 2560, น. 126-127) กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกันทางวิชาการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานิสิตนักศึกษาซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีที่สุดในการหล่อหลอมพฤติกรรมส่วนหนึ่งให้นิสิตนักศึกษาเป็นบัณฑิตที่ตรงตามปณิธานและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิด ปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ค่านิยมไทย จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ผ่านการสร้างสรรคกิจกรรมหลากหลายในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (จุฑามาศ พีรพัชระ, 2556) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมาก หากสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดได้อย่างเหมาะสมกับอัตลักษณ์ที่กำหนด จะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาได้หลายประการทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ ตลอดจนความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เพื่อสร้างและพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และเป็นที่ยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ยุทธศาสตร์สำคัญสู่ความสำเร็จเพื่อกิจการนิสิตนักศึกษาในเจเนอเรชันใหม่ การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นหัวใจสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาควรเน้นเพื่อให้การดำเนินงานตรงกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาในยุคใหม่ สถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนานิสิตนักศึกษายุคใหม่ให้มีคุณลักษณะความเป็นบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ควรศึกษาอัตลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะ บุคลิกนิสัยของนิสิตนักศึกษาให้คงความเป็นบัณฑิตของแต่ละศาสตร์ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เพราะฉะนั้นการกำหนดอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของแต่ละสาขาวิชาหรือแต่ละสถาบันจะทำให้ผู้ปฏิบัติเห็นทิศทางของการพัฒนาตามที่มีมุ่งหวัง การพัฒนานิสิตนักศึกษาจึงต้องมีการกำหนดแนวทางและทิศทางให้ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นประเด็นที่ทำทนายอย่างยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพแก่สังคมและเป็นความหวังของประเทศในอนาคตถือเป็นภารกิจสำคัญที่ทุกส่วนในสถาบันจะต้องวางแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้วยการร่วมกันพัฒนาอนาคตที่ดีให้แก่นิสิตนักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่สามารถพร้อมขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างยั่งยืนต่อไป (จักรกฤษณ์ ไปณะทอง, 2560, น. 134-140)

จากการสอบถามความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจุบันมีระดับจิตสาธารณะการรับใช้สังคมที่ลดลง นิสิตยังขาดการเสียสละเพื่อ

ส่วนรวม หากนิสิตทุกคนมีจิตสำนึกสาธารณะในการรับใช้สังคมก็จะทำให้เป็นคนดีของสังคม การรับใช้สังคมจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลทำเพื่อสังคมและส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนและต้องมีความตั้งใจจริงในการจะทำประโยชน์แก่สังคมหรือผู้อื่นในทางที่ถูกต้องทั้งทางกฎหมายและศีลธรรม มีความกล้าที่จะทำกิจกรรมหรือกิจการที่เป็นการรับใช้สังคมโดยไม่ต้องรอให้เพื่อนบุคคลรอบกายร่วมทำกิจกรรมด้วย และสามารถแนะนำหรือโน้มน้าวให้ผู้อื่นทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยกัน แต่ในสภาวะปัจจุบัน นิสิตสนใจแต่เรื่องของตัวเอง เห็นเรื่องของชุมชนและสังคมเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากจะทำให้ นิสิตสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นิสิตต้องกล้าที่จะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยการปลูกฝังผ่านความรู้สู่สังคม แต่ปัญหาที่พบคือความรู้สึกของการรับใช้สังคมมักจะเป็นความรู้สึกที่ยังไม่ได้ฝังลึกในจิตใจของนิสิตเท่าไรนัก เป็นเพียงความรู้สึกชั่วครั้งชั่วคราวถึงแม้ว่าในช่วงที่ทำกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมนิสิตส่วนใหญ่จะมีความร่วมและมี ความรู้สึกเสียสละ แต่เมื่อเวลาผ่านไปจะสังเกตว่า ถ้าให้ริเริ่มทำกิจกรรมจิตสาธารณะหรือกิจกรรมรับใช้สังคมด้วยตนเองจะไม่ทำ อาจารย์ผู้ถูกสัมภาษณ์ยังเสนอแนะแนวทางว่าควรให้นิสิตลงพื้นที่ ชุมชนนำความรู้เฉพาะทางของตนไปพัฒนาท้องถิ่นอีกทั้งทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาคุณลักษณะของนิสิต นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรมีรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะการรับใช้สังคมให้มากขึ้นเพื่อยกระดับจิตสำนึกในส่วนรวมของนิสิตและสนับสนุนให้นิสิตริเริ่มการรับใช้สังคมด้วยตนเอง (อาจารย์, 2562, ตุลาคม) มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุษกร เขียวมัน (2555, น. 56-57) ได้ศึกษาความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษายังพบความมีจิตสาธารณะแตกต่างกันในบางเรื่อง เช่น นิสิตบางคนเห็นว่า การเคลื่อนย้ายโต๊ะเก้าอี้ การจับจองที่นั่งอ่านหนังสือ และการชาร์ตแบตเตอรี่ของคอมพิวเตอร์แบบพกพา ไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น นิสิตบางคน เมื่อพบเห็นเก้าอี้บางตัวในห้องสมุดอยู่ในสภาพที่ชำรุด จะไม่แจ้งแก่บุคลากรห้องสมุด เนื่องจากเห็นว่าการดูแลสภาพของโต๊ะเก้าอี้ในห้องสมุดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่จะตรวจดูความเรียบร้อยของโต๊ะเก้าอี้ที่ใช้ที่นั่งอ่านหนังสือมากกว่าที่จะเป็นหน้าที่ของนิสิต และยังพบปัญหาด้านจิตสาธารณะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการศึกษาของสุคนธ์ธา เสงี่ยม (2556, น. 106) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยยังมีระดับต่ำถึงปานกลาง อาจเกิดจากการที่นิสิตได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยทั้งในด้านอารมณ์ การเห็นคุณค่า การให้ข้อมูล

ข่าวสาร การให้บริการต่างๆ ค่อนข้างน้อย และอาจมีสาเหตุมาจากมหาวิทยาลัย ยังไม่มีเครือข่ายในการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ และองอาจ นัยพัฒนาและคณะ (2561, น. 1-5) ศึกษาเรื่องการศึกษาด้านนวัตกรรมและความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารด้านการพัฒนานิสิตโดยแนวทางดำเนินงานคือควร เร่งพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต กล่าวคือ ข้อเสนอแนะ (แนวทาง) ข้อ 7 การยกระดับคุณภาพของกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้มาตรฐานสากล ลำดับที่ 1 ควรเร่งพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะเฉพาะอันโดดเด่นตามแบบฉบับของ มศว เสมือนมี “ดีเอ็นเอ (DNA) ผังตรึง” แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ซึ่งอัตลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องการจำเป็นของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ชุมชน/สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเร่งยกระดับคุณภาพของบัณฑิตไปสู่มาตรฐานสากล

จากการศึกษาความสำคัญ ความจำเป็น และสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้องเร่งพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมตรงตามอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่มหาวิทยาลัยมุ่งหวัง แต่ปัจจุบันคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตยังไม่ชัดเจน และไม่มีความเด่นชัด ผู้วิจัยเห็นว่านิสิตคือหัวใจของสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามและเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งเน้นสร้างจุดเด่นของสถาบันที่ชัดเจนตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นสู่การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม อีกทั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตนำมาใช้วางแผนพัฒนาและกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรมีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม งานวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการพัฒนานิสิตลักษณะเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนานิสิตระดับมหาวิทยาลัย ให้เกิดการเสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะการรับใช้สังคมอันเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิต สังคม และประเทศชาติ การเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการศึกษาและเป้าหมายหนึ่งทางการศึกษาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาให้บัณฑิตที่ผลิตออกมาสู่สังคมเป็นผู้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม อันเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในสภาวะสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีขอบเขตงานวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้ในการสัมภาษณ์คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งบริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากรบรรจุประจำใน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิต จำนวน 7 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) และมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่าที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งหมดจำนวน 22,421 คน

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างและการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วยผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากรและนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงจำนวนทั้งสิ้น 100 คนโดยมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ขอบเขตด้านตัวแปร

คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ ได้แก่

1. การนำตนเอง
2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
3. มีความเป็นพลเมือง
4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม
6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม** หมายถึง แนวทางที่มีการอธิบายหลักการ วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน โครงสร้างทางความคิดและองค์ประกอบผ่านการบรรยายด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพนิสิตของสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้นิสิตมีพัฒนาการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคลและพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะรับใช้สังคม

2. **คุณลักษณะการรับใช้สังคม** หมายถึง สภาพหรือสิ่งที่มีอยู่ประจำในตัวบุคคลที่แสดงหรือกระทำให้เห็นถึงพฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย การแสดงออกถึงความรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อในการกระทำของตน รู้จักหน้าที่ เป็นพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นถึงความดีหรือลักษณะประจำตัวที่ดีเด่นของบุคคล และเป็นพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาบุคคลที่พึงปรารถนาอยากให้มีอยากให้เกิดและอยากให้เป็นตามอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่สถาบันกำหนดไว้

จากการสังเคราะห์งานวิจัย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของคุณลักษณะการรับใช้สังคม ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ ดังนี้

1. **การนำตนเอง** หมายถึง มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตน เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง

2. **การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกรู้จักคิด รู้ผิดชอบชั่วดีของบุคคล อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น

3. **มีความเป็นพลเมือง** หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการด้วยความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีจิตความเคารพเป็นการ

รับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วย ความปรารถนาดี และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นสิ่งจำเป็น เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพและยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และหาวิธีอยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก

4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น หมายถึง การแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาเรียนรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรคดีงามให้เกิดขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม หมายถึง การรับรู้ในกิจกรรมของสังคม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ การใช้สิทธิและการเคารพสิทธิของผู้อื่นในกิจกรรมเพื่อสังคม การรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม การพิจารณาและการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม การนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม การปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคม

6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อแผ้วถางให้กับส่วนรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยทำการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคม โดยการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องจากแนวคิดของ สุภากร ปาละนันท์ (2561, น. 65) อนุพนธ์ คำปัน (2559, น. 63) มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2554, 2560) ราชบัณฑิตยสถาน (2560) ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) นิติธร ปิลวาสน์ (2562) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562) ดาวิส (Davis, 1994) พอล์ค (Polk, 2000) กอทท์ลิบและโรบินสัน (Gottlieb และ Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens, 2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562); (สมชาย สันติวัฒนกุล, 2561) และ นवलลอบ แสงสุข (2559)

สรุปการสังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคมได้ จำนวน 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1.การ นำตนเอง 2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3. มีความเป็นพลเมือง 4. มีทักษะการ ช่วยเหลือคนอื่น 5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 6. มีจิตอาสาและสำนักสาธารณะ

จากนั้นผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพื่อให้ได้คุณลักษณะการรับใช้ สังคมที่เป็นแบบเฉพาะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้วยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิง ลึก (In-Dept Interview) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิตและการรับใช้สังคม จำนวน 7 คน

2. การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยนำคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ระยะที่ 1) มาดำเนินการสร้างรูปแบบ โดยใช้แนวคิดการพัฒนารูปแบบเชิงข้อความของคีฟส์ (Keeves, 1988, pp. 561-565) เป็นรูปแบบที่ ใช้ภาษาเป็นสื่อในการอธิบายหรือบรรยายปรากฏการณ์ที่ศึกษา ด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของ ปรากฏการณ์นั้น และใช้ข้อความอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด

(2545) การสร้างรูปแบบต้องสร้างรูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐานโดยการศึกษา ค้นคว้าทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกัน หรือเรื่องอื่นๆ และนำผลการศึกษามากำหนดองค์ประกอบต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ

โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตในระดับอุดมศึกษาที่เป็นฐานหรือกรอบในการยก ร้างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ดังนี้

2.1 แนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาแบบองค์รวม(Holistic Approach) ตามยุทธศาสตร์ การพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แก่

1. ภาวะผู้นำของสถาบัน (Institutional Leadership)
2. วัฒนธรรมของสถาบัน (Institutional Culture)
3. การเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning)
4. ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

2.2 แนวคิดการพัฒนานิสิตในระดับอุดมศึกษา (Seven Vectors of Development) (A.W. Chickering และ Reisser, 1993) ได้แก่

1. การพัฒนาความสามารถด้านสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. การจัดการด้านอารมณ์
3. ความเป็นตัวของตัวเองและการยอมรับการอาศัยพึ่งพิงซึ่งกันและกัน
4. การพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ
5. การสร้างเอกลักษณ์แห่งตน
6. การพัฒนาเป้าหมาย
7. การพัฒนาความมีคุณธรรม

2.3 ทฤษฎีตัวบ่อน สภาพแวดล้อม ผลลัพธ์ (I-E-O Model) (Astin, 1993) ได้แก่

I (Input) = คุณลักษณะของนิสิตเมื่อเริ่มเข้าเรียน

E (Environment) = สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของนิสิต

แอสติน (Astin, 1993) กล่าวว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั้น มหาวิทยาลัยควรจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อประสบการณ์การพัฒนาของนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย ลักษณะของสถาบัน หลักสูตร คณาจารย์ กลุ่มเพื่อน และการมีส่วนร่วมของนิสิต นักศึกษาให้เหมาะสมกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาในทุกด้าน ซึ่งชิคเคอริงและไรเซอร์ (Chickering

and Reisser, 1993 อ้างถึงในธิดารัตน์ บุญนุช, 2543) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาว่าควรพัฒนาใน 7 ด้าน คือ

1. พัฒนาความสามารถด้านสติปัญญา ร่างกาย และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Developing Competence)
2. การจัดการด้านอารมณ์ (Managing Emotion) ตระหนักและรับรู้ในอารมณ์ทั้งดีและไม่ดีของตนเอง
3. การพัฒนาตัวของตัวเองและการยอมรับการอาศัยพึ่งพิงซึ่งกันและกัน (Moving Through Autonomy Toward Independence)
4. การพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ (Developing Mature Interpersonal Relations)
5. การสร้างเอกลักษณ์แห่งตน (Establishing Identity)
6. การพัฒนาเป้าหมาย (Developing Purpose)
7. การพัฒนาความมีคุณธรรม (Developing Integrity)

2.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา แอสติน (Astin, 1984) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงบทบาทของกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยมีหลักการคือ หากนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา นิสิตนักศึกษาจะได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและด้านบุคลิกภาพ การมีส่วนร่วมสามารถทำได้ในลักษณะ ดังนี้

- 1) ด้านวิชาการ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรที่คำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเพิ่มขึ้น และการจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ เป็นต้น
- 2) ด้านกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ตั้งแต่การรับเข้าศึกษา การปฐมนิเทศ การอยู่หอพัก การจัดสภาพแวดล้อมในสถาบัน การจัดกิจกรรมต่างๆ การหางานพิเศษทำของนิสิตนักศึกษา
- 3) การทำงานร่วมกับอาจารย์ คือ การที่นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำงานกับอาจารย์ ทำให้นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในการอยู่ในสถาบันมากขึ้น เช่น การร่วมทำงานด้านวิชาการ และการร่วมกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น

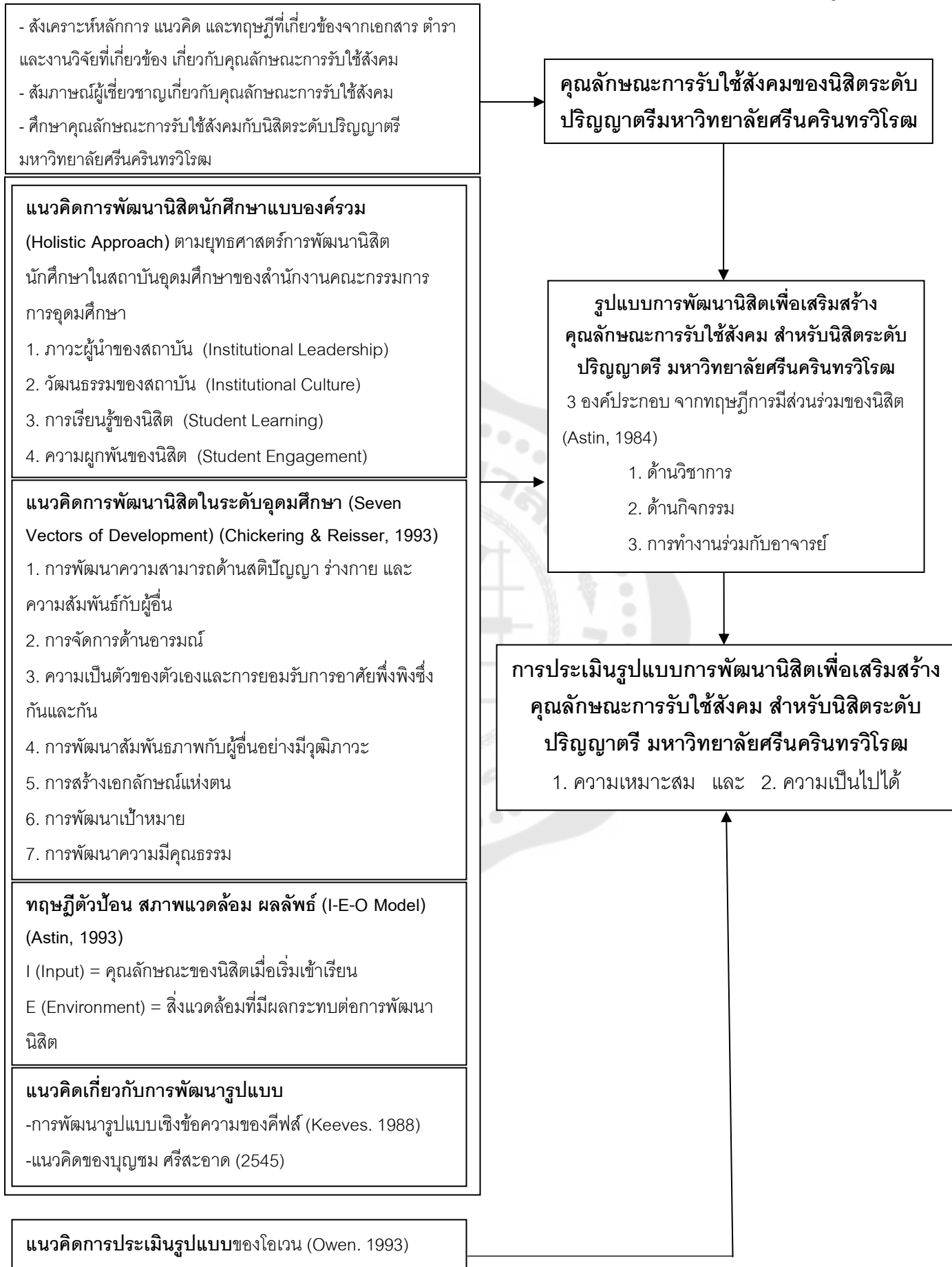
ซึ่งผู้วิจัยเลือกทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิต (Astin, 1984) มาใช้ในการยก ร่างและพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและคู่มือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ

1) ด้านวิชาการ 2) ด้านกิจกรรม 3) การทำงานร่วมกับอาจารย์ โดยที่นำแนวคิดและทฤษฎี ข้อ 2.1 - 2.3 มาบูรณาการเป็นประเด็นพิจารณาย่อย หรือ ตัวบ่งชี้ร่วมพิจารณารายละเอียดตาม ด้านหลัก

3. การประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (ระยะ 2) มาดำเนินการสร้างแบบประเมินรูปแบบ โดยใช้แนวคิดการประเมิน รูปแบบของโอเวน (Owen, 1993, pp. 41-45) ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และ ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard)

จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการรับ ใช้สังคมที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้จัดลำดับสาระในการนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิต
2. คุณลักษณะการรับใช้สังคม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการรับใช้สังคมของสถาบันอุดมศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตในสถาบันอุดมศึกษา
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ
6. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับการรับใช้สังคม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิต

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและการเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นผู้นำของสังคม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองเพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข แต่ในเวลาที่ผ่านมา แม้ว่าประเทศไทยจะเร่งขยายโอกาสในการศึกษาระดับอุดมศึกษาแต่ก็ยังประสบปัญหาการขาดแคลนบัณฑิตบางสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และแพทยศาสตร์ เป็นต้น รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษายังขาดทักษะในการประกอบอาชีพ และขาดคุณธรรมจริยธรรม จนไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม การสร้างและผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในยุคปัจจุบัน

ความหมายของคุณลักษณะ

คำว่า “คุณลักษณะ” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายแยกตามคำที่มา สมาสกันไว้ว่า คำว่า “คุณ” หมายถึง ความที่มีอยู่ประจำในสิ่งนั้น หรือความเกื้อกูล ส่วน “ลักษณะ” หรือ “ลักษณะ” หมายถึง สภาพหรือเครื่องแสดงให้เห็นว่าสิ่งหนึ่งต่างกับอีกสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2544) ดังที่สุวิมล ว่องวานิช และ คณะ (2549, น. 11) กล่าวว่า คุณลักษณะ (Character) หมายถึงสภาพหรือสิ่งมีอยู่ประจำในบุคคลที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนคำว่า คุณลักษณะหรือคุณลักษณะที่ดี (Good Character) จึงหมายถึง สภาพหรือสิ่งที่มีประจำในเด็กและเยาวชนไทยซึ่งแสดงถึงความแตกต่างของความเหมาะสมดีงาม

ติน ปรัชญพฤทธิ์ (2553, น. 389-390) ให้ความหมาย คุณลักษณะ (Trait) คือแบบอย่างพฤติกรรมหรือด้านอื่นของบุคลิกภาพที่ค่อนข้างสม่ำเสมอและคงทนของบุคคล แบบอย่าง

พฤติกรรมนี้จะปรากฏให้เห็นได้ในสถานการณ์ต่างๆและอาจนำมาใช้เป็นเครื่องบอกความแตกต่าง บุคลิกภาพหนึ่งจากบุคลิกภาพอื่น เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับ พรชัย ภาพันธ์ (2546, มกราคม, น. 21) ที่ได้ให้ความหมาย คุณลักษณะ ว่าหมายถึง สิ่งที่ดีให้เห็นถึงความดีหรือลักษณะ ประจำตัวของแต่ละบุคคล กล่าวคือเป็นพฤติกรรม ลักษณะ ท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ ความรู้ทักษะ และเจตคติ

นอกจากนี้ สำลี รักสุทธิ (2545, น. 22) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะ ว่าหมายถึง คุณลักษณะพฤติกรรมที่สถานศึกษาแต่ละแห่งอยากให้มี อยากให้เกิด อยากให้เป็น ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

ส่วน เว็บบสเตอร์ (Webster's, 1993, p. 65) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะว่า หมายถึง

1. ลักษณะของนิสัยคุณสมบัติ หรือ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล
2. ลักษณะในส่วนรูปร่าง รูปแบบ หรือปัจจัย ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเด่นของแต่ละบุคคลซึ่งใช้ในการแบ่งแยก ซึ่งลักษณะเฉพาะของสิ่งของ หรือบุคคลที่สังเกตได้อย่างชัดเจน

อาจสรุปได้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง สภาพหรือสิ่งที่มีอยู่ประจำในตัวบุคคลที่แสดงหรือกระทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นพฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ ความรู้ทักษะ และเจตคติ เป็นพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นถึงความดีหรือลักษณะ ประจำตัวที่เด่นของบุคคลว่า “บุคคลต้องมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง” และเป็นพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาบุคคลจากองค์กรหรือสถาบันการศึกษาพึงปรารถนาอยากให้มีอยากให้เกิดและอยากให้เป็นไปตามอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่สถาบันกำหนดไว้

ความสำคัญของคุณลักษณะนิสัย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ระบุความสำคัญของคุณลักษณะนิสัยไว้ว่า ความสำคัญในการพัฒนานิสิตของประเทศให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องตามความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นั้น ซึ่งตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ได้กำหนดเป้าหมายของกรอบ คือ “การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนานุเคราะห์ ที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานและพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย...” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554, น. 1) ดังที่ มธุรส สว่างบำรุง (2542, น. 169) กล่าวว่านิสิตนักศึกษานับว่าอยู่ในช่วงเวลาที่มีความสำคัญ เนื่องจากอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์ (2562) กล่าวว่า ในปัจจุบันความรู้และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเข้มงวดด้านมาตรฐานวิชาชีพมากขึ้น มีการแข่งขันกันมากขึ้น และการทำงานมีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น ดังนั้น การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตจึงมีประโยชน์อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพราะได้บัณฑิตที่คุณสมบัติตรงกับความต้องการมากขึ้น
2. เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการใช้คุณลักษณะบัณฑิตเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร วางแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และบริหารจัดการทรัพยากร ต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์ต่อตัวบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพราะจะทำให้มีโอกาสในการถูกคัดเลือกเข้าทำงานมากขึ้น และมีโอกาสในการก้าวหน้าในการทำงานมากขึ้น

สุธรรม จันทรหอม (2530) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ให้ความสำคัญต่อบุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสูงสุด 5 ข้อแรก ได้แก่ ความรู้รอบ ฉลาด ไหวพริบ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมและคุณธรรม มีระเบียบวินัย ลักษณะนี้ค่อนข้างจริงจังและเหมาะสมแก่การทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดี เมื่อใช้เครื่องมือนี้ประเมิน ได้คุณลักษณะเด่นของนักศึกษา 5 ข้อคือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเมตตาและเห็นใจผู้อื่น รักดี มุ่งดี และใฝ่ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้ง 5 ลักษณะนี้ ค่อนข้างนิ่มนวล อ่อนน้อม มุ่งมนุษยสัมพันธ์มากกว่าผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน นอกจากนี้ เพียงกานต์ เครือทอง (2544) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของนิสิตระดับปริญญาตรี ได้แก่ ไม่ชอบทำอะไรที่ซ้ำแบบเดิม แต่ชอบคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ต้องการสอบให้ได้คะแนนสูง ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมสงเคราะห์ การรณรงค์ในเรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้ารับการฝึกอบรมที่ทำให้เกิดความชำนาญและช่วยงานอาชีพในอนาคต ชอบเข้าร่วมการแสดงดนตรีและการแสดงต่างๆ เห็นว่าการดื่มเหล้าหรือการสูบบุหรี่เป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่เคยพลาดโอกาสที่เข้าชมการแข่งขันกีฬาที่ชอบ คิดว่าเพื่อนคือสิ่งที่สำคัญในชีวิตการเรียนในมหาวิทยาลัย การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรมที่สนใจ ในปัจจุบันยังไม่ตัดสินใจว่าหลังจากที่จบการศึกษาแล้วจะศึกษาต่อหรือไม่

อาจสรุปได้ว่า ความสำคัญของคุณลักษณะนิสิตเป็นการแสดงถึงศักยภาพที่สร้างจุดเด่นของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งที่ผ่านการบ่มเพาะของมหาวิทยาลัย รวมถึงเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพ

ของนิสิตให้มีสมรรถนะทางด้านต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ความสำคัญนี้จะส่งผลลัพธ์ถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผลิตออกไปปรับใช้สังคมและเพื่อตอบสนองโจทย์ความต้องการของสังคม ผู้ประกอบการและผู้ใช้บัณฑิตอีกด้วย

คุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

การศึกษางานวิจัยทางการอุดมศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตของนิสิตในช่วงที่ศึกษาอยู่ภายในมหาวิทยาลัย 4 ปีหรือตามหลักสูตร มหาวิทยาลัยมีส่วนในการพัฒนานิสิตให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม วัยนี้เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาได้อย่างสูงสุด จึงเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยจะมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้นิสิตพัฒนาสูงสุด มหาวิทยาลัยจึงควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตให้มากที่สุด เพื่อการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา (อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2562)

สวัสด์ สุกนธรังสี (2519, น. 19) ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า “ลักษณะพิเศษของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ ตัวนักศึกษาที่อยู่ในวัยที่กำลังจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยทั่วไปนักศึกษาจะมีอายุระหว่าง 18-22 ปี มีอารมณ์ที่อ่อนไหวมากกว่าบุคคลในวัยอื่น ในขณะที่เดียวกันก็กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น อยากทดลองสิ่งใหม่ มีความคิดคำนึงค่อนข้างเพื่อฝันและพร้อมที่จะรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อ วัยนี้เป็นวัยที่บุคคลกำลังแสวงหาเอกลักษณ์ (Identity) นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีสติปัญญาเฉลียวสูงกว่าบุคคลอื่นในวัยเดียวกัน” ซึ่ง วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543, น. 26, 29) กล่าวถึงลักษณะพิเศษของนักศึกษาว่า “มีความกระตือรือร้นและสนใจในสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เขาทนไม่ได้ที่จะเห็นสภาพความไม่ถูกต้องหรือความไม่ยุติธรรมในสังคม ชีวิตของเขาเป็นอิสระที่จะคิดและแสดงออก และเน้นว่านักศึกษาไม่ใช่ตุ๊กตาปั้นที่คอยรับแต่สิ่งที่มหาวิทยาลัยและอาจารย์ป้อนให้” นิสิตเมื่อเข้ามาศึกษาในรั้วของมหาวิทยาลัยด้วยความรู้สึกมีความกังวล มีความหวัง มีความรัก และมีความเกลียด ในขณะที่นิสิตคิด ฟัง เขียน อ่าน และเรียนไปพร้อมกัน” สอดคล้องกับมอนเร (Monroe, 1977, p. 182) ที่มีความเห็นที่ว่านิสิตโดยธรรมชาติแล้วจะเป็นบุคคลที่มีอารมณ์รุนแรง มีอุดมคติสูงและอาจทนไม่ได้ต่อความอยุติธรรมของสังคม นิสิตที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยใหม่ๆ บุคลิกภาพยังไม่ชัดเจน แต่เมื่อจบสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ลักษณะของตนจะค่อนข้างแน่นอน ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยควรเป็นชีวิตที่นิสิตได้รับการพิจารณา ทดสอบ คัดเลือก และยึดเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล คือนั้นการพัฒนาในแง่เอกัตบุคคล

นอกจากนี้ คอฟแมน (Kauffmann), อ้างถึงในวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543, น. 26-28) อธิบายลักษณะของนิสิตดังนี้ บุคคลที่เข้ามาแสวงหาความรู้ด้วยความมุ่งมั่นและ

ลงทะเบียนเรียนในกลุ่มสาขาวิชาอันมีความเชื่อมั่นในสาขาวิชาหรือศาสตร์นั้น ๆ ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม เป็นบุคคลที่มีจิตใจดีและมีอุดมคติ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และมีความเป็นตัวของตัวเองจากการค้นพบตนเอง

การพิจารณาลักษณะนิสัยตามชั้นปี (ทองเรียน อมรัชกุล, 2525, น. 39) จะพบว่า

นิสัยชั้นปีที่ 1 นิสิตเข้ามหาวิทยาลัยด้วยคาดหวังความสำเร็จในด้านวิชาการ เข้าใจตนเอง แสวงหาเอกลักษณ์ประจำตน

นิสัยชั้นปีที่ 2 นิสิตมีการริเริ่มสร้างวัฒนธรรมย่อยในกลุ่มเฉพาะเพื่อน

นิสัยชั้นปีที่ 3 นิสิตจะมีความคิดเห็น มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ มีค่านิยมในแนวทางเดียวกัน ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

นิสัยชั้นปีที่ 4 นิสิตมีความสนใจจะเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

อาจสรุปได้ว่าหากพิจารณาลักษณะนิสัยกับการเรียนการสอนจะพบว่านิสัยมีพื้นฐานของเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าคนทั่วไปมีอุดมคติและความสำนึกต่อสังคมและส่วนรวมสูงไม่นิยมการชู้บังคับในขณะที่แสวงหาความมีอิสระเสรี นักศึกษาก็ยังผูกพันกับอาจารย์และสถาบันของตน ประสิทธิภาพในการเรียนขึ้นอยู่กับความสนใจ ความตั้งใจและการปรับตัวของนักศึกษาการเรียนรู้นักศึกษาจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม แต่ละชั้น แต่ละสาขา มีแบบการเรียน ความสนใจและค่านิยมที่ต่างกัน

หลักคิดและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ

มีนักวิชาการได้ศึกษาและให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักคิดและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะไว้หลายประการ ดังนี้

สุวรรณ เทพจิต (2552, มกราคม-มิถุนายน, น. 1) กล่าวว่า “การพัฒนาคุณลักษณะ” เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Character Development และความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า Moral Development หรือ Virtue Development ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมแบบแผนทางพฤติกรรมที่แสดงถึงความดีหรือลักษณะประจำบุคคล อาทิ ความขยัน ความอดทน ความซื่อสัตย์ โดยที่ผลงานทางวิชาการของนักวิชาการด้านทรัพยากรมนุษย์ เช่น แมคลาเจน ได้แสดงข้อมูลให้เห็นอย่างชัดเจนว่าคุณลักษณะประจำบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ “บุคคล” ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิต ดังนั้น การนำการพัฒนาคุณลักษณะหรือคุณธรรมเข้ามาผสมผสานกับกิจกรรมด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถสร้างคุณประโยชน์ได้ตั้งแต่ระดับบุคคล สังคม และประเทศชาติ

โดยหลักคิดและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะในรูปแบบต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ก่อให้เกิดคุณลักษณะที่ดีของคนไทย ดังที่ สุวิมล ว่องวานิช และ คณะ (2549, น. 12-13) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของคนไทย ซึ่งกำหนดในมาตรฐานการศึกษาชาติ คือ คุณธรรมและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยคนไทยต้องมีการดำเนินชีวิต โดยกาย สุจริต วาสุจริต ยึดชุดของคุณธรรมระดับบุคคล เพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร

สุวรรณนา เทพจิต (2552, มกราคม-มิถุนายน, น. 1) กล่าวว่า การพัฒนาคุณลักษณะมิใช่สิ่งที่ห่างไกลจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ในทางกลับกันการพัฒนาคุณลักษณะกลับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลทุกที่และทุกเวลา หากผู้อ่านนึกย้อนไปในอดีตเมื่อครั้งเป็นเด็กและแสดงพฤติกรรมที่ถูกเรียกว่า “ไม่ดี” ผู้ใหญ่จะลงโทษหรือตำหนิเพื่อไม่ให้เด็กแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอีก การตำหนิก็คือวิธีการพัฒนาคุณลักษณะวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กทราบว่าไม่ควรแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอีก ในทางกลับกันหากเด็กแสดงพฤติกรรมที่ถูกเรียกว่า “ดี” ผู้ใหญ่จะให้รางวัลเพื่อเสริมแรงเด็กแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นซ้ำๆ การให้รางวัลจึงถือเป็นวิธีการพัฒนาคุณลักษณะที่มีจุดมุ่งหมายให้เด็กเกิดการยอมรับแบบแผนพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่เห็นว่าดีและนำไปปฏิบัติจนกลายเป็นคุณลักษณะประจำตัว

สมทรง อัสวกุล และ คณะ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่าผลจากการประชุมปฏิบัติการโดยยึดคุณลักษณะบัณฑิตตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2547 – 2552 ซึ่งข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ได้แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักศึกษาเป็น 5 ด้าน ได้แก่ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะนักศึกษาด้านความรู้ ทักษะวิชาการและวิชาชีพ ด้านคุณธรรมที่เป็นสากล ด้านทักษะชีวิต ด้านความสามารถทางภาษาต่างประเทศในระดับที่ใช้งานได้ และด้านความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับที่ใช้งานได้ นอกจากนี้ไชยรัตน์ ปราณี่ และ คณะ (2553) ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย พบว่า คุณลักษณะความสามัคคีของเยาวชนไทย (Reconciliation) คือ คุณลักษณะในตัวบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจหรือสามัคคี (Unity) ความพอใจร่วมกัน (Satisfy) การเคารพซึ่งกันและกัน (Respect) การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (Help) ความไม่เห็นแก่ตัว (Unself Centered) หรือมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Conscious) และมีความเห็นพ้องต้องกัน (Agree)

อาจสรุปได้ว่า หลักคิดและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะเป็นหลักการสร้างเสริมแบบแผนทางพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะประจำตัวบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ “บุคคล” นั้น ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิต นอกจากนี้หลักคิดและการพัฒนาคุณลักษณะยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถสร้างคุณประโยชน์ได้ตั้งแต่ระดับบุคคล สังคมและประเทศชาติ ถือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกคนทุกที่และทุกเวลา

คุณลักษณะการรับใช้สังคม

จากการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมพบว่ามีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศทำการแบ่งคุณลักษณะแตกต่างกันออกไปเนื่องจากมีการศึกษาในการใช้คำที่แตกต่างกันแต่มีความหมายคล้ายกันโดยมีนัยยะความหมายของคุณลักษณะในลักษณะทิศทางเดียวกันและมีพฤติกรรมใกล้เคียงกัน เช่น จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกต่อส่วนรวม จิตสำนึกต่อสังคม (Social-Consciousness) จิตสำนึกต่อชุมชน จิตอาสา จิตรับผิดชอบ จิตสังคม คิดรับผิดชอบ (Social Concerned) และความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้กรอบแนวคิดและฐานคิดของคุณลักษณะที่มีพฤติกรรมใกล้เคียงดังกล่าวข้างต้นในการกำหนดการสังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคมซึ่งถือเป็นชื่อคุณลักษณะใหม่ที่ยังไม่มีคำนิยามที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงทำการสังเคราะห์จาก 4 แหล่งข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้คุณลักษณะการรับใช้สังคมที่ตรงกับเอกลักษณ์มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมของมศว โดยได้สรุปคุณลักษณะการรับใช้สังคม ดังนี้

1. จากงานวิจัยของนิสิตระดับปริญญาเอกบริบทที่มีคุณลักษณะใกล้เคียง/เทียบเคียง

ฐากร ปาละนันท์ (2561, น. 65) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การนำตนเอง 2. การสำนึกถึงสิ่งแวดล้อม 3. การรับรู้ทางสังคม 4. ความเป็นพลเมือง และ 5. ด้านการแบ่งปัน

อนุพนธ์ คำปัน (2559, น. 63) ศึกษาเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การตระหนักถึงปัญหา 2. ความรัก ความสามัคคี 3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 4. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 5. การให้เกียรติผู้อื่น 6. มีมาตรฐานปฏิบัติงาน 7. เครือข่ายความร่วมมือ 8. การมีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้

มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. มุมมองที่ถือเอาประโยชน์เป็นสำคัญ มีความประหยัด มีความสามัคคี มีจิตสาธารณะ 2. มุมมองปัจเจกบุคคล มีความใฝ่รู้ มีความอดทนอดกลั้น มีความกตัญญูแก่ตนที่ 3. มุมมองคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา มีความเสียสละ และ 4. มุมมองความยุติธรรม มีความเพียร ความมีวินัย ความรับผิดชอบต่อ

2. จากแนวคิดทฤษฎีที่มีคุณลักษณะใกล้เคียง/เทียบเคียง

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2560, น. 12-14) คุณลักษณะที่ควรรับผิดชอบจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อครอบคลุมเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมด้วยพร้อมกันไป กล่าวคือ จิตรับผิดชอบต่อคือการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียน ต่อสังคมด้วยพร้อมกันไป นี้ถึงสังคม ประเทศชาติ มีทักษะที่จำเป็น คือ การมองภาพรวม ทักษะการประเมินเหตุการณ์ ทักษะการมองเห็นประโยชน์ ทักษะการตัดสินใจที่ดีความไม่ดี ทักษะการช่วยเหลือคนอื่น นำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม ดู ทดสอบ รูปแบบตัวอย่าง ย้ำ ซ้ำ ทวน ความดีงาม ปลูกฝังจิตสำนึกทางสังคม ทำผลงานโดยไม่หวังผลตอบแทน ดูว่าสังคมเปลี่ยนแปลงอะไรและแก้ไขอย่างไร และ ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2560, น. 48) Social Concerned คือ คนรุ่นใหม่ในสังคมไทยจะต้องมีความรู้ลึกความรับผิดชอบต่อทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขสังคมไทยเองและสังคมโลกด้วยพร้อมกันไป ราชบัณฑิตยสถาน (2560) ได้ให้ความหมายของ Social-Consciousness ความสำนึกทางสังคม ว่าคือการรู้และตระหนักคำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) กล่าวว่า จิตสำนึกทางสังคมเป็นการกระทำด้วยความรักจากจิตวิญญาณ ความเอื้ออาทรความห่วงใย ต่อสังคมและคนอื่นโดยรวม การมีจริยธรรม คุณธรรมและ วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) ให้ความหมายว่า จิตสำนึกทางสังคม เป็นกระบวนการคิดและลักษณะของบุคคลที่มีการปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้ดีเป็นเจ้าของสาธารณะ ต้องการที่จะทำประโยชน์มากกว่าที่จะรับจากสาธารณะ นิติธร ปิลวาสน์ (2562, ออนไลน์) จิตสำนึกทางสังคมเป็นความสามารถในการแสดงออกถึงการรับรู้เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสิ่งแวดล้อมการแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) บุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะว่า ต้องมีคุณลักษณะ 1. อุทิศตน มีความรับผิดชอบต่อสังคม 2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความอดทน 3. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม 4. ลงมือกระทำเริ่มจากครอบครัวในการวาง

พื้นฐานให้การยอมรับด้านจริยธรรมของพลเมือง ดาวิส (Davis, 1994, p. 346) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม มีองค์ประกอบทางพฤติกรรม คือ 1. คุณลักษณะทางสังคม ได้แก่ ตระหนักและเห็นใจในสวัสดิภาพของผู้อื่นมีพฤติกรรมที่มีคุณธรรมและมีความอดทนในความแตกต่างที่เกิดขึ้นในสังคม 2. คุณลักษณะที่แสดงบทบาทในการอนุรักษ์เชื้อถิ่นในกฎเกณฑ์ ได้แก่ ยอมรับในสิทธิ 3. คุณลักษณะด้านความรู้ ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับสังคมนานาชาติ และมีความรู้ความสามารถในการตั้งคำถามและการแสดงความคิดเห็น พอล์ค (Polk, 2000, p. 40) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการรับรู้และการยอมรับในผลของแต่ละการกระทำและการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. ทศนคติที่มีต่อการดูแลตนเองและผู้อื่น 2. สมรรถนะในการควบคุมความรู้สึก 3. การรับรู้และยอมรับของแต่ละบุคคลและความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4. การรับรู้และยอมรับในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของตนเองและผู้อื่น 5. ความสามารถและการเปิดรับความคิดใหม่และประสบการณ์ของผู้อื่น 6. การเป็นอาสาสมัคร 7. ความสามารถและการมีส่วนร่วมในบทบาทของผู้ใหญ่ในสถานการณ์ต่าง ๆ 8. การพัฒนาภาวะผู้นำ การสื่อสาร และทักษะทางสังคม กอทท์ลีบและโรบินสัน (Gottlieb; & Robinson, 2002, p. 59) กล่าวถึงความรับผิดชอบของพลเมืองมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1. มีข้อมูลในการแก้ปัญหาของสังคม 2. เคารพความถูกต้องและคัดค้านการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย 3. ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างข้อกฎหมายและวิถีวัฒนธรรมความเป็นพลเมือง 4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่าเป็นพลเมืองที่เฉื่อยชา 5. มีความสมดุลระหว่างสิทธิและความรับผิดชอบ 6. มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของดีร่วมกัน (Common Good) ซึ่งเป็นสิ่งที่คนทั้งหลายต่างพอใจร่วมกัน เพื่อสร้างสรรค์สังคมให้มีความสุข 7. มีความสามารถในการเจรจาต่อรองที่แตกต่างกัน 8. มีการตัดสินใจร่วมกับชุมชน 9. มีการขับเคลื่อนแนวคิดตามระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม 10. มีคำถามเกี่ยวกับนโยบายและการปฏิบัติงานของรัฐ 11. มีส่วนในการปรับเปลี่ยนนโยบายสาธารณะ 12. มีส่วนร่วมพิทักษ์สิทธิและรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน 13. ตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน 14. คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานทางการเมือง เช่น รู้จักชื่อของนายกเทศมนตรีเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ฮอทเทนส์ (Hostens, 2009) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมมีองค์ประกอบ คือ 1. การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความยั่งยืนและการสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทำหน้าที่ของพวกเขาอย่างเต็มศักยภาพ 2. การสร้างเป้าหมายเพื่อมนุษยธรรม โดยการนำความรู้และทักษะไปใช้ 3. การส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลกและจริยธรรม

3. มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียนตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ผู้เรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, น. 14) 1. ผลลัพธ์ผู้เรียนด้านการเป็นผู้เรียนรู้ (Learner) 2. ผลลัพธ์ผู้เรียนด้านการเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-Creator) 3. ผลลัพธ์ผู้เรียนด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen)

4. คุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(มศว)มุ่งเน้น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นองค์กรชั้นนำแห่งการเรียนรู้และวิจัยบนฐานการศึกษา คุณธรรม และการรับใช้สังคม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล พันธกิจเพื่อผลิตและพัฒนาบุคคลที่มีคุณภาพและคุณธรรมให้แก่สังคม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ มีประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อสังคม ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ บริการวิชาการที่มีคุณภาพ จิตสำนึก และรับผิดชอบต่อสังคม คน มศว มีคุณลักษณะเฉพาะคือ รักชุมชน ติดดิน สุภาพอ่อนน้อม สงบ รักสันติมีความรักในองค์กร มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพที่หลากหลาย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ในองค์กรเป็นแบบกัลยาณมิตร มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เห็นแก่ประโยชน์องค์กรและส่วนรวม ด้วยคุณลักษณะเฉพาะ ดังกล่าวทำให้มหาวิทยาลัยมีสมรรถนะหลัก (Core Competency) ที่โดดเด่นในการนำวิชาการที่เป็นเลิศไปใช้บริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกับชุมชน โดยประสานการทำงานร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นด้วยดี การกำหนดอัตลักษณ์ นิสิต มศว และกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาให้นิสิต ได้กำหนดอัตลักษณ์ นิสิต มศว ไว้ดังนี้ “ ใฝ่รู้ ตลอดชีวิต คิดเป็นทำเป็น หนักเอาเบา ใฝ่รู้ กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน งามด้วยบุคลิก พร้อมทั้งศาสตร์และศิลป์”

สมชาย สันติวัฒนกุล (2561, ออนไลน์) กล่าวว่า “มศว มีแนวทางในการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม คือ การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม สิ่งหนึ่งที่สำคัญที่ ผมมักจะย้ำเตือนเสมอทุกครั้งที่ได้มีโอกาสพบกับนิสิต มศว ผมอยากให้รุ่นพี่เป็นตัวอย่างที่ดีให้รุ่นน้อง เพราะถ้ารุ่นพี่ทำดีมีความสำเร็จ มหาวิทยาลัยก็ไม่เสียชื่อ รุ่นน้องก็จะมีแรงบันดาลใจเอาเป็น ตัวอย่าง ผมอยากได้ยินว่านิสิต มศว เมื่อจบออกไปทำงานที่ไหนๆ ใครๆก็รักใคร่เมตตา เป็นคนที่ เก่งกาจสามารถ ทำงานได้จริง มีคุณลักษณะตรงตามอัตลักษณ์ นิสิต มศว 9 ประการ ทำงานกับ บริษัทเอกชนหรือจะภาครัฐหรือทำงานอิสระก็ทำได้อย่างมีคุณภาพ ไปฝึกงานที่ไหนก็สามารถ ได้รับพิจารณาว่าจ้างให้ทำงานได้เลย ไม่เสียเวลาในการสร้างคน เพราะ มศว เราได้สร้างนิสิตที่ดีมี คุณภาพสู่การรับใช้สังคมมาแล้วนั่นเอง”

ดังนั้น การรับใช้สังคม หรือ จิตสำนึกทางสังคม (Social Consciousness) ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาตราบนานเท่าที่ยังมีการดำรงอยู่ของสังคม (Social Being) จิตสำนึกสาธารณะ ประกอบด้วย คำว่า “จิตสำนึก” และ “สาธารณะ” “จิตสำนึก” เป็นเรื่องของ Mind หรือ Spirit ก่อนที่เราจะกระทำสิ่งใด จิตที่สามารถส่งผ่านการสั่นสะเทือนทางอารมณ์โดยผ่านไปยังสมองก่อนจะกระทำทางกาย คือจะต้องคิดก่อนกระทำนั่นเอง “สาธารณะ” Public เป็นเรื่องของส่วนรวมที่ทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน มีสิทธิในการใช้และมีหน้าที่บำรุงรักษาร่วมกัน สาธารณะ มี 3 ลักษณะ คือ 1. พื้นที่สาธารณะ 2. โครงสร้างสาธารณะ (เช่น กฎหมาย, ระบบโทรคมนาคม, สื่อมวลชน ฯลฯ) 3. กระบวนการสาธารณะ (เช่น ประชาพิจารณ์) พบว่ามีการใช้คำว่า “จิตสำนึก” “จิตสาธารณะ” และ “จิตอาสา” ในบริบทที่เหมือนกัน ดังนั้น 3 คำนี้จึงมีความหมายใกล้เคียงกัน “จิตสำนึกสาธารณะ” ต้องสัมพันธ์อยู่กับ “สำนึกของความเป็นเจ้าของ” และ “ความสำนึกของความเป็นเจ้าของ” ก็ต้องผูกอยู่กับ “สมบัติชุมชน” (นวลลลอบ แสงสุข, 2559)

จากการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคม เอกสารและพฤติกรรมคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมแล้วจึงทำการสังเคราะห์และสรุปคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพื่อให้เกิดความครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มนิสิตที่ผู้วิจัยจะนำไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะรับใช้สังคมสำหรับนิสิต ซึ่งรายละเอียดแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคม

คุณลักษณะการรับใช้สังคม	ผู้ให้แนวคิดคุณลักษณะการรับใช้สังคม														
	งานวิจัย	แนวคิด/หลักการ/ทฤษฎี										มาตรฐาน บริบทการศึกษา มศว			
		สุภากร ปาละนนท์ (2561) อนุพันธ์ คำปัน (2559) มณฑา พลรักษา (2559)	ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ (2554) (2560) ราชบัณฑิตยสถาน (2560) ทัฬหวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) นิติธร ปิตวาสน์ (2562) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562) ดาวิศ (1994) พอลด์ (2000) ก๊อททิลบและโรบินสัน (2002) ฮอทเทนส์ (2009) นวลลลอบ แสงสุข (2559)	มาตรฐานด้านผลิตภัณฑ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562) สมชาย สันติวัฒนกุล (2561)	รวม										
1. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม		✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
2. มีความตระหนักถึงสังคมประเทศชาติ			✓	✓	✓		✓					✓	✓		6
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
5. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	✓		✓								✓	✓	✓	✓	6
6. ความรับผิดชอบต่อองค์กร								✓	✓	✓	✓		✓		5
7. ความเป็นพลเมือง	✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
8. การนำตนเอง	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	11
9. ความรัก ความเมตตาต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓		✓		✓					✓	✓		7
10. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	13

จากตาราง 2 แสดงว่า การสังเคราะห์แนวคิด ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกและสรุปตัวแปรคุณลักษณะการรับใช้สังคม จากการวิเคราะห์เอกสารของงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเทคนิคการแจกนับความถี่ตั้งแต่ 10 แนวคิดขึ้นไปจากผู้ให้แนวคิดจำนวน 17 แนวคิด หรือคิดเป็นร้อยละ 58.82 ของผู้ให้แนวคิดทั้งหมดที่ผู้วิจัยรวบรวมไว้ใช้เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้

ในการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1.การนำตนเอง 2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3. มีความเป็นพลเมือง 4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น 5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะโดยผู้วิจัยสรุป ไว้ดังนี้

1. การนำตนเอง หมายถึง มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตน เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง สุภากร ปาละนันท์ (2561, น. 65) มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์ (2554)(2560) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) ดาวิส (Davis, 1994) พอลค์ (Polk, 2000) ก๊อทท์ลีบ และโรบินสัน (Gottlieb&Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens, 2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) สมชาย สันติวัฒน์กุล (2561, ออนไลน์)

2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด รู้ผิดชอบชั่วดีของบุคคล อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์ (2554)(2560) ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) ดาวิส (Davis, 1994) พอลค์ (Polk, 2000) ก๊อทท์ลีบ และโรบินสัน (Gottlieb&Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens, 2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) สมชาย สันติวัฒน์กุล (2561, ออนไลน์)

3. มีความเป็นพลเมือง หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการด้วยความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีจิตความเคารพเป็นการรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปรารถนาดี และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นสิ่งจำเป็น เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพและยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และหาวิธีอยู่ร่วมกับความขัดแย้ง

โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก ฐากร ปาละนันท์ (2561, น. 65) ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (2554)(2560) วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) ดาวิส (Davis, 1994) พอล์ค (Polk, 2000) กอทท์ลีบและโรบินสัน (Gottlieb&Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens, 2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) สมชาย สันติวัฒนกุล (2561, ออนไลน์)

4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น หมายถึง การแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนารับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น ฐากร ปาละนันท์ (2561, น. 65) มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (2554)(2560) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) ดาวิส (Davis, 1994) พอล์ค (Polk, 2000) กอทท์ลีบและโรบินสัน (Gottlieb&Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens, 2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) สมชาย สันติวัฒนกุล (2561, ออนไลน์)

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม หมายถึง การรับรู้ในกิจกรรมของสังคม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ การใช้สิทธิและการเคารพสิทธิของผู้อื่น ในกิจกรรมเพื่อสังคม การรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม การพิจารณาและการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม การนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม การปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคม อนุพนธ์ คำปัน (2559, น. 63) ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (2554)(2560) ราชบัณฑิตยสถาน (2560) ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) นิติธร บิลวาสน์ (2562, ออนไลน์) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562, ออนไลน์) ดาวิส (Davis, 1994) พอล์ค (Polk, 2000) กอทท์ลีบและโรบินสัน (Gottlieb&Robinson, 2002) ฮอทเซนส์ (Hostens,

2009) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์) สมชาย สันติวัฒนกุล (2561, ออนไลน์) นवलลออ แสงสุข (2559)

6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม อนุพนธ์ คำปัน (2559, น. 63) มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 220-233) ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2554)(2560) ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556) วิรัตน์ คำศรีจันทร์ (2556) นิติธร ปิลวาสน์ (2562, ออนไลน์) ยุทธนา วรณปิติกุล (2562: ออนไลน์) พอลค (Polk, 2000) ก๊อททลีบและโรบินสัน(Gottlieb&Robinson, 2002) มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน (2561) สมชาย สันติวัฒนกุล (2561, ออนไลน์)มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, ออนไลน์)

แนวคิดเกี่ยวกับการรับใช้สังคมของสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของการรับใช้สังคม

การบริการวิชาการแก่สังคม มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า การบริการชุมชน (Community Services) การบริการสังคม (Social Services) การบริการสาธารณชน (Public Services) และการพัฒนาชุมชน (Community Development) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้คำว่า การรับใช้สังคม เพียงอย่างเดียว

ความหมายของคำว่า การรับใช้สังคมหรือการบริการทางวิชาการแก่สังคม ได้มีผู้ศึกษาและวิจัยในเรื่องนี้ให้ความหมายไว้ต่างๆ ดังนี้

โกรซิงเจอร์ (Groezinger, 1975, p. 585) ได้ให้ความหมายของคำว่ารับใช้สังคมหรือการบริการวิชาการแก่ชุมชนไว้ว่า หมายถึง “การให้การศึกษานอกระบบ (Education) หรือกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดเพื่อชุมชนโดยไม่คิดค่าหน่วยกิต” ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่เมอร์ฟี (Murphy, 1975, March, p. 5854) ซึ่งได้ศึกษาลักษณะกิจกรรมบริการสาธารณชน (Public Services) ของสถาบันอุดมศึกษาในเมืองบัลติมอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้คำนิยามไว้ว่า หมายถึง “กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องไม่คิดหน่วยกิต การวิจัยประยุกต์ การปรึกษาหารือ และงานพิเศษอื่นๆ เช่น เป็นกรรมการในบางหน่วยงาน และเป็นการกระทำที่จัดเพื่อชุมชนโดยเฉพาะ”

ชูชีพ พุททประเสริฐ (2534, น. 15) ให้ความหมายของการรับใช้สังคมและการบริการวิชาการแก่สังคมไว้ว่า หมายถึง “กิจกรรมที่วิทยาลัยครุภาคเหนือจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่สังคม นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ”

ชนิษฐา คุณาลัย (2537, น. 9) ได้ให้ความหมายการรับใช้สังคมและการบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง “กิจกรรมที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเพาะช่างจัดขึ้นเพื่อบริการทางวิชาการแก่สังคม”

อาจสรุปได้ว่าการรับใช้สังคมหรือการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมเชิงวิชาการของสถาบันระดับอุดมศึกษาที่จัดบริการให้แก่ประชาชนในสังคมซึ่งเป็นลักษณะให้การศึกษาพิเศษหรือการศึกษานอกระบบโดยจัดแบบให้เปล่า ตลอดจนงานการใช้ทรัพยากรของสถาบันทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและวัสดุ อุปกรณ์ออกไปให้บริการรับใช้สังคมให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในรูปแบบต่างๆ

แนวคิดมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม

มหาวิทยาลัยรับใช้สังคมเกี่ยวข้องกับกระบวนทัศน์ของการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและชุมชน เป็นแนวคิดที่มีความใกล้เคียงกับแนวคิดพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Engagement) และแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยต่อสังคม (University Social Responsibility) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมและอธิบายแนวคิดที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

ความหมายของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) กล่าวถึง การรับใช้สังคมของสถาบันอุดมศึกษาว่า จะต้องรับใช้สังคม ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การผลิตกำลังคนของชาติ การบริการวิชาการ และการร่วมแก้ปัญหาวิกฤติของชาติ

ปิยะวัตติ บุญหลง, อ่างถึงในรัตนวดี เศรษฐจิต (2558, น. 13-17) กล่าวถึง การทำภารกิจมหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคมว่าเป็นการทำภารกิจมหาวิทยาลัยมาตรฐาน โดยมีโจทย์จากสังคมและทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคม ทำได้ผ่านการทำวิจัย การบริการวิชาการ การเรียนการสอนใช้วิชาการในการประยุกต์ในการบริหารสังคมและมีการวิจัยค้นพบใหม่ นำความรู้ใหม่ไปสอนนักศึกษา คือ การเรียนการสอน โดยทั้งหมดนี้ต้องทำด้วยกระบวนการที่ดี และหากต้องการให้เกิดความยั่งยืนก็ต้องสร้างการมีส่วนร่วมและเน้นผลไปที่การเปลี่ยนแปลงต่อสังคม

ไซเดลและสลอตโควสกี, อ่างถึงในพัชรินทร์ เศรษฐจันทร์ (2550a, น. 13-14) กล่าวถึง การเรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม สรุปได้ว่าลักษณะของกิจกรรมรับใช้สังคมต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมเป็นความต้องการที่จำเป็นของชุมชนที่แท้จริง ชุมชนเป็นผู้แสดงความต้องการให้เกิดกิจกรรมรับใช้สังคมในรูปแบบที่ชุมชนต้องการ

ชาวนิติศาสตร์ เทียมบุญประเสริฐ (2557 สิงหาคม) ได้ให้ความหมายของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมว่า คือ การทำงานและเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนต่างๆ ในสังคม โดยนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

นอกจากความหมายของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมที่มีผู้ให้ไว้แล้ว ยังมีแนวคิดที่ใกล้เคียงและสนับสนุนการเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ได้แก่ แนวคิดพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Engagement) วิจิตร ศรีสะอ้าน (2557, สิงหาคม) กล่าวว่า ทิศทางการก้าวไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม คือ การพัฒนาภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้เป็นพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยรับใช้สังคม คือ การพัฒนาภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้เป็นพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม โดยบูรณาการภารกิจหลักและทำโครงการและกิจกรรมร่วมกับองค์กรของสังคมภายนอกมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลด้วยกันทุกฝ่ายอย่างยั่งยืน

สมาคมพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (Engagement Thailand, 2557, น. 3) ให้ความหมายของ University Engagement หรือ พันธกิจสัมพันธ์สังคมมหาวิทยาลัยกับสังคม ว่าเป็นการทำงานเชิงวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมในพันธกิจหลักทุกด้านของมหาวิทยาลัย บนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1) ร่วมคิดร่วมทำแบบหุ้นส่วน 2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3) มีการใช้ความรู้และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และ 4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ สอดคล้องกับการให้ความหมายของ คณะกรรมการเคลล็อกเรื่องอนาคตรัฐและประเทศ กลุ่มมหาวิทยาลัยแกรนต์ Kellogg Commission on the Future of the state and Land – Grant Universities (1999, pp. 27 as cited in Bowen, 2010) ที่ให้คำจำกัดความว่า Engagement หมายถึง การทำภารกิจจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการในรูปแบบใหม่ เกี่ยวกับการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัย อย่างมีความซื่อสัตย์และมีประสิทธิผล เป็นสิ่งที่ไม่ใช่เพียงการขยายความร่วมมือและเป็นมากกว่าการให้บริการวิชาการแบบเดิม ซึ่งสิ่งที่สำคัญคือการแบ่งปันซึ่งกันและกัน

มูลนิธิคาร์เนกีเพื่อความก้าวหน้าด้านการสอน (The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching, 2015) ให้นิยาม Community Engagement ว่าเป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสังคม ชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น รัฐ ระดับชาติ ระดับโลก เพื่อประโยชน์ร่วมกันโดยการแลกเปลี่ยนความรู้และทรัพยากรในรูปแบบหุ้นส่วน

ศูนย์ประสานงานเพื่อพันธกิจสาธารณะแห่งชาติ National Co-ordinating Centre for Public Engagement (n.d.) ระบุไว้ในคำ ประกาศเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับสาธารณะ

(Manifesto for Public Engagement) ว่ามหาวิทยาลัยมีความรับผิดชอบหลักที่จะทำเพื่อสังคม ผ่านความสัมพันธ์กับสาธารณะ ซึ่งมหาวิทยาลัยก็ได้ผลรับกลับคืนเช่นกัน มหาวิทยาลัยมีพันธะในการแบ่งปันความรู้ ทรัพยากร และทักษะแก่สาธารณะ รับฟังและเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ และผู้รู้ในสังคม และมีพันธะในการพัฒนาวิธีการในการจัดการสนับสนุนความสัมพันธ์กับสังคมเพื่อผลประโยชน์ของ บุคลากร นักศึกษาและสาธารณะ และแบ่งปันสิ่งที่เรียนรู้

โฮลิสเตอร์ (Holister, 2014) กล่าวว่า เมื่อมหาวิทยาลัยสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมจะส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง ความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยยกระดับความยากจนและแก้ไขปัญหาสังคม มหาวิทยาลัยก็ได้รับการยกระดับคุณภาพของการเรียนและการสอนเช่นกัน บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยจะมีทั้งความเชี่ยวชาญในวิชาการและยอมรับในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคม

นอกจากแนวคิด University Engagement แล้ว ยังมีแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย (University Social Responsibility) ที่มีความใกล้เคียงกับแนวคิดมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลจาก แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (Corporate Social Responsibility) ซึ่งเป็นแนวคิดการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจขององค์กรธุรกิจที่แพร่หลายไปทั่วโลก สภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (World Business Council for Sustainable Development, n.d.) ให้ความหมายความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจว่าเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของธุรกิจอย่างมีจริยธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของกำลังคนและครอบครัว รวมถึงชุมชนท้องถิ่นและสังคมโดยรวมไปพร้อมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ม.ป.ป.) กล่าวถึง ลักษณะของมหาวิทยาลัยกับความรับผิดชอบต่อสังคม ว่าเกี่ยวข้องกับการตอบสนองความต้องการของสังคม สื่อสารกับสังคม รับใช้สังคม ความเสมอภาคในโอกาสการเข้าถึงอุดมศึกษา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม

วาซิเลสคู (Vasilescu, 2010) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัยคือการส่งเสริมการรับใช้ชุมชนและความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เกี่ยวข้องกับ จิตอาสา จริยธรรม การพัฒนาสำนึกของความเป็นพลเมืองโดยการส่งเสริมให้นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษาจัดทำบริการทางสังคมให้กับชุมชนในท้องถิ่น ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นและโลก สอดคล้องกับฐากูร ปาละนันท์ (2561, น. 65) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. โมเดลองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับ

ข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การนำตนเอง การสำนึกถึงสิ่งแวดล้อม การรับรู้ทางสังคม ความเป็นพลเมือง และด้านการแบ่งปัน 2. ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองมีความเหมาะสมโดยรวมเท่ากับ 473 อยู่ในระดับมาก และมีความสอดคล้องโดยรวมเท่ากับร้อยละ 93.33 3. นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4. นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมืองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ มณฑา พลรักษ์ (2559, น. 233) ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. มุมมองที่ถือเอาประโยชน์เป็นสำคัญ มี 3 องค์ประกอบย่อย 40 ตัวบ่งชี้ 2. มุมมองปัจเจกบุคคล มี 3 องค์ประกอบย่อย 35 ตัวบ่งชี้ 3. มุมมองคุณธรรม มี 3 องค์ประกอบย่อย 37 ตัวบ่งชี้ และ 4. มุมมองความยุติธรรม มี 3 องค์ประกอบย่อย 38 ตัวบ่งชี้ 2. โมเดลการวัดตัวบ่งชี้ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิพัฒน์ นนทนาธรณ์ (2553, น. 1) ศึกษาทัศนคติและการรับรู้ด้านความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในปัจจุบันได้ตระหนักถึงประเด็นทางด้านความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกันมากขึ้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร 2) เพื่อศึกษาการรับรู้ของชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และ 3) เพื่อให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ตระหนักถึงประเด็นด้านซีเอสอาร์ที่มีผลต่อองค์กร วิธีการวิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบดวลพินิจ ขนาดตัวอย่าง 548 ราย ผลวิจัยที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ ความเกี่ยวข้องกับชุมชน มหาวิทยาลัย และการดำรงตำแหน่งบริหารกับความเห็นต่อซีเอสอาร์ และพบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ความเกี่ยวข้องกับชุมชน และการดำรงตำแหน่งบริหารกับทัศนคติที่มีต่อซีเอสอาร์ อย่างไรก็ตามชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็ยังขาดความเข้าใจในแนวคิดและเนื้อหาทางด้านซีเอสอาร์ จึงควรที่จะมีการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ซีเอสอาร์ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนั้นควรจัดทำแผนแม่บทซีเอสอาร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อวางตำแหน่งให้เป็นมหาวิทยาลัยซีเอสอาร์และเพิ่มขีด

ความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และสมพิศ ศิริโยธา (2558, น. 3) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ซึ่งผลการศึกษาคณาภาพด้านความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โครงสร้างของแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 10 องค์ประกอบ ครอบคลุมความรับผิดชอบต่อสังคม 5 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ความรับผิดชอบต่อชุมชน และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ

อาจสรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยรับใช้สังคมคือการทำพันธกิจของมหาวิทยาลัยตามปกติโดยเพิ่มสาระสำคัญจากการรับฟังและเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ในสังคมในการนำเอาองค์ความรู้ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยไปยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและสังคมให้ดีขึ้น โดยมีคุณลักษณะสำคัญของการรับใช้สังคมคือต้องเป็นโจทย์จากสังคมเป็นสิ่งที่เกิดจากความต้องการของชุมชน ชุมชนเป็นผู้แสดงความต้องการ โดยมหาวิทยาลัยกับชุมชนและสังคมมีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนแบ่งปันระหว่างกัน มีการร่วมกันคิดร่วมกันทำ และต้องก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่แก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนและสังคม เพื่อสร้างความยั่งยืน

องค์ประกอบของการดำเนินงานเพื่อรับใช้สังคม

วิจารณ์ พานิช (อ้างถึงใน พัชริน ดำรงกิตติกุล, 2555, น. 6) กล่าวว่า วิชาการรับใช้สังคมต้องมีโครงสร้างพื้นฐาน มีทรัพยากรในชุมชนผ่านองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อันเนื่องมาจากการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ต้องมองว่ามหาวิทยาลัยไม่ใช่เข้าไปทำงานในพื้นที่ แต่ต้องไปร่วมมือกับคนในพื้นที่ โดยมีโครงสร้างใหม่ของงานวิชาการรับใช้สังคม คือ

1. มีรองอธิการบดีดูแลด้านวิชาการรับใช้สังคม มีเกณฑ์วัดคุณภาพผลงานวิชาการแบบใหม่
2. มีวิธีแต่งตั้งตำแหน่งวิชาการรับใช้สังคม
3. มีการเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัยและบริการวิชาการไปด้วยกัน
4. ต้องมีโครงสร้างและกลไกในพื้นที่

ฮาร์ควีและฮาร์ทลีย์ (2012) กล่าวในกรณีของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความมุ่งหมายเพื่อรับใช้สังคมและส่งเสริมความเป็นพลเมือง ว่าการมีสถาบันหรือหน่วยงานที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนโดยมีทรัพยากรสนับสนุน และ

การมีส่วนร่วมจากบุคคลของคณะต่างๆ รวมถึงการสร้างพันธมิตรที่ยั่งยืนกับชุมชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (2562) กล่าวว่าปัจจุบัน วิชาการรับใช้สังคม (Socially-Engage Scholarship) ได้มีการดำเนินการกันแพร่หลายและต่อเนื่อง โดยเป็นการทำงานเชิงวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานต่างๆ กับสังคม เพื่อเป้าหมายสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ทิศทางที่ดีขึ้น โดยการทำงานร่วมกันที่วางนั้นตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ คือ ร่วมคิดร่วมทำ (Partnership) ผู้เกี่ยวข้องมีผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) เรียนรู้และใช้ความรู้ร่วมกัน (Scholarship) และมีผลกระทบต่อสังคม (Social Impact) การดำเนินงาน “วิชาการรับใช้สังคม” จะเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน หมู่บ้าน/ชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยสมาชิกในชุมชน นักวิชาการของมหาวิทยาลัยฯ หน่วยงาน ร่วมกันคิด กำหนดแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน มีการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ช่วยกันค้นหาความต้องการ หรือปัญหาที่ต้องการการแก้ไข

อาจสรุปได้ว่าองค์ประกอบการดำเนินงานเพื่อรับใช้สังคม สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบโครงสร้างองค์กรเกี่ยวกับพันธกิจมหาวิทยาลัยกับสังคม และกลไกกำกับ ติดตาม การบริหารจัดการพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 5 ด้านสู่การบริการสังคมและชุมชนโดยมหาวิทยาลัยเข้าไปมีบทบาทการพัฒนาปรับปรุงและสร้างความเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นให้กับชุมชนและตระหนักถึงความต้องการของชุมชนในด้านต่างๆ ที่ชุมชนพื้นที่ต้องการได้รับการสอบถามความต้องการจำเป็นพื้นฐานและเข้าไปร่วมคิดร่วมทำเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ทิศทางที่ดีขึ้น

แนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

คลาร์ค (Clark, 1965, February) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยซึ่งจะต้องทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการคือ 1. ต้องมีภาระหน้าที่ที่สำคัญทางด้านการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและความรู้ ส่วนใหญ่จะต้องเป็นงานด้านการสอน 2. การแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และความก้าวหน้าทางวิชาการ ได้แก่ งานศึกษา ค้นคว้า วิจัยและ 3. ภาระหน้าที่ในด้านบริการสังคมและชุมชน โดยการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ส่วนเพอกินส์ (Perkins. 1973) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และภารกิจของมหาวิทยาลัยสรุปได้ว่า ภารกิจทั้ง 3 ประการของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการบริหารงานอยู่นี้ ควรจะมีความสำคัญเท่าเทียมกันโดยเพอกินส์ชี้ให้เห็นว่าภารกิจทั้ง 3 นี้ มหาวิทยาลัยควรจะต้องรักษาสมดุลไว้ให้ได้ หากมหาวิทยาลัยขาดความสมดุล

ส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง ก็จะทำให้มหาวิทยาลัยขาดแรงยึดเหนี่ยวภายใน ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความล้มเหลวโดยส่วนรวม และขั้นสุดท้ายไม่สามารถบรรลุเป้าหมายและนโยบายที่ต้องการได้

เบฟเวอรี่ (Beverly, 1970) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปรัชญาและกิจกรรมในการบริการชุมชน พบว่าเมื่อสถานศึกษาจัดดำเนินการบริการทางด้านวิชาการแก่ชุมชน ผู้ให้บริการจะมีภาระมากขึ้น คือจะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการปรึกษาหารือร่วมกับผู้นำชุมชน มีการวางแผนเพื่อการดำเนินงาน ซึ่งการบริการชุมชนจะต้องทราบความต้องการและการวิจัยเกี่ยวกับงานบริการชุมชน จะทำให้มองเห็นแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น ควรมีการวางแผน การติดตามผล และศึกษาความคิดเห็นของผู้รับบริการ ตลอดจนปัญหาต่างๆ และควรนำเอาวิทยาการใหม่ๆ มาแนะนำแก่ประชาชนด้วย

ในเรื่องความสำคัญของงานบริการวิชาการแก่ชุมชน ชาร์ล (Charles, 1972, February) ได้ศึกษาค้นคว้า โดยเน้นความสำคัญของการให้บริการชุมชนได้ข้อสรุปว่า อาณาบริเวณของมหาวิทยาลัยก็คือ อาณาเขตของรัฐ มหาวิทยาลัยควรจะได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่และบทบาทในการขยายงานด้านการให้บริการชุมชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น และในเวลาเดียวกันก็ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในด้านการให้บริการชุมชนว่า นับวันจะมีความสำคัญและขยายงานออกไปเรื่อยๆ ทั้งนี้ เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นพื้นฐานและมีส่วนในการช่วยปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น เมื่อสังคมพัฒนา ย่อมหมายถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนพลเมืองในสังคมหรือชุมชนนั้นย่อมดีขึ้น เพราะได้รับการศึกษาดี และพร้อมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและสังคมได้ในอนาคตสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมานี้ มหาวิทยาลัยสามารถจะดำเนินการได้ไม่ยากนัก หากมีโครงการในด้านการให้บริการแก่สังคมและชุมชนให้แพร่หลายกว้างขวางมากขึ้น ลิตเติล (Little, 1975, August) ได้ศึกษาจุดมุ่งหมายของโครงการบริการชุมชนของมหาวิทยาลัยซุมซุมพลอริดา โดยใช้ผู้บริหาร 28 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าการให้บริการแก่ชุมชนควรจะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และควรจัดลักษณะการศึกษาตลอดชีวิตเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ยังพบว่าอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานคือ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และขาดการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบอเคอรา (Becerra, 1974) ที่พบว่า การดำเนินงานควรได้รับความร่วมมือในระดับสถาบันคือ อาจารย์หรือคณะหรือผู้บริหารภายในสถาบัน และต้องได้รับความร่วมมือจากภายนอกสถาบัน โดยมีตัวแทนชุมชนมาตกลงทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการศึกษาตามหน้าที่ บทบาท และนโยบายที่วางไว้

เมอร์ฟี (Murphy, 1975, March) ได้ศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่มีต่อการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันอุดมศึกษาในเมืองบัลติมอร์ พบว่า งานบริการชุมชนที่ดำเนินการไปแล้วนั้น นอกจากจะเป็นการให้การศึกษแก่ชุมชนแล้ว สถาบันการศึกษายังได้รับประโยชน์ในการปรับปรุงการสอน การวิจัย และการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอีกด้วย ทาลมาดจ์ (Talmadge, 1976, October) ได้สำรวจงานบริการชุมชนและสภาพปัญหาในการดำเนินงาน พบว่าสถาบันอุดมศึกษามีโครงการด้านต่างๆ มากมาย มีการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน แต่หัวหน้าโครงการไม่มีเวลาเพียงพอที่จะอุทิศให้กับงานบริการชุมชน และจัดงบประมาณให้ไม่แน่นอน

อาจสรุปได้ว่าแนวทางการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศล้วนแล้วแต่มีการนำภารกิจหลักทั้ง 3 ภารกิจลงไปผสมผสานบูรณาการสู่การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมพร้อมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของกระบวนการการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมว่าบรรลุผลหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อเสนอแนะดังกล่าวหาวิธีและแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

รูปแบบและแนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

ในประเทศไทย ความสำคัญของภารกิจบริการวิชาการได้ถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2544) โดยมุ่งเน้นที่ให้การสร้างงานบริการวิชาการที่สามารถเลี้ยงตนเอง และเป็นแหล่งรายได้จากกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน เช่นเดียวกับแนวคิดการบริการวิชาการของ สุชาติดา ชินะจิตร์, อ่างถึงในจรัส สุวรรณเวลา (2540, น. 273) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ประการแรก เป็นการนำวิชาการออกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ประการที่สอง สร้างประสบการณ์ให้บุคลากรโดยเฉพาะอาจารย์ให้ได้สัมผัสกับปัญหาจริง และประการสุดท้ายคือ การเป็นแหล่งรายได้ที่นำมาใช้เสริมกิจกรรมการพัฒนาวิชาการตลอดจนเสริมรายได้ให้แก่บุคลากร สอดคล้องกับผลการประชุมกลุ่มย่อยในการประชุมทางวิชาการของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ประจำปี 2540 ซึ่งสรุปได้ว่าการให้บริการทางด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันของรัฐทั้ง 17 แห่งที่เข้าร่วมประชุมมีรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันมาก (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย, 2540) อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการให้บริการวิชาการสรุปได้ 2 ประการคือ

1. การบริการวิชาการแบบให้เปล่า (Non-Profit) ประกอบด้วย

1.1 การให้บริการวิชาการโดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องของการสร้างรายได้ เป็นการให้บริการวิชาการแก่สังคม และประชาคมไม่ว่าจะเป็นภายในมหาวิทยาลัย หรือภายนอกมหาวิทยาลัย

1.2 การให้บริการวิชาการเพื่อพัฒนาผู้ด้อยโอกาส สถาบันการศึกษาบางแห่งได้จัดทำโครงการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาผู้ด้อยโอกาส เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาผู้ด้อยโอกาส ซึ่งลักษณะของการจัดฝึกอบรมนั้น มหาวิทยาลัยไม่ได้คิดค่าบริการใดๆ ทั้งสิ้น

1.3 การให้บริการวิชาการเพื่อกลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง หมายถึง กลุ่มที่สามารถจ่ายค่าลงทะเบียนได้บ้าง กรณีนี้จัดได้ว่าเป็นพวกที่ไม่สามารถจะหากำไรจากการดำเนินงาน (Generate Income) ได้ เพราะลักษณะของการจัดฝึกอบรมเพียงให้มีรายได้คุ้มทุนเท่านั้น

2. การบริการวิชาการโดยการหารายได้ (Profit Generating) ซึ่งทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

2.1 ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ (Consultancy)

เป็นประเภทกลุ่มวิจัย (Research Partner) หรือเป็นบริษัทเอกชนที่ทำหน้าที่ในการรับจ้างทำวิจัยต่างๆ วิธีการนี้เป็นวิธีหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเน้นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย ไม่ต้องลงทุนมาก เพียงแต่ต้องมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ในสถาบันเหล่านั้นเท่านั้น

2.2 โครงการพัฒนาวิชาการในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

2.2.1 โครงการฝึกอบรม การฝึกอบรมทำกันเกือบทุกสถาบัน มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การฝึกอบรมประเภทต่างๆ ไปจนถึงการฝึกอบรมที่ทำเป็นแบบ Package Training Program หรือ Tailor-made Training Program คือเป็นการจัดฝึกอบรมที่มีการวางแผนร่วมกับผู้ที่จะรับการฝึกอบรม

2.2.2 การสัมมนาหรือการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2.3 การจัดกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีรูปแบบต่างๆ ซึ่งแต่ละสถาบันมีรูปแบบและแนวทางในการจัดกิจกรรมแตกต่างกันออกไปแล้วแต่ความถนัดหรือความชำนาญ

2.2.4 สถานีวิทยุ ถือเป็นบริการวิชาการอย่างหนึ่ง และสามารถหารายได้โดยการให้เช่าช่วงเวลา

2.2.5 โรงพิมพ์และสำนักพิมพ์

2.2.6 ศูนย์บริการต่างๆ เช่น ศูนย์บริการทดสอบทางด้านเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรม ทางด้านการวิเคราะห์ รวมไปถึง Central Lab ต่างๆ ด้วย

2.3 การจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการบริการวิชาการที่สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างมาก เช่น

2.3.1 สหสาขาวิชา (Multidisciplinary)

2.3.2 การฝึกอบรมขนาดใหญ่

2.3.3 โครงการศึกษาที่ได้รับปริญญา และไม่ได้รับปริญญา เช่น โครงการ

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration: M.B.A.) และหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร (Executive M.B.A.) หรือ โครงการ Mini M.B.A. ต่างๆ

สรุปผล นิติไกรพจน์ (2540, น. 1,4) จำแนกแนวทางการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยของรัฐเป็น 5 แนวทาง คือ

1. การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน
2. การวิจัยและให้คำปรึกษาทางวิชาการ
3. การจัดสัมมนาและฝึกอบรม
4. การจัดบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และ
5. การจัดหาผลประโยชน์จากราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัย

นอกจากนั้น สรุปผล นิติไกรพจน์ (2540, น. 1,4) ยังมีความเห็นอีกด้วยว่า การจัดหารายได้ด้วยตนเองนอกเหนือไปจากเงินรายได้ที่ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดินของรัฐบาล เป็นสิ่งที่จำเป็นของมหาวิทยาลัยไทยในสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพราะรายได้ซึ่งมหาวิทยาลัยหามาได้ด้วยตนเอง มิใช่เป็นเพียงงบประมาณอีกก้อนหนึ่งที่จะนำมาสนับสนุนรายจ่ายที่ไม่ได้รับความสนับสนุน หรือได้รับความสนับสนุนไม่เพียงพอจากงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น หากแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะบ่งชี้ถึงระดับความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ภายใต้การบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดิน และใช้งบประมาณแผ่นดินของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับเดียวกันกับกระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ (2540, น. 1) จำแนกประเภทของแหล่งรายได้ของมหาวิทยาลัยของรัฐไว้ดังนี้ คือ

1. จากงบประมาณแผ่นดิน
2. จากผู้บริจาค
3. จากการทำประโยชน์ในทรัพย์สิน
4. จากการผลิตบัณฑิต
5. จากการวิจัย

6. จากการทำบริการสังคม

ส่วนรูปแบบการให้บริการวิชาการเชิงธุรกิจ ศุภชัย ยาวะประภาษ (2540, น. 7) จำแนกเป็น 2 กลุ่มประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การให้การศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education) โดยครอบคลุมตั้งแต่การเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาหลายหลักสูตร ที่เรียกว่าหลักสูตรนอกเวลาราชการ หรือหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร หรือหลักสูตรภาคค่ำ ปัจจุบันที่เห็นแพร่หลายคือ หลักสูตรทางการบริหารธุรกิจ การบริหารรัฐกิจ และการบริหารการศึกษา การจัดฝึกอบรมให้กับข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และ/หรือ พนักงานบริษัทเอกชน ในลักษณะที่จัดให้เฉพาะสำหรับองค์กรแห่งนั้นตามความต้องการขององค์กรนั้นๆ ที่เรียกว่า In-house Training ซึ่งหัวข้อการอบรมจะหลากหลายแตกต่างกันไปตามความต้องการของหน่วยงานและตามสมัยนิยม เช่น Mini MBA ส่วนการจัดหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่สนใจไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน สามารถสมัครเรียนได้ หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งจัดให้มีขึ้น คือ หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ หลักสูตรทางภาษา หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม และหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคทางการบริหาร การเงิน การบัญชีและการภาษีอากร เป็นต้น

2. การให้คำปรึกษาและวิจัย (Research & Consultancy) ในรายละเอียดจะครอบคลุมกิจกรรมหลายประเภท อาทิ การเป็นที่ปรึกษาซึ่งครอบคลุมในศาสตร์แทบทุกสาขา เช่น ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ได้แก่ การจัดการในโรงงานอุตสาหกรรม การวางแผน การเงินและการบัญชี เป็นต้น ด้านการวิจัย มีทั้งการวิจัยพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหาบางอย่าง การวิจัยประยุกต์ การวิจัยเพื่อนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย และวางแผนทางปฏิบัติตลอดจนการวิจัยเพื่อประเมินผลโครงการภาครัฐต่างๆ ด้านการวิเคราะห์ ออกแบบ และ วางระบบทั้งด้านการเงิน การบัญชี บริหารงานทั่วไป บริหารพัสดุ และอื่นๆ งานลักษณะนี้ต้องอาศัยเจ้าของศาสตร์นั้นทำงานควบคู่ไปกับผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ ด้านเทคโนโลยีสื่อสาร และบางครั้งก็ใช้ผู้เชี่ยวชาญในเทคโนโลยี ภูมิศาสตร์สารสนเทศด้วย ด้านงานพัฒนาเพื่อขอรับการรับรองคุณภาพอุตสาหกรรม ประเภท ISO9000 และ ISO14000 ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในแต่ละเรื่องไปปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่บริษัท โรงงาน หรือหน่วยงานที่ต้องการขอคำรับรองด้านงานจดและใช้ประโยชน์จากสิทธิบัตร ซึ่งเป็นงานที่ช่วยคุ้มครองสิทธิทางปัญญาของนักประดิษฐ์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยให้สามารถได้รับประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ที่ค้นคิดขึ้น หรือจากผลิตภัณฑ์ที่สังเคราะห์ขึ้น ด้านงานแปล เป็นงานที่เติบโตพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้หน่วยงานต่างๆ จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารและผลิตเอกสาร และสื่อต่างๆ เป็นภาษาต่างประเทศ ด้านงานออกแบบอาคาร เป็น

งานที่บางครั้งอาจารย์เคยรับทำเป็นส่วนตัว เมื่อมีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องบริการวิชาการโดยเฉพาะ ก็สามารถจัดบริการลักษณะเดียวกันให้แก่ผู้สนใจได้เช่นเดียวกัน

จรัส สุวรรณเวลา (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่นๆ, 2540, น. 272-273) จำแนกรูปแบบในการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การให้บริการวิชาการเพื่อการให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม (Training Education)

1.1 การศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education) เป็นการให้การศึกษาหลังจากจบการศึกษา เป็นการเพิ่มเติมความรู้ในสาขาที่เรียนมา และประกอบอาชีพอยู่ แต่ต้องการความทันสมัย ความก้าวหน้าในวิทยาการ

1.2 การศึกษาตลอดชีวิต (Life-long Education) เป็นการเรียนรู้ในสรรพวิทยาการโดยไม่จำกัดวัยและเรียนรู้ไปตลอดชีวิต มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.3 การศึกษาใหม่ (Re-Education) เป็นการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างจากที่เรียนมาเพราะการเปลี่ยนแปลงของโลกและวิชาการ ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องติดตามหาความรู้เพิ่มเติม เช่น วิศวกรต้องเรียนศาสตร์ทางการบริหาร เป็นต้น

1.4 การให้การศึกษาอันเป็นประโยชน์แก่สังคมทั่วไป (Society Education) เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ ซึ่งมีระดับและความต้องการในลักษณะต่างๆกัน

2. การให้บริการทางวิชาชีพ เป็นการบริการให้แก่สังคม เช่น การบริการทางการแพทย์ การบริการของสถานปฏิบัติการ การให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ เป็นต้น บริการในลักษณะนี้ช่วยให้มีรายได้กลับคืนมาบำรุงรักษาเครื่องมือ ทำให้มีการใช้อุปกรณ์เครื่องมืออย่างคุ้มค่ามากขึ้น ขณะเดียวกัน บุคลากรด้านวิชาการก็ได้ประสบการณ์จากการรับงานที่อาจเป็นหัวข้อสำหรับวิจัยต่อไปด้วย

3. การให้บริการเพื่อรับรองคุณภาพ เช่น การรับรองคุณภาพสินค้า การรับรองความรู้โดยสำนักทดสอบ เป็นต้น

4. การให้บริการห้องปฏิบัติการ

5. การให้บริการที่ปรึกษา ซึ่งจะเป็นประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนและการวิจัย เพราะจากบริการนี้จะทำให้เกิดกรณีตัวอย่างเพื่อการศึกษา หรือหัวข้อวิจัยเพื่อการศึกษานในเชิงลึกต่อไป

6. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ บริการลักษณะนี้จะคล้ายกับการให้บริการที่ปรึกษา แต่จะทำอย่างครบวงจรถึงขั้นที่นำไปปฏิบัติได้ เช่น การวางระบบสารสนเทศ ระบบบริหารระบบบัญชี เป็นต้น

7. การให้บริการพัฒนาทั้งระบบเบ็ดเสร็จ นอกจากจะให้บริการแบบครบวงจรตั้งแต่การวินิจฉัยปัญหาแล้ว อาจรวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้วย

สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 199 ง หน้า 19-21 ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2561 (มาตรฐานการอุดมศึกษา, 2561) กล่าวถึงในมาตรฐานที่ 3 ด้านการบริการวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาให้บริการวิชาการเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของประเภทสถาบัน โดยมีการบริหารจัดการที่ประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ และมีความโปร่งใส ชัดเจน และตรวจสอบได้ ผลลัพธ์ของการบริการวิชาการนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

อาจสรุปได้ว่ารูปแบบและแนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ต่างก็มุ่งเน้นให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคมตามอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา มุ่งสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่สังคมไทยให้พัฒนาสังคมไปในทิศทางที่เกิดความยั่งยืน ประกอบกับการให้บริการทางการศึกษา ฝึกอบรม สัมมนาที่เน้นแบบตลอดชีวิตเป็นการศึกษาที่ไม่สิ้นสุด ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย สามารถเข้าถึงและรับบริการทางวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษาจัดและบริการได้ตามบริบทและพื้นที่ต่างๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตในสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของการพัฒนานิสิต

มิลเลอร์ ; และวิลสัน จูเนียร์ (Miller และ Winston 1991) ได้กล่าวว่า การพัฒนานิสิต คือ การประยุกต์เอาหลักการในการพัฒนามนุษย์มาใช้พัฒนานิสิต กู๊ด (Good, 1970, p. 562) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมหรือดำเนินงานของสถานศึกษาโดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนานและเพื่อเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถและสร้างความสนใจให้กับนักศึกษาทั้งนี้การจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง

จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสถานศึกษา สตรูป (Stroup, 1964, pp. 52-53) ได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตแต่ละคนให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์

อาจสรุปได้ว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม ครอบด้าน ถือเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ โดยเฉพาะในปัจจุบันเรื่องของการรับใช้สังคมมีความสำคัญ นิสิตนักศึกษาควรได้รับการพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะรับใช้สังคมอย่างแท้จริง

กระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ซิคเคอริง (A. W. Chickering, 1969) เสนอจุดหมายในการพัฒนานิสิต 7 ประการ คือ

1. การสร้างความสามารถ
2. การจัดการอารมณ์
3. การสร้างตัวตน
4. การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง
5. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
6. การพัฒนาจุดหมาย
7. การสร้างเอกลักษณ์

มิลเลอร์ และพริન્ซ์ (Miller and Prince, 1976) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษา (Student Development Process Model) โครงสร้างการส่งเสริมการพัฒนานิสิตนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษา เนื่องจากนิสิตนักศึกษาส่วนมากเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยไม่มีเป้าหมายในการประกอบอาชีพและไม่มีเป้าหมายในชีวิตที่แน่นอน ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการตั้งเป้าหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้
2. การประเมินระดับการพัฒนาของนิสิตนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษารู้ถึงสภาพหรือระดับการพัฒนาตนเอง โดยประเมินความต้องการพัฒนาของนิสิตนักศึกษา เป้าหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะในด้านการศึกษาและด้านส่วนตัว
3. ยุทธวิธีในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ได้กำหนดวิธีการดำเนินการที่ใช้ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา คือ การสอน การเป็นที่ปรึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา

4. การประเมินโปรแกรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมของโปรแกรมกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ต้องการก่อให้เกิดขึ้นในตัวของนิสิตนักศึกษา

สรุปได้ว่า เป้าหมายการพัฒนานิสิตเป็นการพัฒนาสติปัญญาความสามารถในการเป็นนักคิด การพัฒนาความรู้สึกที่มีต่อตนเองให้มีความเข้าใจ ความสามารถ ด้านการตั้งเป้าหมายในอาชีพ ด้านการพัฒนาทักษะในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่าง การสร้างคุณลักษณะที่สำคัญในการใช้ชีวิตในสังคมแก่นิสิตซึ่งเป็นรากฐานในการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมมุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ทฤษฎีการพัฒนานักศึกษา

ทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก

การพัฒนาจริยธรรม 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่ากฎเกณฑ์สังคม (Proconventional) ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Conventional) และระดับสูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม (Postconventional) แต่ละระดับ ประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนาจริยธรรม 2 ขั้น รวมทั้งหมดมี 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ไม่รู้จักจริยธรรม ขั้นที่ 2 จริยธรรมขึ้นอยู่กับความต้องการที่เป็นรูปธรรมของตนเอง ขั้นที่ 3 จริยธรรมระหว่างบุคคลในกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน ขั้นที่ 4 จริยธรรมตามระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติของสังคม ขั้นที่ 5 จริยธรรมขั้นสิทธิมนุษยชน และสวัสดิการสังคม และขั้นที่ 6 จริยธรรมแห่งสากล และหลักจรรยาบรรณ โดยทั่วไปซึ่งผันกลับได้

ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน

อีริก อีริกสัน (Erik Erikson) ได้ทำการทดลองมากและตั้งทฤษฎีพัฒนาการขึ้นทฤษฎีหนึ่ง เรียกว่า ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน (Erikson's Theory of Development) ซึ่งเน้น เรื่องการพัฒนาทักษะบุคลิกภาพของบุคคล โดยอีริกสัน (Erikson, 1968) มีความเห็นว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของบุคคล จึงได้แบ่งพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคลเป็น 8 ขั้น โดยสรุปพัฒนาการทางบุคลิกภาพในแต่ละขั้นเกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุ(โดยประมาณ) ดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงผลของการพัฒนาทางบุคลิกภาพในแต่ละช่วงอายุของบุคคล

ขั้นที่	ผลของการพัฒนา		
ทางบวก	ทางลบ		ช่วงอายุ
1. ความไว้วางใจ (Trust)	vs	ความไม่ไว้วางใจ (Mistrust)	ตั้งแต่เกิดถึง 2 ปี
2. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)	vs	ความไม่มั่นใจในตนเอง (Doubt)	3 ถึง 6 ปี
3. ความคิดริเริ่ม (Initiative)	vs	ความรู้สึกผิด (Guilt)	6 ถึง 10 ปี
4. ความขยันหมั่นเพียร (Industry)	vs	มีความรู้สึกต่ำต้อย (Inferiority)	10 ถึง 14 ปี
5. มีเอกลักษณ์ (Identity)	vs	มีความสับสน (Role Confusion)	14 ถึง 20 ปี
6. ความผูกพัน (Intimacy)	vs	การแยกตัว (Isolation)	20 ถึง 40 ปี
7. การทำประโยชน์ให้สังคม (Generativity)	vs	ความเหนื่อยหน่าย (Stagnation)	40 ถึง 65 ปี
8. บูรณาภาพ (Integrity)	vs	ความสิ้นหวัง (Despair)	65 ขึ้นไป

ที่มา: Rodgers (1989), Student Services : A Handbook for the Profession, P. 55.

ทฤษฎีของอีริกสัน มีคุณค่ามาก เพราะเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงเนื้อหาสาระของการพัฒนาในแต่ละช่วงชีวิตอย่างละเอียดดังปรากฏตามตารางข้างต้น โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนิสิตนักศึกษาคือ ขั้นที่ 5 นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในช่วงอายุปกติ คือ อายุประมาณ 16 ปี ถึง 22 ปี เป็นจำนวนมากมีปัญหาเกี่ยวกับการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง และมีความต้องการใช้บริการและโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือในด้านนี้ ทฤษฎีนี้อีริกสันได้เน้นการทดลองเฉพาะบุคคลเพศชายจึงอาจเป็นข้อจำกัดในการนำไปใช้พัฒนานักศึกษาหญิง อีริกสัน (Erikson, 1968) ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ 2 ประการคือ ประการแรก เป็นลักษณะภายในซึ่งหมายถึง การรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล ประการที่สองเป็นลักษณะภายนอกซึ่งหมายถึง การยอมรับและการผูกพันกับอุดมคติของสังคมและวัฒนธรรม อีริกสันได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการ (Erikson's Theory of Development)(Erikson, 1971) การพัฒนาอัตลักษณ์ในช่วงอายุของบุคคลที่อยู่ในระดับอุดมศึกษา คือพัฒนาการในขั้นที่ 5 มีอัตลักษณ์ (Identity) หรือ มีความสับสน (Role Confusion) ในขั้นนี้เป็นพัฒนาการของวัยรุ่นซึ่ง

จะแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองให้ได้ คือมีความเข้าใจตนเอง รู้ความต้องการ ความถนัด ความสามารถ เจตคติ และค่านิยมของตนเอง ตลอดจนมีเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน หากบุคคลนั้นค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองพบก็จะแสดงบทบาทของตนเองได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อโลกและตนเอง สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนได้ และเตรียมพร้อมที่จะบรรลุเป้าหมายในอนาคต แต่ถ้าบุคคลค้นหาอัตลักษณ์ของตนเองไม่ได้ ก็จะทำให้เกิดความสับสน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโลกและตนเอง รวมถึงไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทฤษฎีพัฒนานักศึกษาของซิคเคอริง

ซิคเคอริงและไรเซอร์ (Chickering and Reisser, 1993) ทฤษฎีการพัฒนานิสิต

นักศึกษา ด้านการพัฒนาอัตลักษณ์ (Establishing Identity) การพัฒนาความมีอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้สึกรู้ว่าตนเองกำลังจะเป็นอะไร การมีอัตลักษณ์ของนิสิตศึกษานั้นเกิดจากการรวบรวมความรู้สึกทั้งทางด้านร่างกาย จินตนาการ ภาพลักษณ์ ท่าทาง และความทรงจำต่อเนื่องรวมเข้าด้วยกัน การพัฒนาความมีอัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับทัศนคติด้านความต้องการทางกายภาพ จิตใจ บุคลิกลักษณะและการแสดงออกทางเพศอย่างชัดเจน ทั้งบทบาทด้านเพศของตนและพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมด้วย การพัฒนาอัตลักษณ์ของนิสิตนักศึกษาประกอบด้วย 1) ด้านร่างกายและลักษณะท่าทาง 2) บทบาทและการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมทางเพศ 3) ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม 4) การแสดงแนวความคิด บทบาท และรูปแบบการดำเนินชีวิต 5) ความรู้สึกในการตอบสนองความคิดเห็นของบุคคลอื่นมาปรับปรุงตนเอง 6) การยอมรับนับถือในตนเอง 7) การมีบุคลิกภาพที่มั่นคง

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา แอสติน (Astin, 1984) เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงบทบาทของกิจกรรมที่มีผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยมีหลักการคือ หากนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา นิสิตนักศึกษาจะได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและด้านบุคลิกภาพ การมีส่วนร่วมสามารถทำได้ในลักษณะ ดังนี้

1) ด้านวิชาการ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรที่คำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเพิ่มขึ้น และการจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ เป็นต้น

2) ด้านกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ตั้งแต่การรับเข้าศึกษา การปฐมนิเทศ การอยู่หอพัก การจัดสภาพแวดล้อมในสถาบัน การจัดกิจกรรมต่างๆ การหางานพิเศษทำของนิสิตนักศึกษา

3) การทำงานร่วมกับอาจารย์ คือ การที่นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำงานกับอาจารย์ ทำให้นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในการอยู่ในสถาบันมากขึ้น เช่น การร่วมทำงานด้านวิชาการ และการร่วมกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่า ทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษามีหลากหลายทฤษฎีเป็นการสร้างคุณค่าเชิงคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาเป็นลักษณะภายในคือการรู้จักและรับรู้ภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองของบุคคล และลักษณะภายนอกคือการยอมรับและการผูกพันกับอุดมคติของสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีจะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

หลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม

ศักดิ์ชัย นิรัฐทวิ (2548, น. 62) ได้กล่าวถึง หลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมว่าเป็น การเรียนโดยผ่านกิจกรรมที่นักเรียนนำความรู้จากที่ได้ในห้องเรียน ไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ หรือตรงกับความต้องการ ความจำเป็นของสังคม เช่น กิจกรรมการอ่านหนังสือให้คนชราฟัง กิจกรรมการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาวิเคราะห์สภาวะน้ำเสียในท้องถิ่น เป็นต้น

ดริสคอลล์ และคณะ (Driscoll et al., 1998, p. 124) ได้ทำการวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม โดยใช้ตัวชี้วัดการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม 3 ด้าน ได้แก่

1. ความตระหนักถึงชุมชน ได้แก่ การมีความรู้ในเรื่องประวัติความเป็นมา ความเข้มแข็งปัญหาและความหมายของชุมชน
2. ความเกี่ยวข้องกับชุมชน มีตัวชี้วัด 3 ลักษณะ ได้แก่
 - 2.1 คุณภาพของความเกี่ยวข้อง เช่น ความเกี่ยวข้องโดยตรงกับชุมชน การส่งเสริมสนับสนุน
 - 2.2 ปริมาณของความเกี่ยวข้อง เช่น ระยะเวลา ความต่อเนื่องของกิจกรรม
 - 2.3 ทศนคติต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง
3. ความผูกพันที่จะทำการรับใช้สังคม ได้แก่ ความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาส และการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต

เฉลิมชัย มนุษเสวต (2543a, น. 4) การเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม หรือการเรียนการสอนเชิงบริการ (Service Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่หลายประเทศยอมรับว่าสามารถพัฒนานักศึกษาได้ ด้วยการบูรณาการวิชาการกับกิจกรรมการบริการสังคม โดยมีแนวพื้นฐานสำคัญ ดังนี้

1. ใช้การบริการชุมชนเป็นเครื่องมือสำหรับนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชา
2. นักศึกษาสามารถแสดงผล หรือสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้และประสบการณ์ได้หลายวิธี เช่น การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และการสร้างสรรค์งานเดี่ยว และงานกลุ่ม เป็นต้น
3. เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาในส่วนที่เป็นนามธรรม เช่น การห่วยใยผู้อื่น ค่านิยม ความเชื่อ ความรู้ตัว (มีสติ) การเห็นคุณค่าของตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น
4. เป็นความสัมพันธ์กันระหว่างการเรียนรู้การสอนกับการบริการชุมชน
5. มีการนับหน่วยกิตในรายวิชาที่เรียนด้วย
6. มีลักษณะของการสานประโยชน์ 3 หน่วยงานเข้าด้วยกัน ได้แก่ สถาบันการศึกษา ชุมชน และนักศึกษา
7. มีลักษณะวิชาเป็นสหวิทยาการ

สรุปได้ว่าการศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมของนักวิชาการและนักการศึกษาดังกล่าวทำให้สามารถสรุปหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมได้ ดังนี้

1. กิจกรรมรับใช้สังคมเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยที่ผู้สอนจะต้องสำรวจสภาพของชุมชนก่อน เพื่อตั้งวัตถุประสงค์ของรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสิ่งที่เรียนและเหมาะสมกับชุมชน
2. ผู้เรียนมีลักษณะกระตือรือร้น และจะเป็นผู้ทำกิจกรรมและสะท้อนความคิดจากการทำกิจกรรมรับใช้สังคม ตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และการเตรียมการของผู้เรียนเอง
3. ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และเขียนรายงาน บันทึกความคิดเห็นและความรู้ ตลอดจนได้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกับเพื่อหาข้อสรุป และเรียนรู้ร่วมกัน
4. ผู้สอนเป็นผู้จัดเตรียมการสอน และเป็นผู้ชี้้นำให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่เรียน โดยใช้ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบกับการประเมินผลของผู้สอน

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นให้เกิดความสนใจ/ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ต้องการที่จะเข้ามารับรู้และเกิดความรู้สึกร่วมในปัญหาต่างๆ ขั้นนี้จะเริ่มตั้งแต่การกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความรู้สึก และทำความเข้าใจกับตนเองในฐานะการเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ของสังคม หลังจากนั้นจึงกระตุ้นให้เกิดความสนใจและร่วมรับรู้ในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ปัจจุบัน โดยผู้สอนเป็นผู้เสนอสถานการณ์ หรือเสนอประเด็นปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจและเสนอ ภาพกิจกรรมการทำงานเพื่อรับใช้สังคมด้วยการฉายวิดีโอทัศน์ข่าว สารคดี รูปภาพ เล่าเรื่องหรือ เหตุการณ์อื่นๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างปฏิริยาตอบสนอง ขั้นนี้ผู้สอนต้องการวิธีให้ผู้เรียนเกิดปฏิริยาตอบสนองหลังจากรับรู้ และเกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสถานการณ์หรือประเด็นปัญหาที่ได้รับ การกระตุ้นแล้ว เป็นขั้นการให้ความรู้ในเรื่องที่ต้องการเรียน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้โดย ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อภิปราย ได้ตอบ และร่วมสนทนา เกี่ยวกับกิจกรรมการรับใช้สังคม ร่วมศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของชุมชนหรือสังคม โดยอาจจะเชิญวิทยากรหรือผู้รู้มาร่วมอภิปรายให้ความรู้ จัดกิจกรรมเรียนรู้ หรือเสริมความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้กว้างขวางและมีปฏิริยาตอบสนอง มากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างคุณค่าและประสบการณ์ เป็นขั้นที่ผู้สอนต้องจัดหา ประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียนได้เห็นถึงคุณค่าของการได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และร่วม พัฒนารับใช้สังคม เป็นการสร้างจิตสำนึกในคุณค่าการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยการให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน ได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนจะ ได้ออกสำรวจปัญหาและศึกษาสภาพชุมชน และได้เลือกทำกิจกรรมรับใช้สังคมตามความถนัด ของตนและตามความต้องการของชุมชน โดยใช้ฐานความรู้ทางวิชาการที่เรียนในแต่ละวิชา และมี ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษาตลอดการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ไตร่ตรองและชื่นชมในคุณค่า ในขั้นที่ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ควบคู่กับการได้พิจารณาไตร่ตรองผลการปฏิบัติกิจกรรมการรับ ใช้สังคม ตามแนวทางที่ตนเลือก มีการติดตามผล โดยให้ผู้เรียนได้เขียนรายงานบันทึกกิจกรรม มีการจัด ประชุมระดมสมอง วิเคราะห์ วิพากษ์การทำงานเพื่อหาข้อดีข้อด้อย และปัญหาต่างๆ ในขณะที่ ปฏิบัติกิจกรรมและนำมาปรับปรุง แก้ไข เป็นการเรียนรู้ร่วมกันเพิ่มเติม รวมทั้งเป็นการเฉลิมฉลอง และชื่นชมผลสำเร็จที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความภูมิใจและความผูกพันต่อการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว อันจะเป็นแนวทางสร้างนิสัย จิตสำนึกและพฤติกรรมที่ดีอย่างถาวรต่อไป

อาจสรุปได้ว่า ในงานวิจัยครั้งนี้ การที่ผู้วิจัยทำการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ที่อิงใช้ฐานวิธีการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมมาสร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังไม่มีผู้วิจัยท่านใดในประเทศไทยได้ศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงมาก่อน จึงสมควรทำการศึกษาให้เกิดผลชัดเจนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

ความเป็นมาของรูปแบบ

อุทัย บุญประเสริฐ (2546, น. 25) ให้ความหมายคำว่า โมเดล (Model) แบบจำลอง หรือ หุ่นจำลองเป็นคำที่ใช้กันแพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวิชาการสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร โมเดลหรือตัวแบบ มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Model” ส่วนคำที่ใช้ในภาษาไทยนั้น ยังไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าจะใช้คำใดทั้งนี้ลักษณะคำที่ใช้ในส่วนใหญ่มักจะแตกต่างกันตามลักษณะ “โมเดล” ที่ใช้กันมีหลายอย่างเช่น ในสาขาวิชาสัตตศาสตร์ศึกษาเรียกว่า หุ่นจำลอง หมายถึง การจำลองแบบลักษณะที่เป็นสามมิติคล้ายคลึงหรือเหมือนกับของจริงต่างกันในขนาด นอกจากนี้วงการศึกษาวិทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์และวิศวกรรม ก็เรียกว่า หุ่นจำลอง เพราะช่วยให้เข้าใจสภาพที่แท้จริงของสิ่งนั้นได้อย่างลึกซึ้ง” เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจ และนำไปสู่การศึกษาหลักการพัฒนารูปแบบทางการจัดการการอุดมศึกษาต่อไป ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ดังนี้ ทิศนา แชมณี (2545, น. 218) ได้กล่าวถึงความหมายของรูปแบบว่าเป็น รูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบายเป็นแผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น สมิต และคนอื่นๆ (Smith และ Others, 1980, p. 6-8) ได้ให้ความหมายของแบบจำลองว่าหมายถึง การย่อปรากฏการณ์จริงให้เล็กลงเพื่อใช้ทำความเข้าใจข้อเท็จจริงปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ โดยจัดวางแบบแผนให้เข้าใจง่ายขึ้นแบบจำลองไม่ใช่ข้อเท็จจริง แต่เป็นตัวแทนของความจริงหรือปรากฏการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ดาฟท์ (Daft, 1992, p. 20) กล่าวว่า แบบจำลอง หมายถึง ตัวแทนอย่างง่ายที่ใช้อธิบายมิติที่สำคัญบางมิติขององค์การ

สรุปได้ว่า จากการศึกษาความเป็นมาของรูปแบบ รูปแบบมีสองลักษณะ คือ 1) ความหมายเชิงกายภาพ ซึ่งหมายถึง แบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และ 2) ความหมายเชิงแนวคิด คุณลักษณะซึ่งหมายถึง แบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรมและความหมายเชิงแนวความเป็นจริงอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่างๆ ออกมาให้เห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ความเป็นเหตุเป็นผล และการเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยใช้เหตุผลข้อมูลและฐานคติมา

ประกอบกันเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อธิบายทฤษฎีที่มีอยู่แล้วให้เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างทฤษฎีใหม่ๆ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป หรืออาจกล่าวโดยสรุปว่า รูปแบบ หมายถึงเค้าโครงของเรื่องที่ต้องการศึกษาโดยแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน เพื่อช่วยในการศึกษา ปัญหา แนวคิด และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ความหมายของรูปแบบ

คำว่า “รูปแบบ” แปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Model” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายในลักษณะต่างกัน เช่น บางท่านใช้คำว่า ต้นแบบ ตึกตา แบบจำลอง แบบแผน วงจร หรือ แบบ เป็นต้น อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะแปลว่าอย่างไรก็มีนัยแห่งความหมายที่มาจากคำว่า “Model” ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายของคำว่ารูปแบบไว้หลายท่าน ดังนี้ สโตนเนอร์ (Stoner, 1986, p. 12) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่าเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ลำดับชั้นของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น ดาฟท์ (Daft, 1992, p. 20) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง ตัวแทนอย่างง่าย ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมืออธิบายมิติหรือปรากฏการณ์ที่สำคัญๆบางมิติขององค์กร คอร์ซินี และเออร์บาส (Corsini; & Auerbach, 1996, p. 537) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า คือชุดความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นระหว่างปรากฏการณ์ในโลกของความจริงและโครงสร้างของสิ่งที่กำลังศึกษา ลองแมน (Longman, 2000, p. 1058) ได้ให้ความหมายของรูปแบบตามพจนานุกรม Contemporary English ไว้ดังนี้¹⁾ เป็นสิ่งย่อยส่วนของจริงตรงกับภาษาไทยที่ว่าแบบจำลอง 2) เป็นสิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่าง เช่น ครูต้นแบบ นักเดินแบบ เป็นต้น หรือคำในภาษาไทยอีกคำหนึ่งคือ “แบบจำลอง” หมายถึงสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นวิธีการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ นอกจากนี้ แนดเลอร์ (Nadler, 1980, pp. 72-79) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นการนำทฤษฎี แนวทาง และกรอบแนวคิดมาพัฒนาเพื่อให้สามารถแปลความหมายของปรากฏการณ์ต่างๆที่ศึกษาได้ ทาคาโอะ มียากาวะ (คังศักดิ์ สันติพิทักษวงศ์ (แปล), 1986, น. 12) กล่าวว่า รูปแบบ คือการแสดงภาพความเป็นจริงที่กำลังศึกษาค้นคว้าในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เป็นการอธิบาย การพยากรณ์หรือการควบคุมเกี่ยวกับโครงสร้างและการเคลื่อนไหวของสภาพความเป็นจริงที่กำลังศึกษาอยู่

อาจสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยตัวแปรหรือองค์ประกอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้มีลักษณะของชุดความสัมพันธ์เป็นเชิงเส้นและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามวัตถุประสงค์

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการได้จำแนกประเภทของรูปแบบไว้หลายแนวทางซึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะและความสำคัญของศาสตร์นั้นๆ ดังนี้

บุช (Bush, 1986, p. 19) ได้แบ่งรูปแบบของการจัดการศึกษาออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบปกติ
2. รูปแบบประชาธิปไตย
3. รูปแบบทางการเมือง
4. รูปแบบจิตวิสัย
5. รูปแบบคลุมเครือ

คีฟ (Keeves, 1988, pp. 561-565) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ไว้ 4 ประเภท คือ

1. Analogue Model เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปแบบเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบการทำนายจำนวนนักเรียนที่เข้าสู่ระบบโรงเรียน เป็นต้น

2. Semantic Model เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นๆ เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

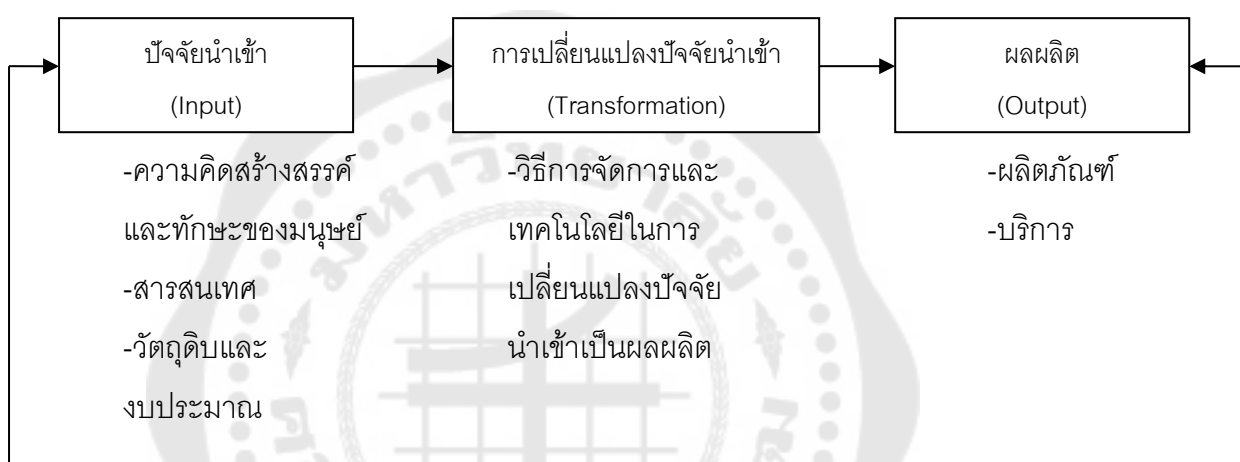
3. Mathematic Model เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันในสาขาจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์และการบริหารการศึกษา

4. Casual Model เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์ แบบ Path Analysis โดยนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น

อาจสรุปได้ว่าประเภทของรูปแบบมีการแบ่งตามการใช้งานของผู้นำไปใช้เป็นประเภทการใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์เพื่อสร้างความเข้าใจออกมาเป็นรูปแบบแปลงจากนามธรรมเป็นรูปธรรมหรือเป็นแนวทางโครงสร้างพยากรณ์เชิงเส้นมีการใช้รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ที่แสดงเหตุและผลมาประกอบการสร้างรูปแบบในการอธิบายปรากฏการณ์เพื่อให้มองเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น

องค์ประกอบของรูปแบบ

บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo; & Hartman, 1982) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้างไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น เช่น รูปแบบระบบจะมีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Environment Feedback)

ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ

ที่มา: บาร์โดและฮาร์ทแมน (Bardo and Hartman, 1982)

บราวน์ และโมเบิร์ก (Brown และ Moberg, 1980, pp. 16-17) ได้วิเคราะห์กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดเชิงระบบองค์กร (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) ได้องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 1. สภาพแวดล้อม (Environment) 2. เทคโนโลยี (Technology) 3. โครงสร้าง (Structure) 4. กระบวนการจัดการ (Management Process) 5. กระบวนการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making) ซึ่งสอดคล้องกับ บุษ (Bush, 1986, p. 19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของรูปแบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณารูปแบบขององค์กรทางการศึกษา 4 ประการ คือ เป้าหมาย โครงสร้าง องค์กร สภาพแวดล้อม และภาวะผู้นำ

คีฟ (Keeves, 1997, pp. 386 – 387 อ้างถึงใน ทิศนา แคมณี, 2545, น. 218) ได้กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือสามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องนั้นได้
3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้
4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

อาจสรุปได้ว่าการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไรบ้างจำนวนเท่าใดมีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ศึกษาหรือการออกแบบแนวคิดทฤษฎี และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบแต่ละรูปแบบนั้นๆ เป็นสำคัญแต่ทั้งนี้รูปแบบจะต้องมีตัวแปรครบแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเหตุเป็นผลกันและความสัมพันธ์เหล่านั้นสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบนั้นโดยมีข้อมูลต่างๆที่เชื่อถือได้ พิสูจน์ได้และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบ

วิลเลอร์ (Willer, 1967, p. 83, อ้างถึงใน สมาน อัสวภูมิ, 2537, น. 18) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบว่า การพัฒนารูปแบบอาจมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปอาจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบ และการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้นๆ มีลสัน และกิตวามีล (Meason; & Khedoumi, 1985, อ้างถึงใน สุธีรา ตั้งสวานิช, 2547) การพัฒนารูปแบบและการสร้างรูปแบบ สามารถเสนอได้ 5 ขั้นตอน 1. ขั้นรวบรวมปัญหา (Problem Formulation) เพื่อให้รู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง 2. ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) ดำเนินการภายหลังจากที่ได้รวบรวมปัญหาต่างๆ แล้ว ควรพิจารณาอย่างระมัดระวัง สมควรนำตัวแปรใดบ้างมาไว้ในรูปแบบที่จะสร้าง เมื่อสร้างเสร็จแล้วก็ต้องพิจารณาว่าครอบคลุมตัวแปรหรือไม่ มีความบกพร่องในตัวแปรใดบ้าง 3. การทดสอบรูปแบบ (Testing the Model) เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบโดยพิจารณาถึงองค์ประกอบดังนี้ 3.1 มีความตรงตามสถานการณ์จริง (Valid) 3.2 มีการนำไปทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการนำไปใช้ทำให้มี

การปรับปรุงคุณภาพ 4. การทำให้สำเร็จ (Implementation) เมื่อผ่านการทดสอบแล้วควรสามารถนำไปใช้ให้เกิด 5. การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบให้ทันสมัย (Model Updating) วาโร เฟิงส์วส์ตี (2553, น. 9-11) ได้สรุปการพัฒนาแบบออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่ 1. การสร้างหรือการพัฒนาแบบ และ 2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือการพัฒนาแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนาแบบขึ้นมา ก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนาแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของแบบดังกล่าว

อาจสรุปได้ว่า ขั้นตอนการพัฒนาแบบคือการนำแนวคิดจากการค้นคว้าทฤษฎีหลักการ หลักเหตุผลแล้วแสดงออกมาในเชิงนามธรรมตามหลักการที่กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นแบบ จากนั้นนำแบบไปตรวจสอบตามความเหมาะสมเพื่อให้ได้แบบที่มีคุณภาพ

การตรวจสอบรูปแบบ

คีฟ (Keeves, 1988, p. 560, อ้างถึงใน จินตนา ศักดิ์ภู่อ่วม, 2547, น. 12-13) กล่าวว่ารูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการคือ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องแบบรวม 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกถึงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ 4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายเรื่องที่กำลังศึกษา

อีสนอร์ (Eisner, 1976 p. 78, อ้างถึงใน รักชนก โสภพิศ, 2553, น. 27-28) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้มีได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบของการประเมิน แบบของเป้าหมาย (Goal-Based Model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model)

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า

3. เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ เก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

อาจสรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบคือการตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ ข้อมูลเชิงคุณลักษณะหรือเชิงคุณภาพโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือใช้การตรวจสอบเชิงความสัมพันธ์ส่วนเหตุและผลระหว่างตัวแปรโดยผลการตรวจสอบจะนำไปสู่การสร้างรูปแบบใหม่หรือการปรับปรุงพัฒนารูปแบบเดิมเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพต่อไป ซึ่งในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะการรับใช้สังคม ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดในการตรวจสอบรูปแบบโดยการตรวจสอบข้อมูลหาคุณภาพของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญโดยเป็นการตรวจสอบในส่วนของ มาตรฐานด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และปรับปรุงเพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์และมีคุณภาพต่อไป

การประเมินรูปแบบ

การประเมินรูปแบบหรือการทดสอบรูปแบบมีความสำคัญเพราะเป็นการตรวจสอบรูปแบบนั้นๆว่ามี คุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เที่ยงตรง เชื่อถือได้เพียงใด โดยปกติแล้วการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ ผลของการประเมินรูปแบบจะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้นๆ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไป การประเมินรูปแบบมีดังนี้

โอเวน (Owen, 1993, pp. 41-45) เสนอการประเมินรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วย 4 ด้าน 30 มาตรฐานย่อยดังต่อไปนี้

1. ด้านความมีประโยชน์ (Utility Standards) เพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินผลจะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้ประเมินผลได้ข้อมูลตามต้องการ โดยมุ่งเน้นในด้านของผลการประเมินที่ต้องให้ข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ผู้ใช้ผลการประเมินต้องการ

1.1 การระบุผู้นำไปใช้ (Audience Identification) ในการประเมินผลมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังข้อมูลจากผู้นำไปใช้โดยตรงกับเรื่องที่จะประเมิน

1.2 ความเชื่อถือได้ของผู้ประเมินผล (Evaluator Credibility) ผู้ที่ดำเนินการประเมินผลจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ (Trustworthy)

1.3 ขอบเขตและการเลือกสารสนเทศ (Information Scope and Selection) ควรระบุคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน และควรตอบสนองกับความต้องการ

1.4 การตีความหมายที่มีคุณค่า (Valuation Interpretation) หลักการเหตุผลและกระบวนการต่างๆ

1.5 ความชัดเจนของการรายงาน (Report Clarity) การประเมินที่แสดงไว้ควรอธิบายวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน บริบทของสิ่งที่ประเมิน วิธีดำเนินการ

1.6 ความทันเวลาของการรายงาน (Report Timeliness) ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินควรรายงาน

1.7 การเผยแพร่รายงาน (Report Dissemination) การประเมินที่ได้ควรจะได้เผยแพร่แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทันเวลา

1.8 ผลกระทบของการประเมิน (Evaluation Impact) ควรมีการวางแผนดำเนินการ

2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) การประเมินผลจะต้องเป็นจริง ประหยัดและมีข้อความที่เหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้

2.1 มีวิธีการที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Practical Procedure)

2.2 มีความเท่าทันต่อบรรยากาศทางการเมือง (Political Viability)

2.3 มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Cost Effectiveness)

3. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)

3.1 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างเป็นทางการ

3.2 ในกระบวนการตรวจสอบ

3.3 มีการรายงานผลได้อย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา

3.4 ผลการตรวจสอบสามารถเปิดเผยให้สาธารณชนทราบได้

3.5 ระบบตรวจสอบจะต้องออกแบบและดำเนินการตรวจสอบโดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล

3.6 วิธีการตรวจสอบ ต้องคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

3.7 การรายงานผลการตรวจสอบ ต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรมและมีความสมบูรณ์ของผลการประเมิน

3.8 ความรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่าย

4. ด้านความถูกต้อง

4.1 การระบุวัตถุประสงค์

4.2 การวิเคราะห์บริบท

4.3 การบรรยายเป้าหมาย วิธีดำเนินการ

4.4 แหล่งสารสนเทศที่มีความเชื่อถือได้

4.5 การวัดมีความตรง

4.6 การวัดมีความเที่ยง

4.7 สารสนเทศที่เป็นระบบ

4.8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.9 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.10 การสรุปผลอย่างสมเหตุสมผล

4.11 รายงานที่ชัดเจน เป็นปรนัย

อาจสรุปได้ว่าการประเมินรูปแบบควรพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องโดยการประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิธีการเชิงปริมาณอาจต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเชื่อมั่นของข้อมูลตัวเลข ทั้งนี้การจะนำรูปแบบไปใช้จะต้องมีการทดสอบรูปแบบนั้นโดยเลือกการทดสอบรูปแบบที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับอรรถประโยชน์ที่ผู้วิจัยจะนำรูปแบบนั้นไปใช้ การประเมินรูปแบบจึงถือเป็นการรับรองคุณภาพอีกทั้งความน่าเชื่อถือของรูปแบบนั้น

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กับการรับใช้สังคม

ฐานคิดการพัฒนานิสิต

สมชาย สันติวัฒนกุล (2559) อธิบายไว้ว่า “ท่านศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ผู้ที่ได้เสียสละ อุทิศตน สร้างคุณงามความดีและคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างมาก อาทิ ผู้วางรากฐานอัตลักษณ์ 9 ประการท่านได้วางระบบและพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปสู่มหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบและก้าวหน้าอย่างยั่งยืน” สอดคล้องกับ กิตติ

คุณ รุ่งเรือง (2559) ที่ได้เขียนอธิบายไว้ว่า “ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ เป็นปูชนียบุคคลสำคัญของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ท่านมีคุณลักษณะของความเป็นครูของครูอย่างแท้จริง โดยท่านเป็นครูผู้มีจริยวัตรสง่างามด้วยคุณความดีและความสุขุมลุ่มลึกทั้งศาสตร์และศิลป์ ครูผู้วางรากฐานอัตลักษณ์นิสิต มศว ให้ถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะ 9 ประการ” จากคำอธิบายของทั้งสองท่านข้างต้นแสดงให้เห็นถึงที่มาของผู้คิดและสร้างอัตลักษณ์นิสิต มศว ผู้ที่บุกเบิกสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวที่ว่า

“ดาวชุมนุม มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีรากเหง้ามาจากการศึกษา เราคือผู้วางรากฐานการศึกษาให้กับสังคมไทย เราติดดิน เราปั้นดินให้เป็นดาว ถ้าไม่มีโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถ้าไม่มีวิทยาลัยวิชาการศึกษา เราไม่รู้หรือว่าสติปัญญาของคนไทยวันนี้เป็นอย่างไร เราไม่รู้หรือว่าสังคมประชาธิปไตยที่ต้องมีการศึกษาพัฒนาการนิยมเป็นพลังพื้นฐาน เลวร้ายไปกว่าวันนี้สักเท่าไร กล่าวเฉพาะงานชุมชน งานบริการวิชาการแล้ว มศว เป็นหนึ่งไม่เป็นสองรองใคร หรืออาจจะบอกได้ว่า “เราเป็นหนึ่งในสังคมไทย” ก็ยอมเป็นไปได้” (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2550)

“เด็ก เยาวชน นิสิตนักศึกษาวันนี้ เขาคือเจ้าของและผู้รับผิดชอบสังคมในวันพรุ่งนี้ เราต้องสร้างเขาให้ดีที่สุด สร้างเขาให้เก่ง ดี มีความสุข มีจิตสำนึกสาธารณะ แล้วสังคมวันข้างหน้าจะไม่เต็มไปด้วยปัญหาเช่นทุกวันนี้ เราต้องตระหนักว่าลูกศิษย์ของเราเสมือนลูกหลานของเรา แล้วมหาวิทยาลัยจะเป็นมหาวิทยาลัยแห่งความดีงามอย่างแน่นอน”

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษาท่านแรก ผู้วางรากฐานการศึกษาของชาติ เขียนอวยพรบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาความว่า “ในการฝึกหัดบัณฑิตนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีความมุ่งหมายใหญ่ๆ อยู่ 3 ประการ คือ 1) ให้บัณฑิตได้มีความรู้ในทางวิชาการเป็นอย่างดี (Subject-Matter Understanding) 2) ให้บัณฑิตได้มีความรู้ในทางวิชาชีพครูเป็นอย่างดี (Professional Understanding) และ 3) ให้บัณฑิตได้เกิดมีความสามารถ (Competencies) ต่างๆ เป็นความสามารถในการปกครองและอบรม ความสามารถในการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการติดต่อกับผู้ปกครองและประชาชน ความสามารถในการค้นคว้าและวิจัย ฯลฯ ดังนั้นจึงขอหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บัณฑิตรุ่นนี้เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตไปแล้ว ก็คงจะได้ดำรงตนให้อยู่ในแนวทางของความมุ่งหมายของวิทยาลัยทั้ง 3 ประการนั้นโดยตลอดไป” (งานยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549) สอดคล้องกับ ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์ (2562, น. 400) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิต

สาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า 1) โมเดลอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) สื่อวีดิทัศน์เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิตสาธารณะให้มีประสิทธิภาพในระดับดีมากและ 3) หลังจากทีมนิสิตได้ทดลองชมสื่อวีดิทัศน์เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิตสาธารณะ นิสิตมีค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนชมสื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ปพน ภัควรรกาญจน์ (2559, น. 4) ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีความสัมพันธ์กับความภักดีของนิสิตปริญญาตรี ผลการศึกษพบว่า ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมอยู่ในระดับ ดี ความภักดีของนิสิตที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสรุปผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับความภักดีที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในข้อข้าพเจ้าจะแนะนำผู้อื่นเข้ารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับความภักดีที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในข้อข้าพเจ้ามั่นใจว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะได้รับการยอมรับจากผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านบุคลากรโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำกับความภักดีที่มีต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในข้อหากข้าพเจ้ามีโอกาสศึกษาต่อจะเจาะจงเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556, น. 4) ศึกษาเรื่องปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมจิตอาสาโดยรวมเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับสูง 2. ปัจจัยทางจิต ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองและแรงจูงใจอาสา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การมีตัวแบบด้านจิตอาสาและการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. การรับรู้ความสามารถของตน แรงจูงใจอาสา การสนับสนุนทางสังคมและการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพนิสิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดดวงดาวของมหาวิทยาลัยไว้สามดวงคือ วิชาการ นิสิต ชุมชน หลักการผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือ “Student Centered” เป็นหลักการสำคัญที่เติบโตมาพร้อมกับการเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เติบโตมาพร้อมกับการศึกษาแบบพัฒนาการ (Progressive Education) ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นผู้นำในสังคมไทย “Progressive Education” เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของประชาชนในสังคมประชาธิปไตย ความเป็น มศว ได้ยื่นหยัดกับ Student Centered มานับด้วยครึ่งศตวรรษ ภารกิจการพัฒนาศักยภาพนิสิตได้กลายเป็นยุทธศาสตร์และวาระที่สำคัญของมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่การกำหนดยุทธศาสตร์การคัดสรรผู้รับผิดชอบ การสร้างระบบเชื่อมโยงกับองค์กรผลิตบัณฑิต ระบบองค์กรนิสิต ทั้งสภานิสิต องค์กรนิสิต สโมสรนิสิต ชมรมนิสิต ระบบการบริหารจัดการหอพัก กิจกรรมหลักของฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต การกำหนดกิจกรรมในการรายงานผลการศึกษา กิจกรรมที่พัฒนาจากนิสิต กิจกรรมบูรณาการของนิสิต กิจกรรมในหอพักนิสิต ค่ายพัฒนานิสิต การกำหนดอัตลักษณ์นิสิต มศว และกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาให้นิสิต ได้กำหนดอัตลักษณ์นิสิต มศว ไว้ดังนี้ “คิดเป็น-ทำเป็น หนักเอา-เบาสู้ รู้กาลเทศะ เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะสื่อสาร อ่อนน้อมถ่อมตน นามด้วยบุคลิก พร้อมทั้งศาสตร์และศิลป์” ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การพัฒนาศักยภาพนิสิตภายใต้อัตลักษณ์ดังกล่าว นับว่าเริ่มต้นและก้าวหน้าไปด้วยดี

เมื่อพิจารณาในเรื่องของ “อัตลักษณ์นิสิต มศว” (SWU Students' Identity) “อัตลักษณ์” อาจหมายถึง ลักษณะเฉพาะ ลักษณะที่แสดงตัวตน ลักษณะที่เกิดมาจากเจตจำนง อุดมการณ์ ประวัติศาสตร์ บริบท หรือใครจะหมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์หรือลักษณะอื่นใดก็ตาม ก็ยังถกเถียงและอภิปรายกันได้ ซึ่งการแสวงหาอัตลักษณ์อาจต้องพิจารณาปัญหาหลายด้านด้วยกัน (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2550, น. 146-148)

ประการแรก พิจารณาประวัติศาสตร์ อดีต หรือกำเนิด หลายสถาบันในสังคมไทยพัฒนา มาจากการผลิตข้าราชการ ผลิตแพทย์ ผลิตเกษตรกร ผลิตศิลปิน ผลิตช่างเทคนิค ฯลฯ ซึ่งทุกองค์กรย่อมและควรภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของตนเอง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลิตครูมาเก่าก่อน เราเชื่อมั่นในเรื่อง “การศึกษา” หรือ “Education” ซึ่งเราสามารถมอง มศว ทั้งในทางบวกและลบ เราลองมอง “ความเป็น มศว” ที่เชื่อมโยงกับการศึกษา มองเฉพาะทางบวก (Optimistic Approach) ซึ่งน่าสนใจมาก เช่น การศึกษาย่อมเกี่ยวข้องกับชีวิต สังคม มนุษย์ และศาสตร์ทุกศาสตร์ การศึกษาคือหัวใจสำคัญในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาคือความรู้ “ความรู้คืออำนาจ” สำหรับโลกในอนาคต กลับมาดูตัวตนของ มศว พิจารณาจากปรัชญาองค์กร

“การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” พิจารณาจรรยาบรรณที่ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เน้นย้ำถึง “ปัญญาธรรม คารวธรรม สามัคคีธรรม” และพิจารณาถึง “ความเป็นครู” ที่ฝังอยู่ในตัวตนของทุกคน

ประการที่สอง ลองพิจารณาส่วนผสมขององค์กร อดีต มศว เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางคือ การเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ผลิตครูและนักการศึกษา หลังจากปี พ.ศ. 2517 เราพัฒนาเป็น “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” เป็นมหาวิทยาลัยพหุศาสตร์หรือมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive University) คือ ผลิตบัณฑิต ค้นคว้าวิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศึกษาศาสตร์ สังคมและมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ศิลปกรรมศาสตร์ พลศึกษา บุคลากรผู้สอนมีความหลากหลาย มีส่วนผสมที่น่าสนใจ ส่วนผสมที่หลากหลายเช่นนี้ ย่อมมีธรรมชาติอย่างหนึ่งเป็นการบูรณาการที่น่าสนใจ

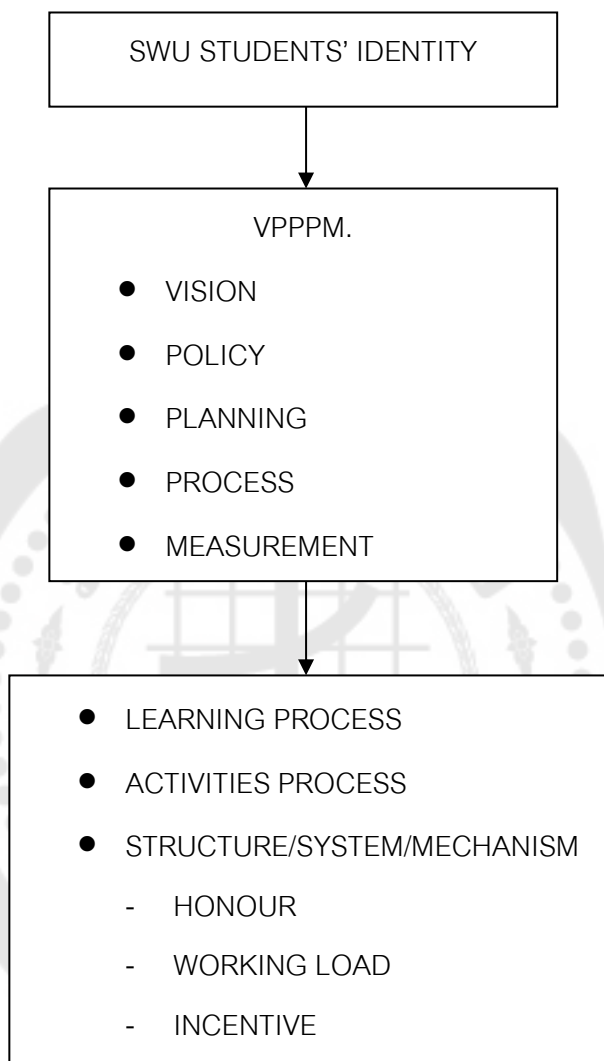
ประการที่สาม ดูบริบทของมศว เรามีโรงเรียนสาธิต 3 แห่งในปัจจุบัน เรามี “มศว ประสานมิตร” กลางแหล่งธุรกิจที่สำคัญแห่งหนึ่งของกทม. (สุขุมวิท-อโศกมนตรี-เพชรบุรี) “มศว องครักษ์” ชานเมือง ชุมชนเมืองเกษตรกรรม และเรามี “วิทยาลัยโพธิวิชชาลัยจ.สระแก้ว และจ.ตาก” อีกทั้ง โรงเรียนสาธิตชุมชนการเรียนรู้สู่สมเด็จย่าวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยอำเภอแม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ส่วนผสมของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พื้นที่ชุมชน และพื้นที่วัฒนธรรม มีทั้งเมืองที่ก้าวหน้า ชานเมือง ชุมชน ส่วนผสมเหล่านี้จะก่อให้เกิดอะไรขึ้น

ประการที่สี่ พิจารณาทิศทาง ธง หรือยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิสัยทัศน์ และการทำงานของผู้บริหาร ทั้งระดับมหาวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก ภาควิชา สาขาวิชา สำนักงานอธิการบดี รวมทั้งโครงสร้าง ระบบ กลไก กระบวนการและวัฒนธรรมการทำงานในมหาวิทยาลัย

ประการสุดท้าย พิจารณามูลค่าทั้งระบบ รวมทั้งตัวเราเอง พิจารณาถึงการทุ่มเท เสียสละ ศักยภาพ ความจงรักภักดีที่มีต่อองค์กร ต่อวิชาชีพ สำนักทางวิชาการ การค้นคว้าวิจัย การพัฒนาศักยภาพนิสิต การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่สอน บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงวัฒนธรรมและศิลปะมาน้อยเพียงใด

ท้ายที่สุดการระดมความคิดเพื่อพัฒนาศักยภาพนิสิตและการแสวงหาอัตลักษณ์นิสิต มศว ร่วมกันทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิต ศิษย์เก่า และบุคลากรสนับสนุนวิชาการ จะส่งผลไปสู่ การพัฒนานโยบายและแผนการพัฒนาศักยภาพอัตลักษณ์นิสิต ซึ่งนโยบายและแผนดังกล่าวจะส่งผ่านไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนากิจกรรม การปรับโครงสร้าง ระบบ

และกลไก ให้เชื่อมต่อกับกระบวนการพัฒนา รวมทั้งแรงจูงใจในทางเกียรติ ภาระงานและรายได้
ดังภาพแสดงโครงสร้างดังนี้

ภาพประกอบ 3 ภาพแสดงโครงสร้างการพัฒนาศักยภาพและอัตลักษณ์นิสิต มศว

ที่มา: วิรุณ ตั้งเจริญ (2550, น. 148)

ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม เป็น 1 ใน 9 ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ภายใต้การบริหารงานของอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ)
ซึ่งยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมนี้มีนัยที่สำคัญหลายประการ (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2550)

ประการแรก เป็นการบ่งบอกอย่างชัดเจนว่า มศว ให้ความสำคัญเรื่องของการจัดการความรู้เพื่อสังคม ซึ่งขยายความต่อไปได้อีกว่า มหาวิทยาลัยจะเชื่อมโยงและไม่แยกตัวออกจากสังคม นอกจากนี้ไม่แยกตัวออกจากสังคมแล้ว ยังสะท้อนเจตนารมณ์ของการต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมและสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยความรู้เป็นฐาน

ประการที่สอง ความเข้าใจในเรื่องของความรู้ นั้น ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม มีความเข้าใจต่อโลกของความรู้ว่า มีทั้งความรู้ที่เป็นสัจจะและมีทั้งความรู้ที่ถูกนำเอาไปประยุกต์ มีทั้งความรู้เพื่อสร้างฐานอำนาจทางการเมือง รักษาฐานอำนาจทางการเมือง และมีทั้งความรู้เพื่อชุมชนคนฐานราก มีทั้งความรู้เพื่อตอบสนองโครงสร้างและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมโลกาภิวัตน์และมีทั้งความรู้ทางเลือกหรือความรู้ทวนกระแส ฯลฯ และด้วยเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมทั้งมหาวิทยาลัยทั้งหลาย มีอาจหลีกเลี่ยงหลุดความรู้กระแสหลักที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาสังคมประเทศชาติทั้งองคาพยพได้ ความพยายามของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม จึงจำต้องแสวงหาความรู้ชุดใหม่ที่รู้เท่าทันทุกชุดความรู้ ที่สามารถสังเคราะห์ชุดความรู้ชุดต่างๆ เพื่อนำสิ่งที่เป็นคุณมาส่งเสริม สนับสนุนความรู้ชุดใหม่ เพื่อสังคมและชุมชนก้าวสู่ความเข้มแข็งอย่างสอดคล้องและเป็นจริง

ประการที่สาม ความพยายามในการขับเคลื่อนดังกล่าว จึงก่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนในหลายรูปแบบวิธีการ ตั้งแต่การลงพื้นที่จริง การพบปะกับชุมชน ผู้นำชุมชนและเครือข่าย การจัดเสวนา การร่วมคิดและทำกิจกรรมร่วมกัน การสัมมนาวิชาการ การวางแผนเพื่อโครงการและการดำเนินการโครงการต่างๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วม ฯลฯ

ประการที่สี่ ยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม เห็นคุณค่าและความสำคัญของการขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ที่พยายามก้าวข้ามการอนุรักษ์ระบบราชการ หรือการเป็นองค์กรรองรับการขึ้นมาจากภาคการเมืองแบบตัวแทนจนสูญเสียเสรีภาพทางวิชาการ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะทำให้คุณค่าต่อการขับเคลื่อนองค์กรภาคีเครือข่าย เห็นความสำคัญต่อการสร้างพลังร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งบนฐานความคิดเช่นนี้ ได้ก่อให้เกิดโครงการของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรมหลายโครงการ

ประการสุดท้าย สิ่งสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคมก็คือ การยอมรับการมีอยู่ของทุนเดิมที่สั่งสมมาอย่างยาวนานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ครั้งยังเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และพัฒนาไปสู่วิทยาลัยวิชาการศึกษา 8 วิทยาเขต ทุนเหล่านั้น แม้จะมีได้เป็นทุนทางธุรกิจแต่เป็นทุนอันเกิดจากการผลิตบัณฑิตเพื่อไปสร้างเด็กและเยาวชน ไปสร้างคน และอยู่ในชุมชน ได้ส่งผลย้อนกลับมาสู่ปัจจุบันอย่างแยกไม่ออก อดีตกับปัจจุบันจึงเชื่อมโยงไปสู่

อนาคตอย่างมีความหมายยิ่งดังที่ อดอง นัยพัฒน์และคณะ (2561, น. 1-5) ศึกษาเรื่องการศึกษาด้านนวัตกรรมและความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า มี “ช่องว่าง” อย่างมากระหว่างผลการดำเนินงานที่คาดหวังและเป็นจริงในประเด็นตามมุมมองสมดุล (Balanced Scorecard-BSC) เรียงอันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และเติบโต ด้านการเงิน และด้านลูกค้า/ผู้รับบริการ (ตามลำดับ) ผลการวิจัยดังกล่าวนี้บ่งชี้ให้ผู้บริหารและคณะทำงานจำเป็นต้องปรับปรุงประเด็นการดำเนินงานของ มศว ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและระบบการจัดการ บุคลากรหรือคณะทำงาน การเงิน และงานวิชาการ (ตามลำดับ) ทั้งนี้เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นไปตามความคาดหวัง โดยใช้ข้อเสนอเชิงนโยบาย/กลยุทธ์ และแนวทางดำเนินงานที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยระยะที่ 3 จำนวน 10 ประเด็น ได้แก่ 1) การปรับโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานหลักขององค์กร 2) การบริหารจัดการความขัดแย้งและรับฟังข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ 3) การบริหารจัดการการเงินที่มีประสิทธิภาพ 4) การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าทางวิชาชีพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 5) การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการผลตอบแทนและผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ 6) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการคนเก่งครบวงจร 7) การยกระดับคุณภาพของกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้มาตรฐานสากล 8) การบริหารจัดการเรียนด้วยการเรียนรู้เชิงรุกและอิงประสบการณ์การทำงาน 9) การพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยสำหรับการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต และ 10) การพัฒนานวัตกรรมและการวิจัยเชิงรุกเพื่อสร้างมูลค่าในเชิงพาณิชย์ สร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมและความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารด้านการพัฒนานิสิตโดยแนวทางดำเนินงานคือควร เร่งพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต กล่าวคือ เร่งพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะเฉพาะอันโดดเด่นตามแบบฉบับของ มศว เสมือนมี “ดีเอ็นเอ (DNA) ผั่งตริง” แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ซึ่งอัตลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องการจำเป็นของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ชุมชน/สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และเร่งยกระดับคุณภาพของบัณฑิตไปสู่มาตรฐานสากล

อาจสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(มศว)กับการรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยกำหนดแผนยุทธศาสตร์ นโยบาย และทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม อีกทั้งมหาวิทยาลัยได้กำหนดดวงดาวของมหาวิทยาลัยไว้สามดวงคือ วิชาการ นิสิต และชุมชน โดยเน้นหลักการผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือ “Student Centered” และมหาวิทยาลัย

เชื่อมั่นว่า นิสิต คือดวงดาวของมหาวิทยาลัย การพัฒนามหาวิทยาลัยทุกด้าน เป้าหมาย ภารกิจ และพันธกิจทุกด้าน ต้องมุ่งไปสู่การพัฒนานิสิตและการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นประการสำคัญ จากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้แนวคิดในการสร้างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมนำมาเพื่อ สร้างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีกระบวนการในการสร้างรูปแบบ 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมุ่งพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด ออกแบบขั้นตอน วิธีการในการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 3 เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1. การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะ

การรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับเกณฑ์

ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

จากสังกัดสำนักงานอธิการบดี(ส่วนกลาง) และระดับคณะวิชา จำนวน 7 คน โดยการสัมภาษณ์

เชิงลึก (In-Dept Interview) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร	จำนวน	3	คน
2. กลุ่มคณาจารย์สายวิชาการ	จำนวน	2	คน
3. กลุ่มนักวิชาการสายปฏิบัติการ	จำนวน	2	คน

โดยผู้ให้ข้อมูลมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญด้านการรับใช้สังคม และมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินการงานกิจกรรมพัฒนานิสิตด้านการรับใช้สังคม จิตอาสา หรือ ค่ายสร้างแรงบันดาลใจรับใช้สังคม

2) มีประสบการณ์ในการทำงานหรือการสอนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคม ที่จำเป็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 เตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตามเกณฑ์ จากนั้นจึงติดต่อขอสัมภาษณ์ โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ อันได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โทรศัพท์มือถือที่ใช้อัดเสียงสัมภาษณ์และส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญอ่านล่วงหน้าก่อนวันสัมภาษณ์

3.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล จำนวน 7 คนเกี่ยวกับ คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่พึงประสงค์โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2563 – 31 มีนาคม 2563 และใช้เวลาสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนละประมาณ 2 ชั่วโมง โดยเริ่มต้นจากการแนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ พร้อมสัญญาว่าจะรักษาความลับจากการสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยยังตั้งคำถามระดม (Probe) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสังเกตอาการปฏิกิริยาของผู้ให้สัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยจดบันทึกและถอดเทปเสียงคำสัมภาษณ์ในระหว่างการให้สัมภาษณ์เพื่อนำไปถอดเทปและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ถอดเทปการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้เนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา

4.2 จัดกลุ่มหรือหมวดหมู่ของหน่วยความหมายหรือประเด็นสาระที่มีความหมายร่วมกัน (Categorization) จากการถอดเทป (Lincoln & Guba, 1985) โดยใช้ตารางที่เปรียบเทียบประเด็นความเหมือนและความแตกต่างเป็นเครื่องมือหาแบบแผนความเชื่อมโยงของข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปชั่วคราวในขณะเดียวกันก็เปิดกว้างสำหรับประเด็นหัวข้อใหม่ๆที่ไม่ได้กำหนดไว้ใน

ตารางวิเคราะห์แต่ปรากฏขึ้นระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลใหม่ที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับข้อสรุปชั่วคราวเดิมควบคู่กับการแสวงหาคำอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่/แบบแผนของข้อมูลที่ปรากฏขึ้นใหม่ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นวงจรตามกระบวนการนี้จนกว่าจะวิเคราะห์เนื้อหาจากการถอดเทปเสร็จทั้งหมด

4.3 สังเคราะห์ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 4.1 - 4.2

4.4 พัฒนาตารางนำเสนอรายการคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพร้อมตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 1.2 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 22,421 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 หรือสูงกว่าที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 377 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยให้ชั้นปีที่ศึกษาเป็นชั้น (Strata) โดยมีนิสิตระดับปริญญาตรีเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามชั้นปีที่และกลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษา

ชั้นปีที่ศึกษา	ประชากร/คน	กลุ่มตัวอย่าง/คน	จากกลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษา	คน
1	6,446	108	กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	133
2	5,254	88	กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	70
3	4,869	83	กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	174
4	5,852	98		
หรือสูงกว่า				
รวม	22,421	377		377

ที่มา: งานทะเบียนนิสิตและสถิติ ส่วนส่งเสริมและบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, (2562), *สรุปจำนวนนิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2562*, สืบค้นเมื่อ 29 ตุลาคม 2562.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอน 1.1 มาเขียนเป็นโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย คือ ข้อคำถามในแบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale) (Likert, 1932, pp. 1-55) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนและคำอธิบายในการตอบข้อคำถาม ดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

ส่วนใหญ่จริง หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเป็นส่วนใหญ่

จริงพอประมาณ หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านพอประมาณ

จริงเพียงเล็กน้อย หมายถึง ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียงเล็กน้อย

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่านเลย

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งรายด้านและโดยรวม ดังนี้ (สินพันธุ์พินิจ, 2553, น. 155)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ สูงมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ ต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีคุณลักษณะอยู่ในระดับ ต่ำมาก

2.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาตรวจสอบเบื้องต้นและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากข้อ 2.2.1 ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและถูกต้องเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2) มีประสบการณ์ด้านการรับใช้สังคม การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ความรับผิดชอบต่อสังคม จิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะและจิตสังคมอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 3 คน และ

3) เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านแบบวัดคุณลักษณะและการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้อ่านหน้าหน้ากระดาษ ดังนี้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

+1 หมายถึง แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

จากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาแทนค่าในสูตรเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องและถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งนี้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ต้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีความสอดคล้องและถูกต้องเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ หากค่าดัชนีความสอดคล้องในข้อใดต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะตัดข้อนั้นทิ้งหรือนำข้อความนั้นมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมต่อไป ทั้งหมดจำนวน 69 ข้อ

2.2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 30 คน โดยการสุ่มกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตจากสามกลุ่มสาขาวิชา

2.2.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลมาคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำผลจากการตอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (Cronbach, 1970, p. 169) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.976

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีและคณบดีคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต

3.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อประสานงานกับผู้ประสานงานคณะ สถาบัน สำนักวิชาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 หรือสูงกว่า ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2562

3.1.4 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง รวมถึงผ่านทางผู้ประสานงาน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และตัวแปรที่ได้จากการเก็บรวบรวมเพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรแต่ละตัวด้วยการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของตัวแปรแต่ละตัวที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ในส่วนนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม โดย การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC)

5.3 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยมีค่าความ เชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.976

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในระยะเวลาที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การยกร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิต ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคู่มือการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา นิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับ ใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการพัฒนา (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับด้านการรับ ใช้ สังคม การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ความรับผิดชอบต่อสังคม จิตอาสา จิตสำนึก สาธารณะและจิตสังคม โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญด้านการรับใช้สังคม การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ความรับผิดชอบต่อสังคม จิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะและจิตสังคม และ/หรือ

2) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการรับใช้สังคม การจัดการการอุดมศึกษา การพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และ/หรือ

3) มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกและ/หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยนำผลที่ได้จากการร่างรูปแบบในขั้นตอนที่ 2.1 มาใช้เป็นแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และการศึกษาข้อคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี คู่มือการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประกอบการสนทนากลุ่ม

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 นำผลการศึกษาคูณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะที่ 1 มาสังเคราะห์และดำเนินการร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แนวคิดการพัฒนารูปแบบเชิงข้อความของคีฟส์ (Keeves 1988, pp. 561-565) และแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2562) ในการ(ร่าง)รูปแบบ และแบบสนทนากลุ่มเพื่อใช้ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยมีเนื้อหาประเด็นที่เกี่ยวกับ การพัฒนานิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

3.2 นำร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คู่มือการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ แบบสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3 นำร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คู่มือการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้

สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแบบสนทนากลุ่มไป
ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

3.4 ประมวลประเด็นสำคัญจากการดำเนินการสนทนากลุ่มมาใช้เป็นแนวทางในการ
พัฒนารูปแบบการพัฒนานิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะการรับใช้สังคม

3.5 ได้รูปแบบการพัฒนานิติตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิติต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคู่มือการเสริมสร้างคุณลักษณะ
การรับใช้สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากการวิเคราะห์
ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

4. ลักษณะของเครื่องมือ

เป็นแบบสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ
นิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะที่ 1 โดยเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับ
รูปแบบการพัฒนานิติตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้ออกหนังสือขอ
ความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเรียนเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group
Discussion)

5.2 ผู้วิจัยส่งข้อมูลสารสนเทศและประเด็นคำถามเกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนานิติต
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอความร่วมมือในการแสดงความ
คิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะด้วยวิธีการสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ระยะ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิติตเพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวล สรุปผลและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
ที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อ
พัฒนารูปแบบการพัฒนานิติตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิติตระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วยผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากรและนิสิตระดับปริญญาตรี ทั้งหมดเป็นประชาคมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 100 คน ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร (พัฒนาศักยภาพนิสิต)	จำนวน 25 คน
2. กลุ่มนักวิชาการ/สายปฏิบัติการ (พัฒนานิสิต/โครงการ/แผน)	จำนวน 25 คน
3. กลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรี/สมาชิกองค์การนิสิต มศว	จำนวน 50 คน

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 นำรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้จากระยะที่ 2 ขั้นตอนที่ 2.2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) (Likert, 1932, pp. 1-55) เพื่อให้ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.2 นำแบบสอบถามประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อนำไปเก็บข้อมูลในขั้นตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.3 นำแบบสอบถามประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากร และนิสิตระดับปริญญาตรี โดยทั้งหมดคือประชาคมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) (Likert, 1932, pp. 1-55) ซึ่งได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามระดับของความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยตามบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 74) ในการพิจารณา ดังนี้

- คะแนน 4.51-5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 3.51-4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมาก
- คะแนน 2.51-3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง
- คะแนน 1.51-2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อย
- คะแนน 1.00-1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามี ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันสำนักและส่วนงาน ภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากรและนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการทดสอบที (One sample t-test) (Ferguson, 1981, p. 180) มาสรุปเป็นรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนที่	วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการศึกษา	ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	สิ่งที่ได้
1. การศึกษา คุณลักษณะ การรับใช้สังคม ของนิสิตระดับ ปริญญาตรี มศว	เพื่อศึกษา คุณลักษณะ การรับใช้สังคม ของนิสิตระดับป.ตรี มศว ระยะที่ 1 (Research)	1.1) สัมภาษณ์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคม” (QUAL)		ร่างคุณลักษณะ การรับใช้สังคม 6 คุณลักษณะ
		1.2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ “คุณลักษณะการรับใช้สังคม” (QUAL)	สัมภาษณ์เชิงลึกคุณลักษณะ การรับใช้สังคม กับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 คน	คุณลักษณะ การรับใช้สังคม
		1.3) ศึกษาคุณลักษณะการรับใช้ สังคมกับนิสิตด้วยแบบสอบถาม (QUAN)	เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตระดับปริญญาตรี มศว จำนวน 377 คน	คุณลักษณะการรับ ใช้สังคมของนิสิต ป.ตรี มศว
2. การพัฒนา รูปแบบการ พัฒนานิสิต เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะ การรับใช้สังคม สำหรับนิสิต ระดับป.ตรี มศว	เพื่อพัฒนารูปแบบ การพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะ การรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับป.ตรี มศว ระยะที่ 2 (Development)	2.1) การยกร่าง รูปแบบ และ คู่มือ การพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับป.ตรี มศว	ยกร่างร่วมกับอาจารย์ที่ ปรึกษาปริญญาโท	รูปแบบ และ คู่มือ (ฉบับร่าง)
		2.2) ตรวจสอบยืนยันรูปแบบ การพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้วย การสนทนากลุ่ม (Focus Group) (QUAL)	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน	รูปแบบ และ คู่มือ (ฉบับผ่านการ พิจารณาวิพากษ์)
3. การประเมิน รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะการรับ ใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับป.ตรี มศว	ระยะที่ 3 เพื่อประเมินรูปแบบ การพัฒนานิสิตเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะ การรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับป.ตรี มศว	การประเมินรูปแบบ (ความเหมาะสม&ความเป็นไปได้) ด้วย แบบประเมินฯ (QUAN)	เก็บข้อมูลจากประชาคม มศว จำนวน 100 คน	รูปแบบที่สมบูรณ์ (ปรับปรุงตามผล การประเมิน)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนา รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับ ใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการ รับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สัญลักษณ์สถิติและอักษรย่อที่ให้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์

n

\bar{X}

S.D.

t

p

ความหมาย

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ค่าคะแนนเฉลี่ย

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าสถิติทดสอบ

ค่าความน่าจะเป็น (ระดับนัยสำคัญ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสัมภาษณ์คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 คือเพื่อ ศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จาก มุมมองของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักการแบบอุปนัยเพื่อ

สร้างข้อสรุปจากสถานการณ์ที่ศึกษา ทั้งนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนที่ 2 สภาพการดำเนินการ นโยบายการพัฒนานวัตกรรมด้านการรับใช้สังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับการรับใช้สังคม

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แต่ละส่วนมีสาระสำคัญดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

การทำความเข้าใจมุมมองและความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง จำเป็นต้องรู้บริบททั่วไปของผู้ให้ข้อมูลเป็นเบื้องต้น ในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น การทำความรู้จักภูมิหลังโดยย่อของผู้เชี่ยวชาญ และคุณลักษณะความสำคัญของการรับใช้สังคม มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 รู้จักผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนนี้เปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวผ่านการเล่าเรื่องของผู้เชี่ยวชาญจากจุดเริ่มต้นของการก้าวเข้าสู่การรับใช้สังคม การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม และมุมมองที่มีต่อคุณลักษณะการรับใช้สังคม โดยการนำเสนอเป็นลักษณะของการพรรณนาข้อมูลและเพิ่มอรรถรสด้วยคำพูด (Quotation) สนับสนุนเป็นระยะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักของการศึกษาคั้งนี้ คือ พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งบริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ และสายปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิต จากสังกัดสำนักงานอธิการบดี(ส่วนกลาง) และระดับคณะวิชา รวมจำนวน 7 คน แบ่งเป็นเพศชาย 4 คน และเพศหญิง 3 คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยประจำ และข้าราชการบำนาญของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์จนถึงรองศาสตราจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีประสบการณ์ในการทำงานหรือการสอนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม มากกว่า 5 ปี ดังตาราง 5

ตาราง 5 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูล (นามสมมติ)	เพศ	กลุ่ม/สาย งาน	อายุการ ทำงาน การรับ ใช้สังคม	ประเด็นความเชี่ยวชาญ
1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ชาย	บริหาร	15 ปี	การรับใช้สังคม บริการวิชาการ
2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	หญิง	บริหาร	13 ปี	การรับใช้สังคม บริการวิชาการ
3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ชาย	วิชาการ	10 ปี	จิตอาสา การรับใช้สังคม
4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	หญิง	ปฏิบัติการ	7 ปี	โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน
5	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	หญิง	ปฏิบัติการ	8 ปี	โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน
6	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	ชาย	วิชาการ	10 ปี	จิตอาสา Social Enterprise
7	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	ชาย	บริหาร	10 ปี	พัฒนาศักยภาพนิสิต

1.1.2 จุดเริ่มต้นของการทำงานการพัฒนา นิสิตและการรับใช้สังคม

จากผู้บังคับบัญชาและสายการทำงาน: การก้าวสู่ตำแหน่งการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านจิตอาสา การรับใช้สังคม การพัฒนาศักยภาพนิสิต และการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม เริ่มต้นจากการได้รับการเสนอชื่อจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้ประเมินเบื้องต้น พิจารณาจากคุณค่าของผลงาน ความต่อเนื่องของผลงาน ความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่ทำวิจัย และความโดดเด่นของผลงานที่สะท้อนเอกลักษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบกับหน้าที่สายงานทางด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนโดยเฉพาะ อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญมีความถนัดและดำเนินการกิจการงานที่อุทิศตนและมุ่งมั่นจิตอาสาการรับใช้สังคม เกิดจากตัวผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติต่อเนื่องเป็นประจำจนเกิดเป็นที่ประจักษ์ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์ที่ว่า

“มหาวิทยาลัยจะอยู่อย่างโดดเดี่ยว เป็นหอคอยงาช้างไม่ได้..จะต้องช่วยเหลือชุมชนถึงจะอยู่รอด มหาวิทยาลัยจะอยู่รอด ประเทศชาติก็จะอยู่รอด ก็เลยนึกถึงข้อความท่านผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์นายแพทย์ ประเวศ วะสี ท่านก็เน้นอยากให้ มหาวิทยาลัยนี้ช่วยเหลือสังคม ก็มีไอเดียของท่านก็คือ มหาวิทยาลัยตั้งสองสามร้อยแห่ง ถ้าแบ่งกันไปคนละจังหวัด จะช่วยพัฒนาจังหวัดได้เยอะมาก มหาวิทยาลัยก็เลยประกาศตัวเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม ก็ต้องหาคนที่จะมาเป็นรองอธิการ... ผมก็เป็นรองอธิการคนแรกที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องรับใช้สังคมโดยเฉพาะ .. นั้น จิตใจผมหรือในตัวผมนี้มันอยู่แล้วก็ขอช่วยเหลือชุมชน ช่วยเหลือชาวบ้านเป็นเรื่องๆ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดี(ในยุคนั้น)ดูแลงานด้านการสอนและการดูแลบัณฑิตคืนถิ่น เป็นผู้ประสานงาน แต่พอมาปี 2551 ก็เริ่มเข้ามาช่วยท่านอาจารย์อานาจ สมัยนั้นที่เรียกว่าฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้นะคะ ซึ่งสมัยนั้นมหาวิทยาลัยมอบหมายให้ดูแลพื้นที่เป้าหมาย ก็เป็นพื้นที่เป้าหมายที่โรงเรียนแม่แจ่ม สาธิต สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ก็อีกที่ ที่ก่อตั้ง โพรวิซชาลัย ซึ่งตอนนั้นก็จัดทำหลักสูตรร่วมกับโพร เพราะฉะนั้นเด็กรุ่นแรกของโพรวิซชาลัยก็เป็นเด็กที่ได้ทุนนะคะ จากกรณีของบัณฑิตคืนถิ่นแต่ในมิติของพัฒนาชุมชนตอนนั้นนะคะรุ่นแรกของโพรวิซชาลัยนะคะ เรื่องการจัดการภูมิสังคม ซึ่งเด็กกลุ่มนี้เยอะ ตอนที่ทำนี้เข้าใจว่าโพรวิซชาลัยเองก็พยายามจะให้ในเรื่องของ จิตอาสา ในเรื่องของการพัฒนาเชิงระบบใน

เรื่องของการคิด ในเรื่องของการรับใช้สังคม เพราะว่าเด็กมาจากมิติเดียวกัน คือ เด็กขาดโอกาส และเราให้ทุนการศึกษาพร้อมกับ อบต. อบจ. ตอนนั้นนะคะ แล้วก็ก็มีมูลนิธิศุภนิมิตเข้ามาช่วยสนับสนุนทุนด้วย ซึ่งศุภนิมิตตอนที่เขาให้ทุนเนี่ยะ เขาจะให้มาในมิติของการสนับสนุนต่อเนื่อง จากครูบัณฑิตคืนถิ่นนะคะ ซึ่งรู้สึกละเขาจะให้มา 1 ปีรุ่นแรก แล้วหลังจากนั้นก็ทำงานด้านเครือข่ายการเรียนรู้ต่อมาพอหมดสมัยของท่านรอง อำนวย ก็ขึ้นเป็นท่านรองชาวุฒิวินัยแต่ก็ปรับเปลี่ยนมาเป็นฝ่ายพัฒนากิจการเพื่อสังคม แล้วก็ทำงานต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ก็ช่วยงาน มหาวิทยาลัยอยู่ในมิตินี้ต่อเนื่องมา” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“ผมเคยเป็นรองคณบดีทำงานด้านกิจการนิสิตให้กับคณะศิลปกรรมศาสตร์ ตั้งแต่เป็นผู้บริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์ แต่พอออกมาแล้วก็ข้าม กระโดดมาเป็น รองอธิการบดีด้านยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม ที่นี้ถ้าถาม โดยประสบการณ์มาตั้งแต่เป็นนิสิต ผมนี่เป็นนิสิต กิจกรรม มาตั้งแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่เป็นนิสิต แล้วมาเป็นอาจารย์ มาเป็นผู้บริหารเลยสนใจเรื่องที่จะพัฒนานิสิต ...เมื่อผมก้าวขึ้นมาสู่ในเรื่องที่ ผมมารับผิดชอบอยู่ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้แล้วก็รับผิดชอบยุทธศาสตร์การจัดการความรู้เพื่อสังคม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“เริ่มต้นก็คือในสวนงาน ส่วนกิจการเพื่อสังคม ลงพื้นที่ ไปแบบเจอชุมชน แล้วก็ตอนหลังก็จะมาได้รับมอบหมาย ให้เริ่มดูแลโครงการที่จะสร้าง แรงบันดาลใจสำหรับนิสิต ...แล้วก็ได้ลงพื้นที่จริง ที่แบบจะได้ลงไปแบบคลุกคลีกับนิสิต...ตอนนั้นนะคะ เป็นหัวหน้างานชุมชนสัมพันธ์ ในทีมเรา จะมี นักพัฒนาชุมชน นักจัดการงานทั่วไป ซึ่ง นักจัดการงานทั่วไปก็อาจจะปฏิบัติหน้าที่คล้ายๆเหมือนนักพัฒนาชุมชน เหมือนกัน ก็คือ ทุกคน จะได้มีโอกาสได้รับผิดชอบ โครงการ แล้วก็ ที่มันเกี่ยวกับว่า ชุมชน แทบทุกคนอยู่แล้ว” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“ทำงานเกี่ยวกับ การให้บริการวิชาการกับสังคม ก็คือ โครงการ บก. ที่ทุกคน อาจจะรู้จักกัน ตั้งแต่เมื่อแปดปีที่แล้วมีโครงการที่ทำเกี่ยวกับจิตอาสาของนิสิตแล้ว เพียงแต่ว่ามันไม่ได้ทั้งหมด เป็นแค่ส่วนหนึ่งของโปรเจกต์ ที่ชื่อว่า โครงการจิตอาสา นิสิตแล้วก็จะมีการขยายออก ก็คือว่า เานิสิตลงไปให้บริการองค์ความรู้ใดๆ แต่ไม่ได้มีการเรียนรู้ระหว่างกัน ระหว่างตัวชุมชนและตัวนิสิต แต่ว่ามหาวิทยาลัยก็พัฒนามาเรื่อยๆ จนกระทั่งปี 2555 ก็มีการกำหนดนโยบายเชิงยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย ว่า เราควรจะให้บริการวิชาการแบบมีส่วนร่วมกับตัวชุมชน โดยมีนโยบายเป็นหนึ่งในสิบหกข้อที่ชัดเจนว่า จะต้องทำของเรื่องการบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัย หมายถึงว่า เราต้องเอานิสิตลงพื้นที่ ลงไปทำงานกับตัวชุมชน จะต้องเลือกว่า จะบูรณาการการเรียนการสอนหรือการวิจัย ... อีกอันก็เป็นพาร์ท เรื่องของแรงบันดาลใจสำหรับ ทรัพยากรมนุษย์เพื่อไปสู่จิตอาสา เราแบ่งเป็น สามระดับ ระดับที่หนึ่ง คือระดับผู้บริหาร ระดับที่สองคือระดับที่เป็นบุคลากร ระดับที่สามก็คือ ระดับนิสิต...เพื่อที่จะให้ทุกคนเห็นแนวคิดเดียวกัน แล้วก็เป็นการนโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำหนด ว่า คณะ สถาบัน สำนัก จะต้องทำเรื่องนี้ รวมถึง จะต้องเอานิสิตลงพื้นที่ในการทำงานบริการวิชาการทุกโครงการ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“คือตอนแรกก็ดูกิจการนิสิตของคณะเดิม(คณะสังคมศาสตร์)เมื่อก่อนสังคม ก็แรกๆเลยคือพานิสิต ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ไปสร้างสนาม บาสเกตบอล เอาเด็กบริหารธุรกิจ ซึ่งเค้ามีไอเดียทางบริหารธุรกิจนั่นแหละ แต่ว่า เค้าก็ไม่เข้าใจว่า การออกไปช่วยเหลือสังคม นั้นมันยังงี้ ที่นี้รูปแบบก็คือ ไปสร้างสนามบาสเกตบอล ไปสร้างสนามวอลเลย์ที่กาญจนบุรี ที่เพชรบูรณ์ สองสามสนาม เด็กก็ได้อะไรบางอย่าง ซึ่งในห้องมันสอนไม่ได้ ต้องช่วยกัน ฝนตกก็ต้องมาเทปูน ทำอะไรไม่เป็น ชัดห้องน้ำไม่ได้ ทำกับข้าวไม่เป็น เด็กก็ต้องเข้ามาช่วยกันทั้งหมด เพราะเป้าหมายของเรา คือ สนามกีฬาต้องเสร็จ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

“เวลาเรารับนโยบายมาจากมหาวิทยาลัย เราต้องทำความเข้าใจกับบุคลากรในส่วนกิจ(กิจการนิสิต) ก่อน เสร็จแล้ว เราก็ไปทำความเข้าใจกับ ทุกคณะ ก็คือมีการประชุมเดือนละครั้ง กับรองคณบดีทุกคณะ แล้วก็เอาแผน(SSAP) ลงไปให้เค้า ให้เค้าช่วยกันประชาพิจารณ์ ว่าทำได้ ทำไม่ได้ พอปรับเปลี่ยนเสร็จแล้วมันก็ได้แผน แล้วไม่พอเฉพาะแค่ผู้บริหาร เรายังเรียก ผู้ประสานงานคณะ คล้ายๆบุคลากรของทุกคณะมารับรู้ ด้วย” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ส่วนที่ 2 สภาพการดำเนินการ นโยบายการพัฒนา นิสิตมศวเกี่ยวกับการรับใช้สังคม

การดำเนินการพัฒนานิสิตกระบวนการบูรณาการถูกส่งผ่านสู่การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมโครงการ: สภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการรับใช้สังคมมหาวิทยาลัยกำหนดเป็น นโยบายและยุทธศาสตร์หลักของมหาวิทยาลัยในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน และผลานทุกภารกิจ ของทุกฝ่ายเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมอย่างแท้จริง โดยจากนโยบายลงสู่การ

ปฏิบัติงานผ่านการผสมผสานสู่ตัวนิสิตและบุคลากร ทางด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา (มคอ.) (วิชาการ) การวิจัย การบริการวิชาการ และกิจกรรมโครงการ (กิจการนิสิต) ดังตัวอย่างคำ สัมภาษณ์ที่ว่า

“ผมก็ประกาศเชิญคนบดีและทุกหน่วยงานเชิญชวนมาทำงานโครงการรับใช้สังคม จะต้องเป็นความต้องการของชุมชน Needs คือ ไม่มีไม่ได้ ไม่มีอยู่ลำบาก ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ต้องมีการบูรณาการกับชุมชน ชุมชนจะต้องร่วมมือด้วย คนละครึ่ง ชาวบ้านจะได้รู้สึกตัวเองร่วมทำขึ้นมาแล้วเขาจะได้ดูแลรักษาต่อ และต้องมีความยั่งยืน เมื่อร่วมบูรณาการแล้วจะเกิดความ ยั่งยืนตามมา...มหาวิทยาลัยเดินมาถูกทางแล้วที่ต้องช่วยเหลือสังคม และมุ่งเป้ารับใช้สังคม มคอ.เราเอง เรามีแบบเป็นแบบเฉพาะ จุด รูปแบบการพัฒนาที่หนองแสง เป็นแบบ Holistic” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“ครูดูแลโครงการที่เกี่ยวกับการศึกษา เป็นมิติของการทำงานเรื่องการศึกษาที่เลยใช้วิธีการเอาไปเชื่อมโยงกับการจัดการเรียน การสอน เราก็เลยเอาการรับใช้สังคมกับการจัดหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชา ไปผนวกกับใน มคอ.3 กอปรกับมันเป็น นโยบายของส่วนของการรับใช้สังคม เราต้องบูรณาการการเรียนการสอนและการวิจัย เพราะฉะนั้นงานที่ทำมาก็เลยเอานิสิตที่สอน เข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง เพราะฉะนั้นในมิติของการรับใช้สังคม ก็คือจะได้มิติทางการศึกษา แล้วเราก็เอานิสิตเหล่านี้ลงพื้นที่ด้วย เพื่อ ไปบริการวิชาการให้กับโรงเรียนในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย เราเรียกว่าโรงเรียนเครือข่าย ทั้งในพื้นที่เป้าหมายแล้วก็ในโครงการพระดำริ ด้วยนะคะ ที่นี้กระบวนการก็คือ เราใส่เนื้อหา สารเข้าไป แล้วเราก็พาเขาลงไป แต่ว่าสิ่งที่ทำต่อเนื่องมาก็คือมีรายวิชาที่เชื่อมโยง กันอยู่สองรายวิชานะคะ ก็เลยเอาวิชาที่หนึ่งลงพื้นที่ในมิติของการเชิงcontent พอวิชาที่สองที่ได้ตกลงเป็นวิชาที่นิสิตลงเป็นวิชาเลือก เราก็ใส่กิจกรรมตัวนี้เข้าไปเต็มรูป แล้วก็ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาการ ในเชิงของการประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดคุณค่ากับวิชาชีพครู เราก็ เลยเอา มคอ.3 ในมิติของภูมิปัญญาเข้ามาผนวก ให้นิสิตมีการรับใช้สังคม เราก็จะให้นิสิตไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วก็ไปเสริมกำลัง กับคนในชุมชน เพราะฉะนั้นมิติการรับใช้สังคมที่มองในมุมตรงนี้ จึงเป็นมิติคนละมิตินะคะ กอปรกับนิสิตเหล่านี้ เเท่าที่ทราบเขาก็ ไปทำมิตอย่างอื่นด้วย เพราะว่ามหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริม บางคนก็มาเข้าร่วมกับค่ายแรงบันดาลใจที่ทางส่วนกิจการเพื่อ สังคมทำ อันนี้ก็เป็นในแต่ละมิติ เพราะฉะนั้นเลยมองว่าในส่วนของการทำงานรับ ใช้สังคม เนื่องจาก มคอ. เราเปิดกว้างนะคะ แล้ว เราก็มีหน่วยงาน องค์กรที่ดำเนินงานแบบร่วมประสานกันหลายส่วน ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่เป็นจุดแข็ง” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้ง ส่วนกิจการเพื่อสังคม ก็มีโครงการ แล้วก็มีส่วนกิจการนิสิต มีศูนย์พัฒนานิสิตจิตอาสา คือเหมือนกับ ว่าส่วนใหญ่ถ้าเป็นตัวของมหาวิทยาลัยแล้ว เค้าจะสนับสนุนให้แต่ละหน่วยงานได้ทำตามพันธกิจของตัวเอง ที่จะเหมือนกับพัฒนา นิสิต เหมือนสนับสนุนงบประมาณ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“ในเรื่องของจิตอาสา มันเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นภาพใหญ่ แล้วถูกส่งต่อ ส่งทอดกลับมาให้ทางฝ่ายกิจการนิสิต ที่ดูแล เฉพาะนิสิต และบุคลากรจะเป็นเรา(ส่วนกิจการเพื่อสังคม) เพราะมันจะแยกกันนะ คือเรา(ส่วนกิจการเพื่อสังคม)จะเป็นนิสิตในส่วน ที่กำลังจะเข้ามหาวิทยาลัย กับส่วนที่เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยทั้งหมดและส่วนที่เป็นบุคลากร ส่วนในภาคที่เป็นนิสิต จะเป็นของ กิจการนิสิตซึ่งเค้าจะคุมทุกคณะอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเนี่ยะ การดำเนินงานในแบบนี้ เช่น โครงการจิตอาสา โครงการที่ให้นิสิตมา ทำงานเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้เนี่ยะ จะถูกควบคุมด้วยกิจการนิสิตเป็นส่วนหลัก ถ้าพูดถึงนิสิตนะ จะเป็นด้านนั้นส่วนหลัก” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“เด็กออกไปเป็นจิตอาสาพัฒนาสังคม ต้องให้เค้ารู้สึก ว่า เค้าอยากรับใช้สังคมจริงๆ คือต้องทำให้เด็กเข้าใจว่า เราต้องช่วยคนอื่น เพราะการช่วยคนอื่น คือมันมีความสุขว่าการที่เราได้รับการช่วยจากใคร พยายามจะสอนเด็กแบบนี้เนี่ยะ คือ ผมอยากจะได้ลูก เด็กแบบนี้ มันต้องทำ การช่วยเหลือสังคมคือมันมาจากข้างใน มันไม่ได้มาจากข้างนอกนะ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

“ก็คือเราจะพัฒนา Soft Skills ก็คือทักษะที่เกี่ยวกับ Soft Skills ทั้งหมด ความรู้พื้นฐาน มันคือ hard skill ก็คือวิชาการ แล้วก็ ความสามารถนั่นก็คือ ให้นิสิต ใช้ในการแก้ปัญหาซับซ้อน เช่นเจอปัญหาที่ซับซ้อน พอคุณเรียนวิชาชีพในห้องเรียนแล้ว คุณก็มา

แก้ปัญหา ทักษะอะไรบ้าง เช่น ทักษะการคิด ทักษะการทำงานกับผู้อื่น หรือทักษะสื่อสาร แล้วก็ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันนี้คือ เหนือสภาพแวดล้อมที่มันเปลี่ยนแปลง ยกตัวอย่างเช่น คืออยู่อย่างนี้แล้วมันเปลี่ยนแปลง เช่น ตอนนี้โควิด คำต้องมีทักษะอะไรบ้าง หนึ่งใน การปรับตัว ความเป็นผู้นำ ความคิดริเริ่ม ความอยากรู้ การตระหนักรับผิดชอบต่อสังคม ยังเจียะได้เลย เห็นมัย ตรงเลย จันท์ทั้งหมดนี้ ก็ พัฒนาทักษะ Soft Skills แล้วก็ Social Emotional Learning Skill ทักษะทางอารมณ์และสังคม ต่อเนื่องจาก hard Skill ก็คือคุณเรียนอะไรในห้องเรียน แล้วคุณก็เอามาทำ Soft skill ก็คือเป็นกิจกรรมนอกห้องเรียน โดยมีทักษะที่มอบคือ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเป็นผู้นำ ทักษะการคิด การนำเสนอ การปรับตัว คุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ก็คือเราจะพัฒนาด้านนี้ มีนโยบายคือพัฒนา Soft Skills ก็คือจัดผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เรา จะพัฒนา Soft Skill กับ hard Skill อย่างไร ก็คือพัฒนาผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย มีใครจัดบ้าง หนึ่งใน มหาวิทยาลัยจัด สอง เราได้เอาแผนนี้ นำเสนอกับทุกคน ยี่สิบคณะ ตอนประชุมทุกเดือน แล้วให้คณะ Follow ตามงาน เพราะฉะนั้นมันก็จะไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะมีกิจกรรมที่คณะจัด บวกที่มหาวิทยาลัยจัด แล้วก็ชมรมจัดก็มีนะ โดยผ่านแผนยุทธศาสตร์ของส่วนกิจ...แนวทาง ก็คือพัฒนา Soft Skills กับ Social Emotional Learning Skill (SEL) นะ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายโดยใช้แผนนี้เป็นหลักเพื่อให้ คณะทุกคนทำตาม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะการรับใช้สังคม

คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุมมองผู้เชี่ยวชาญด้านการกำหนดความหมายของคุณลักษณะการรับใช้สังคม คือ พฤติกรรมที่ควรเริ่มต้นที่ตัวนิสิตเองโดยเริ่มจากภายในสู่ภายนอกเกิดจากแรงบันดาลใจอันเป็นแรงขับจากภายในตนเองออกมาสู่การกระทำ และต้องกล้าที่จะออกจาก Comfort Zone เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อปัญหา นำไปสู่การปรับกระบวนการคิด (Mind Set) เพื่อเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างมีจิตอาสา ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความสามารถและศักยภาพที่นิสิตมีและเป็นไปตามความถนัด เฉพาะด้าน เฉพาะ (Field of study) สาขาวิชาที่นิสิตเรียนซึ่งเป็นมิติการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับสังคม

“การจะรับใช้สังคมให้สำเร็จได้ ทุกองค์ประกอบของ มศว ต้องก้าวเดินไป เราก็ไปดูว่า องค์ประกอบมีอะไรบ้าง มีอาจารย์ มีสายสนับสนุน มีนิสิต สามตัวนี้สำคัญ เน้นว่าต้องขับเคลื่อนไปพร้อมกัน ไปเฉพาะอาจารย์ สายสนับสนุนไม่โอเคไม่ไปด้วยมันก็ไม่บรรลุผลนะ อาจารย์บุคลากรไป นิสิตไม่สนใจ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ดังนั้น นิสิตนี้สำคัญ สิ่งประการแรกเลยที่จะต้องมีความสมบัติก็คือ ต้องมีแรงบันดาลใจ Inspiration ถ้าคนที่มีแรงบันดาลใจทำอะไรก็สำเร็จ แต่ถ้า อยากรจะทำอะไรก็ทำไปเรื่อยๆไม่รู้จะทำอะไร ทำไปอย่างนั้น...ไม่สำเร็จ แต่ถ้ามีแรงบันดาลใจ Motivate จากข้างใน มันจะเกิดแรงขับที่ทำให้ทำงานมันสำเร็จได้ เราไปสร้างแรงบันดาลใจให้เขาก่อน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“มิติการรับใช้สังคมในตัวนิสิตจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องของภูมิหลังของเค้า เช่น ถ้านิสิตมีภูมิหลังในการเป็นครู การรับใช้สังคมในมิติก็ต้องสอดคล้องกับแนวคิดและสิ่งที่เค้าได้รับ ปลูกฝัง เค้าเรียกว่าตามปรัชญา แนวคิดของแต่ละหลักสูตร เป็นแนวคิดคุณลักษณะของเด็กที่อยู่ในกลุ่มด้าน พัฒนาในด้านการศึกษา มิติของการรับใช้สังคม จะเป็นมิติของครูที่ทำหน้าที่ครูที่ดี ครูที่สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ความรู้คิดให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนโดยที่บูรณาการเชื่อมโยงกับมิติชุมชนสังคมและบริบทโดยรอบเข้ามา เรียกว่าการจัดการความรู้ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นมิติของเด็กในกลุ่มของการศึกษาหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะเป็นมิติแบบนี้ นั่น

หมายความว่ากิจกรรม หรือ สิ่งที่มาวิทยาลัยจะสนับสนุนเค้า ก็ต้องเป็นไปในทางแนวแบบนี้ ส่วนเด็กที่มาในมิติเชิงสังคม แต่เป็นมิติที่ต้องไปทำงาน กับสายสังคม เด็กเหล่านี้ควรได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะให้ทำหน้าที่ได้ทั้งเป็นผู้ให้และผู้รับและทำหน้าที่เป็นผู้จัดการที่เราเรียกว่า facilitator ได้ เด็กพวกนี้ต้องจัดการความรู้ได้ เด็กพวกนี้ต้องมีกระบวนการวิเคราะห์ เด็กพวกนี้ต้องมีเครื่องมือ กิจกรรมที่ต้องสร้างให้เค้ามีความเข้มแข็งในการใช้เครื่องมือในมิติทางสังคม อันนี้หมายความว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในหลักสูตรก็ได้ แต่อยู่ในกิจกรรมที่ให้โอกาสเค้าในการที่เค้าได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะฉะนั้นในลักษณะ คุณลักษณะของนิสิต ก็จะเป็นไปตามบริบททุกอย่าง บริบทของสาขา ซึ่งเป็นไปตามความถนัดและความสนใจด้วยนะคะ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“พฤติกรรมซึ่งมันต้องมาจากภายใน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“...นิสิตที่ไม่ได้เห็นแค่เรื่องตัวเองสำคัญแต่เห็นเรื่องคนอื่นก็สำคัญเหมือนกัน ถ้าเกิดสมมติมีกิจกรรมอะไรที่ เราสามารถทำให้คนอื่นได้ อยากจะไปเข้าร่วม หรือจะไปทำ เพราะว่ามันเหมือนคล้ายๆแบบว่า นิสิตจะเก่งด้วย แต่ก็ต้องดีด้วย ก็ทำเพื่อคนอื่นด้วยได้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“...ต้องมีความกล้า ที่จะออกจากกรอบเดิมๆที่ตัวเองเป็น ออกจากสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่ comfort zone ที่เราเป็นอยู่แล้วเรารู้สึกว่ามันโอเคสำหรับเราแล้ว เหมือนแบบสถานการณ์ปัจจุบัน ฉันต้องแคะมีmask เธอมีmask แต่เราไม่ได้คิดจะเอา mask ให้เพื่อนที่แบบเดินโอเคอยู่ข้างๆแล้วเราก็นึกให้ คือเราก็นึกว่าจะเก็บมันไว้สำหรับตัวเองถึงแม้ว่าจะมีหลายอัน นั่นคือเค้าเรียกว่าการ...รู้จักว่าจะต้องก้าวออกมาจาก comfort zone ของตัวเอง อะไรที่ควรจะเป็น ต้องรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อตัวเอง รับผิดชอบต่อครอบครัว รับผิดชอบต่อสังคม... รับผิดชอบต่อไม่พอจะ ถ้าจะช่วยเหลือใครอย่างหนึ่ง ต้องเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตัวเองเป็นก่อนแล้วถึงจะเอาความเชี่ยวชาญนั้นไปแบ่งกับคนอื่นได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“จุดเริ่มของทั้งหมดคือ วันนี้นักคุณช่วยใครแล้วหรือยัง คนถือของหนักคุณพร้อมจะช่วยเค้าไหม คนแก่เดินข้ามถนนมองไม่ชัด คุณจงเค้าหรือเปล่า วันนี้นักคุณขึ้นรถไฟฟ้าคุณแกลังนั่งหลับหรือเปล่าเพราะคุณไม่ยอมเสียสละให้ใคร ที่บ้านมีงานต้องทำคุณกลับไม่เคยช่วยเหลือที่บ้านเลยหรือเปล่า คือถ้าเราปลูกตรงนี้ได้ มันจะไปได้ไกล” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

“เราจะพานิสิตไปเรียนรู้วิถีและปัญหาในสังคมจริงๆ ก็คือผ่านกิจกรรม เราจะให้นิสิตได้ไปเห็นชุมชนจริงๆ เห็นปัญหาจริงๆ แล้วเอาปัญหา มาคิดวิเคราะห์ มาคิด เพื่อที่จะเอา มา อภิปราย ...ก็ถอดบทเรียน เพราะมันอย่างหนึ่งคือปรับตัวก่อนคือกระบวนการคิด ปรับ Mindset เด็กบางคนไม่เคยล้างจานเลยเวลากินข้าว พอไปค่ายสร้างแรงบันดาลใจ ต้องช่วยเหลือตัวเอง กินข้าวเสร็จต้องเอาจานไปล้างเอง กลับไปบ้าน แม่มาขอบคุณมหาวิทยาลัยว่า ลูกเค้าเปลี่ยนไป เดิมคือกินเสร็จให้แม่ล้าง ให้คนใช้ล้าง แต่พอไปค่ายนี้กลับมา ช่วยแม่ล้างจานเอง ก็เอามาถอดบทเรียน แล้วก็ ถ้าเค้ามีความสามารถช่วยเหลือในระดับไหน ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเค้าเป็นนิสิตเค้าอาจจะแค่ จิตอาสา ลงไปช่วย ไปเรียนรู้ปัญหา ไปช่วย แต่พอเมื่อเค้าจบไปแล้วเค้าเรียนจบเค้ามีศักยภาพมากขึ้น เค้าอาจจะคิดโครงการอะไรก็ได้ เช่นในบริษัท นายให้ไปทำ CSR เพื่อเอาความรู้ องค์ความรู้ที่เค้าได้จากชุมชนนั้นแหละไปใส่ให้กับชุมชนนั้น ก็เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายความว่า ตอนนี้เค้าเป็นนิสิต เค้าอาจจะได้แค่ 'โอเค' ได้แค่รู้ปัญหา ได้แค่ไปช่วยเหลือจิตอาสา เค้าทำได้แค่นี้ แต่พอเค้าจบไปแล้วเค้าก็เห็นองค์ความรู้เนี่ยะ เค้าอาจจะไปทำโครงการอันหนึ่งที่ เป็น CSR ของบริษัทเพื่อจะไปลงใช้กับชุมชน อันนี้คือ การรับใช้สังคมในรูปแบบของการไปศึกษาหา จากปัญหา แล้วก็ เอาความรู้ที่เค้ามี เอาศักยภาพที่เค้ามี ลงไปใส่ชุมชน อันนี้คือการรับใช้สังคม แล้วเมื่อชุมชนนั้นอยู่ได้ สมมติ อย่างเช่น มศว ไปช่วยทางที่นครนายกและสระแก้ว พอหมู่บ้านนี้ เค้าสามารถดำรงตัวเองได้แล้วเราก็ก่อนออกมา มันเป็นการรับใช้สังคมรูปแบบหนึ่ง แต่ตามแต่ระดับที่นักเรียนเรียนอยู่ เค้าอาจจะช่วยได้ในแบบ ตามศักยภาพที่เค้ามี” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

1. การนำตนเอง

มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตนเกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน(Inside out) เน้นการพัฒนาภายใน

ตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเอง ตระหนักถึงและชื่นชมความสามารถของตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง

“...ต้องมีแรงบันดาลใจ *Inspiration* ถ้าคนที่มีความแรงบันดาลใจทำอะไรสำเร็จ แต่ถ้า อยากรจะทำอะไรก็ทำไปเรื่อยๆไม่รู้จะทำอะไร ทำไปอย่างนั้น...ไม่สำเร็จ แต่ถ้ามันมีความบันดาลใจ *Motivate* จากข้างใน มันจะเกิดแรงขับที่ทำให้ทำงานมันสำเร็จได้...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“การนำตนเองคือการนำตนเองมันอยู่ภายใต้พื้นฐานของศักยภาพนิสิต อาจจะมีพบได้ว่าการนำตนเองของนิสิตแต่ละคนไม่เท่ากัน เพราะศักยภาพของการเป็นผู้นำผู้ตามแตกต่างกัน เราจะพบว่านิสิตส่วนใหญ่ ณ ตอนนั้นจะจะมีลักษณะของการเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ ตรงนี้อาจจะโยงกับประสบการณ์เดิมของเด็ก แล้วกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้ไป ซึ่งประสบการณ์ใหม่ที่ได้ไปจากการดำเนินการของมหาวิทยาลัย หรือจากไหนก็ตาม มองว่ามันยังไม่ได้พุ่งเป้า เพราะฉะนั้นเด็กก็เลยมีความรู้สึกว่า ความเป็นผู้นำมันเกิดขึ้นจากความชอบส่วนตัวแล้วพัฒนาศักยภาพตัวตนขึ้นมาเอง ซึ่งถามว่าเท่าที่เห็นมีเยอะไหม... ไม่เยอะ... เพราะฉะนั้น ในเรื่องของมิติในเชิงของการนำตนเอง มองว่าเป็นส่วนที่สำคัญก็จริงแต่มันไม่ได้เกิดขึ้นทันที มันจะค่อยๆเกิดขึ้น จากการที่เขาได้มีส่วนไปสัมผัสรับรู้” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...พฤติกรรมซึ่งมันต้องมาจาก... ต้องมาจากภายใน... ก็คือ ทำงานตามที่มอบหมาย...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“...นำตนเอง ก็แบบคล้าย *Self* เหมือน เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่ง อย่างสมมติค่ายเรา ถ้าน้องได้ไปลงมือปฏิบัติ ได้ทำอะไรจริงมันน่าจะสนับสนุนให้น้อง รู้สึกว่า เหมือนได้เรียนรู้ เรียนรู้ทักษะด้วยตัวเอง หรือ อย่างค่าย ก็อาจจะเป็นส่วนหนึ่ง ที่แบบจะช่วยให้มีน้อง มีทักษะในด้านต่างๆ ด้วยตนเองเพราะว่าได้ลงมือทำจริง...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“...ต้องมีความกล้า ที่จะออกจากกรอบเดิมๆที่ตัวเองเป็น ออกจากสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่ *comfort zone* ที่เราเป็นอยู่แล้วเรารู้สึกว่ามันโอเคสำหรับเราแล้ว เหมือนสถานการณ์ปัจจุบัน ฉันต้องแค้น *mask* เธอมี *mask* แต่เราไม่ได้คิดจะเอา *mask* ให้เพื่อนอะ ที่แบบเดินไออยู่ข้างๆ แล้วเราก็หิบบให้ คือเราก็คิดว่าเราจะเก็บมันไว้สำหรับตัวเราเองถึงแม้ว่าจะมีหลายอัน นั่นคือเค้าเรียกว่า..จะต้องก้าวออกมาจาก *comfort zone* ของตัวเอง อะไรที่ควรจะเป็น...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“...การนำตนเองก็คือว่า พอตัวเอง(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)ได้ไปสัมผัส ผมไม่ได้หวัง ไม่ได้ต้องการ 100 คน จะได้ 100 คน ซัก... มีซัก 10% 20% ที่เค้าเปลี่ยน *Mind set* ยกตัวอย่างเช่น เค้าไม่เคยรู้เลยว่า ออกไปดูหมู่บ้านเป็นยังไง เค้าไม่เคยช่วยเหลือเลย แต่พอเค้าเปลี่ยน *Mind Set* แล้ว เอ้อ เราได้ไปช่วยเค้าเนี่ยะ เรามีความสุขใจนะ พอต่อไปเค้ามีค่ายอะไรยังไงอีก เค้าก็จะไปร่วมด้วยเสมอ ก็คือหนึ่ง เปลี่ยน *Mind Set* ตัวเองละ ...ก็ยังมีก็ถือว่าเรานำตนเองละ แล้วแต่ พอเรานำตนเองเสร็จปีเราก็นำสังคม ไซมัย เพราะฉะนั้นการนำตนเองคือ เริ่มจากตัวเราก่อน ...นั่นเค้าเปลี่ยน *Mind Set* เวลาที่เค้าทำ เพราะฉะนั้นอันนี้ ก็คือ ในมุมมองการนำตนเองว่าตัวเองเปลี่ยน *Mind Set* ตัวเองมีจิตเข้าไปมีส่วนร่วมอยากมีส่วนร่วมหรืออยากช่วยเหลือ หรืออยากจะทำอะไรบางอย่าง เพื่อตัวเอง เพื่อครอบครัว เพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสังคม เพื่อองค์กร” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

2. การประพฤติดนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

การประพฤติดนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกตั้งดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติชอบชั่วดีของบุคคล อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ไม่โกง ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อ

วิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความสะดวกสบายให้กับตนเองและผู้อื่น

“การทำสิ่งต่างๆด้วยความดีค่ะ แล้วก็พัฒนาศักยภาพความเป็นบัณฑิตในอุดมคติที่ทำหน้าที่เพื่อการเป็นผู้ให้และผู้มีคุณธรรม เพราะฉะนั้นตัวนี้ก็เห็นด้วยว่ามีอยู่อย่างต่อเนื่องนะคะ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“...คือเรื่องของความรู้คุณธรรม คุณธรรมกับความรู้คู่กัน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“อย่างคุณธรรม จริยธรรม มันเป็นพื้นฐานอยู่แล้วเนาะกับการที่เราจะทำเพื่อคนอื่น แต่ต้องอยู่ภายใต้คุณธรรม จริยธรรม เพราะอย่างน้อย ทำเพื่อคนอื่นมันก็น่าจะมีส่วนหนึ่ง ที่แบบในใจเนาะ ว่าแบบ ต้องมีคุณธรรม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“...ความซื่อสัตย์ ...ไม่โกงนะ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

3. มีความเป็นพลเมือง

มีความเป็นพลเมือง หมายถึง การตระหนักรู้ในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ ได้ด้วยความปรารถนาดี อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก

“...ความตื่นตัวในเหตุการณ์บ้านเมือง อนาคต ประชอง รักษาในสิทธิ เสรีภาพ (ขบวนการนิสิต)...นักศึกษาที่ทำเรื่องสังคม เริ่มสนใจ กรรมการ ชานา คนยากคนจน ทุกข์ยาก (ปัญหาความเหลื่อมล้ำ) มันเกิดกระแสว่านักศึกษาออกมาชุมนุมและทำค่ายอาสาพัฒนา” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

“...รับผิดชอบต่อสาธารณะ ก็เหมือนไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือดร้อน...” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“ความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองที่รู้จักสิทธิ เสรีภาพ รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

4. มีการช่วยเหลือคนอื่น

มีการช่วยเหลือคนอื่น หมายถึง การแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้ เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ที่มั่นใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสา

ช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น

“ไม่เห็นแก่ตัว” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“การเป็นผู้ให้...ไม่ได้หมายความว่า เป็นการทำตามหน้าที่...เกิดขึ้นจากความรู้สึกที่ตัวเองพร้อมที่จะทำสิ่งเหล่านั้นตลอดเวลาทุกโอกาส เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องปฏิบัติและมาจากภายใน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“ดูแลเพื่อน ช่วยกันติวหนังสือ ดูแลซึ่งกันและกัน” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

“ได้ทำให้นคนอื่น ได้ทำให้ชุมชน หรืออาจจะแค่ทำให้เพื่อน พอทำด้วยกันอาจจะแบบช่วยเหลือกันในทีม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

“ช่วยเหลือคน มันมีความสุขใจเกิดขึ้น ไม่ได้คำตอบแทนเป็นเงินเป็นทองแต่ทำไมเราช่วยแล้ว ทำไมเรารู้สึก ทำไมเรารู้สึกทำไมเราอึ้งใจจึงเลยต่อไปเค้าก็จะช่วยเหลือ แล้วก็ไปชักชวนเพื่อนๆมาเข้าร่วม” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม หมายถึง การรับรู้ในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ การรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม การพิจารณาและการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม มีจิตใจสังคมสนใจสังคม การนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม การปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคม

“อันนี้มันเหมือนกับว่า มันเป็น ใจของเค้าที่พร้อมจะมีส่วนร่วม เพราะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม จะมองเห็นว่า มันมีทั้งสังคมที่เป็นสังคมในบริบทของชุมชนที่คนทั้งหลายไปร่วมกัน กับมันมีบริบทของตัวเอง การช่วยเหลือสังคมบางที่ที่มองว่า เราไม่จำเป็นที่จะต้องไปปรากฏตัวก็ได้ คนเราบางคนทำงานช่วยเหลือสังคมแบบเงียบๆก็มีตั้งเยอะ..ถูกไหมคะ ยกตัวอย่าง การจัดการขยะ ที่เป็นการจัดการขยะของเราเองที่บ้าน การจัดการทุกอย่าง การทำหน้าบ้านน่ามอง เนี่ยะ ชาวบ้านชอบทำ ใช่ไหมคะ การเลิกใช้สารเคมี ปลูกพืชแล้วใช้ประโยชน์ การร่วมกันปลูกต้นไม้ ลักษณะแบบนี้เนี่ยะมันก็เป็นกิจกรรมสังคมไหม? ซึ่งไม่จำเป็นต้องไปเอโลกันไปทำ แต่เราทำในบริบทของเรา เพราะฉะนั้นมันเหมือนการสร้างจิตสำนึกเเนาะของคนให้รู้จักการทำสิ่งเหล่านั้น” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“สนใจสังคม มีจิตใจสังคม...ไปลงทำงานชุมชน มีความสำนึกชุมชน หรือสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อชุมชนด้วยตัวเอง หรือร่วมกับอาสาสมัคร กับ มูลนิธิ นอกมหาวิทยาลัย นอกจากจะคิดกันเองแล้ว ในหมู่นิสิตคณะต่างๆร่วมมือร่วมกับ มูลนิธิ หน่วยงานเพื่อชุมชน ไปทำงานกับเค้าด้วย” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ

มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา สำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้

เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังร่างกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่ง เวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับ บริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น

“มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสา เสียสละ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

“เมื่อใดก็ตามที่เราไม่ยึดความเป็นตัวตนของตัวเองไว้ แต่เรามองคนอื่นเราปรับสภาวะจากการเป็นผู้รับ ให้น้อยลงแล้วเปลี่ยน สัดส่วนของการเป็นผู้ให้ให้มากขึ้น มันก็คือการเสริมให้เกิดตัวจิตสาธารณะ” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

“คิดถึงคนอื่น ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับ บริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น...ไปชุมชนด้วยความรักความศรัทธา” (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

**ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถาม
กับนิสิตชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา
2562 โดยได้รับกลับคืนมา จำนวน 377 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา กลุ่ม
สาขาวิชาที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	165	43.80
2. หญิง	212	56.20
รวม	377	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	108	28.64
ชั้นปีที่ 2	88	23.34
ชั้นปีที่ 3	83	22.03
ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	98	25.99
รวม	377	100.00
สาขาวิชาที่ศึกษา		
กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	128	34.00
กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	112	29.70
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	137	36.30
รวม	377	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 รองลงมาเป็นนิสิตเพศชาย จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80

จำแนกชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.64 รองลงมาเป็นระดับชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.99 รองลงมาเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.34 และชั้นปีที่ 3 น้อยที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.03

จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนิสิตสาขากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรายด้านและโดยรวม

คุณลักษณะการรับใช้สังคม	n = 377		ระดับคุณลักษณะ
	\bar{x}	S.D.	
ด้านการนำตนเอง	3.63	0.80	มาก
ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.69	มาก
ด้านมีความเป็นพลเมือง	3.95	0.57	มาก
ด้านมีการช่วยเหลือคนอื่น	4.12	0.91	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	3.51	0.73	มาก
ด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	3.70	0.82	มาก
ภาพรวม	3.84	0.63	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านิสิตระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมโดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านด้านการนำตนเอง ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านมีความเป็นพลเมืองด้าน มีการช่วยเหลือคนอื่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม และ ด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ อยู่ในระดับมาก แม้ว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากแต่การพัฒนานิสิตเพื่อให้ความสมบรูณ์สูงสุดตามศักยภาพนั้นจึงเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระยะที่ 2 เพื่อสามารถเสริมสร้างให้นิสิตมีคุณลักษณะที่สูงมากและเพิ่มระดับคุณลักษณะสูงขึ้น

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการนำตนเอง เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการนำตนเอง	n = 377		ระดับ คุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
1. ในแต่ละวันข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตนเองต้องทำอะไรที่จะทำ ให้ตนเองพัฒนาและมีชีวิตที่ดีขึ้น	3.96	0.84	มาก
2. ข้าพเจ้าคิดและเชื่อมั่นเสมอว่าตนเองสามารถทำสิ่งดี งามและมีคุณค่า	4.18	0.82	มาก
3. ข้าพเจ้าจะพยายามหาวิธีการที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้ สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการได้	4.23	0.77	มาก
4. ข้าพเจ้ามีเป้าหมายชีวิตในอนาคตทั้งในระยะสั้นและใน ระยะยาว	4.08	0.91	มาก
5. ข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและวางแผนเรื่องการเรียน ตลอดภาคเรียน	3.79	0.93	มาก
6. ข้าพเจ้าสามารถทำตามสิ่งที่ตนเองกำหนดไว้ในแต่ละ วันให้สำเร็จ	3.71	0.82	มาก
7. เมื่อต้องทำอะไร ข้าพเจ้าจะกำหนดกฎระเบียบของ ตนเองและปฏิบัติตามกฎนั้นๆ	3.84	0.89	มาก
8. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไรแล้ว จะมุ่งมั่นทำในสิ่งนั้นๆ ให้สำเร็จโดยไม่เปลี่ยนแปลงหรือล้มเลิกแนวคิด	3.91	0.83	มาก
9. ข้าพเจ้ามีวินัยในการเรียน โดยที่ไม่ต้องให้อาจารย์หรือ เพื่อนคอยบอกหรือสั่งให้ทำในเรื่องต่างๆ	3.98	0.85	มาก
10. ข้าพเจ้ามุ่งมั่นกับการได้เรียนรู้และจะได้ลงมือทำในสิ่ง ใหม่ๆ	4.07	0.83	มาก
11. ข้าพเจ้าเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่พยายามทำงานให้ สำเร็จตามกำหนด โดยพึ่งตนเองก่อนเป็นอันดับแรกและ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น	3.94	0.93	มาก
ภาพรวม	3.63	0.80	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านการนำตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม
จริยธรรม เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการประพฤติตน อย่างมีคุณธรรมจริยธรรม	n = 377		ระดับ คุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
12. เมื่อข้าพเจ้าจะทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะคิดถึงผลของการ กระทำที่จะเกิดขึ้น	4.19	0.76	มาก
13. ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานส่วนรวม	4.34	0.75	มาก
14. ข้าพเจ้าไม่ทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูดและการกระทำ	4.16	0.78	มาก
15. ข้าพเจ้ารู้สึกผิด เมื่อเผลอหยิบเครื่องใช้ของ มหาวิทยาลัยติดไปที่พัก	4.34	0.93	มาก
16. ข้าพเจ้าพยายามที่จะเก็บโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อยหลัง เลิกเรียนทุกครั้ง เพื่อคนอื่นจะได้ใช้งานได้สะดวกต่อไป	4.37	0.73	มาก
17. ข้าพเจ้าจะไม่หยิบสิ่งของผู้อื่นมาใช้ จนกว่าจะได้รับ อนุญาต	4.49	0.68	มาก
18. ข้าพเจ้าไม่ทุจริตในการสอบทุกกรณี	4.35	0.81	มาก
19. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.26	0.73	มาก
20. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามในการทำงานที่ดีตามข้อตกลงหรือ ระเบียบสาขาวิชาที่ตนเองเรียนอยู่	4.35	0.70	มาก
ภาพรวม	4.14	0.69	มาก

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่
ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของ
 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านมีความเป็นพลเมือง เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านมีความเป็นพลเมือง	n = 377		ระดับ คุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
21. ข้าพเจ้าไม่คัดลอกหรือแอบอ้างผลงานของผู้อื่นเป็น ของตนเอง	4.45	0.68	มาก
22. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจถึง บทบาทหน้าที่ รับผิดชอบในการ ทำกิจกรรมร่วมกัน	2.91	1.52	ปานกลาง
23. ข้าพเจ้ากล้าที่จะปรับทัศนคติกับเพื่อน เมื่อมีเรื่อง เข้าใจไม่ตรงกัน	4.22	0.90	มาก
24. ข้าพเจ้าทราบว่าการละเมิดสิทธิของผู้อื่นและการ ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ	4.52	0.72	มากที่สุด
25. ข้าพเจ้าสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน	4.50	0.67	มาก
26. ข้าพเจ้าสละสิทธิบางอย่างของตนเองเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม	4.25	0.70	มาก
27. ข้าพเจ้าไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น	4.38	0.76	มาก
28. ข้าพเจ้ามักให้อภัยผู้อื่นมากกว่าการคิดแก้แค้น	4.24	0.77	มาก
29. ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าคำพูดจะกระทบความรู้สึกใดๆใน การกล่าวหาตักเตือนให้บุคคลอื่นให้ได้รับความ กระทบกระเทือนจิตใจ	3.08	1.53	มาก
30. ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของคนอื่นจำเป็นต้องเริ่มที่ตัวเองก่อน	4.43	0.73	มาก
31. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ว่าบุคคลใดจะมีฐานะรวยกว่าหรือ ยากจนกว่าก็ถือได้ว่าทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่า เทียมกัน	4.55	0.71	มาก
ภาพรวม	3.95	0.57	มาก

จากตาราง 10 พบว่า นิติระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านมีความเป็นพลเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในระดับมากที่สุด คือข้อ ที่ 24 ข้าพเจ้าทราบว่าการละเมิดสิทธิของผู้อื่นและการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในปานกลาง คือข้อ ที่ 22 ข้าพเจ้าไม่เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกัน เนื่องด้วยเป็นข้อคำถามในเชิงลบเพื่อวัดคุณลักษณะ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการมีกรช่วยเหลือคนอื่น เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการช่วยเหลือคนอื่น	n = 377		ระดับคุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
32. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนๆ ในห้อง เมื่อเขาได้รับความเดือดร้อน	4.36	0.70	มาก
33. ข้าพเจ้ายินดีช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังที่สามารถทำได้	4.49	0.64	มาก
34. ข้าพเจ้าสามารถรับฟังเมื่อเพื่อนเล่าเรื่องที่ไม่สบายใจ	4.51	0.69	มากที่สุด
35. ข้าพเจ้าจะฟังความรู้สึกของเพื่อนเมื่อเพื่อนมีเรื่องหรือปัญหาไม่สบายใจอย่างเข้าใจโดยไม่ตัดสิน	4.37	0.73	มาก
36. ข้าพเจ้านำความสามารถของตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่น	4.32	0.72	มาก
37. เมื่อข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะช่วยทำงานอย่างเต็มความสามารถ	4.43	0.69	มาก
38. ข้าพเจ้าคอยให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับเพื่อน	4.34	0.78	มาก
39. ข้าพเจ้ามักให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนพบอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน	4.41	0.71	มาก
40. ข้าพเจ้าแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มตนเองให้กลุ่มอื่นใช้ร่วมกันในการจัดกิจกรรม	4.28	0.69	มาก
41. เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะตอบแทนบุญคุณผู้ที่เคยช่วยเหลือข้าพเจ้าในเรื่องต่างๆ	4.40	0.68	มาก
ภาพรวม	4.12	0.91	มาก

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านการมีกรช่วยเหลือคนอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในระดับมากที่สุดคือข้อ ที่ 34 ข้าพเจ้าสามารถรับฟังเมื่อเพื่อนเล่าเรื่องที่ไม่สบายใจ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม เป็นรายข้อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมสังคม	n = 377		ระดับ คุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
42. ข้าพเจ้าสำนึกเสมอว่าปัญหาส่วนรวมในมหาวิทยาลัย เป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าต้องมีส่วนร่วมช่วยแก้ไข	4.13	0.74	มาก
43. ข้าพเจ้ามักจะเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษา ชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ	4.15	0.83	มาก
44. ข้าพเจ้าและกลุ่มเพื่อนมักเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ร่วมกัน	4.08	0.86	มาก
45. เมื่อมีกิจกรรมต่างๆในมหาวิทยาลัย ข้าพเจ้ามักจะชวน ให้เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเสมอ	3.96	0.67	มาก
46. เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าและเพื่อนจะร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อสังคม	3.78	0.99	มาก
47. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการช่วยเหลือ สังคม	4.02	0.87	มาก
48. ข้าพเจ้าอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยผ่าน การทำกิจกรรมเพื่อสังคม	4.06	0.87	มาก
49. ข้าพเจ้าไม่สนับสนุนให้เพื่อนทำกิจกรรมเพื่อสังคม	2.53	1.59	ปานกลาง
50. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมใน มหาวิทยาลัย	2.76	1.44	ปานกลาง
51. ข้าพเจ้าทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพราะอยากท่องเที่ยวและ ผ่อนคลายมากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์ของกิจกรรม	3.24	1.28	ปานกลาง
52. ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าจะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรม ที่ได้รับผลตอบแทน	3.05	1.37	ปานกลาง
ภาพรวม	3.51	0.73	มาก

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ 49 ข้าพเจ้าไม่สนับสนุนให้เพื่อนทำกิจกรรมเพื่อสังคม ข้อที่ 50 ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ข้อที่ 51 ข้าพเจ้าทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพราะอยากท่องเที่ยวและผ่อนคลายมากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์ของกิจกรรม และข้อที่ 52 ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าจะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับผลตอบแทน เนื่องด้วยเป็นข้อคำถามในเชิงลบเพื่อวัดคุณลักษณะ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านมีจิตอาสาและสำนักสาธารณะ เป็นรายข้อ

คุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านมีจิตอาสาและ สำนักสาธารณะ	n = 377		ระดับ คุณลักษณะ
	\bar{X}	S.D.	
53. ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์และสติปัญญา	4.05	0.86	มาก
54. ข้าพเจ้าคิดว่าการทำกิจกรรมใดๆที่เป็นของกลุ่มหรือส่วนรวม ควรได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง	2.90	1.46	ปานกลาง
55. ข้าพเจ้ารับรู้ว่ามีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม	4.14	0.97	มาก
56. ข้าพเจ้าเชื่อว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะและการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยจะนำไปสู่สภาพลักษณะที่ดี	4.05	0.98	มาก
57. ข้าพเจ้าตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายจิตสาธารณะและการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัย	3.92	1.00	มาก
58. ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาสังคมที่ดีควรเริ่มจากตัวนิสิตเองโดยการไม่เป็นฝ่ายเริ่มก่อปัญหา	4.21	0.90	มาก
59. ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเพื่อให้ชุมชน สังคมน่าอยู่ยิ่งขึ้น	4.21	0.78	มาก
60. ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ส่วนรวมดีขึ้น	4.05	0.87	มาก
61. ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตและอุปนิสัยโดยการช่วยเหลือสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	4.08	0.80	มาก
62. ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการมองหาแนวทางความร่วมมือใหม่ๆ ในการทำประโยชน์เพื่อสังคม	4.00	0.91	มาก
ภาพรวม	3.70	0.82	มาก

จากตาราง 13 พบว่า นิติระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 4 หรือสูงกว่า ของ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 54 ข้าพเจ้าคิดว่าการทำกิจกรรมใดๆที่เป็นของกลุ่มหรือส่วนร่วม ควรได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง อยู่ในระดับปานกลางเนื่องด้วยเป็นข้อคำถามในเชิงลบเพื่อวัดคุณลักษณะ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาคูณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คนพิจารณาประเมินความคิดเห็น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักคือ 1) ปัจจัยนำเข้าการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Input: I) 2) สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) 3) ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) 4) ผลผลิต (Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม จำนวน 59 ข้อ และนำประเด็นทั้งหมดทำเป็นแบบพิจารณาเขียนยื่นร่างรูปแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแสดงความคิดเห็น เป็นไปอย่างอิสระตามมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อได้นำมาวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ความถี่ (frequency) พบว่า ข้อมูลที่ผ่านเกณฑ์ประเมินมี จำนวน 56 ข้อ และมีข้อเสนอแนะจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนี้สามารถสรุปจำนวนประเด็นรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังตาราง 14

สรุปผลการพิจารณายืนยันร่างรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนการพัฒนาแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมเสนอปรับเปลี่ยนข้อมูลเพื่อเติมเต็มให้สมบูรณ์และเสนอข้อมูลใหม่ ดังนี้

ตาราง 14 ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
1 ปัจจัยนำเข้า การพัฒนา นิสิตเพื่อ เสริมสร้าง คุณลักษณะ การรับใช้ สังคม(Input: I)	1. นโยบายยุทธศาสตร์		
	1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิตเพื่อรับใช้สังคม	6 (85.71)	1 (14.29)
	1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้	7 (100.00)	0 (00.00)
	1.3 มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนานิสิตแบบองค์รวม (Holistic Approach)	7 (100.00)	0 (00.00)
	2. ภาวะผู้นำของสถาบัน		
	2.1 ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและทีมผู้บริหาร ให้ความสำคัญสื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่นิสิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในมหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วนร่วม	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.2 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนานิสิตสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนด “ความสำเร็จของนิสิต” ไว้อย่างชัดเจน	6 (85.71)	1 (14.29)
2.3 มีกระบวนการทำงานจะต้องให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนิสิต	7 (100.00)	0 (00.00)	

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
2.4	มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของนิสิต	7 (100.00)	0 (00.00)
2.5	มีการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไป จนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากร ที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด	6 (85.71)	1 (14.29)
2.6	มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม	6 (85.71)	1 (14.29)
3. วัฒนธรรมของสถาบัน			
3.1	กำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการพูดคุยของอาจารย์ และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิต	6 (85.71)	1 (14.29)
3.2	มีการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตในงานพัฒนาความสำเร็จของนิสิต บุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนานิสิตตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย	6 (85.71)	1 (14.29)
3.3	มีหน่วยงานรองรับ หรือส่วนงาน ฝ่ายงาน มีการกำหนดหน่วยงาน โดยจัดตั้งหน่วยงาน กลาง เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน กำกับ ติดตามการดำเนินงานพันธกิจ ด้านการรับใช้สังคมโดยเฉพาะ	5 (71.43)	2 (28.57)
3.4	มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมความสำเร็จของนิสิตและสามารถถ่ายทอด ไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรม และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน	7 (100.00)	0 (00.00)
3.5	มีการจัดรูปแบบเรียนการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำ ให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็น ธรรมเนียมปฏิบัติที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่ว มหาวิทยาลัยจนกลายเป็น วิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย	6 (85.71)	1 (14.29)
4. นิสิต			
	นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เข้ามาศึกษาตามหลักสูตรที่ มหาวิทยาลัยกำหนด	4 (57.14)	3 (42.86)

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
2	สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)		
	สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) เน้นการเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ ภายใต้สัมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยบทบาทผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators)	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.1 ด้านวิชาการ		
	ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีการพัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวม ผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิตและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.1.1 ขั้นเตรียมการ (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนสนใจ แล้วนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าจะทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น	6 (85.71)	1 (14.29)
	2.1.2 ขั้นปฏิบัติ (Implementation) นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม สู่สถานการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นเรื่องที่เขาไม่เคยพบเห็นมาก่อน	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.1.3 ขั้นพินิจพิจารณา (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปบทเรียนจากประสบการณ์จริงที่ได้อุ้เห็นมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบายเหตุการณ์อันเกิดจากกิจกรรมในขั้นที่สอง และเกิดจิตสำนึกทางจริยธรรมได้	6 (85.71)	1 (14.29)
	2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม		
	2.2.1 การดำเนินกิจกรรมต้องเกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต	7	0

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
		(100.00)	(00.00)
2.2.2	รู้จักและเข้าใจตนเอง กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น	7 (100.00)	0 (00.00)
2.2.3	มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่ คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับ ผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหัดการทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการคิดและ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	7 (100.00)	0 (00.00)
2.2.4	ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรช่วยให้นิสิตปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย และเป็น หนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย	7 (100.00)	0 (00.00)
2.2.5	พัฒนาให้นิสิตมีบุคลิกภาพที่ดี กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพฤติที่ดีงาม ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของ สังคม	7 (100.00)	0 (00.00)
2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์			
2.3.1 การวิจัยและการพัฒนา			
2.3.1.1	มีการวิจัยที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research)	6 (85.71)	1 (14.29)
2.3.1.2	มีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนและสังคมเป็นการเรียนรู้ ร่วมกันทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชนสังคม มีการทำงานวิจัยแบบผลิตผลงาน ร่วมกันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างเป็นรูปธรรม	6 (85.71)	1 (14.29)
2.3.1.3	มีผลงานวิจัยที่สามารถเพิ่มกำลังการผลิตในสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตได้	3 (42.86)	4 (57.14)
2.3.1.4	มีงานวิจัยและการพัฒนางานวิจัยโดยไม่ได้ดำเนินการจากศาสตร์วิชาใดเพียงศาสตร์	4	3

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
	<p>เดี่ยวเท่านั้น แต่ต้องทำงานร่วมกันจนกลายเป็นสหศาสตร์</p> <p>มีการนำความรู้จากหลายๆ ด้านมาแก้ปัญหาโจทย์วิจัย เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่าง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือระหว่างมหาวิทยาลัยในกรณีการแก้ปัญหาที่มีลักษณะ ซับซ้อน มีประโยชน์และตอบโจทย์หรือเป้าหมายของชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	(57.14)	(42.86)
2.3.2 การบริการวิชาการ			
	2.3.2.1 มหาวิทยาลัยสร้างสรรคงานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะพันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.3.2.2 งานบริการวิชาการเกิดจากความต้องการในการพัฒนาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.3.2.3 มีพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน มีการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย	7 (100.00)	0 (00.00)
	2.3.2.4 งานบริการวิชาการมุ่งเน้นการพัฒนา ต่อยอดผลงานที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชนได้	5 (71.43)	2 (28.57)
3	ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)		
	<p>มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ ดังนั้นกิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใดชุมชนหนึ่งในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้น ก่อให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต</p> <p>การพัฒนานิสิตด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับขั้น(4 ระดับ) ตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลักพัฒนาการระดับขั้นปีเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้</p>	7 (100.00)	0 (00.00)

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
	3.1 ระดับที่ 1 ขั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่1 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 1)	6 (85.71)	1 (14.29)
	3.2 ระดับที่ 2 ขั้นริเริ่ม พัฒนา(Originate and Improve) มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความสามารถหาวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการกระบวนการทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิดดีขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่2 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 2)	6 (85.71)	1 (14.29)
	3.3 ระดับที่ 3 ขั้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่3 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 3)	6 (85.71)	1 (14.29)
	3.4 ระดับที่ 4 ขั้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) มีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4หรือสูงกว่า มีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้นำ เป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่4หรือสูงกว่า นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 4)	6 (85.71)	1 (14.29)
4	ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม		
	4.1 การนำตนเอง		
	4.1.1 มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตน	6 (85.71)	1 (14.29)
	4.1.2 เกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน(Inside out) การพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้	7 (100.00)	0 (00.00)
	4.1.3 มีการตระหนักรู้และชื่นชมความสามารถของตนเอง	7	0

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
		(100.00)	(00.00)
4.1.4	มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง	6 (85.71)	1 (14.29)
4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม			
4.2.1	มีการประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด รู้ผิดชอบชั่วดี	6 (85.71)	1 (14.29)
4.2.2	มีการควบคุมความประพฤติของตนที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ไม่คดโกง ความมีวินัย	7 (100.00)	0 (00.00)
4.2.3	มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น	6 (85.71)	1 (14.29)
4.3 มีความเป็นพลเมือง			
4.3.1	มีความตระหนักรู้ในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม	7 (100.00)	0 (00.00)
4.3.2	เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์	7 (100.00)	0 (00.00)
4.3.3	มีการเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปรารถนาดี อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน	7 (100.00)	0 (00.00)
4.3.4	มีการใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าของประเทศ	7 (100.00)	0 (00.00)
4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น			
4.4.1	มีการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนา รับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน	7 (100.00)	0 (00.00)
4.4.2	มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้	7 (100.00)	0 (00.00)
4.4.3	เอาใจใส่สนใจความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักแบ่งปัน	7	0

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ระดับความคิดเห็น (n=7)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		ความถี่ (ร้อยละ)	ความถี่ (ร้อยละ)
	เสียสละความสุขส่วนตน เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน	(100.00)	(00.00)
	4.4.4 อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น	7 (100.00)	0 (00.00)
4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม			
	4.5.1 มีการรับรู้ในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม	7 (100.00)	0 (00.00)
	4.5.2 มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ	6 (85.71)	1 (14.29)
	4.5.3 มีการรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม มีการพิจารณาและมีการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม	6 (85.71)	1 (14.29)
	4.5.4 มีจิตใจสังคม สนใจสังคม มีการนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม มีการปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม	6 (85.71)	1 (14.29)
4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ			
	4.6.1 มีความรู้สึกตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา	7 (100.00)	0 (00.00)
	4.6.2 มีสำนึกถึงพลังของตนเองที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ	6 (85.71)	1 (14.29)
	4.6.3 เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกายแรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับบริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น	6 (85.71)	1 (14.29)

ระยะที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเขียนร่างรูปแบบมาสร้างเป็นแบบสอบถามการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือประชาคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสามกลุ่ม ประกอบด้วยผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอนสายวิชาการ สายปฏิบัติการ บุคลากรและนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 100 คน ได้ผลสรุป ดังแสดงในตาราง 15-17

ตาราง 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สถานภาพ ที่ใช้ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	40	42.50
1.2 หญิง	60	57.50
รวม	100	100.00
2. สถานภาพ		
2.1 ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร (ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ, ส่วนงาน)	25	25.00
2.2 พนักงานมหาวิทยาลัยสาย วิชาการ (อาจารย์) และ สายปฏิบัติการ (บุคลากร, เจ้าหน้าที่)	25	25.00
2.3 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	50	50.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.00) และเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ร้อยละ 50.00)

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ใน การศึกษาประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เป็นราย องค์ประกอบและโดยรวม

องค์ประกอบที่	องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)		t	p
		\bar{X}	S.D.		
1. Input: I	1.นโยบายยุทธศาสตร์	4.37	0.60	14.22	0.001
	2. ภาวะผู้นำของสถาบัน	4.39	0.60	14.53	0.001
	3. วัฒนธรรมของสถาบัน	4.39	0.66	13.32	0.001
	4. นิสิต	4.39	0.70	12.40	0.001
2. Environment: E	สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)	4.44	0.70	13.26	0.001
	2.1 ด้านวิชาการ	4.37	0.65	13.21	0.001
	2.2 ด้านกิจกรรม	4.43	0.64	14.50	0.001
	2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์	4.43	0.63	14.41	0.001
3.ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)		4.43	0.64	14.34	0.001
4. Output: O	4.1 การนำตนเอง	4.45	0.66	14.25	0.001
	4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม	4.47	0.66	14.44	0.001
	4.3 ความเป็นพลเมือง	4.45	0.66	14.26	0.001
	4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น	4.46	0.65	14.48	0.001
	4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	4.44	0.67	13.85	0.001
	4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	4.33	0.50	16.37	0.001
ภาพรวม		4.42	0.58	15.59	0.001

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมในแต่ละรายองค์ประกอบและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.58)

ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ใน การศึกษาประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้ สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เป็นราย องค์ประกอบและโดยรวม

องค์ประกอบที่	องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)		t	p
		\bar{X}	S.D.		
1. Input: I	1.นโยบายยุทธศาสตร์	4.10	0.67	8.79	0.001
	2. ภาวะผู้นำของสถาบัน	4.25	0.69	10.78	0.001
	3. วัฒนธรรมของสถาบัน	4.29	0.74	10.45	0.001
	4. นิสิต	4.31	0.84	9.42	0.001
2. Environment: E	สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)	4.28	0.84	9.14	0.001
	2.1 ด้านวิชาการ	4.29	0.67	11.58	0.001
	2.2 ด้านกิจกรรม	4.33	0.67	12.15	0.001
	2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์	4.30	0.71	11.07	0.001
3.ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)		4.33	0.71	11.50	0.001
4. Output: O	4.1 การนำตนเอง	4.35	0.71	11.81	0.001
	4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม	4.35	0.73	11.42	0.001
	4.3 มีความเป็นพลเมือง	4.35	0.69	12.17	0.001
	4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น	4.36	0.65	13.07	0.001
	4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	4.36	0.67	12.69	0.001
	4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	4.26	0.52	14.35	0.001
	ภาพรวม	4.30	0.62	12.75	0.001

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยของความเป็นไปได้ในแต่ละรายองค์ประกอบและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62)

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) เป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
1. นโยบายยุทธศาสตร์								
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (Social Engagement)การพัฒนาหลักสูตรที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม	4.46	0.68	13.81	0.001	4.88	0.70	5.28	0.001
1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้	4.33	0.71	11.52	0.001	4.17	0.81	8.07	0.001
1.3 มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องของมิติพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)และกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรแบบองค์รวม (Holistic Approach)สู่การเป็นพลเมืองโลก(Global Citizenship)	4.32	0.70	11.42	0.001	4.26	0.83	8.96	0.001
2. ภาวะผู้นำของสถาบัน								
2.1 ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดี ทีมผู้บริหารผู้บริหารระดับคณะและส่วนงานให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่บัณฑิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในมหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วนร่วม	4.37	0.70	12.18	0.001	4.26	0.81	9.23	0.001
2.2 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาหลักสูตรสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนดมิติของความสำเร็จของนิสิตไว้อย่างชัดเจน	4.38	0.70	12.29	0.001	4.23	0.81	8.83	0.001
2.3 มีกระบวนการทำงานให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อกระบวนการสร้างเรียนรู้มุ่งสู่ความสำเร็จของนิสิต	4.35	0.72	11.50	0.001	4.21	0.79	8.80	0.001
2.4 มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมทาง	4.42	0.66	13.59	0.001	4.27	0.78	9.62	0.001

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการ รับใช้สังคม(Input: I)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
กายภาพ ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อความสำเร็จของนิสิต								
2.5 มีการสนับสนุนพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)ของ ผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึง ผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์ และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมาก ที่สุดให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรแบบองค์รวม (Holistic Approach)	4.42	0.68	13.29	0.001	4.31	0.81	9.84	0.001
2.6 มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการ จัดสรรทรัพยากรทางกายภาพ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม	4.30	0.70	13.14	0.001	4.26	0.76	9.86	0.001
3. วัฒนธรรมของสถาบัน								
3.1 กำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการ พูดคุยของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการโดย ผสมผสานกับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยคือความเป็นสุภาพชนและอ่อน น้อม มีจิตสาธารณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รักการเรียนรู้คุณธรรมมุ่ง พัฒนาความสำเร็จของนิสิตที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม	4.40	0.76	11.62	0.001	4.31	0.77	10.32	0.001
3.2 มีการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าบทบาท หน้าที่การพัฒนาหลักสูตรแบบองค์รวมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม	4.38	0.74	11.61	0.001	4.25	0.82	9.01	0.001
3.3 มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรและ สามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการ ดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน	4.43	0.75	12.17	0.001	4.34	0.79	10.45	0.001
3.4 มีการจัดรูปแบบเรียนการสอนแบบ Active Learning ในชั้นเรียนที่อยู่ ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกัน สร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียม ปฏิบัติที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไป ทั่วมหาวิทยาลัยจนกลายเป็น วิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย	4.36	0.70	12.07	0.001	4.27	0.86	8.80	0.001
4. นิสิต ผู้เข้ามาศึกษาตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจากทุกช่องทาง(Channel)การรับเข้าศึกษาต่อ	4.39	0.70	12.40	0.001	4.31	0.84	9.42	0.001

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
ตามกลุ่มวิชาที่ศึกษาเช่น กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์								
ภาพรวม	4.38	0.59	14.75	0.001	4.23	0.67	10.80	0.001

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) ของรูปแบบการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรายชื่อและโดยรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยของเหมาะสมในแต่ละรายองค์ประกอบทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) ของรูปแบบการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรายชื่อและโดยรวมของความเป็นไปได้ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 1.1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.51$) พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเป็นไปได้ทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) เป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) เน้นการเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยบทบาทผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators)	4.44	0.70	13.26	0.001	4.28	0.84	9.14	0.001
2.1 ด้านวิชาการ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีการพัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวม ผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิตและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	4.37	0.71	11.94	0.001	4.29	0.76	10.13	0.001
2.1.1 ชั้นเตรียมการ (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนสนใจแล้วนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าจะทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น	4.43	0.72	12.63	0.001	4.33	0.76	10.70	0.001
2.1.2 ชั้นปฏิบัติ (Implementation) นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม สู่อณูการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นเรื่องที่เขาไม่เคยพบ	4.30	0.75	10.41	0.001	4.29	0.76	10.13	0.001

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
เห็นมาก่อน								
2.1.3 ชั้นพินิจพิจารณา (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปทเรียนจากประสบการณ์จริงที่ได้อ่านมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบายเหตุการณ์อันเกิดจากกิจกรรมในชั้นที่สองและเกิดจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมได้	4.38	0.73	11.82	0.001	4.27	0.77	9.78	0.001
2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม								
2.2.1 การดำเนินกิจกรรมต้องเกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต	4.38	0.80	10.85	0.001	4.33	0.79	10.35	0.001
2.2.2 จัดรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น	4.47	0.70	13.65	0.001	4.34	0.74	11.19	0.001
2.2.3 พัฒนารูปแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหัดการทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	4.46	0.68	13.81	0.001	4.33	0.75	10.89	0.001
2.2.4 จัดรูปแบบกิจกรรมให้นิสิตได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียน	4.47	0.71	13.38	0.001	4.29	0.76	10.13	0.001
2.2.5 พัฒนารูปแบบกิจกรรมให้นิสิตมีบุคลิกภาพที่ดี ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งสร้างความประพุดิที่ดีตลอดจนประพุดิตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคมและเพื่อการเป็นพลเมืองโลกที่ดี	4.41	0.69	12.90	0.001	4.37	0.74	11.50	0.001
2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์								
2.3.1 การวิจัยและการพัฒนา								
2.3.1.1 อาจารย์และนิสิตมีการทำงานร่วมกับสังคมโดยใช้ความต้องการของสังคมเป็นฐานและการทำงานร่วมกันมีการวิจัยที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research)	4.46	0.73	13.00	0.001	4.33	0.81	10.03	0.001
2.3.1.2 อาจารย์และนิสิตทำการศึกษาหรือสร้างงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านเป็นการเรียนรู้	4.37	0.70	12.19	0.001	4.21	0.84	8.29	0.001

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
ร่วมกันทั้งด้านองค์ความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชน มีการทำงานวิจัย แบบผลิตผลงานร่วมกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้อย่างเป็น รูปธรรม								
2.3.2 การบริการวิชาการ								
2.3.2.1 อาจารย์และนิสิตสร้างสรรคงานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะ พันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน	4.51	0.71	13.93	0.001	4.35	0.74	11.29	0.001
2.3.2.2 การทำงานบริการวิชาการของอาจารย์และนิสิตเกิดมาจากฐานของ ความต้องการในการพัฒนาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนหรือสังคม	4.41	0.71	12.64	0.001	4.30	0.79	9.90	0.001
2.3.2.3 อาจารย์และนิสิตสร้างพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนา ชุมชนผ่านงานบริการวิชาการที่มีการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย	4.40	0.75	11.83	0.001	4.33	0.82	9.88	0.001
ภาพรวม	4.41	0.61	14.68	0.001	4.30	0.66	12.01	0.001

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ
ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่
เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ เป็นรายชื่อมีค่าคะแนนเฉลี่ยของเหมาะสมในแต่ละรายองค์ประกอบและโดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ยกเว้นข้อ 2.3.2.1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเทียบกับเกณฑ์
พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะ
การรับใช้สังคม (Environment: E) ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับ
ใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรายชื่อของความเป็นไปได้ทุก
ข้อและโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเป็นไปได้ทุก
ข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) เป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ ดังนั้น กิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใดชุมชนหนึ่งในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้นก่อนให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต	4.38	0.76	11.41	0.001	4.35	0.84	9.93	0.001
การพัฒนาหลักสูตรด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับชั้น(4 ระดับ) ตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลักพัฒนาการระดับชั้นปีเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้								
3.1 ระดับที่ 1 ชั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่1 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 1)	4.47	0.70	13.65	0.001	4.30	0.74	10.59	0.001
3.2 ระดับที่ 2 ชั้นริเริ่ม พัฒนา(Originate and Improve) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความสามารถหาวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการกระบวนกรทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนกรคิดที่ขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่2 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับ ใช้สังคมในระดับที่ 2)	4.44	0.70	13.26	0.001	4.32	0.75	10.79	0.001

องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
3.3 ระดับที่ 3 ชั้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่าง และให้คำปรึกษาผู้อื่นได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่3 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 3)	4.43	0.70	13.14	0.001	4.36	0.74	11.40	0.001
3.4 ระดับที่ 4 ชั้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) หมายถึง มีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4หรือสูงกว่า มีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้ นำ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม (เมื่อนิสิตสำเร็จ การศึกษาชั้นปีที่4หรือสูงกว่า นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 4)	4.46	0.68	13.81	0.001	4.35	0.80	10.38	0.001
รวม	4.43	0.64	14.34	0.001	4.33	0.71	11.50	0.001

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรายชื่อและโดยรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยของเหมาะสมในแต่ละรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรายชื่อของความเป็นไปได้ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเป็นไปได้ทุกข้อและโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ในการศึกษาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนด (3.51) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคมเป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
4.1 การนำตนเอง								
4.1.1 มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามกรอบที่ยอมรับของสังคม	4.43	0.78	11.76	0.001	4.34	0.86	9.57	0.001
4.1.2 เกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน(Inside out) การพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนเป็นพลเมืองที่ดีของโลก	4.46	0.73	13.00	0.001	4.37	0.76	11.30	0.001
4.1.3 มีการตระหนักรู้และชื่นชมความสามารถของตนเอง	4.49	0.71	13.65	0.001	4.38	0.74	11.61	0.001
4.1.4 มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและคนรอบข้างได้	4.45	0.67	13.98	0.001	4.33	0.77	10.52	0.001
4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม								
4.2.1 มีการประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด รู้ผิดชอบชั่วดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.46	0.68	13.81	0.001	4.36	0.74	11.40	0.001
4.2.2 มีการควบคุมความประพฤติของตนที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจ เพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ความมีวินัย	4.47	0.74	12.89	0.001	4.36	0.78	10.82	0.001
4.2.3 มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตสาธารณะและมีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความสะดวกสบายให้กับตนเองและผู้อื่น	4.49	0.71	13.65	0.001	4.34	0.83	9.98	0.001
4.3 ความเป็นพลเมือง								
4.3.1 มีความตระหนักรู้ในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม	4.45	0.77	12.20	0.001	4.41	0.81	11.00	0.001
4.3.2 เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่าง	4.49	0.68	14.22	0.001	4.38	0.72	12.05	0.001

องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
ของเพื่อนมนุษย์								
4.3.3 มีการเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปรารถนาดี อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน	4.44	0.70	13.26	0.001	4.29	0.79	9.81	0.001
4.3.4 มีการใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าของโลก	4.44	0.70	13.26	0.001	4.33	0.72	11.30	0.001
4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น								
4.4.1 มีการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถ เรียนรู้และพัฒนาเรียนรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน	4.40	0.73	12.05	0.001	4.34	0.76	10.80	0.001
4.4.2 มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้	4.49	0.68	14.22	0.001	4.32	0.76	10.60	0.001
4.4.3 เอาใจใส่สนใจความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูล รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน	4.43	0.71	12.88	0.001	4.20	0.71	12.75	0.001
4.4.4 อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อ บรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น	4.52	0.70	14.36	0.001	4.39	0.68	12.93	0.001
4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม								
4.5.1 มีการรับรู้ในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม	4.39	0.73	11.93	0.001	4.37	0.70	12.18	0.001
4.5.2 มีการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การให้ความร่วมมือเพื่อทำ กิจกรรมต่างๆ	4.43	0.72	12.63	0.001	4.36	0.77	11.00	0.001
4.5.3 มีการรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม มีการพิจารณาและมีการวางแผนในกิจกรรม เพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม	4.48	0.71	13.52	0.001	4.34	0.75	10.99	0.001
4.5.4 มีจิตใจสังคม สนใจสังคม มีการนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม มีการ ปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้สึก เป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนา สังคม	4.46	0.71	13.25	0.001	4.38	0.72	12.05	0.001
4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ								
4.6.1 มีความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความ มุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมี ส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา	4.46	0.67	14.11	0.001	4.39	0.73	11.93	0.001

องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม	ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับ ปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (n=100)							
	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	t	p	\bar{X}	S.D.	t	p
4.6.2 มีสำนึกถึงพลังของตนเองที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ	4.36	0.73	11.61	0.001	4.28	0.75	10.22	0.001
4.6.3 เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือทั้งร่างกาย แรงใจ เสียสละ เพื่อส่วนรวม ทำสิ่งดีงามเพื่อสังคม	4.19	0.80	8.49	0.001	4.11	0.88	6.76	0.001
ภาพรวม	4.44	0.60	15.30	0.001	4.34	0.62	13.36	0.001

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเห็นว่า องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคมของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นรายชื่อ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมในแต่ละรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 4.4.4 มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม)ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรายชื่อของความเป็นไปได้ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเป็นไปได้ทุกข้ออยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้สรุปผลการอภิปรายผลตามขั้นตอน ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งวิธีการในการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 สังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคม จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 7 คน

1.3 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 62 ข้อ โดยแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .976

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากระยะที่ 1 มาพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยดำเนินการสร้างและการพัฒนารูปแบบการพัฒนา

นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) และมีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบตรวจสอบยืนยันร่างรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ โดยใช้แบบประเมินตรวจสอบยืนยันร่าง ผลการวิเคราะห์ความถี่ (frequency) โดยการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน คัดเลือกได้ข้อความที่ผ่านการพิจารณานำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาและนำไปดำเนินการประเมินหาประสิทธิผลในการวิจัยในระยะที่ 3

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลในระยะที่ 2 นำมาพัฒนาเป็นเครื่องมือเพื่อประเมินประสิทธิผลเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่พัฒนาขึ้นจากข้อมูลที่ผ่านมาจากระยะที่ 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสอบถามความคิดเห็นจากประชาคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับสามกลุ่มคือกลุ่มผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร กลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัย และกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 100 คน และนำข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 จากการสังเคราะห์คุณลักษณะการรับใช้สังคม จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า คุณลักษณะการรับใช้สังคมมีจำนวน 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1.การนำตนเอง 2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3. มีความเป็นพลเมือง 4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น 5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำร่างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

1.2 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีคำกล่าวถึงคุณลักษณะและรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ

สภาพการดำเนินการ นโยบายการพัฒนานิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับการรับใช้สังคม

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สภาพการดำเนินการ นโยบายการพัฒนานิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดำเนินการผ่านการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมโครงการโดยสภาพการดำเนินการเกี่ยวกับการรับใช้สังคมมหาวิทยาลัยกำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของมหาวิทยาลัยในแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน และผลสานทุกภารกิจของทุกฝ่ายเพื่อมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคมอย่างแท้จริง โดยจากนโยบายลงสู่การปฏิบัติงานผ่านการผสมผสานสู่ตัวนิสิตและบุคลากร ทางด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา (มคอ.) (วิชาการ) การวิจัย การบริการวิชาการ และกิจกรรมโครงการ(กิจกรรมนิสิต)

ความหมายและค่านิยมคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุ่งมองผู้เชี่ยวชาญด้านการกำหนดความหมายของคุณลักษณะการรับใช้สังคม คือ พฤติกรรมที่ควรเริ่มต้นที่ตัวนิสิตเองโดยเริ่มจากภายในสู่ภายนอกเกิดจากแรงบันดาลใจอันเป็นแรงขับจากภายในตนเองออกมาสู่การกระทำ และต้องกล้าที่จะออกจาก Comfort Zone เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อปัญหา นำไปสู่การปรับกระบวนการคิด(Mind Set) เพื่อเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างมีจิตอาสา ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความสามารถและศักยภาพที่นิสิตมีและเป็นไปตามความถนัดเฉพาะด้าน เฉพาะ(Field of study)สาขาวิชาที่นิสิตเรียนซึ่งเป็นมิติการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับสังคม

1. การนำตนเอง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การนำตนเองหมายถึงมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตนเกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน(Inside out) เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้ ตระหนักรู้และชื่นชมความสามารถของตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง

2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด รู้สึกชอบชั่วดีของบุคคล อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ไม่โกง ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น

3. มีความเป็นพลเมือง

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีความเป็นพลเมือง หมายถึง การตระหนักรู้ในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกในควมรับผิดชอบต่อสังคม และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปลอดภัย อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก

4. มีการช่วยเหลือคนอื่น

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีการช่วยเหลือคนอื่น หมายถึง การแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้ เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

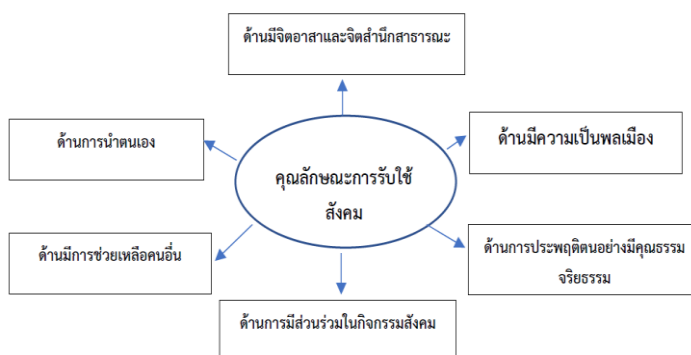
จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม หมายถึง การรับรู้ในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ การรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม การพิจารณาและการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม มีจิตใจสังคม

สนใจสังคม การนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม การปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่ สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคม

6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา สำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกายแรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงาม ให้เกิดกับ บริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น

พบว่าองค์ความรู้ใหม่คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประกอบด้วย 6 คุณลักษณะดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 คุณลักษณะการรับใช้สังคม โดยสุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ (เมษายน 2564)

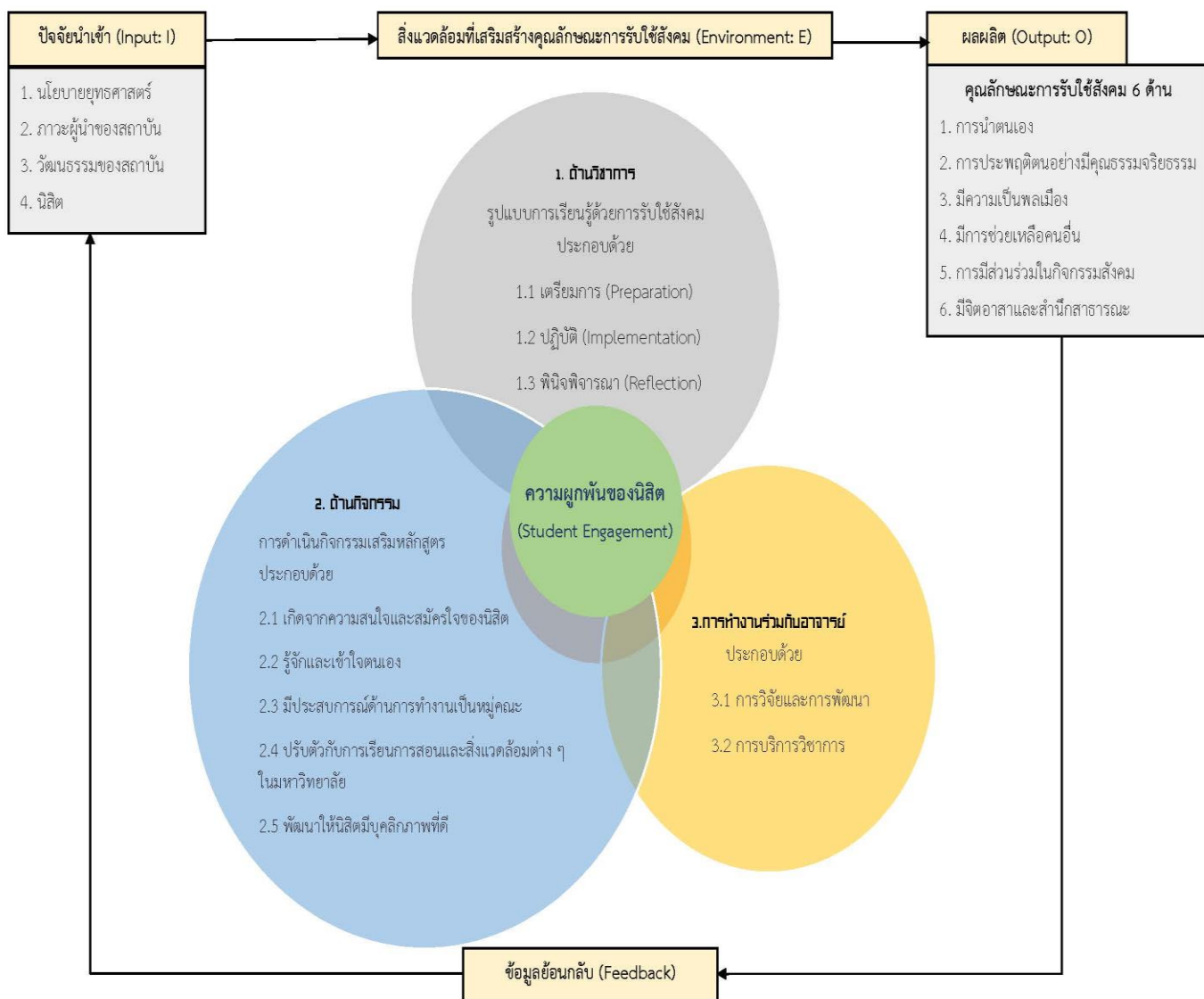
1.3 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 6 ด้าน คือ 1)ด้านการนำตนเอง 2)ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3)ด้านมีความเป็นพลเมือง 4)ด้านมีการช่วยเหลือคนอื่น 5)ด้านการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมสังคม 6)ด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ จำนวน 62 ข้อ แสดงว่านิสิตระดับ

ปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมโดยรวมในระดับมาก โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .976

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาการพัฒนากรอบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พิจารณาประเมินความคิดเห็น ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ความถี่ (frequency) พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Input: I) 1.1 นโยบายยุทธศาสตร์ จำนวน 3 ข้อ 1.2 ภาวะผู้นำของสถาบัน จำนวน 6 ข้อ 1.3 วัฒนธรรมของสถาบันจำนวน 4 ข้อ 1.4 นิสิตจำนวน 1 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) 2.1 ด้านวิชาการ จำนวน 5 ข้อ 2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม จำนวน 5 ข้อ 2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์ จำนวน 5 ข้อ องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) ระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่าในนิสิตแต่ละชั้นปี จำนวน 5 ข้อ องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต (Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม 4.1 การนำตนเอง จำนวน 4 ข้อ 4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 3 ข้อ 4.3 ความเป็นพลเมือง จำนวน 4 ข้อ 4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น จำนวน 4 ข้อ 4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม จำนวน 4 ข้อ 4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ จำนวน 3 ข้อ พบว่า ข้อมูลผ่านเกณฑ์ประเมินมีจำนวน 56 ข้อนำมาสรุปเป็นรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

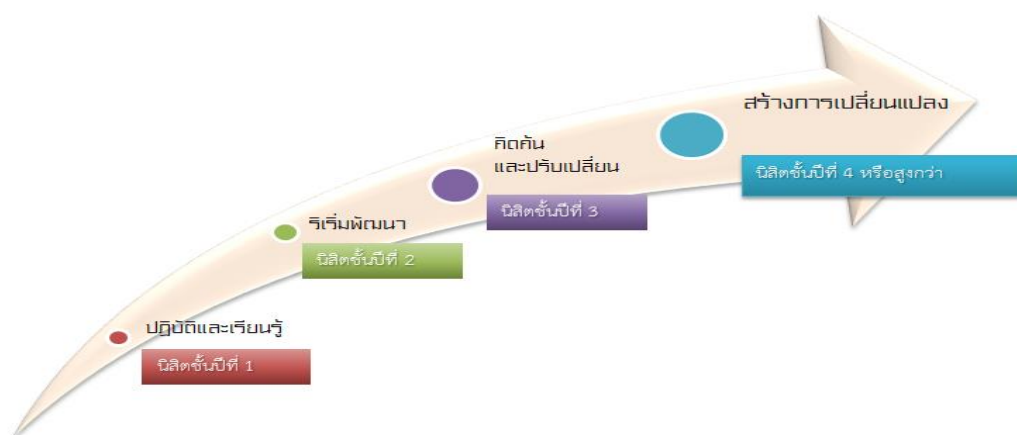
ดังสรุปว่ารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามองค์ประกอบปรากฏในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หากพิจารณาในด้านความผูกพันของนิสิตที่ปรากฏในรูปภาพที่ 10 วงกลมตรงกลาง กล่าวคือเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของข้อพิจารณาคือระดับของความผูกพันของนิสิตที่เกิดจากพัฒนาการตามช่วงวัยและชั้นปีที่นิสิตศึกษาอยู่ อันเกิดจากสิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (E) ผ่านการหล่อหลอม

หรือปลูกฝังจากสามวงกลมหลักคือ ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม และการทำงานร่วมกับอาจารย์ เพื่อให้ได้ผลผลิต(O)คือคุณลักษณะการรับใช้สังคม ภาพแสดงรายละเอียดของความผูกพันของ นิสิตภาพขยายจากวงกลมตรงกลาง ดังแสดงลำดับขั้นในภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

ระยะที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประเมินโดยประชาคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจากสามกลุ่มคือ กลุ่มผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร กลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัย และกลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรายองค์ประกอบและโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ 3.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการสังเคราะห์ การศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 6 คุณลักษณะ คือ 1) การนำตนเอง 2) การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3) ความเป็นพลเมือง 4) มีการช่วยเหลือคนอื่น 5) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 6) มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ ผลการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าคุณลักษณะการรับใช้สังคมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก หากเปรียบเทียบช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก คือ อันดับ 1 ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม อันดับ 2 ด้านมีการช่วยเหลือคนอื่น อันดับ 3 ด้านมีความเป็นพลเมือง อันดับ 4 ด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ อันดับ 5 ด้านการนำตนเอง และอันดับ 6 ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปราย ดังนี้

1) คุณลักษณะการนำตนเอง พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตนเกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน (Inside out) เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้ ตระหนักรู้และชื่นชมความสามารถของตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง ดังที่ สุนทรา ไต่บัว (2546) อธิบายว่า การนำตนเองเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ได้แก่ เป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและต้องการเรียนในสิ่งที่ตนเห็นแล้วว่ามีประโยชน์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มมนุษยนิยมที่เน้นเสรีภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์โดยเชื่อว่ามนุษย์มีธรรมชาติเป็นคนดี มีเสรีภาพ มีความเป็นปัจเจกชนและมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองได้อย่างไม่มีขีดจำกัด สอดคล้องกับ รุ่งอรุณ ไสยโสภณ (2549) และวิทยากร เชียงกุล (2549) อธิบาย

ว่า การนำตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาดูชีวิตจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่งและคนดีพร้อมทั้งมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิตเนื่องจากในปัจจุบันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้ที่มีลักษณะ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้ที่มีคุณภาพต้องมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับพสนัน นิมิตไชยนนท์ (2551) อ้างอิงมาจากโนลส์ (Knowles (1975), pp.14-17) ลักษณะการนำตนเองไม่ได้มีอยู่ในตัวผู้เรียนทุกคน โดยเฉพาะในสังคมไทยที่ระบบการถ่ายทอดทางสังคมเอื้อให้คนไทยคุ้นเคยกับการพึ่งพาผู้อื่น การถูกบอกให้ทำและให้เชื่อฟังครูอาจารย์ อย่างไรก็ตามทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ตามกระบวนการทางจิตวิทยาของมนุษย์เมื่อเติบโตขึ้นจะพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเองและชี้นำตนเองได้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเข้มข้นขึ้นเมื่ออยู่ในวัยผู้ใหญ่ ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นวิธีการเรียนการสอนหลักที่สำคัญในระดับอุดมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องแม้ว่าผู้เรียนจะจบการศึกษาไปแล้วก็ตามซึ่งเป็นการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด

2) การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตมีการประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด รับผิดชอบชีวิตของบุคคล อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งและควบคุมความประพฤติของบุคคลที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ไม่โกง ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความสะดวกร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552)ระดับปริญญาตรีด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สุจริตเสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของวิจิตร กุลถนิตย์ (ม.ป.ป.) ที่กล่าวไว้ว่า คุณธรรมจริยธรรมที่ควรปลูกฝังแก่นักศึกษา คือความกตัญญู และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ไชยสถานุเคราะห์

(2549)ที่ว่า คุณธรรมจริยธรรมที่ควรปลูกฝังแก่นักศึกษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่น อดทน พากเพียร ความมีสติ รอบคอบ ความมีศรัทธาและความจริงใจ การมีทักษะชีวิต ความเสียสละ การมีจิตของความเป็นผู้ให้ การมีจิตประชาธิปไตยและจิตสาธารณะ รู้รักสามัคคี การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ความเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก และการใช้ปรัชญาแบบพอเพียง ส่วน นางลักษณ วัชรชัยและคณะ (2551)ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม พบว่า ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมประกอบด้วย 3 ชุด 14 ตัวบ่งชี้ ชุดแรก คือ ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน ประกอบด้วย ความเป็นอิสระ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ความมีวินัย และความอดทน ชุดที่สองคือ ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมประโยชน์ปัจจุบัน ประกอบด้วย ฉันทะ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์ สุจริต และความมีสติสัมปชัญญะ และชุดที่สาม คือ ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมประโยชน์เบื้องหน้า ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความสามัคคี ความเป็นกัลยาณมิตรและความกตัญญูทวดเทที่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฤดี วรกิจโกศาทรและคณะ (2552)ได้ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยผลการวิจัย พบว่า คุณธรรมจริยธรรมที่ควรเร่งปลูกฝังให้กับประชาชนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน 10 ประการ ได้แก่ 1) ความมีวินัย 2) ความอดกลั้น 3) ความขยัน 4) ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง 5) ความรับผิดชอบ 6) ความมีสติ 7) ความพอเพียง 8) ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 9) ความกตัญญู ทวดเทที่ และ 10) ความเสียสละ สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ไชยสถานุเคราะห์ (2549) ที่ว่าควรกำหนดการพัฒนา นักศึกษาแบบองค์รวมและควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและอาจารย์อย่างจริงจัง โดยจัดให้เป็นระเบียบวาระสำคัญของทางมหาวิทยาลัย ส่วนพระมหาวิมลชัย วชิรเมธี(ว. วชิรเมธี) (ม.ป.ป.) และอภิญา มานะโรจน์ (2539)มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เยาวชนนั้น ครูผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ให้รางวัลและชมเชยนักศึกษาที่ทำความดี ส่วนงานวิจัยของสุวิมล ว่องวาณิชและนางลักษณ วัชรชัย (2543) พบว่า กระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม คือ กระบวนการพัฒนาจากบุคคลรอบข้าง โดยพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมมากกว่ากลุ่มครูและครูจะมีส่วนสำคัญมากกว่ากลุ่มเพื่อนตามลำดับ แต่งานวิจัยของ สุภาพนีย์ พลิชษฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวัฒนศรีชัย (2551)พบว่ารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย

3) ความเป็นพลเมือง พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตตระหนักรู้ในสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยก

ย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกรับในความรับผิดชอบต่อสังคม และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปลอดภัย อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุด เพื่อหาข้อยุติเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก สอดคล้องกับ วราภรณ์ สามโกเศศ (2554) อธิบายว่า ความเป็นพลเมืองเป็นคุณสมบัติสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตย ประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ ประชาชนในประเทศต้องมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง และสอดคล้องกับปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555) อธิบายว่า ความเป็นพลเมืองของระบอบประชาธิปไตยประกอบด้วย 6 ลักษณะ คือ 1) การรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ 2) เคารพสิทธิของผู้อื่น 3) เคารพความแตกต่าง 4) เคารพความเสมอภาค 5) เคารพกติกา 6) รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของศิวพร โพธิวิทย์ (2559) เรื่อง ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาในภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีความเห็นด้วยสูงสุดในด้านเคารพความเสมอภาค รองลงมาคือ ด้านความเคารพความแตกต่างและด้านรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญรัช วิภัติภูมิประเทศ (2556) เรื่อง ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวมที่ระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความเป็นพลเมืองด้านการเคารพกติกาสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชยและจรรยา พานิชย์ผลินไชย (2560) เรื่อง ความเป็นพลเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความเป็นพลเมืองอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงสิริ วชิรานนท์ (2556) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความเป็นพลเมืองดีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของคอกแกนและเดอริคอต (Cogan J.J. & Derricott, 1998) ที่กล่าวถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 คือสามารถมองปัญหา และหาวิธีแก้ปัญหาของสังคมโลก สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความรับผิดชอบ และทำตามบทบาทหน้าที่ของสังคม สามารถเข้าใจ ยอมรับและชื่นชมในวัฒนธรรมที่แตกต่าง

สามารถคิดวิเคราะห์ในลักษณะวิพากษ์ วิจักษ์และพิจารณา ไตร่ตรองอย่างเป็นระบบ เต็มใจ
แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เต็มใจเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและอุปนิสัยการบริโภคให้เอื้อต่อ
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถที่จะรับรู้และปกป้องสิทธิมนุษยชาติ และเต็มใจและสามารถเข้า
มามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

4) มีการช่วยเหลือคนอื่น พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมี
คุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตมีการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำ
เพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจ
ที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้อ
อาทร รู้จักเป็นผู้ให้ เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น
และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือ
สังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความ
เดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือ
ร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับบณฺฑม จิตรเอื้อและนรินทร์ สังข์รักษา (2560)
อธิบายว่า การช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมเป็นการเสียสละทรัพย์ กำลังกาย สติปัญญา และเสียสละ
เวลาของตนเองเพื่อช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรัฐชุตดา สุภาพพจน์
(2561) เรื่อง จิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ตีความในเรื่อง
จิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า การช่วยเหลือผู้อื่นและ
สังคมด้วยความเต็มใจ สม่ครใจที่จะทำกระทำโดยไม่หวังผลตอบแทน ช่วยเหลือผู้อื่นในสิ่งที่
ประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม ซึ่งจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับ อังสนา อัครพิศาล และคณะ (2556)
ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) และกรรณิกา มาโน (2554) ได้กล่าวว่าการอาสาในการช่วยเหลือ
ผู้อื่นและทำประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยที่ไม่หวังผลตอบแทนและเป็นการกระทำที่ไม่ใช้ภาระหน้าที่ที่
ต้องรับผิดชอบ การช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจคือนักศึกษามีความต้องการที่จะช่วยเหลือ
ผู้อื่น ช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ สม่ครใจ ในการทำและอาสาที่จะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
คือ การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นการช่วยแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น การอำนวยความสะดวกให้แก่
ผู้อื่น

5) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตรับรู้ในกิจกรรมของสังคม
และมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ
รู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม พิจารณาและการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการ

ผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม มีจิตใจสังคมสนใจสังคม นำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม ปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของเทรนดิส (Triandis, 1971)เกี่ยวกับทฤษฎีการมีส่วนร่วม (active participation theory) พบว่า ทางด้านจิตวิทยา สังคม ทศนคติหรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนได้ถ้ามีส่วนร่วมในสถานการณ์นั้นๆ สอดคล้องกับสำเนาวิ ขจรศิลป์ (2542)ที่ว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มีหลายรูปแบบที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การทำกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่างๆ การทำงานร่วมกับอาจารย์และการพักอาศัยในหอพักนักศึกษาในวิทยาเขตซึ่งจะช่วยให้ศึกษามีโอกาสมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนั้นแอสติน(Astin) ยังได้ค้นพบว่า การมีส่วนร่วมทุกอย่างดังที่ได้กล่าวมาแล้วได้ก่อให้เกิดการพัฒนาลักษณะด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะของกิจกรรมได้ 7 ประเภท ดังต่อไปนี้ 1) กิจกรรมส่วนกลาง 2) กิจกรรมวิชาการ 3) กิจกรรมกีฬา 4) กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม 5) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 6) กิจกรรมนันทนาการ 7) กิจกรรมการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของอติมาตริ เพิ่มพูน วันชัย สุขตามและจิรายุ ทรัพย์สิน (2563)เรื่องแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$)

6) มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา สำนึกถึงพลังของตนเองที่สามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับ บริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทวาทอง เขาวกีรติพงศ์และสมชัย วงษ์นายะ (2560)เรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาทางสังคม ด้านความเอื้ออาทรและความสามัคคี ด้านความเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น และด้านการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาวรรณ สมุท

เผ่าจินดา (2556) เรื่องการศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีระดับจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา กาญจนวิสุทธิ (2564) เรื่องแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุดตามลำดับ คือ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม รองลงมาด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามลำดับ ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมชาย ศรีสุนทรโวหาร (2556) เรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่าพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี ด้านจิตสาธารณะต่อสังคมอยู่ในระดับสูง ผลการศึกษสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวรรณ ชันดีและพรพิมล ประวัติรุ่งเรือง (2558) เกี่ยวกับ จิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษพบว่าระดับจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนงลักษณ์ เขียนงามและสมพร เมธีวัฒนกุล (2553) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยผลการศึกษาพบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีความรับผิดชอบต่อตนเองอยู่ในระดับดี

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน พบว่า รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักคือ 1) ปัจจัยนำเข้าการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Input: I) 2) สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) และ 3) ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) และผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาแนวคิดเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I) จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่ารูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่า 1. นโยบายยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)การพัฒนาแนวคิดที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม กำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้ มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิดกระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องมิติพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)และกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาแนวคิดแบบองค์รวม (Holistic Approach)สู่การเป็นพลเมืองโลก(Global Citizenship) ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2562)กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563-2570 เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ที่สอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และนโยบายของรัฐบาล การพัฒนาที่การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจะมีบทบาทสำคัญเพื่อสนับสนุนให้โจทย์ท้าทายสำคัญของประเทศบรรลุเป้าหมายในการปรับบทบาทมหาวิทยาลัย มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเป็นพันธมิตรสำคัญสำหรับการสร้างคน สร้างองค์ความรู้ และการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของประเทศผ่านการปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจกลุ่มมหาวิทยาลัย เปลี่ยนหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งจัดระบบและการบริหารจัดการ สอดคล้องกับวิไลลักษณ์ ตั้งศิริงชัยและนิตยา ปิลาธนนันท์ (2561)ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางการศึกษาที่สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเมจิ พบว่า มหาวิทยาลัยต่างประเทศ มหาวิทยาลัยเมจิและมหาวิทยาลัยของไทยกำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางการศึกษานบนพื้นฐานอัตลักษณ์ของตนเองภายใต้ปรัชญา วิสัยทัศน์ และเป้าหมายทางการศึกษารวมไปถึงแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย โดยอาจจะมีการ

พิจารณานโยบายของภาครัฐร่วมด้วย มหาวิทยาลัยควรมีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันและอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง มีหน่วยงานขับเคลื่อนและให้โอกาสบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ภาครัฐและภาคเอกชนควรมีให้การสนับสนุนที่เหมาะสมและต่อเนื่อง 2. ภาวะผู้นำของสถาบัน ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดี ทีมผู้บริหาร ผู้บริหารระดับคณะและส่วนงานให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่นิสิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในมหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วนร่วม มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนานิสิตสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนดมิติของความสำเร็จของนิสิตไว้อย่างชัดเจน มีกระบวนการทำงานให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อกระบวนการสร้างเรียนรู้มุ่งสู่ความสำเร็จของนิสิต มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อความสำเร็จของนิสิต มีการสนับสนุนพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (Social Engagement) ของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไป จนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุดให้เกิดการพัฒนา นิสิตแบบองค์รวม (Holistic Approach) มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรทางกายภาพ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม สอดคล้องกับมานิต บุญประเสริฐและคณะ (2550) วิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำในระดับอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำระดับสถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินการตามแผนโดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ ความโดดเด่นของแต่ละแห่งมีความร่วมมือในกลุ่มสถาบันแต่ละกลุ่ม การดำเนินงานในกลุ่มสถาบันฯ ยังอยู่ในระดับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันมากกว่าการดำเนินงานเชิงรุก ที่จะมีผลต่อการขึ้นนำนโยบายการอุดมศึกษาระดับชาติ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรบุคคลระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่น มีการส่งเสริมการวิจัย การสร้างงานวิจัย และสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ ความเป็นผู้นำของสถาบันอุดมศึกษาที่เข้มแข็งมีความก้าวหน้าทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารและการมีคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งด้านการสอนและการวิจัย 3. วัฒนธรรมของสถาบัน มหาวิทยาลัยกำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทัศนคติและการพูดคุยของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการโดย

ผสมผสานกับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยคือความเป็นสุภาพชนและอ่อนน้อม มีจิตสาธารณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รักการเรียนรู้คู่คุณธรรมมุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิตที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม มีการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่ การพัฒนานิสิตแบบองค์รวมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมการพัฒนานิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน มีการจัดรูปแบบเรียนการสอนแบบ Active Learning ในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่วมหาวิทยาลัยจนกลายเป็นวิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับFrederickson N (1966) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์องค์การพบว่า บรรยากาศมุ่งงานซึ่งมีการติดต่อสื่อสารแบบเปิด มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจมักนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีผลเพิ่มขึ้นของบุคลากร ดังนั้นการสร้างบรรยากาศซึ่งเน้นความสำคัญของการบรรลุเป้าหมาย ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิผลขององค์การได้

2) สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่ารูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่า มีสิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) เน้นการเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยบทบาทผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators) ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของแอสติน(Astin)(1971, p,23)อธิบายว่า คุณลักษณะต่างๆของสถาบันหรือมหาวิทยาลัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนานิสิตและได้ให้ความหมายของสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อมของสถาบันไว้ว่าเป็นพฤติกรรมเหตุการณ์หรือ

คุณลักษณะใดๆของสถาบันที่สังเกตเห็นได้และที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้าน
 ประสาทสัมผัสของทุกคนในสถาบันโดยเฉพาะนิสิตสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งที่เกิดขึ้นต่างๆเหล่านี้
 สามารถจะยืนยันและตรวจสอบได้จากการสังเกตอิสระ ซึ่งได้แบ่งสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม
 ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและด้านอาคารและสถานที่
 อันเป็นสิ่งเร้าให้นิสิตทำกิจกรรมหรือแสดงลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆออกมา สอดคล้องกับ
 ญาณัญญา ศิริภักดิ์ธาดา (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม(Active Learning)
 ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม(Active Learning)ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผล
 ให้เกิดประสิทธิภาพความสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม(Active Learning)พัฒนาการ
 ด้านความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่
 ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถทำ
 ข้อสอบได้คะแนนสูงกว่าเดิม 2.1 ด้านวิชาการ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีการ
 พัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวม ผ่านการบูรณา
 การทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดย
 การออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริม
 หลักสูตร (Extra-Curriculum) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับ
 เป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิตและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยมีขั้นเตรียมการ
 (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนสนใจแล้วนำเสนอแนวคิด
 เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าจะทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อ
 พิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น ขั้นปฏิบัติ (Implementation)
 นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม
 สู่อณูการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นเรื่องที่เขาไม่เคยพบ
 เห็นมาก่อน และ ขั้นพินิจพิจารณา (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปทบทวนจาก
 ประสบการณ์จริงที่ได้ออกมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบายเหตุการณ์อันเกิดจาก
 กิจกรรมในขั้นที่สองและเกิดจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ชีรวัดณ์ นิเจนตร (2561) ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม: ทางเลือกหนึ่งในการรับใช้
 สังคมของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมเพื่อให้
 เป็นทางเลือกหนึ่งในการปฏิบัติพันธกิจมหาวิทยาลัยเพื่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษาวิธีการ

จัดการเรียนการสอนแบบนี้ใช้ความรู้และทักษะทางวิชาการในการวิเคราะห์หาความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการฝึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและนำไปสู่การพัฒนาชุมชนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมมีหลายวิธี ตั้งแต่กิจกรรมอาสาสมัคร การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การออกปฏิบัติงานภาคสนาม สหกิจศึกษา การจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน และการบริการสังคมในรูปแบบอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน หลักการของการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษากลุ่มปฏิรูปนิยมและทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงหรือการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบนี้ไปใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการรับใช้สังคม โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสถาบันและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและแสวงหาคู่ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนร่วมกันในระยะยาว มีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนและผลที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมหลายเรื่องในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่จะศึกษากับรายวิชาที่ผู้วิจัยรับผิดชอบในการสอน โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะทดสอบผลของการจัดการเรียนรู้แบบนี้ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ/หรือคุณลักษณะต่างๆของผู้เรียน ซึ่งในส่วนใหญ่ก็เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย มนูญเสวต (2543b) พบว่า การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมส่งผลให้นักศึกษามีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล การเห็นคุณค่าในตัวเอง ภาวะผู้นำ และการแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ เสดะจันทร์ (2550b) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาที่มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคมและดีขึ้นมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับวิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (ในรายวิชา 404401 บูรณาการหลักสูตรและการสอนวิชาเฉพาะ): กรณีศึกษาศาสาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่เรียนด้วยการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม พบว่าผลการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนด้วยการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสูงกว่าเกณฑ์ 80% ที่กำหนดไว้ และผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านความรู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การออกแบบการสอน การเขียนแผนการสอน การเตรียมความพร้อมของ

ผู้สอน การดำเนินการสอน ผู้เรียน และการควบคุมชั้นเรียน 2) ด้านทักษะ มีทักษะในการวางแผนการสอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรม การเล่านิทาน การควบคุมชั้นเรียน การผลิตและใช้สื่อ การทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การประเมินตนเองและการคิด 3) ด้านเจตคติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีววิทยา การสอน การบริการสังคมและการสอนด้วยเทคนิคการบริการสังคม การเรียนการสอนด้วยการรับใช้สังคมหรือบริการสังคมในสถานศึกษาของไทยส่วนใหญ่จะดำเนินการกัน 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ (P-Preparation) 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ (A-Action) 3) ขั้นการสะท้อนคิด (R-Reflection) ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ PARC ดังกล่าวมาแล้ว เพียงแต่ไม่พบขั้นตอนที่ 4 คือการแสดงความชื่นชมยินดีกับผลงานและนำเสนองานต่อสาธารณะ (C-Celebration) อาจเป็นเพราะผลงานยังไม่เด่นชัดจึงยังไม่มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานหรือประกวดโครงการบริการแก่สังคมแต่อย่างใด สอดคล้องกับงานวิจัยของประสาธต์ เนื่องเฉลิม (2558) ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการบริการสังคมสำหรับนิสิตครุวิทยาาสตร์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการบริการสังคมสำหรับนิสิตครุวิทยาาสตร์ และศึกษาผลของการเรียนรู้โดยการบริการสังคมของนิสิตสาขาวิชาวิทยาาสตร์ทั่วไป ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2556 จำนวน 45 คน พบว่า นิสิตครุวิทยาาสตร์มีการจัดกิจกรรมผ่านโครงการบริการสังคมในรูปแบบที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนิสิตกับชุมชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ (P-Preparation) ซึ่งผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการศึกษาสภาพและความต้องการของชุมชน ผู้สอนทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ร่วมกันอภิปรายหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมตามพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของผู้เรียน ขั้นที่ 2 ปฏิบัติ (A-Action) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนร่วมกันจัดโครงการบริการสังคมตามแผนการที่ได้วางไว้ร่วมกันในขั้นที่ 1 ซึ่งการปฏิบัติจะต้องนำทฤษฎีและทักษะที่ผู้เรียนได้ศึกษามาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ชุมชนต้องเข้าใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่างที่ผู้เรียนจัดโครงการบริการสังคม ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ผู้เรียนจะต้องดำเนินการตามที่วางแผนร่วมกับชุมชน ขั้นที่ 3 สะท้อนคิด (R-Reflection) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนนำผลการปฏิบัติ การบริการสังคมมาสรุปลงสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน และผู้เรียนจะต้องสะท้อนผลการปฏิบัติผ่านร่องรอยที่เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นลงมือปฏิบัติ (Action) นิสิตครูได้รับการเติมเต็มความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับชุมชน สังคม และบ่มเพาะคุณลักษณะของความเป็นครูผ่านหลักสูตรแฝงที่เน้นการปฏิบัติ มีการอภิปรายความรู้ ประยุกต์ความรู้ และนำความรู้ไปใช้ด้วยกระบวนการกลุ่ม งานวิจัยบางเรื่องที่เพิ่ม

ขั้นตอนที่4เข้าไป ก็เป็นเพียงขั้นตอนการสรุปผล(ที่แยกออกจากขั้นสะท้อนคิด)ซึ่งพบจากงานวิจัยของณัฐนันท์ วิริยะวิทย์ (2557)เรื่องการใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม ซึ่งมี 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียมการ หาความต้องการของชุมชนนำปัญหามาวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ไขแล้ววางแผนกิจกรรม 2) ขั้นดำเนินการนำกิจกรรมไปปฏิบัติร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ 3) ขั้นวิเคราะห์และแปลผลนำประสบการณ์ที่ได้รับมาวิเคราะห์ผ่านการอภิปรายและแบ่งปันประสบการณ์และ4)ขั้นสรุปผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ จากการทดลองการนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ในการเรียนการสอนนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครในรายวิชาการสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและรายวิชาหลักการสื่อสารการตลาด พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ70และจากการอภิปรายกลุ่มพบว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีและมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีการพัฒนาตนเอง ด้านความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเสียสละ กล้าแสดงออก การช่วยเหลือกันในทีม การทำงานเป็นระบบแบบแผน รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่เรียน สรุปได้ว่าเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้ในชุมชน โดยเน้นที่การวิเคราะห์การสร้างความเข้าใจที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคม 2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม มีการดำเนินกิจกรรมต้องเกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต จัดรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น มีการพัฒนารูปแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหัดการทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีการจัดรูปแบบกิจกรรมให้นิสิตได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนและพัฒนาารูปแบบกิจกรรมให้นิสิตมีบุคลิกภาพที่ดี ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งสร้างความประพฤติที่ดีตลอดจนประพฤติดนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคมและเพื่อการเป็นพลเมืองโลกที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิมাত্র เพิ่มพูน วันชัย สุขตามและจิรายุ ทรัพย์สิน (2563)ศึกษาเรื่องแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่าระดับการมีส่วนร่วม

ร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์พบว่า มีระบบ บัณฑิตการเข้าร่วมกิจกรรม ตามปฏิทินกิจกรรมนักศึกษาโดยต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ตลอดปีการศึกษา นักศึกษาเลือกลงทะเบียนกิจกรรมที่ตนเองต้องการและสนใจ จัดกิจกรรมไม่ ซ้ำซ้อนกับเวลาที่มีการเรียนการสอน มีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายรูปแบบ มีเทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยและยั่งยืน มีหน่วยงานและบุคลากรทำหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา และให้ความรู้เรื่องสุขภาพ มีบริการตรวจสุขภาพกับคณาจารย์และนักศึกษาเป็น ประจำทุกปี มีอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย เพียงพอต่อความต้องการของ นักศึกษา มีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการที่หลากหลายรูปแบบ มีสภาพภูมิสถาปัตยกรรมและ สิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยที่พร้อม น้อมนำศาสตร์พระราชา ที่เน้นการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาผสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อจัดกิจกรรม นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ความสมัครใจ มีอิสระในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีทักษะผู้นำและผู้ ตามที่ดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความเป็นประชาธิปไตย มีทักษะ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ทำงานเป็นทีม สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและให้ความสำคัญกับความเสมอภาค เป็น ศูนย์กลางการอนุรักษ์ ส่งเสริม วิจัย และประยุกต์ใช้ศิลปวัฒนธรรม ได้ร่วมคิด ร่วมออกแบบ และ ร่วมนำเสนอศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม และเป็นผู้สืบสาน สานต่อศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมไว้ รัก ห่วงแหน และภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่สร้างสรรค์ งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุรวัฒน์ ผนังรัมย์ (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของ ชมรมนักศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมนักศึกษาอยู่ใน ระดับมาก 2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์ ด้านการวิจัยและการพัฒนา อาจารย์และนิสิตมีการ ทำงานร่วมกับสังคมโดยใช้ความต้องการของสังคมเป็นฐานและการทำงานร่วมกันมีการวิจัยที่ใช้ ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research) อาจารย์และนิสิตทำการศึกษาหรือสร้างงานวิจัย แบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านเป็นการเรียนรู้ร่วมกันทั้ง ด้านองค์ความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชน มีการทำงานวิจัยแบบผลิตผลงานร่วมกัน ทำให้ เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับSujarittanarak (2017)อธิบายว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทหลักในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการเปิดเวทีการเรียนรู้ให้สมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสร่วมคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานการณ์จริงของชุมชน รวมทั้งประเด็นองค์ความรู้ต่างๆที่มีความสนใจร่วมกัน การบริการวิชาการ อาจารย์และนิสิตสร้างสรรคงานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะพันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน การทำงานบริการวิชาการของอาจารย์และนิสิตเกิดมาจากฐานของความต้องการในการพัฒนาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนหรือสังคม อาจารย์และนิสิตสร้างพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาชุมชนผ่านงานบริการวิชาการที่มีการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ พันธบุตรและพฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ (2557) อธิบายไว้ว่าการบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาหน่วยงานในสังกัด บุคลากรในหน่วยงานทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน และที่ขาดมิได้คือ นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสลงไปทำงานในพื้นที่ เป็นการใช้ศักยภาพหลายๆส่วนร่วมกัน โดยมีการนำความรู้ทางวิชาการที่ได้จากการสำรวจความต้องการของชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา ด้วยกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านทักษะการพูดการเขียน การนำเสนอ และทักษะการใช้เทคโนโลยี ซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรและนิสิตนักศึกษาในองค์กร เป็นการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนร่วมกับการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงและการบูรณาการกับงานวิจัยอีกทั้งส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความเข้าใจและสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3) ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่ารูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร พนักงานมหาวิทยาลัย และนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ ดังนั้น กิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใดชุมชนหนึ่งในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้นก่อนให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต

สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร รุ่งเรืองศรี (2563) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจและความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่าความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพาในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านจะรักษาและสร้างชื่อเสียงให้กับวิทยาลัย รองลงมาคือ ท่านภูมิใจที่เป็นนิสิตของวิทยาลัย และท่านจะแนะนำคนอื่นให้สมัครเรียนที่วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิกา อนันต์ชัยพัทธนา (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นที่ 1, 2 และ 3 จำนวน 371 คน มีความผูกพันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของดลวี วัฒนธรรม (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่าปัจจัยด้านความผูกพันที่นักศึกษามีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ในภาพรวมพบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีความผูกพันต่อมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา ส่งสวัสดิ์ (2556) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยพบว่า ระดับความผูกพันด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่รองลงมาคือความผูกพันต่อคณะ ความผูกพันต่ออาจารย์ ต่อรุ่นน้อง ต่อรุ่นพี่ และต่อเพื่อนตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการศึกษาระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทำให้ทราบระดับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด 6 คุณลักษณะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

1.คุณลักษณะการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่1 ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมเช่น ความซื่อสัตย์ไม่โกง ความมีวินัย การมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น

2.คุณลักษณะมีการช่วยเหลือคนอื่น เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่2 ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมนิสิตให้แสดงออกผ่าน

คำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ที่มีน้ำใจ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน

3.คุณลักษณะมีความเป็นพลเมืองเป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่3
ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมนิสัยให้ตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปรารถนาดี

4.คุณลักษณะมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่4
ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมนิสัยให้ มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรัก และ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ

5.คุณลักษณะการนำตนเอง เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่5
ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมนิสัยปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตนที่เกิดจากแรงขับออกมาจากภายในตน(Inside out) เน้นการพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงและมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง

6.คุณลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม เป็นคุณลักษณะการรับใช้สังคมอยู่ในลำดับที่6
ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมนิสัยในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การนำรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปใช้

1. ผลจากการวิจัยตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 ระดับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งหมด 6 คุณลักษณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน คือด้านการนำตนเอง ด้านการประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านมีความเป็นพลเมืองด้าน มีการช่วยเหลือคนอื่น ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม และ ด้านมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ อยู่ในระดับมาก แม้ว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากแต่การพัฒนานิสิตเพื่อให้มีความสมบูรณ์สูงสุดตามศักยภาพบุคคลนั้นมหาวิทยาลัยจึงควร

พัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมให้อยู่ในระดับที่สูงมากและเพิ่มระดับคุณลักษณะสูงขึ้นโดยการนำไปประยุกต์ใช้ผ่านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. จากการพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า รูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Input: I) 2. สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E) 3. ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement) และ 4. คุณลักษณะการรับใช้สังคม (Output: O) ผู้วิจัยจึงเสนอว่าหากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะนำรูปแบบไปใช้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรนำรูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปใช้ทั้งระบบ ตั้งแต่ขั้นตอนปัจจุบันนำเข้าสู่สิ่งแวดล้อม ตลอดไปจนถึงขั้นตอนผลลัพธ์คุณลักษณะการรับใช้สังคม ไม่ควรแยกเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เนื่องจากรูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งระบบมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การดำเนินการพัฒนานิสิตนักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Approach) ดำเนินงานไปพร้อมกับการควบคุมตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการในระดับภาพรวมและระดับคณะวิชา

2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรนำรูปแบบไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละส่วนงาน สอดคล้องกับจุดเน้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนา นิสิตแบบองค์รวมมีเอกลักษณ์การรับใช้สังคมและสะท้อนตัวตนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ควรคำนึงถึงรูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยองค์ประกอบที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากเพื่อการนำไปใช้เสริมสร้างพัฒนา นิสิตแบบองค์รวม

ข้อเสนอแนะผลจากการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปปฏิบัติ

ผลจากการศึกษาระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนา นิสิต เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายนำไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ระดับมหาวิทยาลัย คือ ควรส่งเสริมยุทธศาสตร์นโยบาย แผนงานด้านการรับใช้สังคมเชื่อมโยงกับการพัฒนานิสิตให้เกิดการเรียนรู้แบบการรับใช้สังคมให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการประพฤตินออย่างมีคุณธรรมจริยธรรม มีการช่วยเหลือคนอื่น มีความเป็นพลเมืองมีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ การนำตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม โดยมีส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยกำกับดูแลและให้การสนับสนุนนิสิตครบรอบด้านทั้งด้านงบประมาณ แผนพัฒนานิสิตและกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ระดับคณะ/วิทยาลัย/สำนัก/สถาบัน คือ พัฒนานิสิตให้เกิดการเรียนรู้แบบการรับใช้สังคมให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมด้านการประพฤตินออย่างมีคุณธรรมจริยธรรม มีการช่วยเหลือคนอื่น มีความเป็นพลเมือง มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ การนำตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม โดยมีคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากรคอยช่วยเหลือดูแล สนับสนุนและทำงานร่วมกันกับนิสิตเพื่อพัฒนานิสิตให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมตัวแปรอื่นๆ เพื่อให้ได้ตัวแปรคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่เหมาะสมกับบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนานิสิตรูปแบบอื่นๆที่เหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนานิสิตตามคุณลักษณะเสริมที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามช่วงและระยะเวลาที่เหมาะสม

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนานิสิตที่มุ่งเน้นคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้ เพื่อสังคม

รูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับผิดชอบต่อสังคม
สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายสุวิทย์ วัฒนา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ.ดร. จตุพล ชงศ์

ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ โปณะทอง

Learning
University
for Society

คำนำ

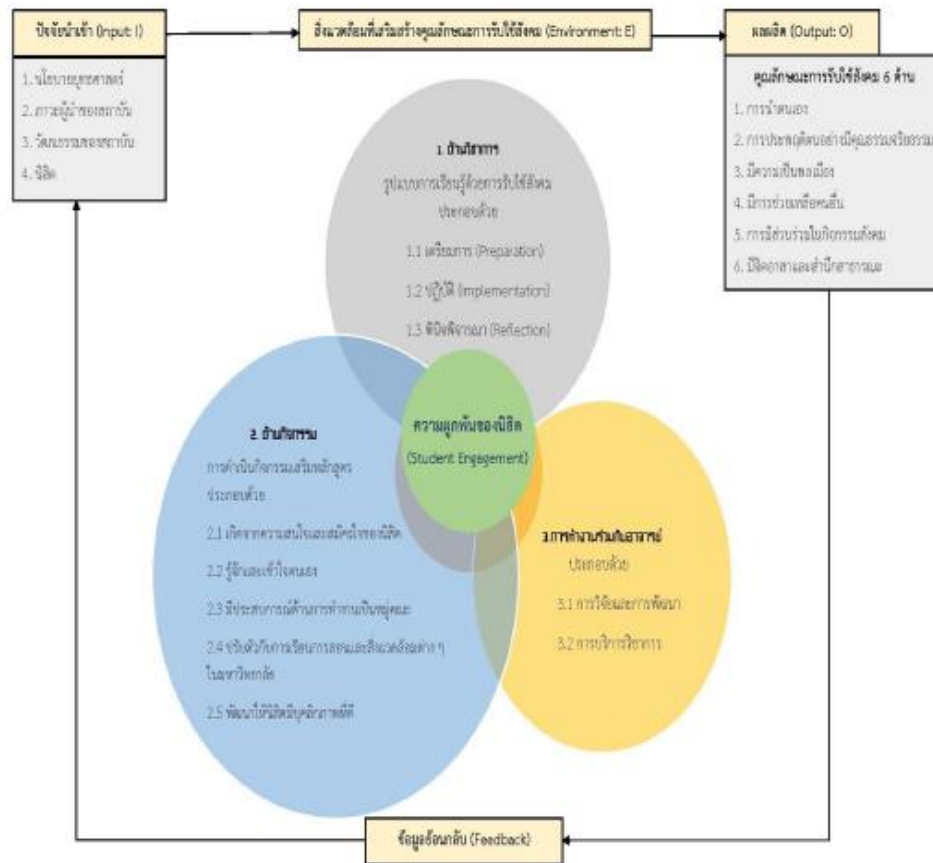
มหาวิทยาลัยเพื่อสังคมหรือ University Engagement เป็นพันธกิจหลักประการหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยทั่วโลกให้ความสำคัญและมีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดระบบการขับเคลื่อนพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Engagement) ในประเทศไทยเพื่อให้เกิดจากการรวมตัวกันของมหาวิทยาลัยที่มีเป้าหมายร่วมกันในการผลักดันให้เกิดระบบการบริหารจัดการพันธกิจมหาวิทยาลัยที่เข้มแข็ง และเกิดการบูรณาการพันธกิจมหาวิทยาลัยในการทำงานเพื่อสังคม พัฒนาคนในมหาวิทยาลัยให้มีคุณธรรม มีจิตอาสา และรับใช้สังคมบนหลักการทำงาน 4 เรื่อง คือ 1) ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) 2) การเกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3) การเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและนำไปสู่ผลงานวิชาการ 4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้

นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา นับเป็นกลุ่มพลังทรัพยากรมนุษย์อันทรงคุณค่ายิ่งของสังคมและประเทศชาติ การพัฒนานิสิตนักศึกษาไปสู่เป้าหมายให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุชนั้นย่อมเป็นหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมของสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนานิสิตนักศึกษาจึงมิใช่เป็นเพียงการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์ให้มีความรู้ และทักษะในสาขาอาชีพเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาคุณลักษณะคุณธรรม จริยธรรม การรับใช้สังคมเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรมด้วยคุณลักษณะพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ว่า “จงอย่าผลิตบัณฑิตให้เป็นเพียงคนเก่ง” เพราะเก่งอย่างเดียวเป็นเพียงพลังแห่งความคิดและสร้างสรรค์ แต่จะต้องผลิตให้เป็น “คนดี” ด้วย เพราะความดีจะช่วยเตือนสติคำจูน เป็นทางเลือที่จะทำให้อุทิศตนเพื่อสังคมและสร้างสรรค์ เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร

การพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อความเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน ไม่สามารถกระทำได้เลยเฉพาะในห้องเรียน หรือด้วยการให้ความรู้ทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว กระบวนการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน การเรียนรู้อันเกิดจากการได้ปฏิบัติจริงตามความคิด ความเชื่อ ความสนใจของตนเอง จะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรง และเป็นเส้นทางที่นำไปสู่พัฒนาการทางสติปัญญา การสร้างโอกาสการเรียนรู้นอกชั้นเรียน จึงเป็นบทบาทสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา จริงๆแล้ว มนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีซ่อนอยู่ในหัวใจ ถ้าเราคิดว่าพื้นฐานของมนุษย์ คือ ความเลวร้าย เราจะรู้สึกท้อและมองไม่เห็นความหวัง แต่ถ้าคิดว่ามนุษย์มีธรรมชาติพื้นฐานเป็นความดี เราจะมีความหวัง และมองเป็นความหวัง ถ้ามนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดี ถ้ามีการรดน้ำพรวนดินใส่ปุ๋ยให้ถูกต้อง เมล็ดพันธุ์นี้ก็จะงอกและเติบโตแผ่ไพศาลได้ วิธีการที่จะส่งเสริมศีลธรรม คือ การกระตุ้นธรรมชาติเดิมแท้ อันเป็นธรรมชาติแห่งความดีให้โตขึ้น “ศูนย์คุณธรรม” ในสมองของมนุษย์ต้องโตอย่างได้คู่กับ “ศูนย์ความเก่ง” (ประเวศ วะสี)

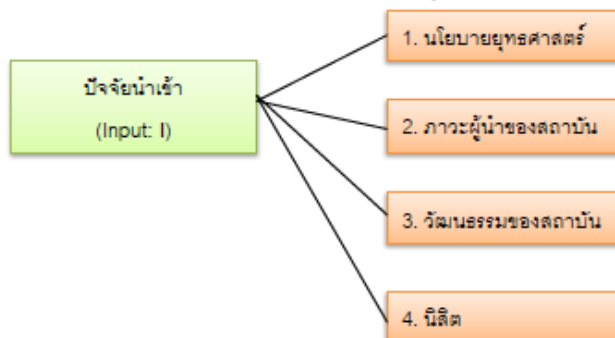
รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผลจากการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนานิสิตระดับมหาวิทยาลัยให้เอื้อต่อการเสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะการรับใช้สังคมอันเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิต สังคม และประเทศชาติ การเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการศึกษาและเป้าหมายหนึ่งทางการศึกษาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาให้บัณฑิตที่ผลิตออกมาสู่สังคมเป็นผู้มีคุณลักษณะการรับใช้สังคม อันเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในสภาวะสังคมปัจจุบัน

สุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ

แผนภาพ รูปแบบการพัฒนาทัศนคติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)

แผนภาพ แสดงปัจจัยนำเข้าการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

1. นโยบายยุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาบัณฑิตเพื่อรับใช้สังคม กำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้ การปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Approach)

2. ภาวะผู้นำของสถาบัน

ผู้นำสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและทีมผู้บริหาร ให้ความสำคัญสื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่บัณฑิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในสถาบันอุดมศึกษาตระหนักและมีส่วนร่วม ซึ่งอาจอาศัยการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาบัณฑิตสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนด "ความสำเร็จของบัณฑิต" ให้อย่างชัดเจนจะต้องให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของบัณฑิต ในการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของบัณฑิต จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบัณฑิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด สภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้เกิดการรวมพลังที่เข้มแข็งในการสนับสนุน ส่งเสริม และมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม

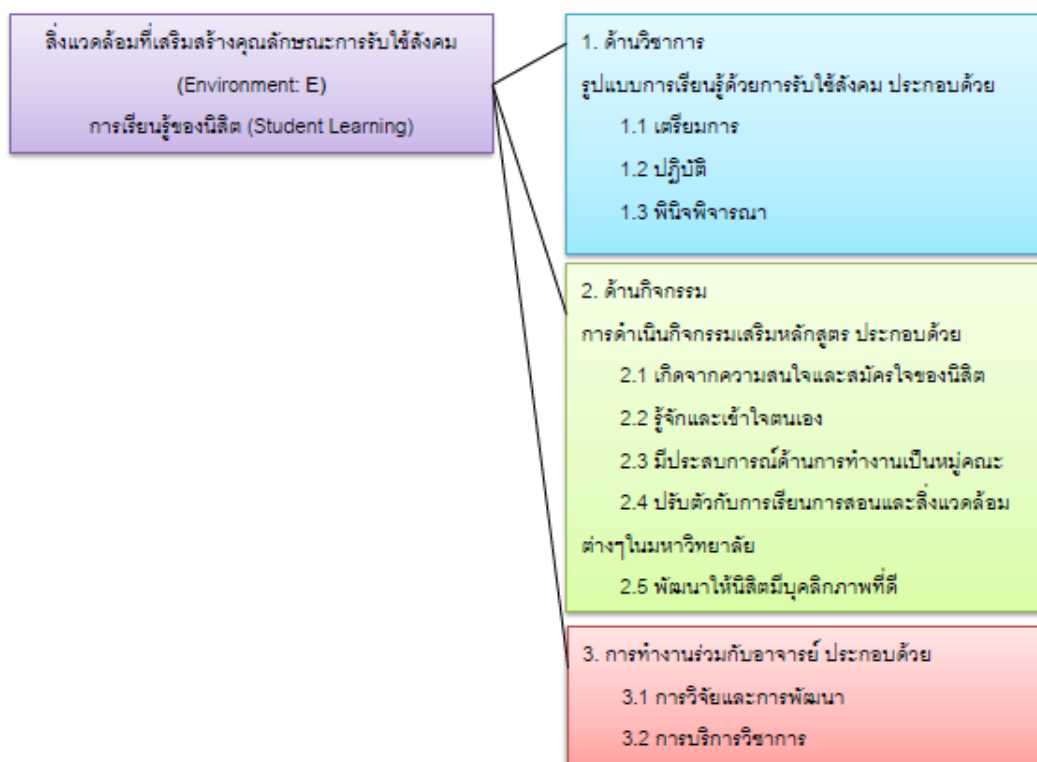
3. วัฒนธรรมของสถาบัน

วัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทศนคติและการพูดคุยของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิตภายใต้วัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความสำเร็จของนิสิตจะทำให้มีการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตในงานพัฒนาความสำเร็จของนิสิตบุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนานิสิตตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีหน่วยงานรองรับมีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมความสำเร็จของนิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงานโครงการ กิจกรรม และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรคีวิถีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่วสถาบันจนกลายเป็น วิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย

4. นิสิต

นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เข้ามาศึกษาตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)

แผนภาพ แสดงสิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 2 สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) สิ่งแวดล้อมที่เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) การเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ (Bonwell & Eison, 1991) ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyer & Jones, 1993) โดยบทบาทผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators) (Felder & Brent, 1996)

1. ด้านวิชาการ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม คือ การพัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวมผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิตและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ประกอบด้วย

1.1 เตรียมการ (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนสนใจแล้วนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าจะทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น

1.2 ปฏิบัติ (Implementation) นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม สู่สถานการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นเรื่องที่เขาไม่เคยพบเห็นมาก่อน

1.3 พินิจพิจารณา (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปทบทวนจากประสบการณ์จริงที่ได้รู้เห็นมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบายเหตุการณ์อันเกิดจากกิจกรรมในขั้นที่สองและเกิดจิตสำนึกทางจริยธรรมได้

2. ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

2.1 เกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต

2.2 รู้จักและเข้าใจตนเอง

กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น

2.3 มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหัดการทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2.4 ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย

กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรช่วยให้นิสิตปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นอาจเป็นหนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย

2.5 พัฒนาให้นิสิตมีบุคลิกภาพที่ดี

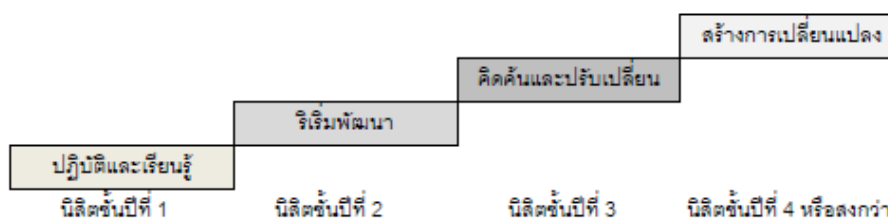
กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพฤติที่ดีงาม ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

3. การทำงานร่วมกับอาจารย์ ประกอบด้วย

3.1 การวิจัยและการพัฒนา โดยการวิจัยที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research) และการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนและสังคม ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ร่วมกันทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชนสังคม และหากมีการทำงานวิจัยแบบผลิตผลงานร่วมกัน ยิ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างเป็นรูปธรรม ผลงานวิจัยสามารถเพิ่มกำลังการผลิตในสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตได้เช่นกัน โดยไม่ได้ดำเนินการจากศาสตร์วิชาใดเพียงศาสตร์เดียวเท่านั้น แต่ต้องทำงานร่วมกันจนกลายเป็นสหศาสตร์ คือมีการนำความรู้จากหลายๆ ด้านมาแก้ปัญหาโจทย์วิจัย จึงเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือระหว่างมหาวิทยาลัยในกรณีการแก้ปัญหาที่มีลักษณะซับซ้อน จึงถือว่ามีประโยชน์และตอบโจทย์หรือเป้าหมายของชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสร้างสรรค์งานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะพันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน แตกต่างจากงานบริการวิชาการทั่วๆ ไป คือ ความต้องการในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม เกิดพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน ในขณะที่การบริการวิชาการมักจะไม่วางใจถึงการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย

องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

แผนภาพ แสดงความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 3

ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ เป็นต้น ดังนั้น

กิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้น นอกจากนี้ยังอาจอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสร้างสรรค์วิธีการหรือเครื่องมือใหม่ๆ หรือนวัตกรรมสร้างความผูกพันที่แน่นแฟ้นก่อให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต

การพัฒนานิสิตด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับขั้นตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลักพัฒนาการระดับขั้นปีเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

ขั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องมีความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับ ใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท

ขั้นริเริ่ม พัฒนา(Originate and Improve) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ต้องมีความสามารถหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิดที่ขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ขั้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 ต้องมีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้

ขั้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) หมายถึงมีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า ต้องมีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้ นำ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม

กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่สถาบันจัดขึ้นหรือส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนานักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามความชอบ ความถนัด ความสนใจ โดยไม่มีคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้อง

ลักษณะสำคัญของการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิตนักศึกษา
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาส

พัฒนาศักยภาพแห่งตนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงาน เป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีกตัญญูการทำงานอย่างเป็นระบบ มีกตัญญูและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรช่วยให้นักศึกษาปรับตัวกับการเรียนการสอน และสิ่งแวดล้อมต่างๆในสถาบัน นอกจากนั้นอาจเป็นหนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพฤติที่ดีงาม มีความเป็นไทย และภาคภูมิใจในความมีเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมในศิลปวัฒนธรรมระเบียบประเพณีดนตรี และนาฏศิลป์ไทย ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

หลักการในการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. หลักความหลากหลาย

- อยู่บนหลักความเชื่อที่ว่ามนุษย์มีความแตกต่างกัน
- นักศึกษาในปัจจุบันมีพื้นฐานชีวิตที่หลากหลาย มีวิถีชีวิตที่ซับซ้อนแตกต่างกัน
- มีความเชื่อ แนวความคิด ความสนใจ ความต้องการที่แตกต่างกัน

รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงใช้เพียงรูปแบบเดียวกับนักศึกษาในสถาบันไม่ได้ จำเป็นต้องใช้รูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองกับความต้องการและลักษณะนักศึกษาที่หลากหลาย

2. หลักนิสิตนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง (Student Center)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จำเป็นต้องใช้แนวคิด “ผู้เรียนเป็นเป้าหมาย” หรือ “ให้ผู้เรียนเป็นตัวตั้ง” เป็นฐานคิดในการพัฒนา ฐานการคิดที่จำเป็นต้องนำมาประกอบการพิจารณา คือ

- ลักษณะนักศึกษาในภาพรวม
- ความสนใจของนักศึกษา
- ภูมิหลังของนักศึกษา
- สภาพปัจจุบันของนักศึกษา
- การเตรียมอนาคตเพื่อนักศึกษา พิจารณาว่า อะไร คือ ประโยชน์สูงสุดที่นักศึกษาจะได้รับ โดยตรงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงต้องใช้ฐานข้อมูลนักศึกษา (Student database) ในสถาบันเป็นฐานในการกำหนดแนวทาง ไม่ใช่ฐานสามัญสำนึก (Common Sense) เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นไปเพื่อประโยชน์ของนักศึกษาอย่างแท้จริง

หลักการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะไม่เน้นบทบาทของผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นหลัก (Teacher Center) แต่เน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเป็นหลัก (Student Involvement) ให้นักศึกษาได้มีบทบาทในการคิด ในการดำเนินงาน ในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้สาระของกิจกรรมในเวลาอันรวดเร็วและได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย

รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงต้องเน้นการสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

- เจ้าหน้าที่และคณาจารย์ที่ปฏิบัติงานจะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเพื่อเป็นการสร้างความภูมิใจในผลสำเร็จของงานหรือขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น เช่น การเลื่อนขั้น การให้รางวัล สวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- มหาวิทยาลัยควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีการคิดค้น ออกแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนหรือการให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนิสิต และส่งผลต่อความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตต่อไป
- มหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรม โครงการ หรือ โปรแกรมการพัฒนาความผูกพันของนิสิตเก่า และนิสิตปัจจุบันทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความผูกพันในสถาบัน แต่ละชั้นปีได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น
- ผู้บริหารควรนำรูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมไปใช้ โดยจัดลำดับความสำคัญ และให้บุคลากรและนิสิตตลอดจนผู้เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายและประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง
- ผู้บริหารควรนำรูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่ได้จากการวิจัยให้ผู้เกี่ยวข้องได้พิจารณาถึงข้อค้นพบ อันจะนำไปเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณลักษณะการรับใช้สังคม
- ผู้บริหารควรสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรและนิสิตเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านกิจกรรม นิสิต เพื่อให้ทุกคนเห็นทิศทางในการพัฒนา กิจกรรม นิสิตเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการรับใช้สังคม

บรรณานุกรม

- Astin, A. W. (1984). *Four Critical Year*. San Francisco: Jossey Bass.
- Astin, A. W. (1993). *What matters in college ?* San Francisco: Jossey Bass.
- Becerra, G. V. (1974). "Role Perceptions of Administrators and Community Representation in Praticipatory Decision Making. *Dissertation Abstracts International*(11), 6887-A.
- Beverly, T. H. (1970). "Community Service Philosophy and Activities: A Case Study of 4 Schools of Social Work. *Dissertation Abstracts International*(31), 3048-A.
- Bowen, G. (2010). Engagement Exemplified: Integrating Teaching, Scholarship, and Service, 2010. Retrieved from http://www.msudenver.edu/media/content/facultyevaltaskforce/sources/bownglenn_defsofheengagement.pdf
- Brown, W. B., และ Moberg, D. J. (1980). *Organization Theory and Management : Macro Approach*. New York John Wiley and Sons.
- Bush, T. (1986). *Theories of Education Management*. London: Harper and Rows.
- Charles, M. C. (1972, February). "The Role of Brunswick Junior College in Community Development,. *Dissertation Abstracts International*(35), 5059-A.
- Chickering, A. W. (1969). *Education and Identity*. San Francisco: CA. : Jossey-Bass Inc., .
- Chickering, A. W., และ Reisser, L. (1993). *Education and Identity* (2 nd Edition). SanFrancisco: Jossey Bass.
- Clark, K. (1965, February). "A Descriptive Study of Community Service Programs in Alabama Public Junior Colleges.. *Dissertation Abstracts International*(34), 4596-A.
- Cogan J.J.& Derricott, R. (1998). *Citizenship For the Twenty-First Century : An International Perspective on Education*. London: Kogan page.
- Daft, R. L. (1992). *Management* (2nd). Orlando: Dryben Press.
- Davis. (1994). *Good Citizenship and Educational Provision Paperback*. London: Flamer Press.
- Engagement Thailand. (2557). University Engagement คืออะไร. Ent Digest. สืบค้นจาก <http://www.engagementthailand.org/images/EnTDigest/EnTDigest/ent%20digest%20digest%20digest.pdf>

20vol1.pdf

Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. New York Norton. In Student Affairs.

Muncie ,IN : Accelerated Development Inc.

Erikson, E. H. (1971). *Youth and Life Cycle Adolescent Behavior and Society*. Edit by Rolf E. Muss. 255: Random House.

Frederickson N. (1966). *Some Effects of Organizational climate on Administrative Performance*. New Jercy: Educational Testing service.

Good. (1970). *Planning student activities*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Gottlieb, และ Robinson. (2002). *A Practical Guide for Integrating Civic Responsibility into the Curriculum* (2nd). Washington, D.C.: Community College Press.

Holister, R. (2014). The Engaged University-An Invisible Worldwide Revolution. Retrieved from <http://activecitizen.tufts.edu/about/dean-rob-hollister/publications-and-presentations/the-engaged-university-an-invisible-worldwide-revolution>

Hostens. (2009). Student Social Responsibility. Retrieved from <http://www.cems.org/students/student-life/socialresponsibility>

Keeves, P. J. (1988). *Model and model Building. Educational Research, Methodology and Measurement : An International Handbook*. Oxford: Pergaman Press.

knowles, M. S. (1975). *self-directed Learning: A Guide for Learner and Teacher*. New York: Association.

Little, A. L. (1975, August). Goals for Community Service Program in Florida's Public Community Colleges. *Dissertation Abstracts International*(36), 738-A.

Longman. (2000). ความหมายของรูปแบบ. Retrieved from <http://www.trgl.obec.go.th/news-file/30346241849pdf>

Miller , T. K., และ Winston , J., R. B. ; & Associates,. (1991). *Administration and Leadership Publishers*.

Murphy, M. T. (1975, March). "Faculty in Public Service Activities" in Baltimore Higher Education Institution. *Dissertation Abstracts International*(35), 5867-A.

Nadler, D. A. (1980). *Role Model in Organizational Assessment. In Organizational Assesment Perspective on the Measurement of Organizational Behavior and the*

- Quality of Work Life*. New York John Wiley & Son.
- National Co-ordinating Centre for Public Engagement. (n.d.). Manifesto for public engagement. Retrieved from <http://publicengagement.ac.uk/support-it/manifesto-public-engagement>
- Owen, J. M. (1993). Program evaluation forms and approach. *Sydney: Southwood Press*. Princeton University. (2018). *Center for Arts and Cultural Policy Studies*. Retrieved from <https://culturalpolicy.princeton.edu/>
- Polk. (2000). Social Responsibility: Developing Competence. *Society*, 24(3), 40-43.
- Rodgers, R. F. (1989). *Student Development Student Services : A Handbook for The Profession*. San Francisco, CA Jossey-Bass.
- Smith, E. W., and Others. (1980). *The Education's Encyclopedia*. New York Prentice-Hall.
- Stoner, A. F., and Wakel, C. (1986). *Management* (3rd). New Delhi: Prentice-Hill.
- Stroup, H. (1964). *Toward a philosophy of organized student activities*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Sujarittanakorn, W., et al. . (2017). Social Capital Community Based Development in Social: Case study of central area. (In Thai). *Pathumthani University Academic Journal*, 9(2).
- Talmadge, J. D. (1976, October). "A Survey of Community Services in Rural Community Colleges in the Southeast". *Dissertation Abstracts International*(37), 1951-A.
- The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. (2015). Community and Civic Engagement. Retrieved from <http://www.unco.edu/cce/definition.html>
- Triandis, H. C. (1971). *Attitude and attitude change*. New York: John Wiley and Son.
- Vasilescu, R. (2010). Developing University Social Responsibility: A Model for The Challenges of The New Civil Society. Retrieved from http://ac.els-cdn.com/S1877042810007007/1-s2.0-S1877042810007007-main.pdf?_tid=5fb82592-1b1f-11e5-a87d0000aab0f27&acdnat=1435225906_544ca7f2a23a2d3d34c880ef2a8e5267
- Webster's. (1993). *The New Webster's Dictionary*. US: Lexicon.

World Business Council for Sustainable Development. (n.d.). The WBCSD's definition of CSR. Retrieved from <http://www.wbcsd.org/work-program/business-role/previous-work/corporate-social-responsibility.aspx>

กรรณิกา มาโน. (2554). ความหมายของชีวิตกับจิตอาสา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

กิตติคุณ รุ่งเรือง. (2559). สารรองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาองค์กรฯ การศึกษาคือความเจริญงอกงาม วิ
รุธ ตั้งเจริญ หนังสือที่ระลึกอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับพระราชทาน
ปริญญาคุณูปการบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาศิลปวัฒนธรรม 6 ธันวาคม 2559. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561, 12 พฤศจิกายน). ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง
แนวทางการนำมาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติพ.ศ.2561.

งานยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2549). การศึกษาและจริยธรรม
ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการจัดสร้างอนุสาวรีย์ศาสตราจารย์
ดร.สาโรช บัวศรี และงานยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จตุพล ยงศร. (2560). อุดมศึกษาสาขาวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

จตุรวัฒน์ ณีกรัณย์. (2557). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2556 (ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

จรัส สุวรรณเวลา. (2540). สถาบันอุดมศึกษาไทย บนเส้นทางอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จักรกฤษณ์ โปณะทอง. (2560). อุดมศึกษาสาขาวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

จักรกฤษณ์ โปณะทอง. (2562). อุดมศึกษาและทางออกเพื่อความอยู่รอดของสถาบันอุดมศึกษา
รายวิชา กจอ713 สัมมนาปัญหาและแนวโน้มการจัดการการอุดมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2561 (เอกสารประกอบคำสอน).

จินตนา กาญจนวิสุทธิ. (2564). แนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนิสิตปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 47(1): 99-118 (2564).

จินตนา ศักดิ์ภู่อ่วม. (2547). การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศ

- ไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จุฑามาศ พีรพัชระ. (2556). คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ. (2558, 27 กรกฎาคม). มองมุมใหม่ บทบาทมหาวิทยาลัยไทยกับการรับใช้ชนบท. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/recommended/detail/49>
- เฉลิมชัย มนุษเสวต. (2543a). การพัฒนารูปแบบวิชาที่ใช้การเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เฉลิมชัย มนุษเสวต. (2543b). การพัฒนารูปแบบวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอนเชิงบริการในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาอุดมศึกษา). คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จิตสาธารณะ: รูปแบบนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเปอร์เซชั่น.
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. (2557 สิงหาคม). เอกสารประกอบการบรรยาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับการรับใช้สังคม.
- ชีรวัดณ์ นิเจนตร. (2561). การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม: ทางเลือกหนึ่งในการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัย วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2561).
- ชูชาติ อารีจิตรานุสรณ์. (2562). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์. สืบค้นจาก <http://home.kku.ac.th/chuare/e-article/graduateframework.pdf>
- ไชยรัตน์ ปราณี่, และ คณะ. (2553). งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสามานฉันท์ของเยาวชนไทย. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ญาณัญญา ศิริภักตร์ธาดา. (2553). เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม(Active Learning) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร.
- ฐาภา ปาละนันท์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนาชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. (ปริญญาโทปริญญาคุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- ฐาปนีย์ พิธิษฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวัฒน์ศรีย์. (2551). การศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (รายงานผลการวิจัย). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ณัฐชัฐดา สุภาพพจน์. (2561). จิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2561), 84.
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์. (2557). ผลการใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ดลรวี วัฒนธรรม. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์. (สาขาการจัดการภาครัฐแนวใหม่).
- ดวงพร รุ่งเรืองศรี. (2563). ความพึงพอใจและความผูกพันต่อสถาบันของนิสิตวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง, ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2563), 125.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2553). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ: อินทภาษ.
- ถนอมศักดิ์ ศรีจันทร์. (2562). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ด้านเปี่ยมจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal* สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ กันยายน-ตุลาคม, 12 (5), 400.
- ทรงสิริ วชิรานนท์. (2556). คุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์และสมชัย วงษ์นายะ. (2560). แนวทางการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์ □ และสังคมศาสตร์ □ (สทมส.), ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2560
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- ทีศนา แซมณี. (2545). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชยและจรรยา พานิชย์ผลินไชย. (2560). ความเป็นพลเมืองของนิสิตระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร *The Golden Teak : Humanity and Social Science
Journal (GTHJ.)*, Vol.23 No.1 January - April 2017
- ธัญรัช วิภัติภูมิประเทศ. (2556). ความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,
กรุงเทพมหานคร. <http://libdoc.dpu.ac.th/research/147397.pdf>
- ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์. (2556). ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Dev_Psy/Tidachanok_W.pdf
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2543). การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ เขียนงามและสมพร เมธีวัฒนกุล. (2553). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 5(1), 101-108.
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. (2551). การสำรวจและสังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- นฤมล จิตรเอื้อและนรินทร์ สังข์รักษา. (2560). การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย รูปแบบ
กิจกรรม และแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, ปีที่
10 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม 2560, 2398.
- นฤมล โอสถานุเคราะห์. (2549). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษาตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.
http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/july_dec2007/Narumol.pdf.
- นวลลลอบ แสงสุข. (2559). จิตสำนึกสาธารณะ. สืบค้นจาก <http://goo.gl/cYEmXPg>.
- นันทิกา อนันต์ชัยพัชานา. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา, พะเยา
- นิติธร ปิลวาสน์. (2562). สอนลูกเรื่องความตระหนักรู้ทางสังคม. สืบค้นจาก

<http://goo.gl/m7tEg6gg>.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษกร เขียวมัน. (2555). ความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปริญญานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ปพนธ์ ภัควรกาญจน์. (2559). ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีความสัมพันธ์กับความภักดีของนิสิตปริญญาตรี (ปริญญานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Man/Papon_P.pdf
- ประภาวรณ สมุทรเฝ้าจินดา. (2556). การศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.
- ประสาธน์ เถืองเฉลิม. (2558). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการบริการสังคมสำหรับนิสิตครู วิทยาศาสตร์”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 9(19) : พฤษภาคม -สิงหาคม, 30 - 39.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Education). กรุงเทพฯ: นาน มีบุ๊คพับลิเคชัน.
- พรชัย ภาพันธ์. (2546, มกราคม). เมื่อจริยธรรมเด็กไทยหายไปครูไทยต้องกอบกู้. วารสารวิชาการ, 6(1), 68-73.
- พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี(ว. วชิรเมธี). (ม.ป.ป.). คุณธรรมเพื่อความสุขที่ดีของชีวิต. <http://blog.spu.ac.th>
- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพ.ศ.2559. (2559, 21 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม133 ตอนที่ 33 ก. หน้า 10.
- พลชนัน นิรมิตไชนนนท์. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปริญญานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/App_Beh_Sci_Res/Poschanan_N.pdf
- พลชนัน นิรมิตไชนนนท์. (2551). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรินทร์ เสตะจันทร์. (2550a). ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service-Learning) ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พัชรินทร์ เสตะจันทร์. (2550b). ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการรับใช้สังคม (Service Learning) ที่มีต่อการปรับตัวเข้ากับสังคมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- พิพัฒน์ นนทนาถรณ์. (2553). ทักษะคิดและการรับรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรของ ชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ ภาควิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพชรรัตน์ ไสยสมบัติ. (2557). ความตระหนักในความสำคัญของสิทธิมนุษยชนของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บทคัดย่อ : การประชุมวิชาการระดับชาติ "มศว วิจัย" ครั้งที่ 8 26-27 พฤศจิกายน 2557 ณ อาคารนวัตกรรม ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ: สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพียงกานต์ เครือทอง. (2544). การศึกษาคุณลักษณะนิสัยระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวร. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2560). อุดมศึกษาสาขาวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- มณฑา พลรักษ์. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านจริยธรรมของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swudis/Ed_Adm/Montha_P.pdf
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2562). แนวคิดและหลักการวิชาการรับใช้สังคม. สืบค้น จาก <https://jses.wordpress.com/2017-04-27/>
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2559, 26 ตุลาคม). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วย

- การศึกษาระดับปริญญาตรีพ.ศ. 2559.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2562). ประวัติ พันธกิจ ปณิธานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นจาก https://swu.ac.th/images/aboutswu/swuemblem_v2.png
- มาตรฐานการอุดมศึกษา. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/199/T19.PDF>
- มาตรฐานด้านผลลัพธ์ผู้เรียน. (2561). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53853&Key=news_Teerakiat
- มานิต บุญประเสริฐและคณะ. (2550). รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ยุทธนา วรณปิติกุล. (2562). คุณลักษณะทั่วไปของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ. สืบค้นจาก http://ktbwsk.blogspot.com/2013/08/blog-post_9159.html
- รัตนวดี เศรษฐสุจิต. (2558). มหาวิทยาลัยรับใช้สังคมในบริบทศตวรรษที่ 21: พะเยาโมเดล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2560). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (2549). แนวคิดสู่การปฏิบัติ: การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน.
- วราภรณ์ สามโกเศศ. (2554). การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง. มติชน. สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=22720&Key=hotnews>
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนานิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ.
- วัลลภา เฉลิมวงศ์ศาเวช. (2555). ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอุดมศึกษา (Corporate social responsibility in higher education). วารสารนักบริหาร, 32(4), 116-122.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). การวิจัยรูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4), 2-14.
- วิจิตร กุลวณิชย์. (ม.ป.ป.). จะปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักศึกษาอย่างไร. <http://blog.spu.ac.th>
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2557, สิงหาคม). เอกสารประกอบการบรรยาย พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับ

สังคม แนวคิด เป้าหมาย และรูปแบบสำหรับประเทศไทย.

วิทยากร เชียงกุล. (2549). การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สายธาร.

วิมลรัตน์ จตุรานนท์. (2551). “การบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม(ในรายวิชา 404401 บูรณาการหลักสูตรและการสอนวิชาเฉพาะ) : กรณีศึกษาศาสาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์”. วารสารศึกษาศาสตร์, 19(2) : กุมภาพันธ์ 2551 - พฤษภาคม 2551, หน้า 5 - 14.

วิรัตน์ คำศรีจันทร์. (2556). จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย จิตสาธาณะ: รูปแบบนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเปอร์เซ้น.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2550). มศว เพื่อ มศว การพัฒนาศักยภาพและอัตลักษณ์นิสิต มศว. กรุงเทพฯ: งาน ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิไลลักษณ์ ตั้งศิริงชัยและนาตยา ปิลาธนนนท์. (2561). ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางการศึกษาที่ สะท้อนอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ วารสารศรีนครินทรวิโรฒ วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), ปีที่ 10 ฉบับที่ 19 มกราคม - มิถุนายน 2561, 201.

ศิวพร โพธิวิทย์. (2559). ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราช ภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/oarit/article/download/197223/137213/596794>

ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2540). “มหาวิทยาลัยกับการให้บริการทางวิชาการเชิงพาณิชย์” ใน รายงาน การประชุมทางวิชาการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ที่ประชุมอธิการบดี แห่งประเทศไทย.

สมชาย ศรีสุนทรไวยาร. (2556). จิตสาธาณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยปทุมธานี, 19(5), 1-10.

สมชาย สันติวัฒนกุล. (2559). สารอธิการบดี การศึกษาคือความเจริญงอกงาม วิรุณ ตั้งเจริญ หนังสือที่ระลึกอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับพระราชทานปริญญาดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาศิลปวัฒนธรรม 6 ธันวาคม 2559. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.

สมชาย สันติวัฒนกุล. (2561). อธิการบดี มศว มุ่งปั้นนิสิตสู่การรับใช้สังคม. สืบค้นจาก <http://pr.swu.ac.th/?p=1386>

สมชาย สันติวัฒนกุล. (2561, 26 ธันวาคม). อธิการบดี มศว มุ่งปั้นนิสิตสู่การรับใช้สังคม. สืบค้น

จาก <http://pr.swu.ac.th/?p=1386>

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2561, 27 ธันวาคม). ข่าวในพระราชสำนัก. สถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 สี 20.01 น. . สืบค้นจาก <https://news.ch7.com/detail/318384>

สมทรง อัครกุล, และ คณะ. (2548). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สมปราวณา วงศ์บุญหนัก. (2561, กรกฎาคม). โครงการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของชุมชนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน: ศึกษาความสุขมวลรวม อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก. *Ent Digest*(5), 41.

สมพิศ ศิริโยธา. (2558). การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.

สายฤดี วรกิจโกศาทรและคณะ. (2552). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). มหาวิทยาลัยกับความรับผิดชอบต่อสังคม (University Social Responsibility: USR). สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/data_pr/data_sumate_52/Retreat_4.pdf

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อร่วมสร้างประเทศไทยน่าอยู่โดยสถาบันอุดมศึกษา ณ ห้องเซฟไฟร์ 4-5 อาคารคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น 2 วันจันทร์ ที่ 2 สิงหาคม 2553 อิมแพ็คเมืองทองธานี จ.นนทบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). สกอ. เตรียมพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21. *จดหมายข่าว*, 2(74).

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tgf-hed/news/FileNews/FilesNew2/ratchakitzchaTQF/pdf>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 199 ง วันที่

- 17 สิงหาคม 2561) และ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการนำ
มาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561. สืบค้นจาก
<http://hu.swu.ac.th/Portals/60/files/61/2624.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง มหาวิทยาลัย
กับความรับผิดชอบต่อสังคม. สืบค้นจาก
http://www.mua.go.th/data_pr/data_sumate_52/Retreat_4.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2562). นโยบายและยุทธศาสตร์
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2563-2570 และแผนด้านวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2563-2565. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภานโยบายการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สำนักงานเลขาธิการพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม. (2561). โครงการประชุมสัมมนาวิชาการ
*The 5th Engagement Thailand Annual Conference: A better way for social impact
creation and social inequality reduction* (เอกสารประชาสัมพันธ์และเชิญชวนส่งผลงาน
วิชาการ). ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- สำเนา วิจารณ์ศิลป์. (2542). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สำลี รักสุทธี. (2545). แนวทางจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์.
- สุกัญญา ส่งสวัสดิ์. (2556). ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อคณะ
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ.
- สุนทรธำ เสงี่ยมเจริญ. (2556). การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
จิตสำนึกสาธารณะในนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปริญญา
นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุธรรม จันทร์หอม. (2530). บุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุนทรา โตบัว. (2546). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วย
ตนเองของนักศึกษาพยาบาล. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนา
หลักสูตร)). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ. (เมษายน 2564). การศึกษาคูณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(4), 227-240.

สุรพล นิติไกรพจน์. (2540). "การจัดการรายได้ของมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์," ใน รายงานการประชุมทางวิชาการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย.

สุวรรณ ชันดีและพรพิมล ประวัติรุ่งเรือง. (2558). จิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในเขตอำเภออัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สุวรรณนา เทพจิต. (2552, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาคุณลักษณะ Character Development. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 73-78.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2562). ความคืบหน้าการปลดล็อกและปฏิรูปมหาวิทยาลัย. การปรับลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการอุดมศึกษาและการพัฒนา มหาวิทยาลัยตามกลุ่ม ยุทธศาสตร์. สืบค้นจาก <https://web.facebook.com/drsuvitpage/photos/a.1385448715095188/1770564053250317/?type=3&theater&ifg=1>

สุวิมล ว่องวานิชและนางลักษณวี วิรัชชัย. (2543). ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคล เพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณ(รายงานผลการวิจัย). ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

สุวิมล ว่องวานิช, และ คณะ. (2549). โครงการเร่งสร้างคุณลักษณะที่ดีของเด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

เสาวลักษณ์ พันธบุตรและพฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ. (2557). การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : กรณีศึกษาการพัฒนาชุดการสอนสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้าน IT สำหรับครูโรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว (บทความวิจัย). วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (2014): กรกฎาคม - ธันวาคม 2557 107-108.

องอาจ นัยพัฒน์และคณะ. (2561). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตนารมณ์และความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. (สำนักงานสภามหาวิทยาลัย และ

สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย).

อธิมาทร เพิ่มพูน วันชัย สุขตามและจิรายุ ทรัพย์สิน. (2563). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (2563) : มกราคม-เมษายน.

อนุพนธ์ คำปัน. (2559). การศึกษาองค์ประกอบจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาโทบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swudis/Hi_Ed/Anupon_K.pdf

อโนทัย แทนสวัสดิ์. (2560). อุดมศึกษาสาขาวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิญา มานะโรจน์. (2539). การศึกษากระบวนการปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2562). คุณลักษณะและประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/188723>

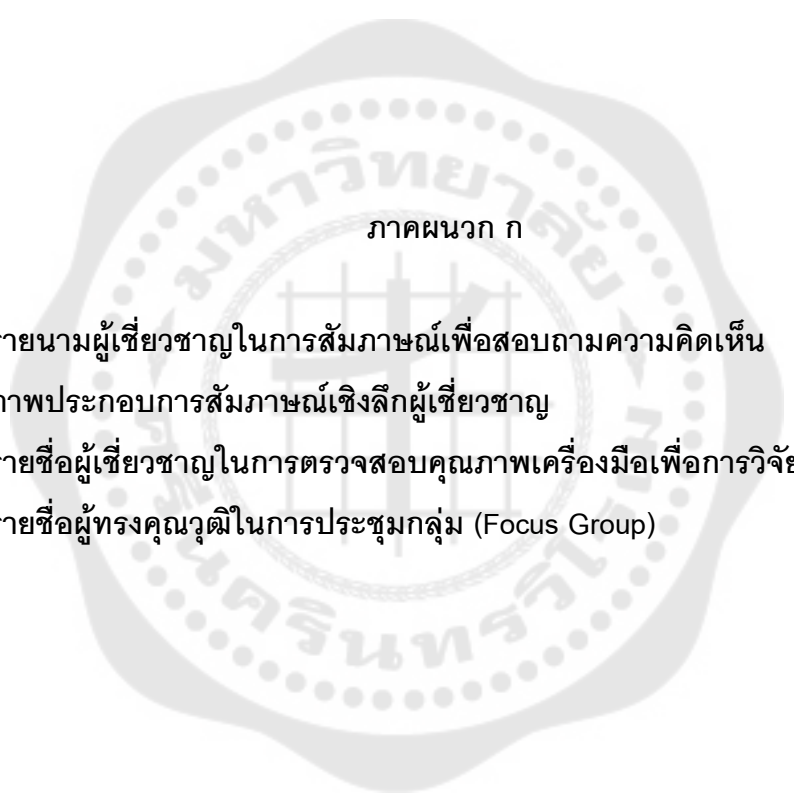
อังสนา อัศวพิศาล และคณะ. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อาจารย์. (2562, ตุลาคม) สัมภาษณ์โดย สุพีรพัชร พิมพมาศ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อำนาจ เย็นสบาย. (2551). จิตอาสา ใน จิตสำนึกสาธารณะ. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2546). รูปแบบตัวแบบหรือแบบจำลอง-Model การสร้างการพัฒนาและการทดสอบ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็น
- ภาพประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่ม (Focus Group)

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนากิจการเพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมปรารถนา วงศ์บุญหนัก	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนากิจการเพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ โอฟาร์ พรหมมาลิขิต	รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. รองศาสตราจารย์ อำนาจ เย็นสบาย	อดีตรองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้
อดีตกรรมการสภามหาวิทยาลัย
(กรรมการผู้แทนคณาจารย์)อดีต
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยศิลปวัฒนธรรม
อดีตคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์และ
คณบดีวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. รองศาสตราจารย์ ผจกศักดิ์ หมวดสง	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
คณะสังคมศาสตร์ และ อาจารย์ประจำ
คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. นางสาว สุพิชชา บุญชู	หัวหน้างานชุมชนสัมพันธ์
ส่วนกิจการเพื่อสังคม สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. นางสาว สิริพัฒน์ ชลคีรี	หัวหน้างานประสานพันธกิจ
ส่วนกิจการเพื่อสังคม สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาพประกอบการสัมมนาเชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ ังัดกระโทก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวินวัฒน์
4. อาจารย์ ดร.วรสวรรณ์ เนตรทิพย์
5. นายยงจิรายุ อูปเสน

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์สรสัณห์ รังสิยานนท์
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายแผนและยุทธศาสตร์เพื่อสังคมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง
คณบดีคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุรีมาศ
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ จารุอรียานนท์
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาษ เพ็งพุ่ม
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.เอกสิทธิ์ สนามทอง
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิทยบริการ จังหวัดชัยภูมิ
อาจารย์ประจำคณะพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. อาจารย์ ดร.ปรีชัช ดาวอุดม
อาจารย์สาขาพยาบาล/สหวิทยาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาพประกอบการประชาสัมพันธ์การประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขอเชิญผู้สนใจเข้าร่วมรับฟังการสนทนากลุ่ม (FOCUS GROUP DISCUSSION)

Higher Education Srinakharinwirot University

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขั้นตอนระยะที่ 2 การพัฒนา (DEVELOPMENT)

รูปแบบการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายสุพิรพิทธิ์ พิมพ์มาก ผู้วิจัย
นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.ด.) การจัดการการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉพล อยศ
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรคุณกมล โฉมทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์สรสินธุ์ รัชชยานนท์
ผู้อำนวยการศูนย์ฝ่ายแผนและยุทธศาสตร์เพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์มงคลศักดิ์ หมวดสง
คณบดีคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุริมาศ
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศึกษาภาพนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.เปรี๊ยะ ดาวอุดม
อาจารย์สาขาพหุวิทยาการ/สาขาวิทยาการ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ จาสุริยานนท์
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็ชรพุ่ม
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยอินทรา

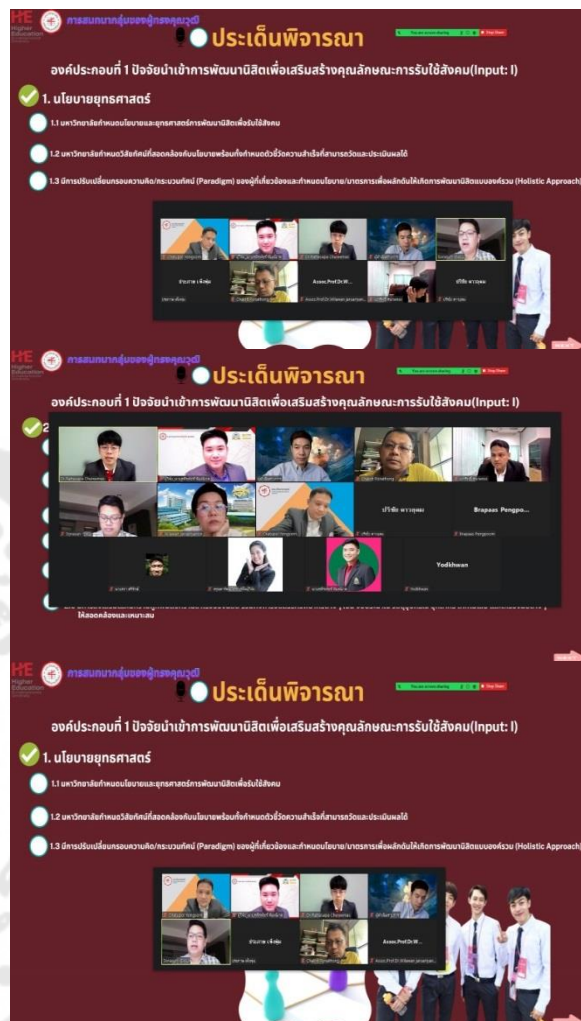
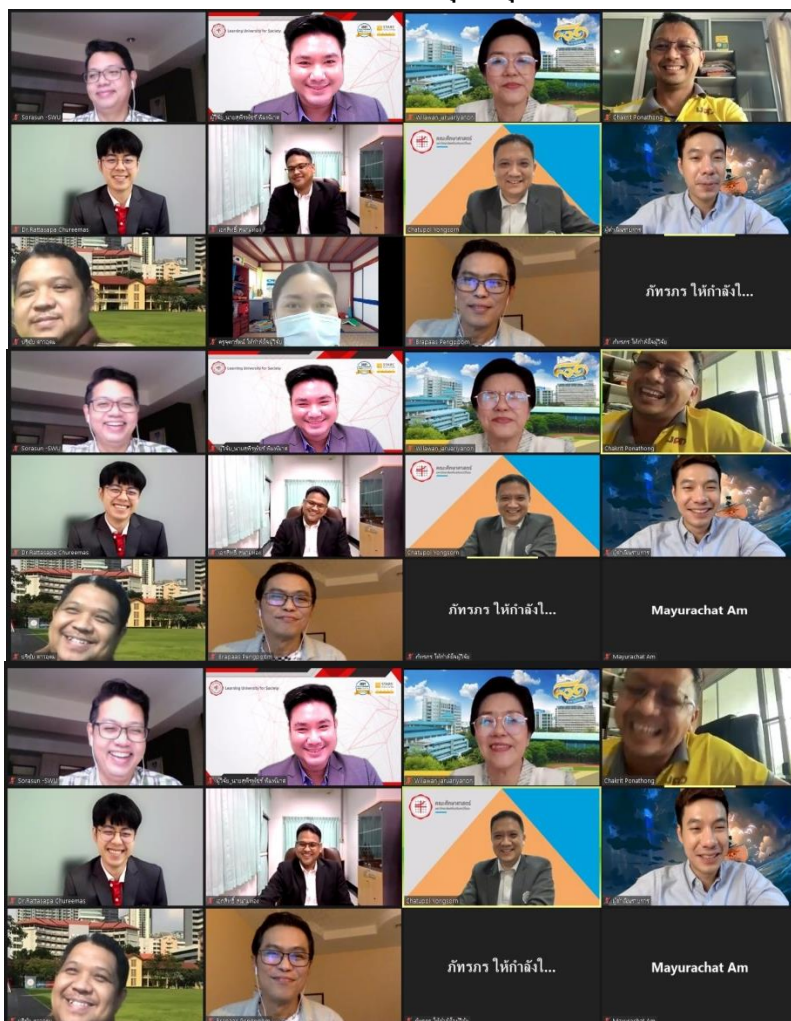
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.เอกสิทธิ์ สนานทอง
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัยบริการ จังหวัดชัยภูมิ
อาจารย์ประจำคณะพัฒนการศึกษาระบบนิเทศ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

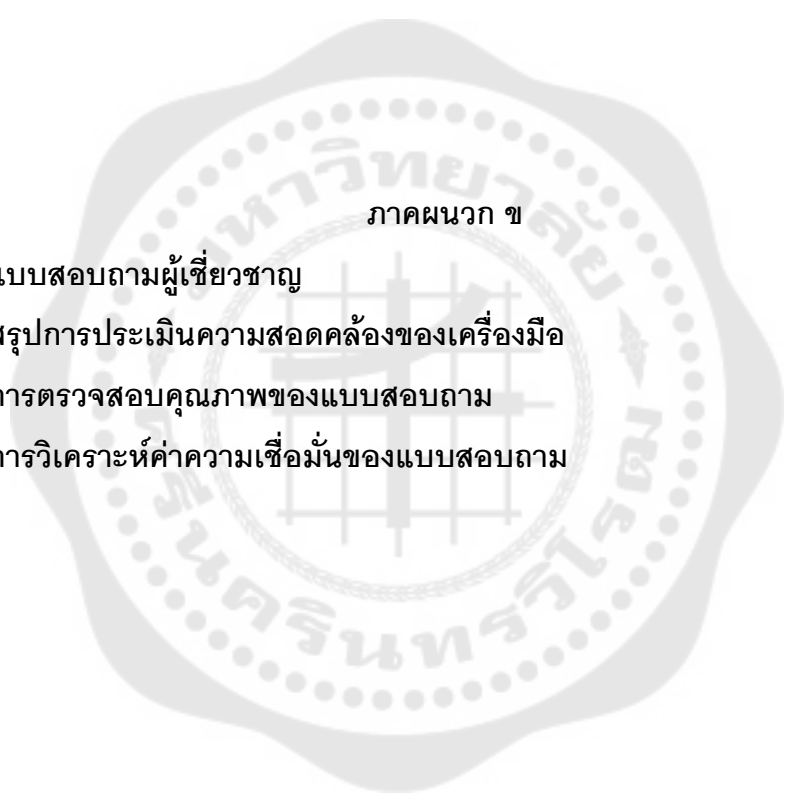
นายเป็นปิ่น เขมขม
ผู้ดำเนินรายการ

Zoom Meeting ID : 355 150 4135
Passcode : 18180

วัน ศุกร์ ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น.

ภาพประกอบการการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ
- สรุปการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ
- การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
- การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง
(Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุง
แบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา
กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒที่สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's
Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนและคำอธิบายในการตอบข้อคำถาม ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเป็นส่วนใหญ่
จริงพอสมควร	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านพอสมควร
จริงเพียงเล็กน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียงเล็กน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเลย

4. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการของ
การวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่าง เหนือ
การให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดย
การเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตร กศ.ด. (การจัดการการอุดมศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's Scale)
มี 5 ระดับ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม: โปรดทำเครื่องหมาย V ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ: โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

1. เพศ ชาย หญิง

ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า

ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ

3. กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

(คณะมนุษยศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, คณะศิลปกรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์,
วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย, วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน, คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม)

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(คณะวิทยาศาสตร์, คณะวิศวกรรมศาสตร์, วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม, คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ผลิตภัณฑ์การเกษตร, วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์, คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)

กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

(คณะแพทยศาสตร์, คณะพยาบาลศาสตร์, คณะทันตแพทยศาสตร์, คณะเภสัชศาสตร์, คณะกายภาพบำบัด,
คณะพลศึกษา)

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อ แบบวัดคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ
นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใส่ เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียน
ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
1. การนำตนเอง หมายถึง มีความมุ่งมั่น และตั้งใจในการปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ด้วยความ พากเพียรเพื่อให้บรรลุผล ตามความมุ่งหวังของตน เกิดจากแรงขับออกมา จากภายในตน (Inside out) เน้นการพัฒนา ภายในตัวบุคคลเพื่อ เปลี่ยนแปลงให้ตระหนัก ถึงคุณค่าภายในตนเอง และคงอัตลักษณ์ของตน ไว้ได้ ตระหนักรู้และชื่น ชมความสามารถของ ตนเอง ประพฤติปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ มีความมุ่งมั่นสร้างแรง บันดาลใจในตนเอง	1. ในแต่ละวันข้าพเจ้ารู้ว่าตนเองต้องทำอะไรที่จะ ทำให้ตนเองพัฒนาและมีชีวิตที่ดีขึ้นได้				
	2. ข้าพเจ้าสามารถเลือกที่จะทำในสิ่งที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์กับตนเอง				
	3. ข้าพเจ้าจะพยายามหาวิธีการที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการได้				
	4. ข้าพเจ้ามีเป้าหมายของตนเองทั้งในระยะสั้น และในระยะยาว				
	5. ข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและวางแผนเรื่องการ เรียนเป็นรายสัปดาห์และตลอดภาคเรียน				
	6. ข้าพเจ้าสามารถจะทำตามสิ่งที่ตนเองกำหนดไว้ ในแต่ละวันได้				
	7. เมื่อต้องทำอะไร ข้าพเจ้าจะกำหนดกฎระเบียบ ของตนเอง และปฏิบัติตามกฎนั้นๆ				
	8. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไรแล้ว ย่อมมุ่งมั่นและ แน่วแน่ในสิ่งนั้นๆ				
	9. ข้าพเจ้ามีวินัยในการเรียน โดยที่ไม่ต้องให้ อาจารย์หรือเพื่อนต้องคอยบอกหรือสั่งให้ทำใน เรื่องต่างๆ				
	10. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการได้เรียนรู้และได้ลง มือทำในสิ่งใหม่ๆ				
	11. ข้าพเจ้าเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่พยายาม ทำงานให้สำเร็จตามกำหนด และเป็นตัวอย่างที่ดี แก่ผู้อื่นได้				
2. การประพฤติตน อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การ	1. เมื่อข้าพเจ้าจะทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะคิดและ จินตนาการถึงผลของความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น				
	2. ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานส่วนรวมตามที่อาจารย์				

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
ประเพณีปฏิบัติหรือการ กระทำของบุคคลที่ ถูกต้องดีงาม เป็น ประโยชน์ต่อตนเอง ต่อ ผู้อื่น หรือทั้งตนเองและ ผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึก คิด รู้ผิดชอบชั่วดีของ บุคคล อันเป็นเครื่อง เหนี่ยวรั้งและควบคุม ความประพฤติของบุคคล ที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ ปรารถนา เช่น ความ พยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ไม่โกง ความ มีวินัย การมี คุณธรรมจริยธรรม ความ ดีงามมีความรับผิดชอบ ต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึด มั่นในระบบคุณธรรมและ จริยธรรมที่ดีงาม ละอาย ต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความสะดวกหรือ ให้กับตนเองและผู้อื่น	ผู้สอนได้มอบหมาย				
	3. ข้าพเจ้าไม่ทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูดและการ กระทำ				
	4. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเผลอหยิบเครื่องใช้ ของมหาวิทยาลัยติดไปที่พัก				
	5. ข้าพเจ้าพยายามที่จะเก็บโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อย หลังเลิกเรียนทุกครั้ง เพื่อคนอื่นจะได้ใช้งานได้ สะดวกต่อไป				
	6. ข้าพเจ้าจะไม่หยิบสิ่งของผู้อื่นมาใช้ จนกว่าจะ ได้รับอนุญาต				
	7. ข้าพเจ้าตำหนิเพื่อนที่หยิบของใช้ส่วนรวมไปใช้ ส่วนตัว				
	8. ข้าพเจ้าไม่ทุจริตในการสอบทุกกรณี				
	9. ข้าพเจ้าสามารถอดทนเข้าแถวรอซื้ออาหารได้ ถึงแม้ว่าจะหิวเพียงใดก็ตาม				
	10. ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตน ในการทำงานที่ดีตามสาขาวิชาที่ตนเองเรียนอยู่				
	11. ข้าพเจ้าไม่คัดลอกหรือแอบอ้างผลงานของ ผู้อื่นมาเป็นของตนเอง				
	3. มีความเป็นพลเมือง หมายถึง การตระหนักรู้ ในสิทธิ เสรีภาพ และ หน้าที่ การยกย่องและให้ เกียรติผู้อื่น ความสำนึก รับในความรับผิดชอบต่อ สังคม และเคารพใน	1. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจถึงขอบเขต บทบาทหน้าที่ รับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกัน			
2. ข้าพเจ้าจะปรับทัศนคติกับเพื่อน เมื่อมีเรื่อง ที่เข้าใจไม่ตรงกัน					
3. ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาเยาวชน ควรได้รับการ แก้ไขจากนักสังคมสงเคราะห์เท่านั้น					
4. ข้าพเจ้าทราบว่าการละเมิดสิทธิของผู้อื่นและ					

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ	
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1		
<p>ความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้และยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์ การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปลอดภัย อยู่น่าคบ ความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการพูด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติ เพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและของโลก</p>	การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ					
	5. ข้าพเจ้านับสนุนและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน					
	6. ข้าพเจ้าสละสิทธิบางอย่างของตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
	7. ข้าพเจ้าไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น					
	8. ข้าพเจ้ามักให้อภัยผู้อื่นมากกว่าการคิดแค้น					
	9. ข้าพเจ้าคิดว่า การพูดจา กับผู้อื่นด้วยน้ำเสียงดัง แสดงถึงการมีอำนาจ					
	10. ข้าพเจ้ามักไม่ระวังคำพูดในการกล่าวหาตักเตือนบุคคลอื่นให้ได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจ					
	11. ข้าพเจ้าคิดว่า การแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่นจำเป็นต้องเริ่มที่ตัวนิสิตก่อน					
	12. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ว่าบุคคลใดจะมีฐานะร่ำรวยกว่าหรือยากจนกว่าก็ถือได้ว่าทุกคนมีศักดิ์ศรีและสถานะเท่าเทียมกัน					
	<p>4. มีการช่วยเหลือคนอื่น หมายถึง การแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาารับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มี</p>	1. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือเพื่อนในห้อง เมื่อเขาได้รับความเดือดร้อน				
		2. เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา ข้าพเจ้าสามารถขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้				
		3. เมื่อเพื่อนเดือดร้อน ข้าพเจ้าจะให้ความช่วยเหลือเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้				
4. ข้าพเจ้ายินดีช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังที่สามารถทำได้						
5. ข้าพเจ้าสามารถรับฟังเมื่อเพื่อนเล่าเรื่องที่ไม่สบายใจ						
6. ข้าพเจ้าเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนเมื่อเพื่อนมี						

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ	
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1		
ความเชื่ออาหาร รู้จักเป็น ผู้ให้ เอาใจใส่ ให้ความ สนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์ สุขของผู้อื่นและพร้อมที่ จะให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ ที่มีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้ อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละ ความสุขส่วนตน เพื่อทำ ประโยชน์แก่ผู้อื่นเข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มี ความ เดือดร้อน อาสาช่วยเหลือ สังคมด้วย แรงกาย สติปัญญา ลงมือ ปฏิบัติกร เพื่อบรรเทา ปัญหา หรือ ร่วม สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้ เกิดขึ้น	เรื่องหรือปัญหาไม่สบายใจ					
	7. ข้าพเจ้านำความสามารถของตนเองไปใช้ให้เกิด ประโยชน์กับผู้อื่น					
	8. เมื่อข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะช่วย ทำงานด้วยความตั้งใจ					
	9. ข้าพเจ้าคอยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา ให้กับเพื่อน					
	10. ข้าพเจ้ามักให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนพบ อุปสรรคในการทำงานร่วมกัน					
	11. ข้าพเจ้าแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มตนเองให้ กลุ่มอื่นใช้ร่วมกันในการจัดกิจกรรม					
	12. เมื่อมีโอกาส จะตอบแทนบุญคุณผู้ที่เคย ช่วยเหลือข้าพเจ้าในเรื่องต่างๆ					
	5. การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมสังคม หมายถึง การรับรู้ในกิจกรรมของ สังคมและมีใจพร้อมเข้า ร่วมกิจกรรม การมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจ การ ให้ความร่วมมือเพื่อทำ กิจกรรมต่างๆ การรู้จักคิด ริเริ่มกิจกรรม การ พิจารณา และการ วางแผนในกิจกรรมเพื่อ	1. ข้าพเจ้าสำนึกเสมอว่าปัญหาส่วนรวมใน มหาวิทยาลัยเป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าต้องช่วยแก้ไข				
		2. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับ สถาบันการศึกษาและ ชุมชน สังคม				
		3. ข้าพเจ้าและกลุ่มเพื่อนมักเข้าร่วมกิจกรรมทาง สังคมร่วมกัน				
		4. เมื่อมีกิจกรรมต่างๆ ข้าพเจ้ามักจะชวนให้เพื่อน เข้าร่วมกิจกรรมเสมอ				
		5. เมื่อมีเวลาร่วมข้าพเจ้าและเพื่อนจะร่วมกันทำ กิจกรรมเพื่อสังคม				
	6. ข้าพเจ้าไม่สนใจข่าวเกี่ยวกับปัญหาสังคม					

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
สังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม มีจิตใจสังคมสนใจสังคม การนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม การปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะมีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม	7. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการช่วยเหลือสังคม				
	8. ข้าพเจ้าอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยผ่านการทำกิจกรรมเพื่อสังคม				
	9. ข้าพเจ้าไม่สนับสนุนให้เพื่อนทำกิจกรรมเพื่อสังคม				
	10. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัย				
	11. ข้าพเจ้าทำกิจกรรม เพราะอยากท่องเที่ยวและผ่อนคลายมากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์ของกิจกรรม				
	12. ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าจะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับผลตอบแทน				
6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วม และมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธาสำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถร่วมแก้ไขปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ เป็นผู้ที่มึจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความ	1. ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์และสติปัญญา				
	2. ข้าพเจ้าคิดว่ากรทำกิจกรรมใดๆที่เป็นของกลุ่มหรือส่วนร่วม ควรได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง				
	3. ข้าพเจ้ารับรู้ว่ามีคน มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม				
	4. ข้าพเจ้าเชื่อว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะและการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดี				
	5. ข้าพเจ้าตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายจิตสาธารณะและการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัย				
	6. ข้าพเจ้าคิดว่ากรแก้ปัญหาสังคมที่ดีควรเริ่มจากตัวนิสิตเอง โดยการไม่เป็นฝ่ายเริ่มก่อปัญหา				
	7. ข้าพเจ้าคิดว่าควรทำกิจกรรมที่เป็นของตนเอง ให้เสร็จก่อนที่จะทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม				
	8. ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเพื่อทำให้ชุมชนสังคม น่ายุติยิ่งขึ้น				

นิยามศัพท์เฉพาะ คุณลักษณะการรับใช้ สังคม	ข้อ / รายการพิจารณา	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ เหมาะสม -1	
ช่วยเหลือ ด้วยกำลัง แรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็น การเสียสละ สิ่งที่ตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อ แผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ ดีงามให้เกิดกับ บริบท โดยทั่วไปให้มากขึ้น	9. ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ ส่วนรวมดีขึ้น				
	10. ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้ ชีวิตและอุปนิสัยโดยการช่วยเหลือสังคมในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง				
	11. ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการมองหาแนวทาง ความร่วมมือใหม่ๆ ในการทำประโยชน์เพื่อสังคม				

ตาราง 22 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะการ
รับใช้สังคม ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชนิดมาตราส่วนประมาณ
ค่า 5 ระดับ จำนวน 69 ข้อ (พิจารณาคัดเลือกค่า ≥ 0.50)

แบบวัดคุณลักษณะการรับใช้สังคม	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการคัดเลือก
		1	2	3	4	5			
1. การนำตนเอง	1	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	2	0	0	0	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	3	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	4	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	5	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	6	0	0	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	7	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	8	0	1	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	9	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	10	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	11	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม	1	1	-1	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	2	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	3	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	4	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	5	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	6	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	7	0	0	-1	0	1	0.00	0.00	ตัดออก
	8	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	9	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	10	0	1	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก

แบบวัดคุณลักษณะการรับใช้สังคม	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการคัดเลือก
		1	2	3	4	5			
	11	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
3. มีความเป็นพลเมือง	1	-1	1	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	2	1	1	-1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	3	-1	-1	-1	1	1	-1.00	-0.20	ตัดออก
	4	1	1	-1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	5	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	6	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	7	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	8	1	0	0	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	9	0	0	-1	1	1	1.00	0.20	ตัดออก
	10	0	0	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	11	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	12	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
4. มีการช่วยเหลือคนอื่น	1	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	2	0	-1	-1	1	1	0.00	0.00	ตัดออก
	3	-1	-1	1	1	1	1.00	0.20	ตัดออก
	4	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	5	0	1	0	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	6	0	1	0	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	7	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	8	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	9	-1	1	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	10	1	1	0	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	11	1	0	0	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	12	1	0	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	1	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้

แบบวัดคุณลักษณะการรับใช้สังคม	ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการคัดเลือก
		1	2	3	4	5			
	2	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	3	-1	0	1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	4	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	5	1	1	1	1	1	5.00	1.00	คัดเลือกไว้
	6	0	-1	-1	1	1	0.00	0.00	ตัดออก
	7	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	8	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	9	-1	1	1	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้
	10	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	11	0	1	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	12	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	1	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	2	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	3	1	0	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	4	1	0	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	5	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	6	1	0	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	7	0	0	-1	1	1	1.00	0.20	ตัดออก
	8	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	9	1	0	1	1	1	4.00	0.80	คัดเลือกไว้
	10	1	0	-1	1	1	2.00	0.40	ตัดออก
	11	1	0	0	1	1	3.00	0.60	คัดเลือกไว้

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค ทุกด้านมากกว่า 0.70 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 รายละเอียด ดังตาราง 23

ตาราง 23 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

รายการ	Alpha Coefficient
การนำตนเอง	0.930
การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม	0.930
มีความเป็นพลเมือง	0.856
มีการช่วยเหลือคนอื่น	0.951
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	0.883
มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	0.892
รวมทั้งฉบับ	0.976

ภาคผนวก ค

- แบบสัมภาษณ์เชิงลึก
- แบบสอบถาม
- แบบสนทนากลุ่ม
- แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

**เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม
และการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย
(Information sheet)**

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้า นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ หัวหน้าโครงการวิจัย สังกัด สาขาวิชา การจัดการการอุดมศึกษา ภาควิชา การบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มีความประสงค์ทำวิจัย/วิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมจะเป็นประโยชน์กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับรูปแบบและแผนการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะมีคุณสมบัติที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม จิตสำนึกสาธารณะ จิตอาสาและ การรับใช้สังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างดี

ในการนี้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อ “การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน จำนวน 8 ข้อใหญ่แบบอัตนัย ใช้เวลาในการตอบประมาณ 30 นาที ผู้วิจัยจะขอรับแบบสัมภาษณ์คืนโดยผู้วิจัยเอง

เนื่องจากแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามหลายส่วน จึงขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบตามความรู้ลึกของท่านให้มากที่สุด โดยข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะถูกปกปิดเป็นความลับ และจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษานี้โดยออกมาเป็นภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ตอบหรือหน่วยงานของผู้ตอบ เนื่องจากไม่สามารถนำมาสืบค้นเจาะจงหาผู้ตอบได้ ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง หากท่านไม่สบายใจหรืออึดอัดที่จะตอบคำถามนั้น หรือไม่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเลยก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานใดๆของท่าน ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยก็ได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล

หากผู้เข้าร่วมวิจัยมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยหรือแบบสอบถามสามารถติดต่อสอบถามได้ที่สถานที่ติดต่อเลขที่ 496 ซอย รัชดาภิเษก 3 แยก 8 ถนน รัชดาภิเษก แขวง ดินแดง เขต ดินแดง กรุงเทพฯ 10400 หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ 081-5535515

โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันอุทกศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย อาคารศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 20 โทร 02-649-5000 ต่อ 11019 โทรสาร: (02) 259-1822

หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ท่านสามารถติดต่อประธานกรรมการหรือผู้แทนได้ตามสถานที่และหมายเลขโทรศัพท์ข้างต้น

ขอขอบพระคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม
ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ)

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured)

หัวข้อ เพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อผู้วิจัย นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ นิสิตหลักสูตรการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (กศ.ด.)

สาขาวิชา การจัดการการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร. จตุพล ยงศรี และ ผศ.ดร. จักรกฤษณ์ ไปนะทอง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตด้านคุณลักษณะการรับใช้สังคม ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงหรือจดบันทึก

4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกชุดนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น มี 3 ชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมและการพัฒนานิสิตด้านคุณลักษณะการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพการทำงานในด้านต่อไปนี้

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ประวัติการศึกษา.....

ประสบการณ์ทางการทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวม.....ปี

ประสบการณ์ทางการทำงานด้านการพัฒนานิสิตและการรับใช้สังคม.....ปี

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการรับใช้สังคมและการพัฒนานิสิตด้านคุณลักษณะการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีนโยบายการพัฒนานิสิตอย่างไร
(ภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัยดำเนินการ ณ ปัจจุบัน)

2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีแนวทาง และการวางแผนบริหารจัดการด้านการพัฒนานิสิตตามศักยภาพ และเอกลักษณ์ของสถาบันอย่างไร

3. ท่านคิดว่า คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิต มีลักษณะอย่างไรและควรประกอบด้วยอะไรบ้าง (นิยามความหมายคุณลักษณะการรับใช้สังคม)(ช่วยกรุณาใส่ข้อมูลหรือยกตัวอย่างรูปธรรม)

(ท่านเข้าใจว่าอย่างไรหรือให้ความหมายอย่างไร)

3.1 การนำตนเอง

3.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

3.3 มีความเป็นพลเมือง

3.4 มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น

3.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

3.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ

3.7 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพิ่มเติม

4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านการพัฒนานิสิตอย่างไร

5. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีรูปแบบการพัฒนานิสิตด้านคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านต่อไปนี้
อย่างไร

5.1 การนำตนเอง

5.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

5.3 มีความเป็นพลเมือง

5.4 มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น

5.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม

5.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ

3.7 ข้อเสนอแนะคุณลักษณะการรับใช้สังคมเพิ่มเติม

ปัจจัยความสำเร็จ/ปัจจัยข้อจำกัด

6. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการด้านการพัฒนาศักยภาพนิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม เรื่องใดคืออุปสรรคในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพราะเหตุใด

7. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการด้านการพัฒนาศักยภาพนิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ในเรื่องใด คือโอกาส ที่จะส่งผลให้การพัฒนานิสิตประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอัตลักษณ์ของสถาบัน

8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีแนวทางการประเมินและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการพัฒนานิสิตด้านการรับใช้สังคมอย่างไร

รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

ท่านคิดว่า รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ตามแบบเฉพาะของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ควรเป็นรูปแบบไหน เพราะอะไรและดำเนินการอย่างไร ส่วนงานไหนที่ควรมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

เวลา.....

สถานที่.....

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured)	
การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ชื่อ-สกุลผู้ถูกสัมภาษณ์.....	วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....
เวลา:.....	สถานที่.....
สถานะของผู้ถูกสัมภาษณ์ตำแหน่ง.....	ระดับการศึกษา..... อายุงาน.....

ประเด็นและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามความคิดเห็นประกอบการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จุดประสงค์ของการสัมภาษณ์: การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ประเด็น ได้แก่ คุณลักษณะการรับใช้สังคม รูปแบบการพัฒนานิสิต ปัจจัยอุปสรรคโอกาส และรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระยะเวลาการสัมภาษณ์: 1-2 ชั่วโมง

คำถามเกริ่นนำ

1. ขอให้ท่านช่วยเล่าประสบการณ์การทำงานหรือร่วมงานในด้านการพัฒนาศักยภาพนิสิต ค่ายสร้างแรงบันดาลใจเพื่อรับใช้สังคม ค่ายจิตอาสา กิจกรรมสโมสรนิสิต หรือองค์การนิสิต มศว (ท่านทำอะไร ทำอย่างไร รู้สึกอย่างไร และผลเป็นอย่างไร)

2. ท่านคิดว่าปัญหาในปัจจุบันของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ จิตอาสา และการรับใช้สังคมเป็นอย่างไร

แนวคำถาม
ประเด็นคำถามหลักในการสัมภาษณ์
ประเด็นที่ 1 คุณลักษณะการรับใช้สังคม
<p>1. เมื่อก้าวถึง คุณลักษณะการรับใช้สังคม ท่านคิดว่า คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยอะไรบ้าง</p> <p>-ในมุมมองของท่าน ลักษณะอย่างไรหรือคุณสมบัติ/องค์ประกอบอะไรบ้างที่สะท้อนคุณลักษณะการรับใช้สังคม ถ้าพูดถึงด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การนำตนเอง (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) 2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) 3. มีความเป็นพลเมือง (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) 4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) 5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) 6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ (ท่านเข้าใจว่าอย่างไร หรือให้ความหมายอย่างไร) <p>-ช่วยกรุณาเล่าข้อมูลหรือยกตัวอย่างรูปธรรมว่าคุณลักษณะดังกล่าวคือองค์ประกอบสำคัญของ คุณลักษณะการรับใช้สังคมอย่างไร</p> <p>-ท่านได้ทำงานมีส่วนร่วมในการตอบสนองต่อ คุณลักษณะ "การรับใช้สังคม" ดังกล่าวด้วยหรือไม่ และเริ่มคิดมาตั้งแต่</p>

เมื่อใด
ประเด็นที่ 2 รูปแบบการพัฒนาบัณฑิต
1. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีนโยบายการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาอย่างไร
2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีแนวทางและการวางแผนบริหารจัดการด้านการพัฒนาบัณฑิตตามศักยภาพและเอกลักษณ์ของสถาบันอย่างไร
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาบัณฑิตอย่างไร
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีรูปแบบการพัฒนาบัณฑิตด้านคุณลักษณะการรับใช้สังคม ด้านต่อไปนี้ อย่างไร
<ol style="list-style-type: none"> 1. การนำตนเอง 2. การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม 3. มีความเป็นพลเมือง 4. มีทักษะการช่วยเหลือคนอื่น 5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 6. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ
<ul style="list-style-type: none"> - มีการสนับสนุนการพัฒนาบัณฑิตแบบ Soft Skills หรือไม่ อย่างไร - มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวมในการจัดการเรียนรู้ การวิจัย การบริการวิชาการหรือไม่
<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการด้านนวัตกรรมการบริหารเพื่อความยั่งยืน ในการพัฒนาบัณฑิตตามคุณลักษณะการรับใช้สังคม อย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม อย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการรูปแบบการพัฒนาบัณฑิตด้านจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ จิตสังคมและการรับใช้สังคมอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณสำหรับการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตอย่างไร - มีการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่รูปแบบและแนวทางการพัฒนาบัณฑิตตามคุณลักษณะการรับใช้สังคมอย่างไร
ประเด็นที่ 3 ปัจจัยอุปสรรคโอกาส
1. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการด้านการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม เรื่องใดคืออุปสรรคในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพราะเหตุใด
2. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการด้านการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ในเรื่องใดคือโอกาส ที่จะส่งผลให้การพัฒนาบัณฑิตประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอัตลักษณ์ของสถาบัน
3. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีแนวทางการประเมินและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการพัฒนาบัณฑิตด้านการรับใช้สังคมอย่างไร
ประเด็นที่ 4 รูปแบบการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
1. ท่านคิดว่า รูปแบบการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม ตามแบบเฉพาะของ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ควรเป็นรูปแบบไหน เพราะอะไรและดำเนินการอย่างไรส่วนงานไหนที่ควรมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับ
 ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต
 สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยอยู่ในขั้นตอนการศึกษา
 คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา กลุ่ม
 สาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒที่สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's
 Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนและคำอธิบายในการตอบข้อคำถาม ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด
ส่วนใหญ่จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเป็นส่วนใหญ่
จริงพอสมควร	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านพอสมควร
จริงเพียงเล็กน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียงเล็กน้อย
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเลย

3. ข้อมูลที่ได้จากนิสิตจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
 สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยจึงขอให้นิสิตตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตาม
 ความเป็นจริงโดยการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนิสิตแต่ประการใด จะกระทำและนำเสนอผลการวิจัยใน
 ภาพรวมเพื่อผลทางการวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

นายสุพีรพัชร พิมพมาศ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตร กศ.ด. (การจัดการการอุดมศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม: โปรดทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า
3. กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา
 - กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(คณะมนุษยศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, คณะศิลปกรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย, วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน, คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม)
 - กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(คณะวิทยาศาสตร์, คณะวิศวกรรมศาสตร์, วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม, คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร, วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์, คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)
 - กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ
(คณะแพทยศาสตร์, คณะพยาบาลศาสตร์, คณะทันตแพทยศาสตร์, คณะเภสัชศาสตร์, คณะกายภาพบำบัด, คณะพลศึกษา)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อ	ข้อความถาม	ลักษณะการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
1	ในแต่ละวันข้าพเจ้ารู้ตัวว่าตนเองต้องทำอะไรที่จะทำให้ตนเองพัฒนาและมีชีวิตที่ดีขึ้น					
2	ข้าพเจ้าคิดและเชื่อมั่นเสมอว่าตนเองสามารถทำสิ่งดีงามและมีคุณค่า					
3	ข้าพเจ้าจะพยายามหาวิธีการที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตนเองต้องการได้					
4	ข้าพเจ้ามีเป้าหมายชีวิตในอนาคตทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว					
5	ข้าพเจ้ากำหนดเป้าหมายและวางแผนเรื่องการเรียนตลอดภาคเรียน					
6	ข้าพเจ้าสามารถทำตามสิ่งที่ตนเองกำหนดไว้ในแต่ละวันให้สำเร็จ					
7	เมื่อต้องทำอะไร ข้าพเจ้าจะกำหนดกฎระเบียบของตนเองและปฏิบัติตามกฎนั้นๆ					
8	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไรแล้ว จะมุ่งมั่นทำในสิ่งนั้นๆให้สำเร็จโดยไม่เปลี่ยนแปลงหรือล้มเลิกแนวคิด					
9	ข้าพเจ้ามีวินัยในการเรียน โดยที่ไม่ต้องให้อาจารย์หรือเพื่อนคอยบอกหรือสั่งให้ทำในเรื่องต่างๆ					
10	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นกับการได้เรียนรู้และจะได้ลงมือทำในสิ่งใหม่ๆ					
11	ข้าพเจ้าเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่พยายามทำงานให้สำเร็จตามกำหนด โดยพึ่งตนเองก่อนเป็นอันดับแรกและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น					
12	เมื่อข้าพเจ้าจะทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะคิดถึงผลของการกระทำที่จะเกิดขึ้น					
13	ข้าพเจ้าเต็มใจทำงานส่วนรวม					
14	ข้าพเจ้าไม่ทำร้ายผู้อื่นด้วยคำพูดและการกระทำ					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกผิด เมื่อเผลอหยิบเครื่องใช้ของมหาวิทยาลัยติดไปที่พัก					

ข้อ	ข้อความ	ลักษณะการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่ จริง	จริง พอประมาณ	จริงเพียง เล็กน้อย	ไม่จริงเลย
16	ข้าพเจ้าพยายามที่จะเก็บโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อยหลังเลิกเรียนทุกครั้ง เพื่อคนอื่นจะได้ใช้งานได้สะดวกต่อไป					
17	ข้าพเจ้าจะไม่หยิบสิ่งของผู้อื่นมาใช้ จนกว่าจะได้รับอนุญาต					
18	ข้าพเจ้าไม่ทุจริตในการสอบทุกกรณี					
19	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย					
20	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามตนในการทำงานที่ดีตามข้อตกลงหรือระเบียบสาขาวิชาที่ตนเองเรียนอยู่					
21	ข้าพเจ้าไม่คัดลอกหรือแอบอ้างผลงานของผู้อื่นเป็นของตนเอง					
22	ข้าพเจ้าไม่เข้าใจถึง บทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกัน					
23	ข้าพเจ้ากล้าที่จะปรับทัศนคติกับเพื่อน เมื่อมีเรื่องที่ไม่เข้าใจไม่ตรงกัน					
24	ข้าพเจ้าทราบว่าการละเมิดสิทธิของผู้อื่นและการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ					
25	ข้าพเจ้าสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน					
26	ข้าพเจ้าสละสิทธิบางอย่างของตนเองเพื่อประโยชน์ส่วนรวม					
27	ข้าพเจ้าไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น					
28	ข้าพเจ้ามักให้อภัยผู้อื่นมากกว่าการคิดแค้น					
29	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าคำพูดจะกระทบความรู้สึกใดๆในการกล่าวหาตักเตือนให้บุคคลอื่นให้ได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจ					
30	ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น จำเป็นต้องเริ่มที่ตัวเองก่อน					
31	ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ว่าบุคคลใดจะมีฐานะร่ำรวยกว่าหรือยากจนกว่าก็ถือได้ว่าทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน					
32	ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือเพื่อนในห้วง เมื่อเขาได้รับความเดือดร้อน					
33	ข้าพเจ้ายินดีช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังที่สามารถทำได้					
34	ข้าพเจ้าสามารถรับฟังเมื่อเพื่อนเล่าเรื่องที่ไม่สบายใจ					

ข้อ	ข้อความ	ลักษณะการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
35	ข้าพเจ้าจะฟังความรู้สึกของเพื่อนเมื่อเพื่อนมีเรื่องหรือปัญหาไม่สบายใจอย่างเข้าใจโดยไม่ตัดสิน					
36	ข้าพเจ้านำความสามารถของตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่น					
37	เมื่อข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะช่วยทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
38	ข้าพเจ้าคอยให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาให้กับเพื่อน					
39	ข้าพเจ้ามักให้กำลังใจเพื่อนเมื่อเพื่อนพบอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน					
40	ข้าพเจ้าแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มตนเองให้กลุ่มอื่นใช้ร่วมกันในการจัดกิจกรรม					
41	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าจะตอบแทนบุญคุณผู้ที่เคยช่วยเหลือข้าพเจ้าในเรื่องต่างๆ					
42	ข้าพเจ้าสำนึกเสมอว่าปัญหาส่วนรวมในมหาวิทยาลัยเป็นปัญหาที่ข้าพเจ้าต้องมีส่วนร่วมช่วยแก้ไข					
43	ข้าพเจ้ามักจะเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ					
44	ข้าพเจ้าและกลุ่มเพื่อนมักเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน					
45	เมื่อมีกิจกรรมต่างๆในมหาวิทยาลัย ข้าพเจ้ามักจะชวนให้เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรมเสมอ					
46	เมื่อมีเวลารว่างข้าพเจ้าและเพื่อนจะร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อสังคม					
47	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความสามารถในการช่วยเหลือสังคม					
48	ข้าพเจ้าอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยผ่านการทำกิจกรรมเพื่อสังคม					
49	ข้าพเจ้าไม่สนับสนุนให้เพื่อนทำกิจกรรมเพื่อสังคม					
50	ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัย					
51	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมเพื่อสังคม เพราะอยากท่องเที่ยวและผ่อนคลายมากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์ของกิจกรรม					
52	ส่วนใหญ่ข้าพเจ้าจะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมที่ได้รับ					

ข้อ	ข้อความ	ลักษณะการปฏิบัติ				
		จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงพอประมาณ	จริงเพียงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
	ผลตอบแทน					
53	ข้าพเจ้าอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และสติปัญญา					
54	ข้าพเจ้าคิดว่าการทำงานกิจกรรมใดๆที่เป็นของกลุ่มหรือส่วนร่วม ควรได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้าง					
55	ข้าพเจ้ารับรู้ว่า มคอ มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้สังคม					
56	ข้าพเจ้าเชื่อว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะและการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัยจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดี					
57	ข้าพเจ้าตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามนโยบายจิตสาธารณะ และการรับใช้สังคมของมหาวิทยาลัย					
58	ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาสังคมที่ดีควรเริ่มจากตัวนิสิตเองโดยการไม่เป็นฝ่ายเริ่มก่อปัญหา					
59	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเพื่อทำให้ชุมชน สังคม น่าอยู่ยิ่งขึ้น					
60	ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ส่วนรวมดีขึ้น					
61	ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตและอุปนิสัยโดยการช่วยเหลือสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง					
62	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการมองหาแนวทางความร่วมมือใหม่ๆ ในการทำประโยชน์เพื่อสังคม					

โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC/E/G-006/2563 ผ่านการรับรองโครงการวิจัยโดยคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2563

หมายเลขรับรอง: SWUEC/E/G-006/2563

วันที่ให้การรับรอง: 13/05/2563

เรียน ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยอยู่ระหว่างดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิเทศเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ การรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการสนทนากลุ่มครั้งนี้เป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการวิจัยในขั้นตอนระยะที่ 2 โดยมีความมุ่งหมายการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิเทศ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิเทศเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผลจากการสังเคราะห์/บูรณาการข้อมูลต่อไปนี้ จากกระบวนการวิจัยเชิง คุณภาพ(QUAL)1. ผลการวิเคราะห์ 1.1งานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2 ทฤษฎีแนวคิด 1.3 มาตรฐาน การอุดมศึกษาและ 1.4 คุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมุ่งเน้น 2. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ และ 3.จากกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ(QUAN) ผลการศึกษา คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในระยะที่ 1

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตรวจสอบประเด็นพิจารณา ความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของ (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิเทศเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้วิจัยได้แนบตารางสรุปวัตถุประสงค์และ ขั้นตอนการวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

กราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นายสุพีรพัชร พิมพมาศ ผู้วิจัย

นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา การจัดการการอุดมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ 081 553 5515

อีเมล supeerapat.pimmas@g.swu.ac.th

แบบการสนทนากลุ่ม

(Focus Group Discussion)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำถามการวิจัยระยะที่ 2 รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัยระยะที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม (เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ระยะที่ 2)

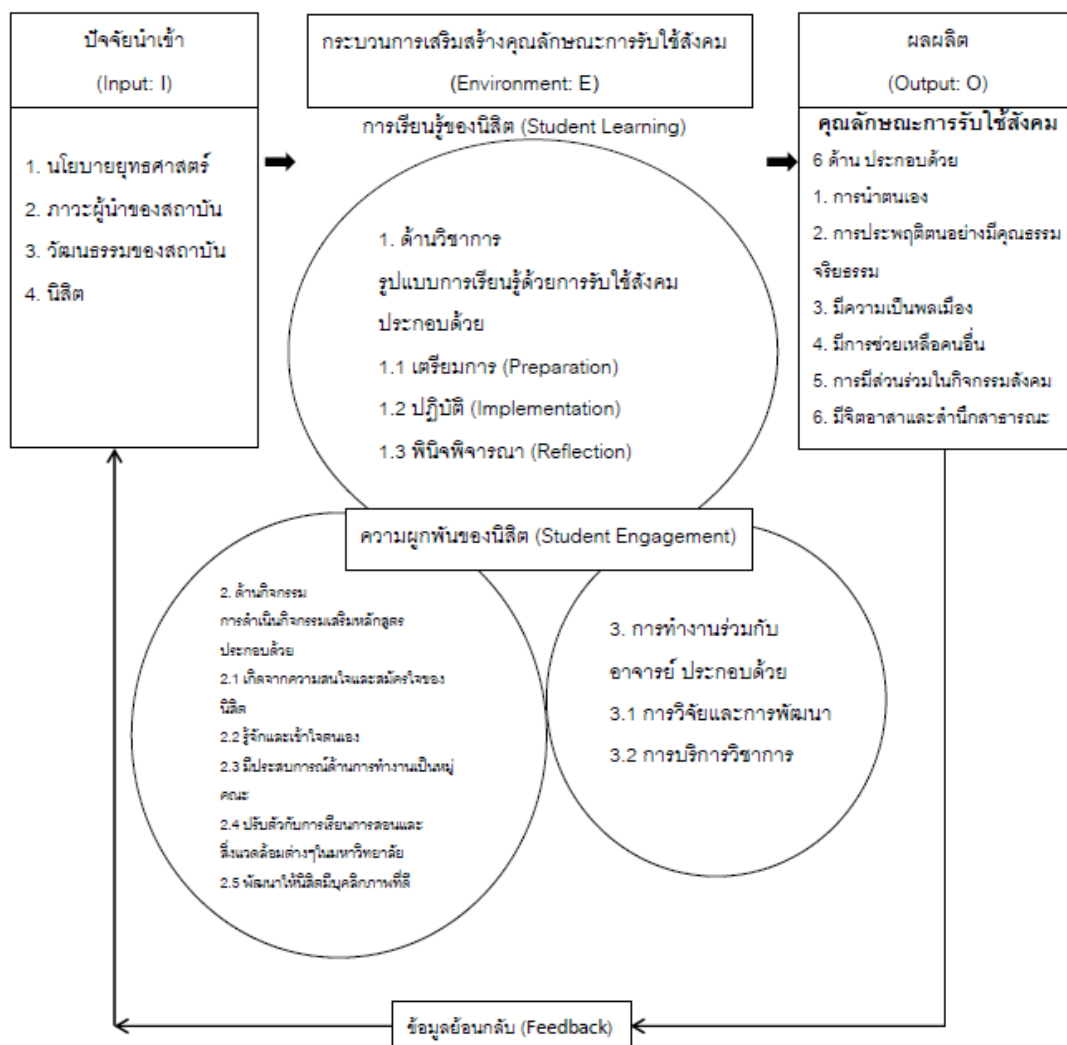
เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพนิสิตด้านการรับใช้สังคม และพิจารณา สังเคราะห์ (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรจะมีประเด็นใดเพิ่มเติมบ้างจึงจะเหมาะสมและเป็นไปได้กับรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

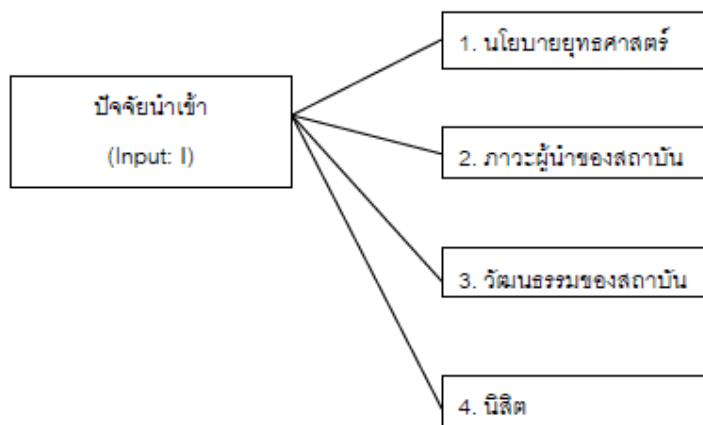
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการพัฒนา(ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาข้อคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Technique) ของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับด้านการรับใช้สังคม การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน ความรับผิดชอบต่อสังคม จิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะและจิตสังคม การพัฒนาศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 7 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญด้านการรับใช้สังคม การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม จิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะและจิตสังคม การพัฒนาศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ และ/หรือ
- 2) มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการรับใช้สังคม การจัดการการอุดมศึกษา การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาลักสูตร การจัดโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และ/หรือ
- 3) มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ/หรือ มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

(ร่าง) รูปแบบการพัฒนาบัณฑิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)

แผนภาพ 2 แสดงปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

1. นโยบายยุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อรับใช้สังคม กำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้ การปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนา นวัตกรรมนักศึกษาแบบองค์รวม (Holistic Approach)

2. ภาวะผู้นำของสถาบัน

ผู้นำสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและทีมผู้บริหาร ให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่ นวัตกรรมโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในสถาบันอุดมศึกษาตระหนักและมีส่วนร่วม ซึ่งอาจอาศัยการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนา นวัตกรรมสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนด "ความสำเร็จของ นวัตกรรม" ไว้อย่างชัดเจน จะต้องให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของ นวัตกรรม ในการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของ นวัตกรรม จำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ นวัตกรรมซึ่งมีความใกล้ชิดกับ นวัตกรรมที่สุด สภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้เกิดการรวมพลังที่เข้มแข็งในการสนับสนุน ส่งเสริมและมีความ

ผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม

3. วัฒนธรรมของสถาบัน

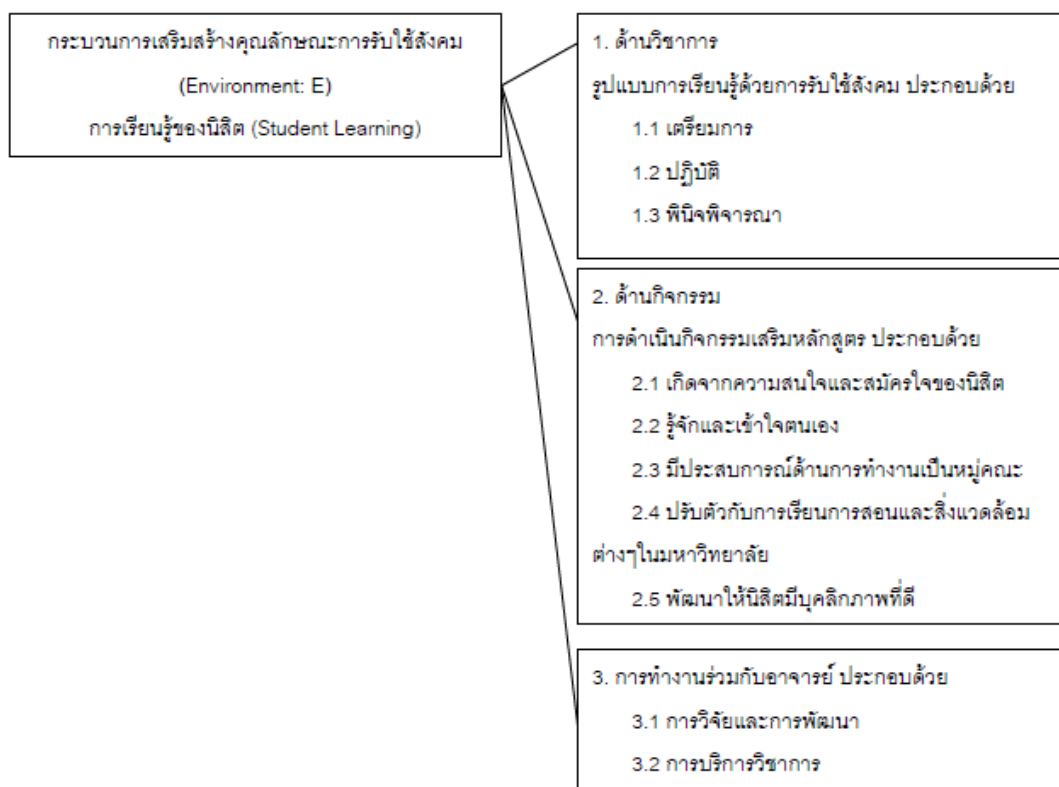
วัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการหาคู่ของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิตภายใต้วัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความสำเร็จของนิสิตจะทำให้มีการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตในงานพัฒนาความสำเร็จของนิสิตบุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนา นิสิตตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย มีหน่วยงานรองรับ มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมความสำเร็จของนิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรม และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่วสถาบันจนกลายเป็น วิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย

4. นิสิต

นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เข้ามาศึกษาตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)

แผนภาพ 3 แสดงกระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E)

กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) การเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ (Bonwell & Eison, 1991) ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyer & Jones, 1993) โดยบทบาทของผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators) (Felder & Brent, 1996)

1. ด้านวิชาการ ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม คือ การพัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวมผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum)" ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิตและต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ประกอบด้วย

1.1 เตรียมการ (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนสนใจแล้วนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าจะทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น

1.2 ปฏิบัติ (Implementation) นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม สถานการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นเรื่องที่เขาไม่เคยพบเห็นมาก่อน

1.3 พินิจพิจารณา (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปบทเรียนจากประสบการณ์จริงที่ได้รู้เห็นมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบายเหตุการณ์อันเกิดจากกิจกรรมในขั้นที่สองและเกิดจิตสำนึกทางจริยธรรมได้

2. ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

2.1 เกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต

2.2 รู้จักและเข้าใจตนเอง

กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น

2.3 มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกหัดการทำงานอย่างเป็นระบบ ฝึกการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2.4 ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย

กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรช่วยให้นิสิตปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นอาจเป็นหนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย

2.5 พัฒนาให้นิสิตมีบุคลิกภาพที่ดี

กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพฤติที่ดีงาม ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

3. การทำงานร่วมกับอาจารย์ ประกอบด้วย

3.1 การวิจัยและการพัฒนา โดยการวิจัยที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research) และการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนและสังคม ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ร่วมกันทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชนสังคม และหากมีการทำงานวิจัยแบบผลิตผลงานร่วมกัน ยิ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างเป็นรูปธรรม ผลงานวิจัยสามารถเพิ่มกำลังการผลิตในสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตได้เช่นกัน โดยไม่ได้ดำเนินการจากศาสตร์วิชาใดเพียงศาสตร์เดียวเท่านั้น แต่ต้องทำงานร่วมกันจนกลายเป็นสหศาสตร์ คือมีการนำความรู้จากหลายๆ ด้านมาแก้ปัญหาโจทย์วิจัย จึงเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือระหว่างมหาวิทยาลัยในกรณีการแก้ปัญหาที่มีลักษณะซับซ้อน จึงถือว่ามีประโยชน์และตอบโจทย์หรือเป้าหมายของชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 การบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสร้างสรรค์งานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะพันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน แตกต่างจากงานบริการวิชาการทั่วไป คือ ความต้องการในการพัฒนาส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม เกิดพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน ในขณะที่การบริการวิชาการมักจะไม่กล่าวถึงการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย

องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

แผนภาพ 4 แสดงความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

คำอธิบายองค์ประกอบที่ 3

ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)

มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ เป็นต้น ดังนั้นกิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง

ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้น นอกจากนี้ยังอาจอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสร้างสรรค์วิธีการหรือเครื่องมือใหม่ๆ หรือนวัตกรรมสร้างความผูกพันที่แน่นแฟ้นก่อให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต

การพัฒนาจิตด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับขั้นตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลักพัฒนาการระดับขั้นปีเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

ขั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องมีความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับ ใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท

ขั้นริเริ่ม พัฒนา (Originate and Improve) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ต้องมีความสามารถหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิดดีขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ขั้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 ต้องมีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้

ขั้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) หมายถึงมีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า ต้องมีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้นำ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้คู่คุณธรรม

แบบพิจารณายินยอมร่างรูปแบบเพื่อเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ
 ในขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
 สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Title DEVELOPMENT OF A MODEL TO ENHANCE THE SOCIAL SERVICES CHARACTERISTICS OF UNDERGRADUATE STUDENTS AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

ผู้วิจัย นายสุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ
 นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชา การจัดการการอุดมศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.จตุพล ยงศร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
 ผศ.ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

แบบพิจารณาอื่นอัน(ร่าง)รูปแบบเพื่อเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ
ในขั้นตอนการพัฒนาแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น หากท่านไม่เห็นด้วยกับ (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม
สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โปรดให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)		
1. นโยบายยุทธศาสตร์		
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานิสิตเพื่อรับใช้สังคม		
ข้อเสนอแนะ		
1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบายพร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1.3 มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนานิสิตแบบองค์รวม (Holistic Approach)		
ข้อเสนอแนะ		
2. ภาวะผู้นำของสถาบัน		
2.1 ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและทีมผู้บริหาร ให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่ นิสิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนในมหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วนร่วม		
ข้อเสนอแนะ		
2.2 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนานิสิตสู่ความสำเร็จโดยมีการกำหนด "ความสำเร็จของนิสิต" ไว้อย่างชัดเจน		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.3 มีกระบวนการทำงานจะต้องให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนิสิต		
ข้อเสนอแนะ		
2.4 มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของนิสิต		
ข้อเสนอแนะ		
2.5 มีการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะเป็นระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด		
ข้อเสนอแนะ		
2.6 มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม		
ข้อเสนอแนะ		

3. วัฒนธรรมของสถาบัน

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3. วัฒนธรรมของสถาบัน		
3.1 กำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการพูดของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิต		
ข้อเสนอแนะ		
3.2 มีการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตในงานพัฒนาความสำเร็จของนิสิต บุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนาติดตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย		
ข้อเสนอแนะ		
3.3 มีหน่วยงานรองรับ หรือส่วนงาน ฝ่ายงาน มีการกำหนดหน่วยงาน โดยจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน กำกับติดตามการดำเนินงานพันธกิจด้านกรรับใช้สังคมโดยเฉพาะ		
ข้อเสนอแนะ		
3.4 มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมความสำเร็จของนิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรม และการดำเนินงานต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3.5 มีการจัดรูปแบบเรียนการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่วมหาวิทยาลัยจนกลายเป็นวิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย		
ข้อเสนอแนะ		
4. นิสิต		
นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เข้ามศึกษาตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด		
ข้อเสนอแนะ		
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)		
กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Environment: E) เน้นการเรียนรู้ของนิสิต (Student Learning) มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) บุคคลมีแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยบทบาทผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนจากผู้รับความรู้ (Receiver) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-Creators)		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.1 ด้านวิชาการ		
ใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม มีการพัฒนานิสิตให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) แบบองค์รวม ผ่านการบูรณาการทักษะด้านคนและสังคม (Soft Skills) ควบคู่กับการพัฒนาทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) โดยการออกแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมร่วมหลักสูตร (Co-Curriculum) และกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนนั้นต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการเรียนรู้ของนิสิต และต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม		
ข้อเสนอแนะ		
2.1.1 ชั้นเตรียมการ (Preparation) นิสิตต้องเลือกกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนเองสนใจแล้วนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ความคิดทั่วไป และวิธีการที่คิดว่าทำต่อกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ ความปลอดภัย และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.1.2 ขั้นปฏิบัติ (Implementation) นิสิตลงมือทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ เป็นช่วงที่นิสิตต้องออกจากความเคยชินในสิ่งแวดล้อมเดิม สู่สถานการณ์ใหม่ ทำให้เขาได้มีโอกาสพบสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งหลายสิ่งเป็นสิ่งที่เขาไม่เคยพบเห็นมาก่อน		
ข้อเสนอแนะ		
2.1.3 ขั้นทบทวน (Reflection) การคิดวิเคราะห์ และสรุปทบทวนจากประสบการณ์จริงที่ได้รู้เห็นมา นิสิตสามารถจัดระบบเหตุผลที่ใช้อธิบาย เหตุการณ์อันเกิดจากกิจกรรมในขั้นที่สองและเกิดจิตสำนึกทางจริยธรรมได้		
ข้อเสนอแนะ		
2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม		
2.2.1 การดำเนินกิจกรรมต้องเกิดจากความสนใจและสมัครใจของนิสิต		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.2.2 รู้จักและเข้าใจตนเอง กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรส่งเสริมให้นิสิตรู้จักและเข้าใจตนเอง ตลอดจนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพแห่งตนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ และพัฒนาภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากขึ้น		
ข้อเสนอแนะ		
2.2.3 มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีกติกการทำงานอย่างเป็นระบบ มีกติกาคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล		
ข้อเสนอแนะ		
2.2.4 ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรช่วยให้นิสิตปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆในมหาวิทยาลัย และเป็นหนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.2.5 พัฒนาให้มีสื่อมีบุคลิกภาพที่ดี กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนาสื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพจน์ที่ดีงาม ตลอดจนประพจน์ตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม		
ข้อเสนอแนะ		
2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์		
2.3.1 การวิจัยและการพัฒนา		
2.3.1.1 มีการวิจัยที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Research)		
ข้อเสนอแนะ		
2.3.1.2 มีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับคนในชุมชนและสังคมเป็นการเรียนรู้ร่วมกันทั้งด้านความรู้ คุณลักษณะที่โดดเด่นของชุมชน สังคม มีการทำงานวิจัยแบบผลิตผลงานร่วมกันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.3.1.3 มีผลงานวิจัยที่สามารถเพิ่มกำลังการผลิตในสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตได้		
ข้อเสนอแนะ		
2.3.1.4 มีงานวิจัยและการพัฒนางานวิจัยโดยไม่ได้ดำเนินการจากศาสตร์วิชาใดเพียงศาสตร์เดียวเท่านั้น แต่ต้องทำงานร่วมกันจนกลายเป็นสหศาสตร์ มีการนำความรู้จากหลายๆ ด้านมาแก้ปัญหาวิจัย เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือระหว่างมหาวิทยาลัยในกรณีการแก้ปัญหาที่มีลักษณะซับซ้อน มีประโยชน์และตอบโจทย์หรือเป้าหมายของชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
ข้อเสนอแนะ		
2.3.2 การบริการวิชาการ		
2.3.2.1 มหาวิทยาลัยสร้างสรรผลงานบริการวิชาการให้กับสังคมในฐานะพันธมิตรที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.3.2.2 งานบริการวิชาการเกิดจากความต้องการในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคม		
ข้อเสนอแนะ		
2.3.2.3 มีพันธมิตรที่มีความต้องการเรียนรู้และพัฒนาชุมชน มีการทำงานแบบพันธกิจที่มีผลประโยชน์ร่วมกันคือการแลกเปลี่ยนความรู้ของทั้งสองฝ่าย		
ข้อเสนอแนะ		
2.3.2.4 งานบริการวิชาการมุ่งเน้นการพัฒนา ต่อยอดผลงานที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชนได้		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
องค์ประกอบที่ 3 ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)		
มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในการปรับหรือเปลี่ยนจุดมุ่งหมายของนิสิตที่อาจปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป องค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของนิสิต ได้แก่ ความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตร ภาควิชา หรือ คณะ ดังนั้น กิจกรรมที่ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและลึกซึ้งระหว่าง นิสิตกับมหาวิทยาลัย หรือ ระหว่างนิสิตด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ ชุมชนใดชุมชนหนึ่งในมหาวิทยาลัยและทำให้เกิดความผูกพันขึ้น ก่อให้เกิดความตั้งใจที่จะอุทิศตนเมื่อมีโอกาสและการวางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต		
การพัฒนาบัณฑิตด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับชั้น(4 ระดับ) ตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลักพัฒนาการระดับชั้นปีเพื่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัตินิสิตและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้		
ข้อเสนอแนะ		
3.1 ระดับที่ 1 ชั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบริบท (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่1 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 1)		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3.2 ระดับที่ 2 ขึ้นใหม่ พัฒนา(Originate and Improve) มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความสามารถหาวิธีการใหม่ๆมาใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิดดีขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่2 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 2)		
ข้อเสนอแนะ		
3.3 ระดับที่ 3 ขึ้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่3 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 3)		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
3.4 ระดับที่ 4 ขึ้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) มีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4หรือสูงกว่า มีความสามารถ คิดค้น พัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้นำ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่4หรือสูงกว่า นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 4)		
ข้อเสนอแนะ		
องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม		
4.1 การนำตนเอง		
4.1.1 มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตนเอง		
ข้อเสนอแนะ		
4.1.2 เกิดจากแรงขับเคลื่อนมาจากภายในตน(inside out) การพัฒนาภายในตัวบุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ตระหนักถึงคุณค่าภายในตนเองและคงอัตลักษณ์ของตนไว้ได้		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.1.3 มีการตระหนักถึงและชื่นชมความสามารถของตนเอง		
ข้อเสนอแนะ		
4.1.4 มีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความมุ่งมั่นสร้างแรงบันดาลใจในตนเอง		
ข้อเสนอแนะ		
4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม		
4.2.1 มีการประพฤติปฏิบัติหรือการกระทำของบุคคลที่ถูกต้องดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น รวมถึงความรู้สึกนึกคิด ใฝ่ดีชอบชั่วดี		
ข้อเสนอแนะ		
4.2.2 มีการควบคุมความประพฤติของตนที่แสดงออกทั้งกาย วาจา และใจเพื่อสนองในสิ่งที่ปรารถนา เช่น ความพยายามและความอดทน ความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ความมีวินัย		
ข้อเสนอแนะ		
4.2.3 มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ต่อสังคม ยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด มีจิตจริยธรรม ไม่สร้างความสะดวกสบายให้กับตนเองและผู้อื่น		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.3 มีความเป็นพลเมือง		
4.3.1 มีความตระหนักถึงสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ การยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม		
ข้อเสนอแนะ		
4.3.2 เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับรู้อะไรและยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์		
ข้อเสนอแนะ		
4.3.3 มีการเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปลอดภัย อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน		
ข้อเสนอแนะ		
4.3.4 มีการใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าของประเทศ		
ข้อเสนอแนะ		
4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น		
4.4.1 มีการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาเรียนรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน		
ข้อเสนอแนะ		
4.4.2 มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ข้อเสนอแนะ		
4.4.3 เขาใจใสสนใจความทุกข์สุขของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุรส่วนตน เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน		
ข้อเสนอแนะ		
4.4.4 อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น		
ข้อเสนอแนะ		
4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม		
4.5.1 มีการรับรู้ในกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม		
ข้อเสนอแนะ		
4.5.2 มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ		
ข้อเสนอแนะ		
4.5.3 มีการรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม มีการพิจารณาและมีการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม		
ข้อเสนอแนะ		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
4.5.4 มีจิตใจสังคม สนใจสังคม มีการนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม มีการปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้จักเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม		
ข้อเสนอแนะ		
4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ		
4.6.1 มีความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา		
ข้อเสนอแนะ		
4.6.2 มีสำนึกถึงพลังของตนเองสามารถร่วมแก้ปัญหาได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ		
ข้อเสนอแนะ		
4.6.3 เป็นผู้ที่มิจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนเองมี แม้กระทั่งเวลา เพื่อแผ้วถางให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับบริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น		

ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ข้อเสนอแนะ		

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนานิสิตและรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

()
ผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบที่	รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	จำนวนประเด็น ก่อน การสนทนากลุ่ม	จำนวนประเด็น หลัง การสนทนากลุ่ม
1	ปัจจัยนำเข้าการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)		
	1.1 นโยบายยุทธศาสตร์	3	3
	1.2 ภาวะผู้นำของสถาบัน	6	6
	1.3 วัฒนธรรมของสถาบัน	5	4
	1.4 นิสิต	1	1
2	กระบวนการเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม (Environment: E)		
	2.1 ด้านวิชาการ	5	5
	2.2 ด้านกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการจัดกิจกรรม	5	5
	2.3 การทำงานร่วมกับอาจารย์	8	5
3	ความผูกพันของนิสิต (Student Engagement)		
	ระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า นิสิตแต่ละชั้นปี	5	5
4	ผลลัพธ์(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม		
	4.1 การนำตนเอง	4	4
	4.2 การประพฤติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม	3	3
	4.3 มีความเป็นพลเมือง	4	4
	4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น	4	4
	4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม	4	4
	4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ	3	3
รวม		59	56

การวิเคราะห์แบบพิจารณาอื่นอัน(ร่าง)รูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนการพัฒนาแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีข้อสรุปดังนี้

✓ เห็นด้วยกับ (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

* ไม่เห็นด้วยกับ (ร่าง)รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม(Input: I)	1. นโยบายยุทธศาสตร์								
	1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา นิสิตเพื่อรับใช้สังคม ปรับข้อความเป็น 1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)การพัฒนา นิสิตที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเปิดประเด็นด้านกิจกรรมเพื่อสังคม โดยตั้งวิสัยทัศน์ใหม่ว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้เพื่อสังคม ดังนั้น งานด้านบริหารวิชาการเพื่อสังคมจะปรับไปเป็นงานทางพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม และ Social engagement ซึ่งมี ความหมายกว้างและลึกมากกว่าการรับใช้สังคม เสนอแนะว่า อาจต้องปรับคำหรือเลือกใช้ทฤษฎีทางสังคมเสริมให้กว้างขึ้น ด้วย หากจะอิงตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ล้อมตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีรวมทั้งเป้าหมาย -ควรพิจารณาถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม แม้วิจัยจะได้เริ่ม ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงแต่หากดำเนินการแล้วเสร็จอาจจะไม่สามารถนำไปปรับใช้หรือแสดงผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ได้ (พิจารณาเพิ่มเติมในวสี รับใช้สังคม)

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบาย พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้ ปรับข้อความเป็น 1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับนโยบาย พันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)พร้อมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถวัดและประเมินผลได้		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ขอให้นำวิสัยทัศน์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดใหม่ รวมทั้ง แผนปฏิบัติการพร้อมตัวชี้วัด โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 3 มาประกอบกรวางแผนโครงการนี้จะทำให้สามารถตอบ โจทย์ที่ชัดเจนมากขึ้น สอดรับกับอัตลักษณ์ นิสิต มคอ. ที่จะพัฒนาต่อไปด้วย -ควรพิจารณาถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของนโยบาย และยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม แม้วิจัยจะได้เริ่ม ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงแต่หากดำเนินการแล้วเสร็จอาจจะไม่สามารถนำไปปรับใช้หรือแสดงผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ได้ (เห็นเป็นเช่นเดียวกันเนื่องจากตัวแปรการกำหนดตัวชี้วัด มีความสอดคล้องกับนโยบาย)
	1.3 มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดนโยบาย/มาตรการ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนา นิสิตแบบองค์รวม (Holistic Approach) ปรับข้อความเป็น 1.3 มีการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด/กระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องมีพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	(Social Engagement)และกำหนดนโยบาย/มาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่สอดแบบองค์รวม (Holistic Approach)สู่การเป็นพลเมืองโลก(Global Citizenship)								
2. ภาวะผู้นำของสถาบัน									
	2.1 ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดีและทีมผู้บริหาร ให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดง การสนับสนุนการสร้างความสำเร็จให้แก่บัณฑิตโดยการ วางรากฐานให้ทุกส่วนในมหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วน ร่วม ปรับข้อความเป็น 2.1 ผู้นำของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สภามหาวิทยาลัย อธิการบดี ทีมผู้บริหาร ผู้บริหารระดับคณะและส่วนงานให้ ให้ความสำคัญ สื่อสารและแสดงการสนับสนุนการสร้าง ความสำเร็จให้แก่บัณฑิตโดยการวางรากฐานให้ทุกส่วนใน มหาวิทยาลัยตระหนักและมีส่วนร่วม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-หากสามารถครอบคลุมไปถึงผู้บริหารระดับคณะ ซึ่งพบว่ามีความใกล้ชิดกับบัณฑิตมากกว่าผู้บริหารของมหาวิทยาลัย อาจจะได้ประเด็นที่ชัดเจนขึ้น
	2.2 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาที่สอดสู่ความสำเร็จโดยมีการ กำหนด "ความสำเร็จของบัณฑิต" ไว้อย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓	-เสนอให้มีการทบทวนประเด็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาที่สอดสู่ความสำเร็จ ที่มีการปรับปรุงใหม่และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	ปรับข้อความเป็น 2.2 มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาที่สอดสู่ความสำเร็จโดยมีการ กำหนดมิติของความสำเร็จของบัณฑิตไว้อย่างชัดเจน								มคอว ที่จะมีการประกาศใช้แล้วในปี 2565 นี้ -เนื่องจากยังมีประเด็นเรื่อง "การจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการพัฒนาที่สอดสู่ ความสำเร็จโดยมีการกำหนด "ความสำเร็จของบัณฑิต" ว่า ความสำเร็จของบัณฑิตในลักษณะที่มีการกำหนดมานั้น หมายถึงอย่างไร
	2.3 มีกระบวนการทำงานจะต้องให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกัน และร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนิสิต ปรับข้อความเป็น 2.3 มีกระบวนการทำงานให้ทุกส่วนทุกกลุ่มร่วมมือกันและ ร่วมรับผิดชอบต่อกระบวนการสร้างเรียนรู้สู่ความสำเร็จ ของนิสิต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	2.4 มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของนิสิต ปรับข้อความเป็น 2.4 มีกระบวนการสร้างและรักษาความยั่งยืนของ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อ ต่อความสำเร็จของนิสิต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-คำว่าสภาพแวดล้อมอาจเป็นคำที่กว้างไป เสนอให้กำหนด นิยามหรือประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการสื่อ สำหรับคำว่า สภาพแวดล้อม อาทิ ทางกายภาพ ทางสังคม เป็นต้น โดยอิง ตามทฤษฎีทางพฤติกรรมหรือสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จที่กำหนด

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>2.5 มีการสนับสนุนของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะในระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>2.5 มีการสนับสนุนทั้งเชิงสัมพันธ์เพื่อสังคม(Social Engagement)ของผู้บริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสูง และถ่ายทอดไปสู่ผู้บริหารรองลงไปจนถึงผู้นำระดับล่างสุด ไม่ว่าจะในระดับคณะ สาขาวิชา ภาควิชา จนถึงอาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนิสิตซึ่งมีความใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุดให้เกิดการพัฒนาที่ครอบคลุมองค์รวม (Holistic Approach)</p>	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-ยังไม่ชัดเจนว่ากระบวนการสนับสนุนนั้น ต้องการสร้างกลไกอย่างไร
	<p>2.6 มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิตรวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม</p>	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-คำว่าความสำเร็จของนิสิตในที่นี้ หมายถึงด้านใด เนื่องจาก การจัดสรรที่ยกตัวอย่างมานี้ อาจเป็นตัวอย่างในมิติเดียว และเป็นเชิงกายภาพเท่านั้น -ยังไม่ชัดเจนว่ากระบวนการสนับสนุนนั้น ต้องการสร้างกลไกอย่างไร กับทั้งยังเป็นประเด็นที่ได้อธิบายให้ทบทวนในขั้นตอนที่

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>2.6 มีการส่งเสริมและมีความผูกพันต่อความสำเร็จของนิสิตรวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรทางกายภาพ เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร เทคโนโลยี และเครื่องมือต่างๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสม</p>								2.2 เรื่องความสำเร็จ
	<p>3. วัฒนธรรมของสถาบัน</p> <p>3.1 กำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการพูดคุยของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการที่มุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิต</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>3.1 กำหนดวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นความสำเร็จของนิสิต ได้แก่ ทักษะคิดและการพูดคุยของอาจารย์และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดให้มีกิจกรรมและโครงการโดยผสมผสานกับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยคือความเป็นสุภาพชนและอ่อนน้อม มีจิตสาธารณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รักษาเรียนรู้คู่คุณธรรมมุ่งพัฒนาความสำเร็จของนิสิตที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม</p>	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	-หากสามารถนำวัฒนธรรมองค์กรของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ความเป็นสุภาพชนและอ่อนน้อม มีจิตสาธารณะและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รักษาเรียนรู้คู่คุณธรรม มาร่วมพิจารณา กำหนดจะสอดคล้องกันได้ดี

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
ประเด็น	3.2 มีการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตในงานพัฒนาความสำเร็จของนิสิต บุคลากรแต่ละคนมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนาที่ติดตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย	×	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ยังไม่เห็นความชัดเจนในประเด็นนี้ เนื่องจากปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีการจัดทำแผนแม่บทบุคลากรที่มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี มคอ. อีกทั้งประเด็นในข้อ 3.2 นี้ยังเป็นนามธรรมเกินไป
	<p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>3.2 มีการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าบทบาทหน้าที่การพัฒนาที่ติดตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยร่วมด้วย</p> <p>3.3 มีหน่วยงานรองรับ หรือส่วนงาน ฝ่ายงาน มีการกำหนดหน่วยงาน โดยจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน กำกับ ติดตามการดำเนินงานพันธกิจด้านการรับใช้สังคมโดยเฉพาะ</p> <p>-พิจารณาแล้วคัดทิ้งเนื่องจากเกินขอบเขตงานวิจัยและมหาวิทยาลัยมีหน่วยงานอยู่แล้ว</p>	×	×	✓	✓	✓	✓	<p>-มหาวิทยาลัยมีส่วนพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม ที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง แต่งานวิจัยนี้มุ่งเน้นในการพัฒนานิสิต ซึ่งเจ้าภาพน่าจะมีส่วนพัฒนาศึกษาพันธกิจ หรือบางส่วนควบเกี่ยวกับฝ่ายวิชาการ ดังนั้นหัวข้อที่ 3.3 นี้ยังไม่ตอบการวิจัยหรือเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้</p> <p>-เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีหน่วยงานกลางที่คอยประสานและสนับสนุนการดำเนินงานของนิสิตอยู่แล้ว คิดว่าไม่จำเป็นต้องสร้างหน่วยงานซึ่งซ้อนขึ้น หรือหากผู้วิจัยเห็นว่าควรมีหน่วยงานใหม่ อาจจะต้องแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างและการดำเนินงานของหน่วยงานใหม่ว่าเป็นเช่นไร ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องไกลเกินประเด็นการดำเนินงานวิจัย</p>	
ประเด็น	3.4 มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมความสำเร็ของนิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรม และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-หากสามารถเพิ่มกิจกรรมนอกห้องเรียนหรือเสริมหลักสูตร (extracurricular activities) จะช่วยพัฒนาความสำเร็ได้มากขึ้นตามทฤษฎีการเรียนรู้ในรูปแบบ active learning and outcome based education
	<p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>3.4 มีการจัดทำวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมการพัฒนานิสิตและสามารถถ่ายทอดไปสู่แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการดำเนินการต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน</p>	✓	×	✓	✓	✓	✓		
	3.5 มีการจัดรูปแบบเรียนการสอนในชั้นเรียนที่อยู่ภายใต้วัฒนธรรมมุ่งความสำเร็จของนิสิต ทำให้อาจารย์และนิสิตร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Engagement) จนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่คุ้นเคยของอาจารย์ บุคลากร และนิสิต และมีการถ่ายทอดสื่อสารไปทั่วมหาวิทยาลัยจนกลายเป็น วิถีชีวิตของมหาวิทยาลัย	✓	×	✓	✓	✓	✓	✓	<p>-เพิ่ม: ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ outcome based education และ active learning</p> <p>-มีข้อห่วงกังวลในประเด็นนี้ว่าหากผู้วิจัยนำมาปรับใช้จะมีผลที่กระทบไปถึงการจัดการเรียนการสอนตาม มคอ. ของแต่ละหลักสูตร ภาควิชา หรือไม่ ควรสร้างเป็นกลไกการสนับสนุนมากกว่า</p> <p>-ควรระบุความสำเร็ของนิสิตให้ชัดเจนว่าคืออะไร</p>

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>2.2.3 มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีกัลยาณมิตรทำงานอย่างเป็นระบบ มีการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>2.2.3 พัฒนารูปแบบกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานเป็นหมู่คณะ มีการแสดงตน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ที่จะเข้าใจและยอมรับผู้อื่น พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีกัลยาณมิตรทำงานอย่างเป็นระบบ มีการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-การเสริมทักษะทางสังคม การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งการต่อยอดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สำคัญที่สุดคือการเป็นพลเมืองที่ดีของโลก
	2.2.4 ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรช่วยให้นักเรียนปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>และเป็นหนทางในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วย</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>2.2.4 จัดรูปแบบกิจกรรมให้นักเรียนได้ปรับตัวกับการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาเล่าเรียน</p>								
	<p>2.2.5 พัฒนาให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความประพฤติที่ดีงาม ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>2.2.5 พัฒนารูปแบบกิจกรรมให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดี ผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งสร้างความประพฤติที่ดี ตลอดจนประพฤติตนเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคมและเพื่อการเป็นพลเมืองโลกที่ดี</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ส่งเสริมการพัฒนานิสิตเพื่อการเป็นพลเมืองโลก (global citizenship) ซึ่งมีมาตรฐานในหลายมิติที่ควรนำมาเชื่อมโยง และการจัดสรรกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	วางแผนสำหรับการรับใช้สังคมในอนาคต การพัฒนาบัณฑิตด้านความผูกพันแบ่งเป็นระดับชั้น(4 ระดับ) ตามระดับความคาดหวังที่พัฒนาขึ้นตามหลัก พัฒนาการระดับชั้นปีเพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะการรับใช้ สังคมที่มีอัตลักษณ์บ่งชี้คุณสมบัติและลักษณะอันโดดเด่น ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้								
	3.1 ระดับที่ 1 ชั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) มี ระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า บัณฑิตชั้นปีที่ 1 มีความสามารถปรับ ประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับใช้ สังคม มาใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบท (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่1 นิสิตควรมีคุณลักษณะการ รับใช้สังคมในระดับที่ 1) ปรับข้อความเป็น 3.1 ระดับที่ 1 ชั้นปฏิบัติและเรียนรู้ (Execute and Learn) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่คาดหวังว่า บัณฑิตชั้นปีที่ 1 มี ความสามารถปรับประยุกต์ความรู้ แนวคิด หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการรับใช้สังคม มาใช้ในการปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสมกับบริบท (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่1 นิสิต	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-ควรให้คำนิยามหรือตัวชี้วัดด้วยว่า ระดับที่ 1 หมายถึงอะไร

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	ควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 1)								
	3.2 ระดับที่ 2 ชั้นริเริ่ม พัฒนา(Originate and Improve) มี ระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า บัณฑิตชั้นปีที่ 2 มีความสามารถหา วิธีการใหม่ๆมาใช้ในการระดมการทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนา งานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิดดีขึ้น และเป็น แบบอย่างที่ดีได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่2 นิสิตควร มีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 2) ปรับข้อความเป็น 3.2 ระดับที่ 2 ชั้นริเริ่ม พัฒนา(Originate and Improve) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า บัณฑิตชั้นปีที่ 2 มี ความสามารถหาวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการระดมการทำงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้ดีขึ้น นิสิตมีทักษะกระบวนการคิด ดีขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปี ที่2 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 2)	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-ควรให้คำนิยามหรือตัวชี้วัดด้วยว่า ระดับที่ 2 หมายถึงอะไร
	3.3 ระดับที่ 3 ชั้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า บัณฑิตชั้นปีที่ 3 มี ความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-ควรให้คำนิยามหรือตัวชี้วัดด้วยว่า ระดับที่ 3 หมายถึงอะไร ใช้หมายถึงการสามารถในการวิเคราะห์หรือไม่

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่3 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 3)</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>3.3 ระดับที่ 3 ขึ้นคิดค้นและปรับเปลี่ยน (Invent and Transform) หมายถึง มีระดับปฏิบัติที่ คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 3 มีความสามารถ คิดค้น ปรับเปลี่ยน สามารถสร้างสรรค์ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อยกระดับการทำงานให้ดีขึ้น และนิสิตค้นพบองค์ความรู้การรับใช้สังคมได้ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นได้ (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่3 นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 3)</p>								
	<p>3.4 ระดับที่ 4 ขึ้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) มีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4หรือสูงกว่า มีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้ นำ เป็นผู้ นำ การ</p>	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	-ควรให้คำนิยามหรือตัวชี้วัดคำว่า ระดับที่ 4 หมายถึงอะไร ใช้นหมายถึงการสังเคราะห์หรือไม่

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	<p>เปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่4หรือสูงกว่า นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 4)</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>3.4 ระดับที่ 4 ขึ้นสร้างการเปลี่ยนแปลง (Create an Impact) หมายถึง มีระดับปฏิบัติ ที่คาดหวังว่า นิสิตชั้นปีที่ 4หรือสูงกว่า มีความสามารถ คิดค้น พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เผยแพร่ และขยายผลจนนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงเป็นแบบอย่างและให้คำปรึกษาผู้อื่นและเป็นผู้ นำ เป็นผู้ นำ การเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อสังคมและมีความรู้ควบคู่คุณธรรม (เมื่อนิสิตสำเร็จการศึกษาชั้นปีที่4หรือสูงกว่า นิสิตควรมีคุณลักษณะการรับใช้สังคมในระดับที่ 4)</p>								
องค์ประกอบที่ 4 ผลผลิต	4.1 การนำตนเอง								
(Output: O) คุณลักษณะการรับใช้สังคม	<p>4.1.1 มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของตน</p> <p>ปรับข้อความเป็น</p> <p>4.1.1 มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความพากเพียรเพื่อให้บรรลุผลตามกรอบที่ยอมรับของสังคม</p>	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ปรับค่าเป็น ตามความมุ่งหวังของตน ตามกรอบที่ยอมรับของสังคม หรือ เพื่อสังคมที่ดี

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	ย่องและให้เกียรติผู้อื่น ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม								
	4.3.2 เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง การรับฟังและยอมรับในความแตกต่างของเพื่อนมนุษย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.3.3 มีการเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ได้ด้วยความปรารถนาดี อยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.3.4 มีการใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าของประเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ปัจจุบันมิได้ตีกรอบอยู่เฉพาะการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศเท่านั้น ในโลกยุคใหม่นี้ ถือว่าทุกคนต้องอยู่ร่วมกันและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก
	ปรับข้อความเป็น 4.3.4 มีการใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่าของโลก								
	4.4 มีการช่วยเหลือคนอื่น								
	4.4.1 มีการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้และพัฒนาเรียนรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	4.4.2 มีความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง เห็นอกเห็นใจ มีความเอื้ออาทร รู้จักเป็นผู้ให้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.4.3 เอาใจใส่สนใจความทุกข์ของผู้อื่นและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.4.4 อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติ การ เพื่อรื้อเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม								
	4.5.1 มีการรับรู้งานกิจกรรมของสังคมและมีใจพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	4.5.2 มีการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ	×	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-บางทีอาจไม่ต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เนื่องจากกาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือสังคม มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลต่างกัน เสนอว่า มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น น่าจะเพียงพอ ในที่นี้ มิได้ตีกรอบว่าจะต้องร่วมเสนอหรือร่วมวิพากษ์ แต่การเข้าร่วมประชุม การไปแสดงพลังบางอย่างในสังคมโดยมีต้องปราศรัย ถือได้ว่ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางสังคมแล้ว
	ปรับข้อความเป็น 4.5.2 มีการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การให้ความร่วมมือเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ								

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	
	4.5.3 มีการรู้จักคิดริเริ่มกิจกรรม มีการพิจารณาและมีการวางแผนในกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดกิจกรรมเพื่อสังคม	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ข้อนี้อาจจะมากไป เนื่องจากมีการมีจิตสาธารณะหรือจิตเพื่อสังคม ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำหรือผู้ริเริ่ม การเป็นผู้ร่วมแรงกายใจที่ดี ก็ตอบใจหทัยการมีจิตเพื่อสังคมแล้ว
	4.5.4 มีจิตใจสังคม สนใจสังคม มีการนำตัวเองสู่สาธารณะสู่สังคม มีการปฏิบัติโดยมีกระบวนการในระดับบุคคลไปสู่สาธารณะ มีความรักและรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ ทำกิจกรรมช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่นเพื่อพัฒนาสังคม	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-ไม่เข้าใจคำว่า จิตใจสังคม คืออะไร และความรู้สึกเป็นเจ้าของสาธารณะ คำว่าเป็นเจ้าของนี้มากเกินไป ขอแค่ความรู้สึกในการมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน น่าจะดีกว่า
4.6 มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ									
	4.6.1 มีความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความมุ่งมั่น มีจิตอาสาและเสียสละ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนาจะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคมด้วยความรักและศรัทธา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-มีความรู้สึกตระหนักส่วนบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม... ทำให้เกิดความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม ด้วยความรักและศรัทธาถึงการทำประโยชน์เพื่อสังคม
	4.6.2 มีสำนึกถึงพลังของตนว่าสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคือ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-การอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อความสงบสุขในสังคม ประเด็นการสำนึกพลัง รวมทั้งลุกขึ้นมาลงมือกระทำให้เกิดการแก้ปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลงนี้อาจมากเกินไป เพราะวิจัยนี้ไม่ได้สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคม
	4.6.3 เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ เช่น ให้สิ่งของ ให้เงิน ให้	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-การเป็นผู้ให้ มีต้องระบุว่าให้อะไร ให้ความช่วยเหลือทั้ง

ประเด็น	ร่าง(รูปแบบ)	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่							ข้อเสนอแนะ	
		1	2	3	4	5	6	7		
	ความช่วยเหลือด้วยกำลังแรงกาย แรงสมอง ซึ่งเป็นการเสียสละ สิ่งของตนให้มี แม้กระทั่งเวลา เพื่อเผื่อแผ่ให้กับส่วนรวม ทำสิ่งที่ดีงามให้เกิดกับบริบทโดยทั่วไปให้มากขึ้น ปรับข้อความเป็น 4.6.3 เป็นผู้ที่มีจิตใจที่เป็นผู้ให้ ให้ความช่วยเหลือทั้งแรงกาย แรงใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ทำสิ่งดีงามเพื่อสังคม									แรงกาย แรงใจ เสียสละเพื่อส่วนรวม ทำสิ่งดีงามเพื่อสังคม น่าจะเพียงพอแล้ว

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิต
เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศสภาพ 1. ชาย 2. หญิง

2. สถานภาพ 1. ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหาร (ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ, ส่วนงาน)
 2. สายวิชาการ (อาจารย์)
 3. สายปฏิบัติการ (บุคลากร, เจ้าหน้าที่)
 4. นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง

- หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
- จดหมายเชิญผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และจดหมายขอความอนุเคราะห์

ที่ อว 8718/

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G-006/2563E

เรียน นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC/E/G-006/2563

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับ
นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G 006/2563E เพื่อรับการพิจารณาจาก
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้
คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2563 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number SWUEC/E/G-006/2563
Date of Approval 13 พฤษภาคม 2563 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)
Date of Expiration 13 พฤษภาคม 2564
Continuing Review ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดส่งรายงานครั้งแรก วันที่ 13 พฤษภาคม 2564)

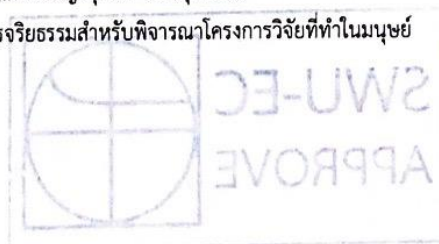
ในกรณีนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ใคร่ขอความกรุณาให้ผู้วิจัย
ส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการ
มาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารที่ให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate
of Approval (Certificate Number SWUEC/E/G-006/2563) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(แพทย์หญิงสุวิพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 12430
โทรสาร 0-2259-1822

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G- 006/2563E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นายสุพิทร์ พิมพมาศ

สังกัด: คณะศึกษาศาสตร์

เอกสารที่รับรอง: 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 13 พฤษภาคม 2563
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 13 พฤษภาคม 2563
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 13 พฤษภาคม 2563
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 3 วัน/เดือน/ปี 13 พฤษภาคม 2563

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-006/2563

วันที่ให้การรับรอง : 13/05/2563

วันหมดอายุใบรับรอง : 13/05/2564

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนากิจการเพื่อสังคม

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนากิจการเพื่อสังคม

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต

เนื่องด้วย นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/4-33

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

17 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 469 8648

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พิชญ์ อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวสุพิชชา บุญชู

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัยระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/432

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวสิริพัฒน์ ชลศิริ

เนื่องด้วย นายสุพิทร์ พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง “คุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กับท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ 081 469 8648

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พิชญ์ อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1052

วันที่ 20 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์

เนื่องด้วย นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1053

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

20 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ยงจิรายุ อุปเสน

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็น ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

ที่ อว 8718/1053

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

20 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สังวรณ์ ังคระโท

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็น ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุพิรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1168

วันที่ 1 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวีวัฒน์

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1268

วันที่ 15 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.วรสรณ์ เนตรทิพย์

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/2001

วันที่ 7 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะ/วิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก

เนื่องด้วย นายสุพีรพัทธ์ ทิมพม่าศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาารูปแบบเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 6 ทุกสาขาวิชาจากทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 400 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่หน่วยงานของท่าน ระหว่างเดือนตุลาคม 2563 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พิชญ์ อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียนคณบดีคณะ/วิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน/สำนัก

คณะมนุษยศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, คณะศิลปกรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย, วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน, คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม คณะวิทยาศาสตร์, คณะวิศวกรรมศาสตร์, วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม, คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร, วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์, คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, คณะแพทยศาสตร์, คณะพยาบาลศาสตร์, คณะทันตแพทยศาสตร์, คณะเภสัชศาสตร์, คณะกายภาพบำบัด, คณะพลศึกษา และสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ จารุอรียานนท์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพีรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ จารุอรุยานนท์

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพีรพัชร์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งพุ่ม เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนาแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่รับ 170 (นอก)
วันที่รับ 21 มีนาคม 2565
รับเวลา

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๓.๐๑(๖)/๑๗๔

คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง อนุญาตให้บุคลากรเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือที่ อว ๘๗๑๘/๕๑๐ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งพุ่ม บุคลากรสังกัดคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ “การพัฒนาารูปแบบการพัฒนาานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมในรูปแบบออนไลน์” ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Meeting ความทราบแล้ว นั้น

คณะมนุษยศาสตร์ ยินดีอนุญาตให้บุคลากรในสังกัดตามรายชื่อข้างต้นเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ “การพัฒนาารูปแบบการพัฒนาานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมในรูปแบบออนไลน์” ตามวัน และเวลาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

1.ด้วย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อนุญาตให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งพุ่ม บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในวันที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. ทั้งนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

อรทัย (21 มีนาคม 2565)

2.จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งคุณศิริศศิเกษม ทราบดำเนินการต่อไป

ศิริศศิธร (21 มี.ค. 65)

สำนักงานเลขานุการคณะ
งานวิจัยและบริการวิชาการ
โทร. ๐ ๕๕๕๖ ๒๐๗๓
โทรสาร. ๐ ๕๕๕๖ ๒๐๐๐

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญญา สังขพันธานนท์)
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ทรงพ/ฉ.น.น.๒๗๓๖/๑-๑

ศิริศศิ

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาช เพ็ญพุ่ม

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล อยงศร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน คณบดีคณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ สนามทอง เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพีรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

ที่ อว 8718/510

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกสิทธิ์ สนามทอง

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/511

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นายสุพีรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์สรสัณฑ์ รังสิยานนท์ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพีรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/511 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
 เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์สรสัณห์ รังสิยานนท์

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ดีใจ เรือง อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
 รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/511

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.รัฐสภา จูรีมาศ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่รับ 421 (ใน)
วันที่รับ 3 มีนาคม 2565
รับเวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะสังคมศาสตร์ โทร. 11733

ที่ อว 8717.1/ 142

วันที่ 3 มีนาคม 2565

เรื่อง อนุญาตให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ((Focus Group)

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ตามหนังสือที่ อว 8718.1/511 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 บัณฑิตวิทยาลัย ได้ขอเชิญ อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุริมาศ อาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยา เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อเรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00-12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ความละเอียดทราบแล้วนั้น

คณะสังคมศาสตร์พิจารณาแล้ว ยินดีอนุญาตให้ อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุริมาศ เข้าร่วมสนทนากลุ่มในวันดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มูลศิลป์)

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

1.ด้วย คณะสังคมศาสตร์ แจ้งการอนุญาตให้ อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุริมาศ บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้กับนิสิต นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ ทั้งนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณา ดำเนินการต่อไป

อรทัย (3 มีนาคม 2565)

2. จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นิสิต นายสุพิรพัชร์ พิมพ์มาศ ทราบ มอบคุณศิริศศิเกษม ดำเนินการต่อไป

ศิริศศิธร (3 มี.ค. 65)

๓๗ | อว.บัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/511 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
 เรียน อาจารย์ ดร.รัฐสภา จุริมาศ

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิมลชัย อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
 รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/511

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ปรีชัช ดาวอุดม เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนาแบบการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/511 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
 เรียน อาจารย์ ดร.ปรีชัช ดาวอุดม

เนื่องด้วย นายสุพิรพัชร พิมพมาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัชร พิมพมาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
 รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/511 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)
 เรียน คณบดีคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม

เนื่องด้วย นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ในหัวข้อ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในวันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565 เวลา 9.00 - 12.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Meeting ID : 355 150 4135 Passcode : 18180 ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ให้ นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644
 ที่ อว 8718.1/963 วันที่ 18 เมษายน 2565
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน อธิการบดี

เนื่องด้วย นายสุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “รูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนา นิสิตเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการรับใช้สังคมสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับ 1) กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย 2) กลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการและปฏิบัติการ และ 3) กลุ่มนิสิตระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาจากทุกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 80 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่หน่วยงานของท่าน ระหว่างเดือนเมษายน 2565 ถึงเดือนพฤษภาคม 2565 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไปและสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 553 5515

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลยา ทัศนพงศ์ธรรม)

รองอธิการบดีฝ่ายการคลังและทรัพย์สิน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นาย สุพีรพัทธ์ พิมพมาศ
วัน เดือน ปี เกิด	2 สิงหาคม 2533
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายศิลป์-ภาษาฝรั่งเศส) จาก โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2555 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาฝรั่งเศส จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2556 รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) รัฐศาสตร์-ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2558 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) การวัดและประเมินผลการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2559 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารและการจัดการการศึกษา (การบริหารการอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2561 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2564 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) วิชาชีพอครู จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2565 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การจัดการการอุดมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่อยู่ปัจจุบัน

132/16 ซอย พระรามหก 35
ถนน พระรามหก แขวง พญาไท
เขต พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

ผลงานตีพิมพ์

สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ (12-13 พฤษภาคม 2559). งานวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ." นำเสนอด้วยโปสเตอร์และได้รับการตีพิมพ์ Proceedings ในงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 7 "พลวัตวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และชุมชนอย่างยั่งยืน" "Dynamic Researches for Sustainable Community Development" ณ ศูนย์ประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ (11 ธันวาคม 2561). บทความวิชาการเรื่อง "การจัดการศึกษาในบริบทของประชาคมอาเซียน." นำเสนอผลงานทางวิชาการและได้รับการตีพิมพ์ Proceedings ในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ "อาเซียนบนเส้นทางของประชาคม" "(ASEAN on the Path of Community)" ณ ชั้น 12 อาคารศรีศรัทธา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2561). "ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่." วารสาร "โพธิวิจัย". 2(2). 15-38

ทวีศิลป์ กุลนาคดล, นฤมล เหล่าโกสิน, สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ, Keerthi Prabhakar. (2562, มกราคม-เมษายน). "พฤติกรรมการณ์ดูแลผู้รับบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี". โรงพยาบาลมหาสารคาม. 15(3).

สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ (เมษายน 2564). "การศึกษาคุณลักษณะการรับใช้สังคม สำหรับนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ".

สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(4)

สุพีรพัทธ์ พิมพ์มาศ (27 มิถุนายน 2564). บทความวิชาการเรื่อง

"กลยุทธ์การบริหารองค์การทางการศึกษาเพื่อการแข่งขันในยุคโลกา

ภิวัตน์และการสร้างนวัตกรรมกลยุทธ์การบริหารองค์การทางการศึกษาในศตวรรษที่21” นำเสนอผลงานทางวิชาการและได้รับการตีพิมพ์ Proceedings ในงานการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “พุทธศาสนา: บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่สู่การพัฒนาจิตใจและสังคม” “(Buddhism: Integrating with Modern Sciences to Mental and Social Development)” ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รางวัลที่ได้รับ

พ.ศ.2563

รางวัลครูดีของแผ่นดินชั้นพื้นฐานโครงการเครือข่ายครูดีของแผ่นดิน เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท (ประกาศเกียรติคุณของมูลนิธิครูดีของแผ่นดิน)

